EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2018.6.27.
COM(2018) 521 final

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK ÉS A SZÁMVEVŐSZÉKNEK

AZ EURÓPAI UNIÓ ÖSSZEVONT ÉVES BESZÁMOLÓJA – 2017

HU

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐSZÓ 3
EURÓPAI UNIÓS POLITIKAI KERET, IRÁNYÍTÁS ÉS ELSZÁMOLTATHATÓSÁG 5
AZ ÖSSZEVONT BESZÁMOLÓT KÍSÉRŐ MEGJEGYZÉS 14
A 2017-ES PÉNZÜGYI ÉV FŐBB ESEMÉNYEI 16
ÖSSZEVONT PÉNZÜGYI BESZÁMOLÓ ÉS MAGYARÁZÓ MEGJEGYZÉSEK 20
MÉRLEG 23
EREDMÉNYKIMUTATÁS 24
CASH FLOW-KIMUTATÁS 25
KIMUTATÁS A NETTÓ ESZKÖZÁLLOMÁNY VÁLTOZÁSAIRÓL 26
MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ 27
A PÉNZÜGYI KIMUTATÁS TÁRGYALÁSA ÉS ELEMZÉSE 111
A KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSÁRÓL SZÓLÓ JELENTÉSEK ÉS MAGYARÁZÓ MEGJEGYZÉSEK 132
FOGALOMTÁR 182
RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE 186

ELŐSZÓ

Megtiszteltetés számomra, hogy előterjeszthetem az Európai Unió 2017-es éves beszámolóját. A beszámoló teljes körű áttekintést nyújt az uniós pénzügyekről és az uniós költségvetés múlt évi végrehajtásáról, többek között információkat tartalmaz az Unió függő kötelezettségeiről, valamint az Unió által vállalt pénzügyi kötelezettségekről és egyéb kötelmekről. A beszámoló tükrözi az Unió tevékenységeinek többéves jellegét, és tartalmazza a fő pénzügyi adatoknak és azok alakulásának a magyarázatát. Az **Európai Unió összevont éves beszámolója** a Bizottság **integrált pénzügyi beszámolási csomagjának része**, és alapvető részét képezi kifinomult pénzügyi elszámoltathatósági rendszerünknek.

Míg 2016 az európai projekt szempontjából nehéz év volt, nem utolsósorban az Egyesült Királyságnak az Unióból való kilépésre vonatkozó döntése miatt, 2017 megújult reményeket és perspektívát hozott magával.

A Római Szerződés 60. évfordulója jó alkalommal szolgált arra, hogy mélyen elgondolkodjunk Európa jövőjéről. Megragadtuk az alkalmat, hogy megerősítsük az Unió értékei melletti elkötelezettségünket, és meghatározzuk a 27 tagú Unió prioritásait.

2017-ben az Európai Unió a gazdasági fellendülés fenntarthatóvá tételére összpontosított. Az EU-ban és az euróövezetben a növekedés üteme felülmúlta a várakozásokat: 2,4 %-kal tízéves csúcsot ért el. Az EU-nak azonban szembe kellett néznie számos, a versenyképességgel, a migrációval vagy a biztonsággal kapcsolatos kihívással, és kezelnie kellett néhány jelentős természeti katasztrófát.

Az uniós költségvetés olyan egyedülálló eszköz az Unió számára, amelynek segítségével a célkitűzésekből kézzelfogható helyszíni eredmények lesznek. Kiegészíti a nemzeti költségvetéseket: uniós hozzáadott értéket nyújt olyan területeken, amelyeken az összehangolt válaszadás a leghatékonyabb és legeredményesebb módja prioritásaink megvalósításának.

2017 volt a hatályos többéves pénzügyi keret végrehajtásának negyedik éve; valamennyi pénzügyi program teljes mértékben működőképes. A sok váratlan kihívás miatt azonban újra beigazolódott, hogy mennyire fontos a költségvetés végrehajtásának rugalmas megközelítése. A többéves pénzügyi keret félidős felülvizsgálata további eszközöket biztosított az előre nem látható körülmények kezelésére.

A 2017. évi elfogadott költségvetés középpontjában két fő európai szakpolitikai prioritás: az európai gazdaság további élénkülésének támogatása, valamint a migrációs és menekültügyi válság kezelése állt. A költségvetés egyrészt biztosította a folyamatban lévő programok végrehajtását, másrészt pénzügyi támogatást nyújtott az új kihívások kezeléséhez.

A pénzeszközök csaknem fele – 83,2 milliárd EUR kötelezettségvállalási előirányzatokban – a növekedés, a munkahelyteremtés és a versenyképesség serkentését célozta. Ez az összeg magában foglalta a „Horizont 2020” keretprogramon belül a kutatásra és innovációra, az Erasmus+ programon belül az oktatásra, a COSME programon belül a kis- és középvállalkozásokra, valamint az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközön (CEF) belül az infrastruktúrára irányuló finanszírozást. Emellett az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA) révén előmozdítottuk az európai beruházási terv végrehajtását, az európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok) révén pedig a tagállamok és a régiók közötti konvergenciát.

Az **Európai Stratégiai Beruházási Alap** már több mint 287 milliárd EUR összegű új beruházást mozgósított, és 300 000-nél is több munkahely megteremtését segítette elő. Az Európai Parlament és a Tanács 2017 decemberében úgy határozott, hogy kibővíti és kiterjeszti az alapot, hogy az 2020-ig akár 500 milliárd EUR-t is mozgósítani tudjon. Az ESBA-garanciaalap, amelyet a Bizottság azért hozott létre, hogy likviditási tartalékot biztosítson az EBB csoport által a beruházásaira vonatkozóan tett garancialehívások fedezésére, 2017 végén elérte a 3,5 milliárd EUR-t.

54 milliárd EUR-t különítettünk el a **gazdasági, társadalmi és területi kohézió erősítését** célzó programokra, többek között az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, a Kohéziós Alapra és az Európai Szociális Alapra. Az **ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés, amelynek végrehajtása 2017-ben felgyorsult**, a fiatalok munkanélküliségének csökkentésére összpontosít Unió-szerte. 2017 végén a támogatásra kiválasztott műveletek teljes elszámolható költsége közel 7 milliárd EUR-t ért el. A tagállami jelentések szerint már 1,7 millió fiatal részesült a kezdeményezés által nyújtott támogatásban.

Az uniós költségvetés továbbá **szolidaritási** eszközként is szolgált, például amikor 1,2 milliárd EUR-t – az egyetlen részletben valaha nyújtott legmagasabb összeget – biztosított az Európai Unió Szolidaritási Alapjának keretében a 2016-ban és 2017-ben az olaszországi Abruzzo, Lazio, Marche és Umbria régiót ért földrengések miatt.

58,6 milliárd eurót fordítottunk a **fenntartható növekedés előmozdítására** és Európa természeti erőforrásainak megőrzésére. A programok magukban foglalták a közös agrárpolitika (KAP) piactámogatási intézkedésekkel és vidékfejlesztéssel kapcsolatos pilléreit, a halászatot, valamint a környezetvédelmi és éghajlat-politikai program (LIFE) keretében az éghajlat-politika és környezetvédelem területén folytatott tevékenységeket.

Az uniós költségvetés továbbra is támogatta **a migrációs válságra adott átfogó európai választ** és Európa külső határainak igazgatását. A Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap előmozdította a migrációs áramlások hatékony kezelését, valamint a menekültügy és a migráció közös uniós megközelítésének kialakítását. A 2017-ben teljesített kifizetések összege elérte az 576,2 millió EUR-t, amely a 2016. évi összeg majdnem kétszerese. Az EU költségvetéséből finanszírozott Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség a kibővített megbízatásával jelentősen megerősítette jelenlétét az EU külső határain azzal a céllal, hogy támogassa a tagállamokat határigazgatási tevékenységeikben, és uniós szintű integrált határigazgatást valósítson meg a tagállamokkal közösen.

Az uniós költségvetés azt is lehetővé tette az Unió számára, hogy Európán túl is határozottan tudjon fellépni az **Európa szomszédságában** tapasztalt turbulens időszakban. Végül, de nem utolsósorban, hozzájárult a globális kihívásokra – például az éghajlatváltozásra – adott válaszhoz azáltal, hogy az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást célzó intézkedéseket valamennyi főbb uniós kiadási programba beépítette, így a becslések szerint 2017-ben az éghajlati szempontok érvényesítésére nyújtott teljes költségvetési hozzájárulás 20,3 %-ot tett ki.

Az **uniós költségvetés optimális teljesítménye** a Juncker-Bizottság számára az első naptól kiemelt szempont volt. Határozottan támogatjuk az Európai Parlament, a tagállamok és az Európai Számvevőszék ellenőrző szerepének erősítését nemcsak a programok irányításának módjára, hanem arra vonatkozóan is, hogy azok eredményeket hoznak-e az európai polgárok számára valóban fontos területeken.

A Bizottság – a költségvetési hatósággal együtt – továbbra is szerepet vállal az uniós költségvetésben rejlő, a növekedésbe való beruházást, a munkahelyteremtést és közös kihívásaink kezelését célzó potenciál kiaknázásában.

Günther H. Oettinger

a költségvetésért és az emberi erőforrásokért felelős biztos, Európai Bizottság

EURÓPAI UNIÓS POLITIKAI KERET, IRÁNYÍTÁS ÉS ELSZÁMOLTATHATÓSÁG

Az Európai Unió (EU) egy olyan unió, amelyre 28[1] európai országa (a tagállamok) közös célkitűzéseik elérése érdekében hatásköröket ruháznak. Az Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul. Ezek az értékek közösek a tagállamokban, a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség társadalmában.

1. POLITIKAI KERET

Uniós szerződések

Az Uniót és az európai intézményeket vezérlő átfogó célkitűzéseket és elveket a Szerződések határozzák meg. Az Unió és az uniós intézmények kizárólag a Szerződésekben rájuk ruházott hatáskörök határain belül járhatnak el a Szerződésekben foglalt célkitűzések megvalósítása érdekében, és ennek során be kell tartaniuk a szubszidiaritás és az arányosság elvét[2]. Célkitűzései megvalósítása és szakpolitikái végrehajtása érdekében az Unió gondoskodik a számára szükséges pénzügyi eszközökről. A Bizottság felelős azért, hogy a tagállamokkal együttműködésben és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban megvalósítsa a célkitűzéseket.

Az EU a Szerződésben foglalt célkitűzéseket számos eszközzel valósítja meg, ezek egyike az uniós költségvetés. További eszköz például a jogszabályok előterjesztése vagy a szakpolitikai stratégiák megvalósítása.

Az Európa 2020 stratégia

Az uniós tagállamok állam-, illetve kormányfői által 2010-ben elfogadott Európa 2020 stratégia 10 évre szóló uniós szintű foglalkoztatási és növekedési stratégiát határoz meg az EU számára[3]. A stratégia az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés három, egymást kölcsönösen erősítő prioritását terjesztette elő öt uniós kiemelt céllal. A stratégia sikere az Unió valamennyi szereplőjének együttes fellépésétől függ.

Az uniós költségvetés csupán az egyik olyan uniós ösztönző, amely hozzájárul az Európa 2020 céljainak megvalósításához. Az Európa 2020 stratégiával kapcsolatos konkrét eredmények megvalósítása érdekében számtalan nemzeti, uniós és nemzetközi szintű intézkedés van folyamatban.

---

[1] 2017. március 29-én az Egyesült Királyság hivatalos értesítést nyújtott be az EU-ból való kilépésre irányuló szándékáról, ezzel elindította az Európai Unióról szóló szerződés 50. cikke szerinti kilépési folyamatot. Az Egyesült Királyság várhatóan 2019. március 29-én hagyja el az EU-t.

[2] A szubszidiaritás elvének megfelelően az Unió csak akkor és annyiban jár el, amikor és amennyiben a tervezett intézkedés céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, így azok a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt az Unió szintjén jobban megvalósíthatók. Az arányosság elvének megfelelően az Unió intézkedése sem tartalmilag, sem formailag nem terjedhet túl azon, ami a Szerződések célkitűzéseinek eléréséhez szükséges. Lásd az EUMSZ 5. cikkét.

[3] Lásd az „Európa 2020 – *Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája*” című bizottsági közleményt, COM(2010) 2020 végleges, 2010. március 3.

A Bizottság politikai prioritásai

A Bizottság politikai prioritásait a Bizottság elnöke által meghatározott politikai iránymutatás fekteti le, amely az EU hosszú távú növekedési stratégiájának számító Európa 2020 stratégiával teljes mértékben összhangban álló és kompatibilis ütemtervet nyújt a Bizottság fellépéséhez.

10 PRIORITÁS

Új lendület a foglalkoztatásnak, a növekedésnek és a beruházásoknak.

Észszerű és kiegyensúlyozott szabadkereskedelmi megállapodás az Egyesült Államokkal.

Az összekapcsolt digitális egységes piac.

A jogérvényesülés és az alapvető jogok kölcsönös bizalmon alapuló térsége.

Ellenállóképes energiaunió és jövőbe mutató éghajlat-politika.

Elmozdulás egy új migrációs politika felé.

Megerősített iparon alapuló, mélyebb és méltányosabb belső piac.

Európa erősebb globális szerepvállalása.

Mélyebb és méltányosabb gazdasági és monetáris unió (GMU).

A demokratikus változás Uniója.

A 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend[4]

A fenntartható fejlődés régóta az európai projekt középpontjában áll. A Szerződések elismerik gazdasági, társadalmi és környezeti aspektusait, amelyeket együttesen kell figyelembe venni. Az EU olyan fejlődés mellett kötelezte el magát, amely anélkül elégíti ki a jelen szükségleteit, hogy megfosztaná a jövő generációit saját szükségleteik kielégítésének lehetőségétől. Az uniós költségvetés lényeges szerepet játszik a fenntarthatósággal kapcsolatos számos kihívás tekintetében, az ifjúsági munkanélküliségtől és a népesség elöregedésétől kezdve az éghajlatváltozáson, a környezetszennyezésen és a fenntartható energiaforrásokra való átálláson át egészen a migrációig. A jelenlegi Bizottság a fenntartható fejlődést a kulcsfontosságú, több területre kiterjedő projektekben, valamint az ágazati politikákban és kezdeményezésekben is érvényesíti.

Az uniós költségvetés által támogatott szakpolitikákat a többéves pénzügyi keretnek és a kiadási programokat meghatározó releváns ágazati jogszabályoknak megfelelően hajtják végre.

A többéves pénzügyi keret és a kiadási programok

A többéves pénzügyi keret az EU politikai prioritásait fogalmazza meg pénzügyi értelemben elegendően hosszú időszakra ahhoz, hogy eredményesen meg lehessen azokat valósítani, és koherens hosszú távú jövőképet nyújtsanak az uniós források kedvezményezettjei és a társfinanszírozó nemzeti hatóságok számára. A többéves pénzügyi keret maximális éves összegeket (felső határokat) határoz meg az uniós kiadások

[4] A Bizottság közleménye *„A következő lépések Európa fenntartható jövőjéért: Európai fellépés a fenntarthatóságért”*, SWD (2016) 390 final, 2016. november 22.

egészére és a főbb kiadási kategóriákra (fejezetekre) vonatkozóan. Az összes fejezet felső határainak összege adja a kötelezettségvállalási előirányzatok teljes felső határát. A többéves pénzügyi keretet a tagállamok egyhangúlag, az Európai Parlament egyetértésével fogadják el, jelezve, hogy valamennyien egyetértenek a célkitűzésekkel és a kiadási szinttel (a költségvetési kötelezettségvállalások és kifizetések legmagasabb szintjével). A Parlament és a Tanács által elfogadott uniós költségvetés és programok irányításáért és végrehajtásáért a Bizottság felel. A tényleges végrehajtást és a kiadások nagy részét (hozzávetőleg 75 %-át) a nemzeti és helyi hatóságok teljesítik, de ennek felügyeletéért a Bizottság felel. A Bizottság a költségvetést az Európai Számvevőszék szigorú felügyelete mellett kezeli. Mindkét intézmény célja a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosítása.

Intézményközi megállapodás

A többéves pénzügyi keretet az intézményközi megállapodás[5] egészíti ki, amely az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti politikai megállapodás. A 2013-ban az EUMSZ 295. cikkének megfelelően elfogadott megállapodás célja a költségvetési fegyelem betartatása, az éves költségvetési eljárás működésének és az intézmények közötti, költségvetési kérdésekben való együttműködésnek a javítása, valamint a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosítása.

Éves költségvetés

Az éves költségvetést a Bizottság készíti el, és az EUMSZ 314. cikke szerinti eljárás alapján rendszerint december közepén fogadja el az Európai Parlament és a Tanács. A költségvetési egyensúly elvének megfelelően egy adott pénzügyi évre vonatkozóan a teljes bevételnek egyensúlyban kell lennie a teljes kiadással (a kifizetési előirányzatokkal).

Az EU fő finanszírozási forrása a saját forrásokból származó bevétel, amelyet egyéb bevételek egészítenek ki. A saját forrásoknak három fajtája van: a tradicionális saját források (például vámok és cukorilleték), a hozzáadottérték-adón alapuló (héaalapú) saját forrás és a bruttó nemzeti jövedelmen (GNI) alapuló forrás. Az EU tevékenységeiből származó egyéb bevételek (például a versenyügyi bírságok) általában az összbevétel kevesebb mint 10 %-át teszik ki. A költségvetés finanszírozásához szükséges saját források teljes összege az összes kiadás és az egyéb bevételek különbözeteként kerül meghatározásra. A saját források teljes összege nem haladhatja meg a tagállamok bruttó nemzeti jövedelme (GNI) összegének 1,20 %-át.

Az EU operatív kiadásai a többéves pénzügyi keret különböző fejezeteit fedezik, és a pénz kifizetésétől és kezelésétől függően különböző formát öltenek. Az uniós költségvetés végrehajtásának három irányítási módja van:

Megosztott irányítás: e módszer esetében a költségvetés végrehajtásának egyes feladatait tagállamokhoz delegálják. A kiadások mintegy 75 %-a ezen irányítási mód alá tartozik, és olyan területeket foglal magában, mint a mezőgazdasági kiadások és a strukturális intézkedések.

Közvetlen irányítás: a költségvetést közvetlenül a Bizottság szolgálatai hajtják végre.

Közvetett irányítás: ez azokra az esetekre vonatkozik, amikor a Bizottság egyes költségvetés-végrehajtási feladatokat harmadik felekre, például uniós szabályozó ügynökségekre vagy nemzetközi szervezetekre ruház át.

Költségvetési rendelet

Az általános költségvetésre alkalmazandó költségvetési rendelet az EU pénzügyei szabályozási architektúrájának központi jogszabálya, amely megállapítja az uniós költségvetésre alkalmazandó uniós pénzügyi

[5] Intézményközi megállapodás (2013. december 2.) az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság között a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról (HL C 373., 2013.12.20., 1. o.).

szabályokat.

2. IRÁNYÍTÁS ÉS ELSZÁMOLTATHATÓSÁG AZ EU-BAN

2.1. INTÉZMÉNYI STRUKTÚRA

Az EU szervezeti irányítása magában foglalja az intézményeket, az ügynökségeket és egyéb uniós szerveket, amelyeket az összevont pénzügyi beszámolóhoz fűzött **9.** megjegyzés sorol fel. Az Európai Beruházási Bank (EBB) és az Európai Beruházási Alap (EBA) nem tartozik a költségvetési rendelet hatálya alá. A szakpolitikák kidolgozásáért és a döntéshozatalért felelős fő intézmények a következők: az Európai Parlament, az Európai Tanács, a Tanács és a Bizottság.

A Bizottság az EU végrehajtó testülete, és előmozdítja annak általános érdekeit. Ezt a következő módon teljesíti: jogszabályokat javasol, megvalósítja az uniós szakpolitikákat, felügyeli a Szerződések és az uniós jog pontos végrehajtását, irányítja az uniós költségvetést, valamint Európán kívül képviseli az Uniót.

A Bizottság belső működése a jó irányítást alátámasztó fő elveken alapul: egyértelmű szerepek és felelősségi körök, határozott elkötelezettség a teljesítménymenedzsment, valamint a jogi keretnek való megfelelés mellett, világos elszámoltathatósági mechanizmusok, magas színvonalú és inkluzív szabályozási keret, nyitottság és átláthatóság, valamint szigorú etikai normák.

2.2. A BIZOTTSÁG IRÁNYÍTÁSI STRUKTÚRÁJA

Az Európai Bizottság egyedi irányítási rendszerrel rendelkezik, amelyben egyértelműen szétválasztják a politikai és az igazgatási felügyeleti struktúrákat, valamint pontosan meghatározzák a felelősségi köröket és a pénzügyi elszámoltathatóságot[6]. A rendszer a Szerződéseken alapul, és a struktúra úgy változott, hogy igazodjon a változó környezethez, valamint összhangban maradjon a vonatkozó nemzetközi normákban meghatározott bevált gyakorlattal[7].

- A biztosi testület politikai felelősséget vállal testületileg a Bizottság munkájáért. A költségvetés operatív végrehajtását a főigazgatókra és a szolgálatvezetőkre ruházzák, akik a Bizottság igazgatási struktúrájának vezetői[8].

- A biztosi testület a pénzügyi irányítási feladatokat a főigazgatókra vagy a szolgálatvezetőkre ruházza, akik így megbízott, engedélyezésre jogosult tisztviselőkké válnak. Ezeket a feladatokat tovább lehet ruházni az igazgatókra, az egységvezetőkre és másokra, akik így közvetve megbízott, engedélyezésre jogosult tisztviselőkké válnak. Az engedélyezésre jogosult tisztviselő felelőssége a teljes irányítási folyamatot magában foglalja, az intézmény által meghatározott szakpolitikai célkitűzések elérése érdekében végzendő teendőktől a tevékenységek működési és költségvetési szempontokat egyaránt szem előtt tartó irányításáig.

A Bizottságon belül így egyértelműen meghatározzák és alkalmazzák a pénzügyi irányításban betöltött szerepeket és az abban viselt felelősségi köröket. Ez egy egyértelmű felelősségi körökkel rendelkező decentralizált megközelítés, amelynek célja olyan igazgatási kultúra kialakítása, amely arra ösztönzi a köztisztviselőket, hogy vállaljanak felelősséget az ellenőrzésük alá tartozó tevékenységekért, és hogy ellenőrzést adjon nekik azon tevékenységek fölött, amelyekért felelősek.

A Bizottság stratégiai tervezési és programozási ciklusán belül minden engedélyezésre jogosult tisztviselőnek éves tevékenységi jelentést kell készítenie az éves tevékenységekről, szakpolitikai eredményekről és eredményekről. Ebben a jelentésben az engedélyezésre jogosult tisztviselő kijelenti, hogy a forrásokat a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás alapelveivel összhangban használták fel, továbbá hogy kialakította azokat a kontrolleljárásokat, amelyek megfelelőképpen biztosítják az alapul szolgáló műveletek jogszerűségét és szabályszerűségét. A Bizottság szintjén ezeket az eredményeket összesített formában, a költségvetésre vonatkozó éves irányítási és teljesítményjelentésben fogadják el és teszik közzé, amelyet megküldenek az Európai Parlament és a Tanács részére. **A biztosi testület fő eszközként e jelentés útján vállal politikai felelősséget a költségvetés irányításáért.**

A Bizottság számvitelért felelős tisztviselője központilag felel a pénzgazdálkodásért, a beszedési eljárásokért, a nemzetközi költségvetési számviteli standardok és módszerek alapján a számviteli szabályok megállapításáért, a számviteli rendszerek validálásáért, valamint a Bizottság és az EU összevont éves beszámolójának elkészítéséért. A számvitelért felelős tisztviselő továbbá aláírásával látja el a beszámolót, kijelentve ezzel, hogy a beszámoló minden lényegi szempontból valós képet ad a pénzügyi helyzetről, a műveletek eredményéről és a cash flow-król. Az éves beszámolót a biztosok testülete fogadja el. A számvitelért felelős tisztviselő független, és nagy felelősséget visel a Bizottságban a pénzügyi jelentéstétel tekintetében. A Bizottság belső ellenőre ehhez hasonlóan központosított és független szerepet tölt be, amelynek keretében független tanácsadást nyújt, illetve véleményeket és ajánlásokat ad ki a Bizottság, az uniós ügynökségek és más autonóm szervek belsőkontroll-rendszereinek minőségéről és működéséről.

Az Ellenőrzésfelügyeleti Bizottság nyomon követi az ellenőrzések végrehajtását, különösen a belső ellenőrzési szolgálat által végzettekét, de az Európai Számvevőszék ellenőrzései alapján is eljár, valamint értékeli a belső ellenőrzés színvonalát, hogy általánosabb képet kapjon a Bizottság kontrollrendszereiről.

A szervezetirányító tanács azáltal játszik szerepet a Bizottság szervezeti irányításában, hogy felügyeletet és stratégiai iránymutatást nyújt a fő szervezeti irányítási kérdésekre vonatkozóan, beleértve a pénzügyi

---

6 További részletekért lásd Juncker elnök és Timmermans első alelnök Bizottságnak címzett közleményét: Irányítás az Európai Bizottságban, C(2017) 6915 final, 2017. október 11., URL: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/c_2017_6915_final_en.pdf.

7 Például a belsőkontroll-normák a COSO 2013 belsőkontroll-elveken alapulnak.

8 Ennek eredményeképpen az „Európai Bizottság” fogalom egyrészt az intézményt – a biztosi testületet – jelenti, amely a Bizottság tagjaiból áll, másrészt a Bizottság szervezeti egységeinek főigazgatói (és egyéb igazgatási struktúrák, például a szolgálatok, a hivatalok és a végrehajtó ügynökségek vezetői) által irányított igazgatást.

és a humánerőforrások irányításával kapcsolatosakat is. A főtitkár által vezetett szervezetirányító tanács a költségvetésért, a humánerőforrásokért és az informatikáért felelős főigazgatók és kabinetek részvételével rendszeres üléseket tart annak biztosítása érdekében, hogy a Bizottság rendelkezzen az elnök politikai prioritásainak hatékony és eredményes megvalósításához szükséges szervezeti és technikai struktúrákkal.

2.3. TELJESÍTMÉNYKERET

A szilárd teljesítménykeret kialakítása elengedhetetlen ahhoz, hogy a fő hangsúly az eredményeken, az uniós hozzáadott értéken és az uniós programok hatékony és eredményes pénzgazdálkodásán legyen. Az uniós költségvetés teljesítménykerete nagyon pontosan meghatározott, és a teljesítményalapú költségvetés-tervezés kereteinek standard indexében magasabb pontszámot kap, mint a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) bármely tagja. Az uniós költségvetés teljesítménykerete különféle típusú és szintű stratégiai célokról és célkitűzésekről ad jelentést, többek között az Európa 2020 stratégiáról és más politikai prioritásokról. Figyelembe kell vennie továbbá a szakpolitikák és programok egymást kiegészítő jellegét és általános érvényesítését, valamint a tagállamoknak az uniós költségvetés végrehajtásában való kiemelt szerepét.

- A célkitűzések, a mutatók és a célok kiemelt helyen szerepelnek a programok jogalapjában, és a Bizottság minden évben jelentést tesz azokról a költségvetési tervezethez csatolt **programindokolások** révén. A programindokolások minden olyan kulcsfontosságú információt tartalmaznak, amelyek az alapos programellenőrzéshez és a teljesítménymméréshez szükségesek: ez magában foglalja a hétéves pénzügyi kötelezettségvállalásokat; a program teljesítményének alapforgatókönyveit (a szakpolitikai intézkedés kiindulópontjait); a végcélokat (amelyeket a többéves programozási időszak végéig kell elérni); és a közbenső mérföldköveket.

- Annak biztosítása érdekében, hogy a prioritásokhoz forrásokat rendeljenek, és valamennyi fellépés számottevő eredményt érjen el, és hozzáadott értéket is teremtsen, a Bizottság végrehajtja az „**Eredményközpontú uniós költségvetés” elnevezésű kezdeményezését**. A kezdeményezés a 2014–2020-as időszakra vonatkozó teljesítménykeretre építve a megfelelés és a teljesítmény közötti jobb egyensúly megteremtését segíti elő.

- **Az uniós költségvetésre vonatkozó éves irányítási és teljesítményjelentés** átfogó áttekintést nyújt az uniós költségvetés teljesítményéről, irányításáról és védelméről. Felvilágosítással szolgál arról, hogy az uniós költségvetés hogyan támogatja az Európai Unió politikai prioritásait, továbbá az uniós költségvetéssel elért eredményekről, és arról is, hogy a Bizottság milyen szerepet játszik a költségvetési irányítás és a pénzgazdálkodás legmagasabb normáinak biztosításában és előmozdításában.

- Az Európai Számvevőszék szisztematikus és alapos megközelítést alkalmaz a költségvetés-tervezés minőségi szempontjainak – többek között a teljesítménydimenziónak – az értékelésére, az éves jelentésének szokásos részeként és különjelentéseken keresztül.

Mindezek az elemek szilárd alapot biztosítanak a költségvetési hatóságnak ahhoz, hogy a következő éves költségvetés meghatározásakor jelentős tényezőként vegye figyelembe a teljesítményt.

2.4. PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁS

Az EU pénzügyi beszámolásának fő eleme az EU **integrált pénzügyi beszámolási csomagja**, amely az EU összevont éves beszámolójából, a költségvetésre vonatkozó éves irányítási és teljesítményjelentésből és a mentesítés nyomon követéséről szóló jelentésből áll. Az integrált pénzügyi beszámolási csomag minden évben átfogó képet nyújt a nyilvánosság számára az EU pénzügyi és működési helyzetéről.

Az EU összevont éves beszámolója tájékoztatást nyújt az EU intézményeinek, ügynökségeinek és egyéb szerveinek tevékenységéről eredményszemléletű elszámolási és költségvetési szempontból. E beszámoló nem tartalmazza a tagállamok éves beszámolóját.

Az EU összevont éves beszámolója két önálló, de egymással kapcsolatban lévő részből áll:

a) az összevont pénzügyi beszámoló; és

b) a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentések, amelyek összesített képet adnak a költségvetés végrehajtásáról.

Az EU összevont éves beszámolóját ezenfelül a pénzügyi kimutatás tárgyalása és elemzése kíséri, amely összefoglalja a pénzügyi kimutatásokban szereplő jelentős változásokat és tendenciákat, valamint ismerteti azokat a jelentős kockázatokat és bizonytalanságokat, amelyekkel az EU szembesül és amelyeket a jövőben meg kell oldani.

Beszámolás és elszámoltathatóság a Bizottságnál:

Integrált pénzügyi beszámolási csomag	• **Az EU összevont éves beszámolója** • **Éves irányítási és teljesítményjelentés a költségvetésre vonatkozóan** • **Jelentés a mentesítés nyomon követéséről**
Egyéb jelentések	• **Általános jelentés az Európai Unió tevékenységeiről** • **A főigazgatóságok éves tevékenységi jelentései** • **Jelentés a költségvetési és pénzgazdálkodásról**

2.5. KÜLSŐ ELLENŐRZÉS ÉS MENTESÍTÉSI ELJÁRÁS

Külső ellenőrzés

Az uniós intézmények (és szervek) külső ellenőre az Európai Számvevőszék (a Számvevőszék). A Számvevőszék alapvető célja, hogy hozzájáruljon az Unió pénzügyi gazdálkodásának javításához, előmozdítsa az elszámoltathatóságot és az átláthatóságot, és az uniós polgárok pénzügyi érdekeinek független őreként tevékenykedjen. A Számvevőszék feladata az Unió független külső ellenőreként annak ellenőrzése, hogy az uniós pénzeszközökkel helyesen számoltak-e el, illetve a szabályoknak és jogi előírásoknak megfelelően, valamint az értékarányosságot szem előtt tartva szedték-e be és költötték-e el azokat.

Az Európai Unió éves beszámolóját és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodását a Számvevőszék ellenőrzi, amely tevékenysége részeként az Európai Parlament és a Tanács számára összeállítja a következőket:

1. az általános költségvetésből finanszírozott tevékenységekről szóló éves jelentés, amely részletezi az éves beszámolóval és a beszámoló alapjául szolgáló műveletekkel kapcsolatos észrevételeit;
2. ellenőrzésein alapuló és megbízhatósági nyilatkozat formájában az éves jelentésben szereplő vélemény i. a beszámoló megbízhatóságáról, valamint ii. a beszámoló alapjául szolgáló – a beszedett bevételeket és a végső kedvezményezetteknek teljesített kifizetéseket magukban foglaló – műveletek jogszerűségéről és szabályszerűségéről; és
3. meghatározott területeket lefedő különjelentések.

Mentesítés

Egy költségvetési ciklus utolsó lépése a mentesítési eljárás az adott pénzügyi év vonatkozásában. A mentesítés a költségvetés-végrehajtás külső ellenőrzésének politikai vetülete, az a határozat, amellyel a mentesítésért felelős hatóság (azaz a Tanács ajánlására eljáró Európai Parlament) mentesíti a Bizottságot (és más uniós szerveket) egy adott költségvetés irányításának felelőssége alól. Ez a határozat a következők vizsgálatán alapul: az EU összevont éves beszámolója és a Bizottság jelentései (az éves irányítási és teljesítményjelentés, az előző évi mentesítés nyomon követéséről szóló jelentés és az elvégzett belső ellenőrzésekről szóló, a mentesítésért felelős hatóságnak címzett éves jelentés), valamint az Európai Számvevőszék éves jelentése, ellenőri véleménye (a megbízhatósági nyilatkozat) és különjelentései. Figyelembe veszi továbbá a Bizottság kérdésekre és további információkérésekre adott írásbeli válaszait, valamint a költségvetési biztos és a fő kiadási területekért felelős biztosok meghallgatását az Európai Parlament Költségvetési Ellenőrző Bizottsága (CONT) előtt.

A mentesítési eljárás háromféle eredményre vezethet: a mentesítés megadása, halasztása vagy elutasítása. A mentesítésről szóló végső jelentések az Európai Parlament és a Tanács által a Bizottságnak címzett konkrét kéréseket is tartalmazzák. A kérések egy nyomonkövetési jelentés tárgyát képezik, amelyben a Bizottság ismerteti az általa már megtett vagy meghozni kívánt konkrét intézkedéseket.

AZ ÖSSZEVONT BESZÁMOLÓT KÍSÉRŐ MEGJEGYZÉS

Az Európai Unió 2017. évi összevont éves beszámolója az intézmények és szervek által az Európai Unió általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendelet 148. cikkének (2) bekezdése értelmében bemutatott adatok alapján került összeállításra. Kijelentem, hogy a beszámoló e költségvetési rendelet IX. címének, valamint a pénzügyi kimutatások megjegyzéseiben rögzített számviteli alapelveknek, szabályoknak és módszereknek megfelelően készült.

Ezen intézmények és szervek számvitelért felelős tisztviselői valamennyi olyan adatot rendelkezésemre bocsátottak – és igazolták azok megbízhatóságát –, amelyek az Európai Unió eszközeit és forrásait, valamint költségvetésének végrehajtását bemutató beszámolók összeállításához szükségesek.

Kijelentem, hogy ezen adatok, valamint az Európai Bizottság beszámolójának ellenjegyzéséhez általam szükségesnek ítélt ellenőrzések alapján megalapozott bizonyossággal rendelkezem arról, hogy a beszámoló minden lényegi szempontból valós képet ad az Európai Unió pénzügyi helyzetéről, műveleteinek eredményéről és cash flow-iról.

[aláírás]

Rosa ALDEA BUSQUETS

a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője

2018. június 22.

A 2017-ES PÉNZÜGYI ÉV FŐBB ESEMÉNYEI

A 2017. évi uniós költségvetés végrehajtása

A 2017. évi elfogadott költségvetés középpontjában két fő európai szakpolitikai prioritás: az európai gazdaság további élénkülésének támogatása és a szomszédságunkban jelentkező biztonsági és humanitárius kihívások kezelése áll. A megemelt finanszírozás az európai uniós növekedés, foglalkoztatás és versenyképesség növelésére irányuló beruházások előmozdítását, valamint az Unió külső határainak védelméhez szükséges erőforrások biztosítását célozták, hogy ezáltal fokozzák a biztonságot az Unión belül és kívül, elősegítsék a menekültek befogadását és integrációját, továbbá kezeljék a migráció kiváltó okait a származási és tranzitországokban.

Az uniós költségvetés 2017-es végrehajtása kötelezettségvállalási előirányzatokban összesen 171,1 milliárd EUR-t, kifizetési előirányzatokban pedig összesen 137,4 milliárd EUR-t tett ki.

A pénzeszközök csaknem fele – 83,3 milliárd EUR kötelezettségvállalási előirányzatokban – **a növekedés, a munkahelyteremtés és a versenyképesség** serkentését célozta. Ez az összeg magában foglalta a „Horizont 2020” keretprogramon belül a kutatásra és innovációra, az Erasmus+ programon belül az oktatásra, a COSME programon belül a kis- és középvállalkozásokra, továbbá az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközre (CEF) és az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA) garanciaalapjára irányuló finanszírozást. Az ESBA az európai beruházási terv végrehajtását segítő eszköz, amelynek célja az európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok) révén a tagállamok és a régiók közötti konvergencia előmozdítása. Ezenfelül az uniós költségvetésből az **európai mezőgazdasági termelőknek** nyújtott támogatás 44,7 milliárd EUR volt kifizetési előirányzatokban.

A költségvetés révén továbbá megerősítettük az Unió **külső határait**, valamint kezeltük a **menekültügyi válságot** és az irreguláris migrációt: finanszírozást nyújtottunk a migránscsempészés megelőzését és a migráció hosszú távú mozgatórugóinak a származási és tranzitországokkal együttműködésben történő kezelését célzó eszközök megerősítésére, a legális migrációval – többek között a védelemre szoruló személyek áttelepítésével – kapcsolatos szakpolitikák szigorítására és a menekültek EU-n belüli integrációja tekintetében a tagállamoknak nyújtott támogatásra.

Az Egyesült Királyság kilépése az Európai Unióból

Háttér-információk

2016. június 23-án az Egyesült Királyságban az európai uniós tagságról szóló népszavazáson részt vevő állampolgárok többsége az Unióból való kilépésre szavazott. Az Egyesült Királyság 2017. március 29-én hivatalosan bejelentette az Európai Tanácsnak azon szándékát, hogy kilép az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből (Euratom). Ezzel aktiválta az Európai Unióról szóló szerződés 50. cikkét, amely meghatározza, milyen eljárás révén léphet ki egy tagállam az Unióból.

A tárgyalás menete

2017. április 29-én az Európai Tanács rendkívüli ülésén a 27 másik tagállam vezetői politikai iránymutatásokat fogadtak el az Egyesült Királyság Európai Unióból való rendezett kilépéséről. Ezek meghatározták a tárgyalások keretét, valamint rögzítették az EU általános álláspontjait és elveit. Négy nappal később a Bizottság – a tárgyalási irányelvek tervezetének kíséretében – ajánlást küldött a Tanácsnak az Egyesült Királysággal az 50. cikk szerint folytatandó tárgyalások megnyitásáról.

Május 22-én a Tanács határozatot fogadott el az Egyesült Királysággal folytatandó tárgyalások megkezdésének engedélyezéséről és a Bizottság uniós tárgyalóként való hivatalos kijelöléséről. Emellett elfogadta a tárgyalási irányelvek első csoportját. Ezek egyértelmű struktúrát és egységes uniós megközelítést biztosítottak a tárgyalásokhoz.

Az EU-t Michel Barnier képviseli, akit az Európai Bizottság az uniós tárgyalóküldöttség vezetőjének nevezett ki. Az Európai Bizottságon belül Michel Barnier vezetésével egy munkacsoport hangolja össze a tárgyalásokhoz kapcsolódó stratégiai, operatív, jogi és pénzügyi kérdésekkel kapcsolatos munkát. A Bizottság a tárgyalások során mindvégig beszámol a Tanácsnak, valamint részletesen és rendszeresen tájékoztatja az Európai Parlamentet is.

A tárgyalások első szakasza

A tárgyalások első szakasza 2017. június 19-én vette kezdetét. Célja az volt, hogy a lehető legrészletesebb tájékoztatást és legnagyobb jogbiztonságot nyújtsa, és meghatározza az Egyesült Királyság EU-ból történő kiválásának módját.

2017 óta hat tárgyalási körre került sor. A tárgyalások a következő három kiemelt kérdésre összpontosítottak: a polgárok jogainak védelme; az Írország és Észak-Írország egyedülálló körülményeinek kezelésére szolgáló keret; valamint olyan pénzügyi elszámolás, amellyel biztosítható, hogy mind az Unió, mind az Egyesült Királyság teljesíti a kilépést megelőzően keletkezett pénzügyi kötelezettségeit. A tárgyalások a kilépéssel kapcsolatos egyéb kérdésekre is kitértek.

2017. december 8-án az Európai Bizottság annak megállapítására irányuló javaslatot terjesztett az Európai Tanács elé, hogy az Egyesült Királysággal az 50. cikk szerint folytatott tárgyalások első szakaszában kellő előrelépés történt. A Bizottság értékelése a Bizottság és az Egyesült Királyság kormánya tárgyalói által elfogadott együttes jelentésen alapult. E jelentésben az Egyesült Királyság vállalta, hogy a hatályos többéves pénzügyi keret és a korábbi pénzügyi tervek szerinti valamennyi kötelezettségét – ideértve az Unió kötelezettségeinek és függő kötelezettségeinek rá eső részét is – úgy teljesíti, mintha még mindig tagállam lenne.

December 15-én az Európai Tanács megerősítette, hogy kellő előrelépés valósult meg, és a vezetők iránymutatásokat fogadtak el a tárgyalások második szakaszába történő továbblépés érdekében, amelyek kiterjednek a lehetséges átmeneti rendelkezésekre, valamint az EU és az Egyesült Királyság közötti jövőbeli kapcsolatra.

A tárgyalások következő szakasza

2017. december 20-án az Európai Bizottság tárgyalásiirányelv-tervezetet is tartalmazó ajánlást küldött a Tanácsnak arra vonatkozóan, hogy kezdjék meg a tárgyalások következő szakaszáról szóló megbeszéléseket. Ezek a tárgyalási irányelvek kiegészítik a 2017 májusában kiadottakat, és további részleteket tartalmaznak a lehetséges átmeneti intézkedéseket illetően.

Az ajánlás emlékeztet arra is, hogy a tárgyalások első szakaszának a Bizottság közleményében és az együttes jelentésben körvonalazott eredményeit át kell ültetni jogi rendelkezésekbe. Az Európai Tanács december 15-i iránymutatásaival összhangban 2018. január 29-én elfogadták az átmeneti intézkedésekre vonatkozó kiegészítő tárgyalási irányelveket.

2018. március 19-én a Bizottság közzétette a kilépésről rendelkező megállapodás tervezetét, amely ismertette az Egyesült Királysággal 2018. március 16–19-én tartott tárgyalási fordulók során tett előrehaladást. A kilépésről rendelkező megállapodásnak a pénzügyi elszámolásról szóló részében az EU és az Egyesült Királyság jogi rendelkezésekbe ültette át a tárgyalások első szakaszában elért (és az együttes jelentésben bemutatott) eredményeket.

A kilépésről rendelkező megállapodás tervezetének közzétételét követően az Európai Tanács 2018. március 23-án további iránymutatást adott ki az EU és az Egyesült Királyság jövőbeli kapcsolatára vonatkozó keret általános értelmezéséről szóló tárgyalások megkezdése céljából. A tárgyalásoknak 2018 őszéig kell lezárulniuk, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre ahhoz, hogy 2019. március 29-ig a Tanács az Európai Parlament jóváhagyásának megszerzését követően megkösse a kilépésről rendelkező megállapodást, majd a megállapodást az Egyesült Királyság saját eljárásai keretében jóvá tudja hagyni.

Pénzügyi elszámolás és a 2017. évi uniós éves beszámoló

Ami a pénzügyi elszámolást illeti, a kilépésről rendelkező megállapodás tervezetének március 19-i közzétételével megerősített együttes jelentés azt tartalmazta, hogy az Egyesült Királyság a hatályos többéves pénzügyi keret és a korábbi pénzügyi tervek szerinti valamennyi kötelezettségét úgy teljesíti, mintha még mindig tagállam lenne. Konkrétabban, a kilépésről rendelkező megállapodás tervezete kimondja, hogy az Egyesült Királyság különösen az alábbiak rá eső részéért felelős az Uniónak:

- az uniós költségvetés és az uniós decentralizált ügynökségek költségvetéseinek 2020. december 31-én fennálló költségvetési kötelezettségvállalásai – lásd a kilépésről rendelkező megállapodás 133. cikkét,

- az Unió 2020. december 31-ig felmerülő kötelezettségeinek finanszírozása, bizonyos kivételekkel – lásd a 135. cikket,

- az Unió azon függő pénzügyi kötelezettségei, amelyek a kilépés időpontja előtt elhatározott/jóváhagyott pénzügyi műveletekből származnak – lásd a 136. cikket, és

- az Unió függő kötelezettségeinek mentesítéséhez szükséges azon kifizetések, amelyek az Unió pénzügyi érdekeit érintő jogi ügyekhez kapcsolódóan válnak esedékessé (feltéve, hogy az említett ügyek tárgyát képező tények nem 2020. december 31-e után merültek fel) – lásd a 140. cikket.

E beszámoló elkészítésének időpontjában ezek a rendelkezésre álló legfrissebb információk. A jelenlegi helyzet alapján a kilépési folyamat 2017. december 31-ig nem volt hatással az EU összevont éves beszámolójára.

Megjegyzendő továbbá, hogy a Bizottság 2018. május 2-án előterjesztette a 2021-ben kezdődő következő többéves pénzügyi keretre irányuló javaslatát, amelyet annak alapján készített el, hogy az Egyesült Királyság uniós tagsága megszűnik.

ÖSSZEVONT PÉNZÜGYI BESZÁMOLÓ ÉS MAGYARÁZÓ MEGJEGYZÉSEK

Meg kell jegyezni, hogy a számadatok millió euróra való kerekítése miatt a következő táblázatok néhány pénzügyi adata pontatlannak tűnhet.

TARTALOMJEGYZÉK

MÉRLEG 23
EREDMÉNYKIMUTATÁS 24
CASH FLOW-KIMUTATÁS 25
KIMUTATÁS A NETTÓ ESZKÖZÁLLOMÁNY VÁLTOZÁSAIRÓL 26
MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ 27
1. LÉNYEGES SZÁMVITELI POLITIKÁK 28
2. MEGJEGYZÉSEK A MÉRLEGHEZ 43
3. MEGJEGYZÉSEK AZ EREDMÉNYKIMUTATÁSHOZ 71
4. FÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGEK ÉS ESZKÖZÖK 80
5. KÖLTSÉGVETÉSI ÉS JOGI KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK 86
6. PÉNZÜGYI KOCKÁZATKEZELÉS 90
7. KAPCSOLT FELEKRE VONATKOZÓ KÖZZÉTÉTELEK 105
8. A MÉRLEGFORDULÓNAP UTÁNI ESEMÉNYEK 107
9. A KONSZOLIDÁLÁS ALKALMAZÁSI KÖRE 108

MÉRLEG

millió EUR

	Megjegyzés	2017.12.31.	2016.12.31.
BEFEKTETETT ESZKÖZÖK			
Immateriális javak	*2.1*	*405*	*381*
Ingatlanok, gépek és berendezések	*2.2*	*10 745*	*10 068*
Tőkemódszerrel elszámolt befektetések	*2.3*	*581*	*528*
Pénzügyi eszközök	*2.4*	*59 980*	*62 247*
Előfinanszírozás	*2.5*	*25 022*	*21 901*
Visszterhes követelések és nem visszterhes behajtható követelések	*2.6*	*611*	*717*
		97 344	**95 842**
FORGÓESZKÖZÖK			
Pénzügyi eszközök	*2.4*	*8 655*	*3 673*
Előfinanszírozás	*2.5*	*24 005*	*23 569*
Visszterhes követelések és nem visszterhes behajtható követelések	*2.6*	*11 755*	*10 905*
Készletek	*2.7*	*295*	*165*
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek	*2.8*	*24 111*	*28 585*
		68 821	**66 897**
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN		**166 165**	**162 739**
HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK			
Nyugdíj és egyéb munkavállalói juttatások	*2.9*	*(73 122)*	*(67 231)*
Céltartalékok	*2.10*	*(2 880)*	*(1 936)*
Pénzügyi kötelezettségek	*2.11*	*(50 063)*	*(55 067)*
		(126 065)	**(124 234)**
RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK			
Céltartalékok	*2.10*	*(659)*	*(675)*
Pénzügyi kötelezettségek	*2.11*	*(6 850)*	*(2 284)*
Szállítói kötelezettségek	*2.12*	*(39 048)*	*(40 005)*
Passzív időbeli elhatárolások	*2.13*	*(63 902)*	*(67 580)*
		(110 459)	**(110 544)**
KÖTELEZETTSÉGEK ÖSSZESEN		**(236 524)**	**(234 778)**
NETTÓ ESZKÖZÖK		**(70 359)**	**(72 040)**
Tartalékok	*2.14*	*4 876*	*4 841*
*Tagállamoktól lehívandó összegek**	*2.15*	*(75 234)*	*(76 881)*
NETTÓ ESZKÖZÖK		**(70 359)**	**(72 040)**

* *Az Európai Parlament által 2017. november 18-án elfogadott költségvetés rendelkezése szerint az Unió rövid lejáratú kötelezettségeit a tagállamok által 2018-ban beszedendő vagy azoktól 2018-ban lehívandó saját forrásokból kell kifizetni. Továbbá a személyzeti szabályzat (a módosított, 1968. február 29-i 259/68/EGK, Euratom, ESZAK tanácsi rendelet) 83. cikkének megfelelően a tagállamok együttesen garantálják a nyugdíjkötelezettségeket.*

EREDMÉNYKIMUTATÁS

millió EUR

	Megjegyzés	2017	2016
BEVÉTELEK			
Nem visszterhes ügyletekből származó bevétel			
GNI-alapú források	*3.1*	*78 620*	*95 578*
Tradicionális saját források	*3.2*	*20 520*	*20 439*
Héaalapú források	*3.3*	*16 947*	*15 859*
Pénzbírságok	*3.4*	*4 664*	*3 858*
Kiadások visszafizettetése	*3.5*	*1 879*	*1 947*
Egyéb	*3.6*	*10 376*	*5 740*
		133 006	**143 422**
Visszterhes ügyletekből származó bevétel			
Pénzügyi bevételek	*3.7*	*1 845*	*1 769*
Egyéb	*3.8*	*1 332*	*998*
		3 177	**2 767**
Összes bevétel		**136 183**	**146 189**
KIADÁSOK			
Tagállamok által végrehajtott	*3.9*		
Európai Mezőgazdasági Garanciaalap		*(44 289)*	*(44 152)*
Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap és egyéb vidékfejlesztési eszközök		*(11 359)*	*(12 604)*
Európai Regionális Fejlesztési Alap és Kohéziós Alap		*(17 650)*	*(35 045)*
Európai Szociális Alap		*(7 353)*	*(9 366)*
Egyéb		*(1 253)*	*(1 606)*
A Bizottság, végrehajtó ügynökségek és vagyonkezelői alapok által végrehajtott	*3.10*	*(15 738)*	*(15 610)*
Egyéb uniós ügynökségek és szervek által végrehajtott	*3.11*	*(2 667)*	*(2 547)*
Harmadik országok és nemzetközi szervezetek által végrehajtott	*3.11*	*(4 115)*	*(3 258)*
Egyéb jogalanyok által végrehajtott	*3.11*	*(1 478)*	*(2 035)*
Személyzeti és nyugdíjköltségek	*3.12*	*(10 002)*	*(9 776)*
A munkavállalói juttatásokra vonatkozó aktuáriusi feltételezések változásai	*3.13*	*(3 544)*	*(1 068)*
Finanszírozási költségek	*3.14*	*(1 896)*	*(1 904)*
Egyéb kiadások	*3.15*	*(6 756)*	*(5 486)*
Összes kiadás		**(128 101)**	**(144 456)**
AZ ÉV GAZDASÁGI EREDMÉNYE		**8 082**	**1 733**

CASH FLOW-KIMUTATÁS

millió EUR

	2017	2016
Az év gazdasági eredménye	*8 082*	*1 733*
Működési tevékenységek		
Amortizáció	*99*	*88*
Értékcsökkenés	*888*	*575*
Hitelek (növekedése)/csökkenése	*497*	*1 774*
Előfinanszírozás állományának (növekedése)/csökkenése	*(3 557)*	*(314)*
Visszterhes követelések és nem visszterhes behajtható követelések (növekedése)/csökkenése	*(745)*	*(1 297)*
Készletek (növekedése)/csökkenése	*(130)*	*(26)*
A nyugdíjak és az egyéb munkavállalói juttatások növekedése/(csökkenése)	*5 891*	*3 417*
Céltartalékok növekedése/(csökkenése)	*928*	*581*
Pénzügyi kötelezettségek növekedése/(csökkenése)	*(438)*	*(2 351)*
Szállítói kötelezettségek növekedése/(csökkenése)	*(957)*	*7 813*
Passzív időbeli elhatárolások növekedése/(csökkenése)	*(3 678)*	*(821)*
Nem készpénzes bevételként vett előző évi költségvetési többlet	*(6 405)*	*(1 349)*
Egyéb nem készpénzes mozgások	*3*	*18*
Beruházási tevékenységek		
Az immateriális javak és az ingatlanok, gépek és berendezések (növekedése)/csökkenése	*(1 687)*	*(2 073)*
Tőkemódszerrel elszámolt befektetések (növekedése)/csökkenése	*(53)*	*(31)*
Értékesíthető pénzügyi eszközök (növekedése)/csökkenése	*(3 190)*	*(822)*
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök (növekedés)/csökkenése	*(22)*	*(0)*
NETTÓ CASH FLOW	**(4 474)**	**6 914**
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek nettó növekedése/(csökkenése)	*(4 474)*	*6 914*
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek év eleji állománya	*28 585*	*21 671*
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek év végi állománya	*24 111*	*28 585*

KIMUTATÁS A NETTÓ ESZKÖZÁLLOMÁNY VÁLTOZÁSAIRÓL

millió EUR

	Tagállamoktól lehívandó összegek Felhalmozott többlet/(hiány)	Egyéb tartalékok	Valós értékelés értékelési tartaléka	Nettó eszközök
EGYENLEG 2015.12.31-ÉN	**(77 124)**	**4 390**	**292**	**(72 442)**
A garanciaalap-tartalék változása	*(82)*	*82*	*–*	*–*
Valósérték-változások	*–*	*–*	*33*	*33*
Egyéb	*(59)*	*44*	*–*	*(15)*
Tagállami hozzájárulásként elszámolt, 2015. évi költségvetési eredmény	*(1 349)*	*–*	*–*	*(1 349)*
Az év gazdasági eredménye	*1 733*	*–*	*–*	*1 733*
EGYENLEG 2016.12.31-ÉN	**(76 881)**	**4 516**	**325**	**(72 040)**
A garanciaalap-tartalék változása	*(20)*	*20*	*–*	*–*
Valósérték-változások	*–*	*–*	*(2)*	*(2)*
Egyéb	*(11)*	*62*	*(46)*	*5*
Tagállami hozzájárulásként elszámolt, 2016. évi költségvetési eredmény	*(6 405)*	*–*	*–*	*(6 405)*
Az év gazdasági eredménye	*8 082*	*–*	*–*	*8 082*
EGYENLEG 2017.12.31-ÉN	**(75 234)**	**4 598**	**278**	**(70 359)**

MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

1. LÉNYEGES SZÁMVITELI POLITIKÁK

1.1. JOGALAP ÉS SZÁMVITELI SZABÁLYOK

A beszámoló elkészítése az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2012. október 25-i 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletnek (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.) (a továbbiakban: a költségvetési rendelet), valamint e költségvetési rendelet alkalmazási szabályairól szóló, 2012. október 29-i 1268/2002/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletnek (HL L 362., 2012.12.31., 1. o.) megfelelően történik.

A költségvetési rendelet 143. cikkének megfelelően az EU a Nemzetközi Költségvetési Számviteli Standardokon (IPSAS) alapuló eredményszemléletű számviteli szabályok alapján készíti el pénzügyi kimutatásait. A Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott e számviteli szabályokat a konszolidációs körbe bevont valamennyi európai intézménynél és szervnél alkalmazni kell, hogy a pénzügyi kimutatások összeállítását és a konszolidáció menetének összehangolását illetően az elszámolásra, az értékelésre és a beszámoló bemutatására vonatkozóan egységes szabálykészlet kerüljön kidolgozásra.

Új és módosított uniós számviteli szabályok (EAR) alkalmazása

Az uniós számviteli szabályok azon módosításai, amelyek a 2017. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra alkalmazandók

A Bizottság számvitelért felelős tisztviselője a következő módosításokat fogadta el:

- az EAR 1 „Pénzügyi kimutatások” szabály módosításai, és
- az EAR 14 „Számviteli politika, a számviteli becslések változásai és hibák” szabály módosításai.

E módosítások az IPSAS 1 „A pénzügyi kimutatások prezentálása” standard és az IPSAS 3 „Számviteli politika, a számviteli becslések változásai és hibák” standard közelmúltbeli, az IPSAS standardok közötti következetesség biztosítására irányuló javításaiból erednek. Következésképpen a kapcsolódó uniós számviteli szabályokat aktualizálták, és a főbb változások a pénzügyi beszámolás minőségi jellemzőinek leírásához, valamint a számviteli politikák kiválasztása és alkalmazása során alkalmazandó források hierarchiájának aktualizálásaihoz kapcsolódnak.

E módosítások elfogadása nem gyakorolt hatást a 2017-es uniós éves beszámolóra.

2017. december 31-ig elfogadott, de még nem alkalmazandó új és módosított uniós számviteli szabályok

Az EU még nem alkalmazta az alábbi új és módosított uniós számviteli szabályokat, amelyeket a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője fogadott el, de amelyek még nem alkalmazandók:

- Az EAR 12 „Munkavállalói juttatások” szabály módosítása (a 2018. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra alkalmazandó): Az EAR 12 az új IPSAS 39 standarddal „Munkavállalói juttatások” összhangban módosult. A fő változás az, hogy az aktuáriusi feltételezésekben bekövetkező változásokból eredő nyereséget vagy veszteséget közvetlenül a nettó eszközökben kell megjeleníteni, ellentétben azzal a hatályos követelménnyel, hogy ezeket az eredményben kell megjeleníteni.

  Az EU jelenleg elemzi e felülvizsgált uniós számviteli szabály alkalmazásának hatását és gyakorlati következményeit. Nem várható azonban, hogy ez jelentős hatást gyakorolna az összevont pénzügyi beszámolóra, kivéve azt, hogy az aktuáriusi feltételezéseket az eredménykimutatás helyett a nettó eszközökben kell megjeleníteni.

- Az új EAR 20 „Közszektorbeli kombinációk” szabály módosítása (a 2019. január 1-jén vagy az után kezdődő éves időszakokra alkalmazandó): Az IPSAS 40 „Közszektorbeli kombinációk” standardon alapuló új EAR 20 szabály két típusba sorolja a közszektorbeli kombinációkat attól függően, hogy az ügylet közös ellenőrzés alatt történik-e vagy sem: i. összeolvadás, amelyben az

ügylet az EU-val kombinációt alkotó gazdálkodó egység könyv szerinti értékén alapul; és ii. felvásárlás, amelyben az ügylet az EU által felvásárolt gazdálkodó egységnek az akvizíció időpontjában érvényes valós értékén alapul. A két típusra különböző követelmények és különböző szintű közzétételi kötelezettségek alkalmazandók annak érdekében, hogy jobban meg lehessen érteni az EU pénzügyi kimutatásainak felhasználóira gyakorolt hatásait.

Az első alkalmazás évében az uniós pénzügyi kimutatásokra gyakorolt hatás attól függ majd, hogy ebben az időszakban az EU részt vesz-e közszektorbeli kombinációs ügyletben.

1.2. SZÁMVITELI ALAPELVEK

A pénzügyi kimutatások célja, hogy valamely gazdálkodó egység pénzügyi helyzetéről, teljesítményéről és cash flow-iról a felhasználók széles köre számára hasznos információt nyújtsanak. A közszektorbeli szervezetek esetében, mint például az Európai Unió, a célkitűzés konkrétabban a döntéshozatalhoz hasznos információk nyújtása, valamint annak szemléltetése, hogy a gazdálkodó egység el tud számolni a rábízott forrásokkal. E dokumentum a fenti célok szellemében készült.

A pénzügyi kimutatások elkészítésekor követendő átfogó megfontolások (illetve számviteli alapelvek) az EAR 1 „Pénzügyi kimutatás” uniós számviteli szabályban kerültek meghatározásra és megegyeznek az IPSAS 1 standardban bemutatottakkal, amelyek a következők: valós bemutatás, eredményszemlélet, folyamatosság, a bemutatás következetessége, lényegesség, összesítés, beszámítás és összehasonlító információk. A pénzügyi beszámolás minőségi jellemzői a relevancia, a valósághű bemutatás (a megbízhatóság), az érthetőség, az időbeliség, az összehasonlíthatóság és az ellenőrizhetőség.

1.3. KONSZOLIDÁLÁS

A konszolidálás alkalmazási köre

Az EU összevont pénzügyi beszámolója magában foglalja az összes jelentős ellenőrzött gazdálkodó egységet (vagyis az uniós intézményeket – többek között a Bizottságot – és az uniós ügynökségeket), társult és közös vállalkozást. A konszolidálásba bevont gazdálkodó egységek teljes jegyzékét az uniós beszámoló **9.** megjegyzése tartalmazza. Ez most 52 ellenőrzött gazdálkodó egységet és 1 társult vállalkozást foglal magában. Az olyan gazdálkodó egységeket, amelyek a konszolidálás alkalmazási körébe tartoznak, de amelyek az EU összevont pénzügyi beszámolójának egésze szempontjából nem lényegesek, nem kell bevonni a konszolidálásba, illetve nem kell tőkemódszerrel elszámolni, amennyiben az túlságosan idő- vagy költségigényes lenne az EU számára. Az említett gazdálkodó egységeket kisebb gazdálkodó egységként említjük, és külön felsorolásukat a **9.** megjegyzés tartalmazza. 2017-ben 7 gazdálkodó egységet soroltak be kisebb gazdálkodó egységként.

Ellenőrzött gazdálkodó egységek

Valamely gazdálkodó egységnek a konszolidálásba történő bevonására irányuló döntés az ellenőrzési elven alapul. Az ellenőrzött gazdálkodó egység olyan gazdálkodó egység, amelynek tekintetében az EU a szerepvállalása révén változó hasznokhoz jut vagy ilyen hasznokhoz joga van, és az érintett gazdálkodó egység feletti hatásköre révén befolyásolni tudja e hasznok jellegét és összegét. E hatáskörnek a jelenben gyakorolhatónak kell lennie, és kapcsolódnia kell a gazdálkodó egység releváns tevékenységeihez. Az ellenőrzött gazdálkodó egységek valamennyi tevékenységük tekintetében a konszolidációs körbe tartoznak. Az összevonás az ellenőrzés meglétének első napjától számítandó, és az ellenőrzés megszűnésének napján ér véget.

Az EU-n belül az ellenőrzésre utaló leggyakoribb jelek a következők: a gazdálkodó egység alapszerződések vagy másodlagos jogforrások alapján történő létrehozása, a gazdálkodó egység uniós költségvetésből való finanszírozása, szavazati jogok megléte az irányító testületekben, az Európai Számvevőszék általi pénzügyi ellenőrzés, valamint az Európai Parlament általi mentesítés. Minden egyes gazdálkodó egység tekintetében egyedileg értékelik, hogy a fent felsorolt kritériumok egyike vagy összessége elegendő-e az ellenőrzéshez.

E megközelítés alapján az uniós intézmények (az Európai Központi Bank kivételével) és ügynökségek (kivéve a korábbi 2. pillérbe tartozó ügynökségeket) az EU kizárólagos ellenőrzése alá tartozónak tekintendőek, ezért beletartoznak a konszolidációs körbe. Ezenkívül a felszámolás alatt álló Európai Szén- és Acélközösség (ESZAK) szintén ellenőrzött gazdálkodó egységnek tekintendő.

Az Európai Unió által ellenőrzött gazdálkodó egységek egymással szemben fennálló lényeges egyenlegei, valamint a közöttük létrejött lényeges tranzakciók kiszűrésre kerültek, ugyanakkor az ilyen jellegű tranzakciók nem realizált nyeresége/vesztesége nem jelentős, ezért nem került kiszűrésre.

Közös megállapodások

A közös megállapodás olyan megállapodás, amely felett az EU és egy vagy több fél közös ellenőrzéssel rendelkezik. A közös ellenőrzés egy megállapodás felett gyakorolt ellenőrzés szerződésben rögzített megosztása, amely kizárólag akkor áll fenn, ha a lényeges tevékenységekkel kapcsolatos döntésekhez az ellenőrzésben részt vevő felek egyhangú hozzájárulása szükséges. A közös megállapodások vagy közös műveletek, vagy közös vállalkozások lehetnek. Amennyiben a közös megállapodások egy külön jogalanyként jönnek létre, és a közös megállapodás felei jogokkal rendelkeznek a megállapodás nettó eszközei felett, az ilyen közös megállapodás közös vállalkozásnak minősül. A közös vállalkozásokban való részesedés elszámolása a tőkemódszer használatával történik (lásd az **1.5.4.** megjegyzést). Amennyiben a felek a megállapodás eszközei tekintetében jogokkal, kötelezettségei tekintetében kötelmekkel rendelkeznek, úgy a közös megállapodás közös műveletnek minősül. A közös műveletekben való érdekeltségéhez kapcsolódóan az EU a következőket tünteti fel pénzügyi kimutatásaiban: eszközeit és kötelezettséget, bevételeit és kiadásait, valamint a közösen ellenőrzött vagy felmerült eszközökből, kötelezettségekből, bevételekből és kiadásokból való részesedését.

Társult vállalkozások

A társult vállalkozások felett az EU jelentős közvetett vagy közvetlen befolyással bír, ellenőrzéssel viszont nem rendelkezik. A jelentős befolyást általában akkor tekinthetjük létezőnek, ha az EU közvetlenül vagy közvetve a szavazati jogok több mint 20 %-át birtokolja. A társult vállalkozásokban való részesedés elszámolása a tőkemódszer használatával történik (lásd az **1.5.4.** megjegyzést).

A konszolidálásba be nem vont gazdálkodó egységek, amelyek vagyonát a Bizottság kezeli

Az EU személyzete közös betegségbiztosítási rendszerének alapjait, az Európai Fejlesztési Alapot, valamint a résztvevői garanciaalapot nevükben a Bizottság kezeli, de a pénzügyi kimutatásokba ezeket az egységeket nem vonják be, mivel nem állnak az EU ellenőrzése alatt.

1.4. A BESZÁMOLÓKÉSZÍTÉS ALAPJA

A pénzügyi kimutatásokat évente mutatják be. A számviteli év január 1-jén kezdődik és december 31-én ér véget.

1.4.1. Alkalmazott pénznem és átváltási árfolyamok

Funkcionális pénznem és a beszámolókészítés pénzneme

A pénzügyi kimutatások – eltérő rendelkezés hiányában – millió euróban készülnek, az euró az EU funkcionális és beszámolókészítési pénzneme.

Műveletek és egyenlegek

A devizaügyletek elszámolása az ügylet napján érvényes árfolyamok felhasználásával euróban történik. A devizaügyletek kiegyenlítéséből és a devizában denominált monetáris eszközök és kötelezettségek év végi árfolyamokra való átszámításából keletkező árfolyamnyereségeket vagy -veszteségeket az eredménykimutatás tartalmazza. Az értékesíthető pénzügyi eszközként besorolt nem monetáris pénzügyi eszközök átszámítási különbözetei a valós értékelés értékelési tartalékában szerepelnek.

Eltérő átváltási módszerek vonatkoznak az ingatlanok, gépek, berendezések, valamint az immateriális javak értékelésére, euróra való átváltásuk a beszerzés napján érvényes árfolyamon történik.

A más pénznemben meghatározott monetáris eszközök és kötelezettségek év végi egyenlegeit az Európai Központi Bank (EKB) december 31-én érvényes árfolyamain számítják át euróra:

Euroátváltási árfolyamok

Pénznem	2017.12.31.	2016.12.31.	Pénznem	2017.12.31.	2016.12.31.
BGN	**1,9558**	*1,9558*	**PLN**	**4,177**	*4,4103*
CZK	**25,5350**	*27,0210*	**RON**	**4,6585**	*4,5390*
DKK	**7,4449**	*7,4344*	**SEK**	**9,8438**	*9,5525*
GBP	**0,8872**	*0,8562*	**CHF**	**1,1702**	*1,0739*
HRK	**7,4400**	*7,5597*	**JPY**	**135,01**	*123,4000*
HUF	**310,3300**	*309,8300*	**USD**	**1,1993**	*1,0541*

1.4.2. Becslések alkalmazása

Az IPSAS-sal és az általánosan elfogadott számviteli elvekkel összhangban a pénzügyi kimutatások szükségszerűen magukban foglalnak olyan becsléseken és feltételezéseken alapuló összegeket, amelyeket a vezetés a rendelkezésre álló legmegbízhatóbb információk alapján állít fel. A jelentős becsült összegek közé tartoznak például – a teljesség igénye nélkül – a következők: munkavállalói juttatásokra vonatkozó kötelezettségek, céltartalékok, készletekkel és követelésekkel kapcsolatos pénzügyi kockázat, elhatárolt bevételek és kiadások, függő követelések és kötelezettségek, az immateriális javak és az ingatlanok, gépek, berendezések értékvesztésének mértéke, valamint a pénzügyi instrumentumokat érintő megjegyzésben kimutatott összegek. A tényleges eredmények eltérhetnek ezektől a becslésektől. A becslésekben bekövetkező változásokat abban az időszakban veszik figyelembe, amelyben ismertté válnak.

1.5. MÉRLEG

1.5.1. Immateriális javak

A vásárolt számítógépes szoftverlicenceket a halmozott amortizációval és az értékvesztés miatti veszteségekkel csökkentett eredeti bekerülési értéken mutatják ki. Az eszközök amortizációja a becsült hasznos élettartam (3–11 év) alatt lineárisan történik. Az immateriális javak becsült hasznos élettartama saját gazdasági élettartamuktól vagy egy adott megállapodásban meghatározott jogi élettartamuktól függ. A saját előállítású immateriális javak aktiválására akkor kerül sor, amikor az uniós számviteli szabályok vonatkozó kritériumai teljesülnek, és a ráfordítások kizárólag a javak fejlesztési szakaszához kapcsolódnak. Az aktiválható költségek az eszköz fejlesztéséhez, elkészítéséhez és a vezetés igényeit figyelembe vevő üzembe helyezéséhez szükséges közvetlen költségeket foglalják magukban. A kutatási tevékenységekhez kapcsolódó költségeket, a nem aktiválható fejlesztési költségeket és a karbantartási költségeket kiadásként számolják el felmerülésükkor.

1.5.2. Ingatlanok, gépek és berendezések

Valamennyi ingatlan, gép és berendezés kimutatása a halmozott értékcsökkenéssel és értékvesztéssel csökkentett eredeti bekerülési értéken történik. A bekerülési érték az eszköz beszerzéséhez, befejezéséhez vagy átadásához közvetlenül hozzárendelhető kiadásokat foglalja magában.

A később felmerülő költségek az eszköz könyv szerinti értékében, vagy adott esetben külön eszközként kerülnek aktiválásra, de csak akkor, ha az eszközzel kapcsolatos jövőbeli gazdasági hasznokat vagy szolgáltatáspotenciált valószínűsíthetően az EU élvezi, és az eszköz költségét megbízhatóan lehet mérni. A javítási és karbantartási költségek az eredménykimutatásban kerülnek elszámolásra abban a költségvetési időszakban, amelyben felmerültek.

A földterületekre és a műalkotásokra nem számolnak el értékcsökkenési leírást, mivel határozatlan élettartammal rendelkezőknek tekintendők. A befejezetlen beruházásokra nem számolnak el értékcsökkenési leírást, mivel ezek az eszközök még nem felhasználhatók. A többi eszköz értékcsökkenési leírása a becsült hasznos élettartam során lineáris módszerrel történik, a következők szerint:

Eszköztípus	Lineáris leírási kulcsok
Épületek	*4 % – 10 %*
Világűrbe telepített eszközök	*8 % – 25 %*
Gépek és berendezések	*10 % – 25 %*
Bútorok és járművek	*10 % – 25 %*
Számítástechnikai berendezések	*25 % – 33 %*
Egyéb	*10 % – 33 %*

Az eszközök elidegenítésének nyeresége, illetve vesztesége az értékesítéssel kapcsolatos kiadásokkal csökkentett bevételnek és az elidegenített eszköz könyv szerinti értékének a különbözetéből adódik, és az eredménykimutatásban szerepel.

Lízingek

Pénzügyi lízingként kerülnek besorolásra azok a tárgyieszköz-lízingek, amelyeknél a tulajdonjoggal járó valamennyi kockázatot és előnyt alapvetően az EU viseli. A pénzügyi lízingek aktiválása a lízing kezdőidőpontjában a lízingbe vett eszköz valós értéke és a minimális lízingfizetések jelenértéke közül az alacsonyabbik értéken történik. A pénzügyi lízing díjának kamattartalmát a lízingidőszak alatt a ráfordítások között számolják el, a fennálló egyenlegre alkalmazott azonos időszaki kamatlábbal. A bérleti kötelezettségek – a finanszírozási költségek nélkül – a (hosszú és rövid lejáratú) pénzügyi kötelezettségek között szerepelnek. A finanszírozási költség kamattartalmát a lízingidőszak alatt az eredménykimutatásban számolják el oly módon, hogy a kötelezettség fennálló egyenlegére minden időszakban azonos időszaki kamatláb jusson. A pénzügyi lízing keretében tartott eszközök értékcsökkenési leírását az eszköz hasznos élettartama és a lízing időtartama közül a rövidebbik időszak során számolják el.

Operatív lízingnek minősülnek azok a lízingek, amelyeknél a tulajdonjogban rejlő kockázatok és előnyök jelentős hányada a lízingbeadónál marad. Az operatív lízing díjait a lízing időtartama alatt lineáris módszerrel ráfordításként számolják el az eredménykimutatásban.

1.5.3. Nem pénzügyi eszközök értékvesztése

A határozatlan hasznos élettartammal rendelkező eszközökre nem számolnak el amortizációt/értékcsökkenést, az értékvesztés szükségességét pedig évente vizsgálják meg. Az amortizáció/értékcsökkenés tárgyát képező eszközöknél minden esetben sor kerül az értékvesztés szükségességének vizsgálatára, amikor bizonyos események vagy a körülmények változásai azt jelzik, hogy a könyv szerinti érték esetleg már nem térül meg. Az értékvesztés miatti veszteség az az összeg, amennyivel az eszköz könyv szerinti értéke magasabb, mint annak megtérülő értéke. A megtérülő érték az eszköz értékesítési költségekkel csökkentett valós értéke és használati értéke közül a magasabbik.

Az immateriális javak és az ingatlanok, gépek és berendezések maradványértékét és hasznos élettartamát évente legalább egyszer felülvizsgálják és szükség esetén módosítják. Az eszköz könyv szerinti értékét azonnal a megtérülő értékére írják le, ha az eszköz könyv szerinti értéke meghaladja annak becsült megtérülő értékét. Amennyiben a korábbi években elszámolt értékvesztés okai már nem állnak fenn, az értékvesztés miatti veszteségeket ennek megfelelően visszaírják.

1.5.4. Tőkemódszerrel elszámolt befektetések

Társult vállalkozásokban és közös vállalkozásokban való részesedés

A befektetéseket a tőkemódszerrel veszik figyelembe a konszolidálás során, kezdeti elszámolásuk bekerülési értéken történik. Az EU-nak e befektetésekben való érdekeltségét az eredménykimutatás tartalmazza, míg a tartalékok változásaiból való részesedése a valós értékelés értékelési tartalékában a nettó eszközökben kerül kimutatásra. A pénzügyi kimutatásokban a befektetés mérlegfordulónapkori könyv szerinti értékét a kezdeti bekerülési érték és valamennyi változás (további hozzájárulások, részesedés a gazdasági eredményekből és a tartalék változásaiból, értékvesztés, valamint osztalékok) összege adja. A befektetésből kapott osztalék csökkenti az eszköz könyv szerinti értékét.

Ha a tőkemódszerrel elszámolt befektetés veszteségéből az EU-ra jutó rész eléri vagy meghaladja az EU-nak a befektetésben lévő érdekeltségét, az EU a további veszteségekben való részesedésének megjelenítését abbahagyja (meg nem jelenített veszteségek). Ha az EU érdekeltsége nullára lecsökkent,

további veszteséget és kötelezettséget csak akkor jelenítenek meg, ha az EU-nak jogi vagy vélelmezett kötelme áll fenn, vagy kifizetést teljesített a gazdálkodó egység nevében.

Amennyiben értékvesztés jelei mutatkoznak, azt le kell írni az alacsonyabb megtérülő értékre. A megtérülő érték fogalmának magyarázatát az **1.5.3.** megjegyzés tartalmazza. Amennyiben az értékvesztés oka egy későbbi időpontban már nem áll fenn, az értékvesztés miatti veszteséget arra a könyv szerinti értékre írják vissza, amelyet akkor határoztak volna meg, ha semmilyen értékvesztés miatti veszteséget nem tüntettek volna fel.

Az EU nem törekszik jelentős befolyás gyakorlására olyan esetekben, amikor legalább 20 %-os részesedéssel rendelkezik egy befektetési alapban. Az ilyen alapokat emiatt pénzügyi instrumentumként kezelik és értékesíthető pénzügyi eszközként sorolják be.

A kisebb gazdálkodó egységként besorolt társult vállalkozások és közös vállalkozások elszámolása nem a tőkemódszer használatával történik. Az említett gazdálkodó egységhez való uniós hozzájárulásokat költségként számolják el az időszakra.

1.5.5. Pénzügyi eszközök

Besorolás

Az EU a következő kategóriákba sorolja be pénzügyi eszközeit: az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök, hitelek és követelések, lejáratig tartandó befektetések; és értékesíthető pénzügyi eszközök. A pénzügyi instrumentumok besorolását a kezdeti megjelenítés időpontjában határozzák meg, és minden egyes mérlegfordulónapkor felülvizsgálják.

(i) Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök

Ebbe a kategóriába kerül a pénzügyi eszköz, ha alapvetően rövid távú értékesítési céllal szerezték be. A származtatott termékeket szintén ebbe a kategóriába sorolják be. Az e kategóriába tartozó eszközök forgóeszköznek minősülnek, ha a mérleg fordulónapját követő 12 hónapon belül várhatóan értékesítik őket.

(ii) Hitelek és követelések

A hitelek és követelések aktív piacon nem jegyzett nem származtatott pénzügyi eszközök, amelyeknél a fizetési összegek rögzítettek vagy meghatározhatók. Akkor merülnek fel, amikor az EU az adósnak közvetlenül pénzeszközt, árut vagy szolgáltatást biztosít anélkül, hogy szándékában állna a követeléssel kereskedni, vagy abban az esetben, ha egy garanciaszerződés keretében az EU által teljesített kifizetést követően az EU-ra engedményezik az eredeti hitelező jogait. A mérlegfordulónapot követő 12 hónapon belül esedékes kifizetéseket forgóeszközként sorolják be. A mérlegfordulónapot követő 12 hónapon túl esedékes kifizetéseket befektetett eszközként sorolják be. A hitelek és követelések közé tartoznak a három hónapnál hosszabb eredeti futamidejű lekötött betétek is.

(iii) Lejáratig tartandó befektetések

A lejáratig tartandó befektetések rögzített vagy meghatározható fizetési összegű és rögzített lejáratú nem származékos pénzügyi eszközök, amelyeket az EU határozottan a lejáratig kíván és képes is megtartani. E pénzügyi évben az EU nem rendelkezett ebbe a kategóriába tartozó befektetéssel.

(iv) Értékesíthető pénzügyi eszközök

Az értékesíthető pénzügyi eszközök olyan nem származtatott eszközök, amelyeket ebbe a kategóriába tartozóként jelöltek meg, vagy amelyeket a többi kategória egyikébe sem soroltak be. Befektetett eszközként vagy forgóeszközként sorolják be őket, attól függően, hogy az EU várhatóan milyen időtartamig tartja ezeket. Szintén az értékesíthető pénzügyi eszközökhöz sorolják a nem konszolidált gazdálkodó egységekben történő részesedésszerzéseket, illetve a tőkemódszertől eltérő módszerrel értékelt befektetéseket (például a kockázatitőke-műveleteket), valamint az egyéb tőketípusú befektetéseket.

Kezdeti megjelenítés és értékelés

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök, a lejáratig tartandó és az értékesíthető eszközök beszerzésének és értékesítésének megjelenítése az üzletkötés időpontjában történik, tehát azon a napon, amikor az EU kötelezettséget vállal az adott eszköz megvásárlására vagy értékesítésére. A pénzeszköz-egyenértékeseket és hiteleket abban az időpontban veszik számviteli nyilvántartásba, amikor a hitelvevőnek pénzátutalást teljesítenek. A pénzügyi instrumentumokat kezdetben valós értéken jelenítik meg. A nem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kezdeti megjelenítése az ügyleti költségekkel növelt valós értéken történik. Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként nyilvántartott pénzügyi eszközök kezdeti megjelenítése valós értéken történik, az ügyleti költségeket pedig az eredménykimutatásban számolják el.

A pénzügyi eszköz kezdeti megjelenítéskori valós értéke rendszerint az ügyleti ár (azaz a kapott ellenérték valós értéke), hacsak az adott instrumentum valós értékét nem lehet más, ugyanazon instrumentumra kötött, megfigyelhető aktuális piaci tranzakciókkal való összehasonlítás útján megállapítani, vagy pedig olyan értékelési technika útján, amelynek a változói csak megfigyelhető piacokról származó adatokat tartalmaznak (például néhány származtatott ügylet esetében). Amikor azonban a hosszú lejáratú hitel után nem számítanak fel kamatot, vagy a kamat a piaci feltételeknél kedvezőbb, a pénzügyi eszköz valós értéke megbecsülhető az összes jövőbeli pénzbevétel jelenértékeként, ahol az alkalmazott diszkont-kamatláb egy hasonló hitelminősítésű kibocsátó hasonló instrumentumára vonatkozó piaci kamatláb.

A nyújtott hiteleket nominális összegükön értékelik, amelyet a hitel valós értékének tekintenek. Ennek oka a következő:

- Az EU hitelezési tevékenységének „piaci környezete” nagyon egyedi és különbözik a kereskedelmi kötvények vagy államkötvények kibocsátására használt tőkepiactól. Mivel ezen a piacon a hitelnyújtóknak lehetőségük nyílik alternatív befektetéseket választani, az alternatív lehetőség beépül a piaci árba. Ez az alternatív befektetésekre vonatkozó lehetőség azonban az EU esetében nem áll fenn, mert az EU nem fektethet be a tőkepiacokon; hitelt csak ugyanolyan kamatlábbal történő hitelnyújtás céljából vesz fel. Ez azt jelenti, hogy a hitelbe nyújtott összegek esetében az EU számára nem áll rendelkezésre alternatív hitelnyújtási vagy befektetési opció. Így tehát nincs alternatív költség és ezért nincs alapja a piaci kamatlábbal való összehasonlításnak. A piacot tulajdonképpen az EU hitelezési tevékenysége önmagában képviseli. Lényegében, mivel az alternatívköltség-opció nem alkalmazható, a piaci ár nem tükrözi hűen az EU hitelezési műveleteinek lényegét. Ezért nem helyénvaló, ha az EU hitelezési tevékenységének valós értékét a kereskedelmi kötvények vagy államkötvények alapján határozzuk meg.

- Továbbá, mivel nincs olyan aktív piac vagy hasonló műveletek, amivel össze lehetne hasonlítani, az EU által az európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus, a fizetésimérleg-támogatás és más ilyen jellegű hitelek alapján történő hitelezési tevékenységének valós értékelésére alkalmazott kamatlábnak a felszámított kamatlábnak kell lennie.

- Ezenfelül e hitelek vonatkozásában, viszonossági jellegükből adódóan kompenzációs hatások érvényesülnek a nyújtott és a felvett hitelök között. A nyújtott hitel tényleges kamata így megegyezik a kapcsolódó felvett hitel effektív kamatlábával. Az Európai Uniónál felmerülő, majd a hitel kedvezményezettjére továbbterhelt ügyleti költségeket közvetlenül az eredménykimutatásban jelenítik meg.

A pénzügyi instrumentumok kivezetésre kerülnek, ha a befektetések cash flow-ihoz való jogok lejártak vagy azokat átadták, és az EU a tulajdonjoggal járó valamennyi kockázatot és előnyt lényegileg átadta egy másik félnek.

Későbbi értékelés

a) Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöket a későbbiekben valós értéken mutatják ki. „Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök” kategória valós értékének változásaiból eredő nyereségek és veszteségek az eredménykimutatásban szerepelnek abban az időszakban, amelyben felmerültek.

b) A hitelek és követelések kimutatása amortizált bekerülési értéken történik az effektívkamatláb-módszer alkalmazásával. A felvett hitelekre nyújtott hitelek esetén ugyanaz az effektív kamatláb alkalmazandó a nyújtott és a felvett hitelekre is, mivel ezek jellemzőiket tekintve back-to-back műveletek, a feltételeik és összegeik közötti különbségek nem lényegesek. Az Európai Uniónál felmerülő, majd a hitel kedvezményezettjére továbbterhelt ügyleti költségeket közvetlenül az eredménykimutatásban jelenítik meg.

c) A lejáratig tartott eszközök kimutatása amortizált bekerülési értéken történik az effektívkamatláb-módszer alkalmazásával. Az EU jelenleg nem rendelkezik lejáratig tartott befektetéssel.

d) Az értékesíthető pénzügyi eszközöket a későbbiekben valós értéken tartják nyilván. Az értékesíthető pénzügyi eszközök valós értékének változásaiból származó nyereséget és veszteséget a valós értékelés értékelési tartalékában mutatják ki, kivéve a nem monetáris pénzügyi eszközök átszámítási különbözeteit, amelyeket az eredménykimutatásban tüntetnek fel. Az értékesíthető pénzügyi eszközként besorolt eszközök kivezetésekor vagy értékvesztésekor a korábban a valós értékelés értékelési tartalékában megjelenített valósérték-kiigazítások kumulált összegét az eredménykimutatásban jelenítik meg. Az értékesíthető pénzügyi eszközök effektívkamatláb-módszerrel számított kamatát az eredménykimutatásban jelenítik meg. Az értékesíthető tőkeinstrumentumok utáni osztalék megjelenítésére akkor kerül sor, amikor megállapítják az EU osztalékhoz való jogát.

Az aktív piacokon jegyzett befektetések valós értékei az aktuális vételi áron alapulnak. Az EU a nem aktív piacú pénzügyi eszközök (valamint a tőzsdén nem jegyzett értékpapírok és a tőzsdén kívüli derivatívák) esetében értékelési technika alkalmazásával állapítja meg a valós értéket. Ilyen technika a szokásos piaci feltételek szerint lebonyolított legutóbbi ügyletek felhasználása, a lényegében megegyező egyéb instrumentumok alapul vétele, a diszkontált cash flow-elemzés, az opciós árazási modellek és a piaci résztvevők által általában alkalmazott egyéb értékelési technikák.

Az értékesíthető pénzügyi eszközként besorolt, a kockázatitőke-alapokban lévő, aktív piacon jegyzett piaci árral nem rendelkező befektetések értékelése az elszámolható nettó eszközértéken történik, amelyet valós értékükkel egyenlőnek tekintenek.

Azokban az esetekben, amikor az aktív piacon jegyzett piaci árral nem rendelkező tőkeinstrumentumokban lévő befektetések valós értékét nem lehet megbízhatóan mérni, akkor e befektetéseket az értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken értékelik.

Pénzügyi eszközök értékvesztése

Az EU minden egyes mérlegfordulónapkor megvizsgálja, hogy egy adott pénzügyi eszköz értékvesztését indokolják-e objektív tények. A pénzügyi eszközre nézve akkor és csak akkor merül fel, illetve számolandó el értékvesztési veszteség, ha objektív bizonyítékai vannak az eszköz kezdeti megjelenítését követően bekövetkezett egy vagy több esemény által eredményezett értékvesztésnek, és a veszteséggel járó esemény(ek) megbízhatóan becsülhető hatással van(nak) a pénzügyi eszköz becsült jövőbeli cash flow-ira.

(a) *Amortizált bekerülési értéken nyilvántartott eszközök*

Ha a hitelek és követelések vagy az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott lejáratig tartandó befektetések értékvesztésének bekövetkeztére nézve objektív bizonyítékok vannak, a veszteség összege az eszköz könyv szerinti értéke és a pénzügyi eszköz eredeti effektív kamatlábával diszkontált (jövőbeli hitelveszteségeket nem tartalmazó) becsült jövőbeli cash flow-k jelenértéke közötti különbségnek felel meg. Az eszköz könyv szerinti értékét csökkentik, a veszteség összegét pedig az eredménykimutatásban jelenítik meg. Ha a hitel vagy a lejáratig tartandó befektetés változó kamatlábú, az esetleges értékvesztések értékelésének diszkont kamatlába a szerződés szerint meghatározott folyó effektív kamatlábnak felel meg. Egy biztosítékkal fedezett pénzügyi eszközből származó jövőbeli cash flow-k becsült jelenértékének kiszámítása figyelembe veszi a biztosíték érvényesítéséből származó cash flow-kat, levonva a biztosíték megszerzésének és értékesítésének a költségeit, akár valószínű a biztosíték érvényesítése, akár nem. Ha az értékvesztés összege egy későbbi időszakban csökken, és a csökkenést objektíven olyan eseményhez lehet kötni, amely az értékvesztés megjelenítése után következett be, a korábban elszámolt értékvesztést az eredménykimutatásban visszaírják.

(b) *Valós értéken nyilvántartott eszközök*

Az értékesíthető pénzügyi eszközként besorolt részesedésszerzések esetén az értékvesztés megállapításakor azt vizsgálják, hogy az értékpapír valós értéke jelentős mértékben, illetve tartósan a bekerülési értéke alá csökkent-e. Ha az értékesíthető pénzügyi eszközöknél bizonyíték van ez utóbbira nézve, a halmozott veszteséget – amely az akvizíciós költség és az eredménykimutatásban az adott pénzügyi eszközzel kapcsolatban korábban megjelenített értékvesztéssel csökkentett aktuális valós érték különbségének felel meg – kivezetik a tartalékokból és az eredménykimutatásban jelenítik meg. Az eredménykimutatásban a tőkeinstrumentumokkal kapcsolatban megjelenített értékvesztések sztornírozása nem az eredménykimutatáson keresztül történik. Ha egy későbbi időszakban az

értékesíthető pénzügyi eszközként besorolt adósságinstrumentum valós értéke emelkedik, és a növekedést objektíven olyan eseményhez lehet kötni, amely az értékvesztés megjelenítése után következett be, az értékvesztést az eredménykimutatáson keresztül sztornírozzák.

1.5.6. Készletek

A készleteket a bekerülési érték és a nettó realizálható érték közül az alacsonyabbikon mutatják ki. A bekerülési érték meghatározása a FIFO módszerrel történik. A késztermékek, valamint a befejezetlen termelés és félkész termékek bekerülési értéke a nyersanyag-ráfordítást, a közvetlen munkaerőköltségeket, az egyéb közvetlenül hozzárendelhető költségeket és a termeléshez kapcsolódó (a szokásos működési kapacitáson alapuló) általános költségeket foglalja magában. A nettó realizálható érték a befejezéssel és értékesítéssel kapcsolatos kiadásokkal csökkentett becsült értékesítési ár (szokásos üzletmenet során). Amennyiben a készleteket azzal a céllal tartják, hogy azokhoz a nagyközönség díjmentesen vagy jelképes díj ellenében juthasson, értékelésük a bekerülési érték és a folyóáras pótlási érték közül a kisebbiken történik. A folyóáras pótlási érték az a költség, amely az EU számára merülne fel az eszköz beszámolókészítési időpontban való beszerzésekor.

1.5.7. Előfinanszírozási összegek

Az előfinanszírozás olyan kifizetés, amelynek célja, hogy pénzelőleget (pénztárkészletet) biztosítson a kedvezményezettnek. Az előfinanszírozást az egyedi szerződésben, határozatban, megállapodásban vagy alap-jogiaktusban meghatározott időszak során több kifizetésre is fel lehet osztani. Az előleget vagy pénztárkészletet a megállapodásban rögzített időszak során fel kell használni arra a célra, amire nyújtották, vagy vissza kell fizetni. Amennyiben a kedvezményezettnél nem merülnek fel elszámolható kiadások, köteles az előfinanszírozási előleget visszafizetni az EU-nak. Az előfinanszírozás összegét (teljes egészében vagy részben) csökkenthetik az elfogadott (kiadásként lekönyvelt) elszámolható költségek.

A későbbi mérlegfordulónapokon az előfinanszírozás értéke megfelel a mérlegben kezdetben megjelenített összeg(ek)nek, csökkentve az időszak során felmerült elszámolható költségekkel (adott esetben ideértve a becsült összegeket is).

Az előfinanszírozás utáni kamat megjelenítése a megfelelő megállapodás rendelkezéseinek megfelelően a kamat realizálásakor történik. Év végén a legmegbízhatóbb információra alapozva becslést készítenek az elhatárolt kamatbevételről és azt szerepeltetik a mérlegen.

A tagállamok részére fizetett egyéb olyan előlegeket, amelyek a tagállamok által a kedvezményezettjeik részére teljesített előlegek EU általi visszatérítéséből származnak (beleértve a megosztott irányítás alá tartozó pénzügyi eszközöket), eszközként jelenítik meg az előfinanszírozási megnevezés alatt. A tagállamok részére fizetett egyéb előlegeket ezt követően a mérlegben eredetileg megjelenített összegen értékelik, amelyet csökkentenek a végső kedvezményezetteknél felmerült elszámolható kiadások észszerű és támogatható feltételezések alapján kiszámolt legjobb becslésével.

Az Európai Fejlesztési Alap vagy egyéb, a konszolidálásba be nem vont gazdálkodó egység vagyonkezelői alapjainak nyújtott uniós hozzájárulásokat szintén előfinanszírozásként sorolják be, mivel céljuk, hogy pénztárkészletet biztosítsanak a vagyonkezelői alap részére, hogy az a vagyonkezelői alap célkitűzései értelmében meghatározott egyedi tevékenységeket tudjon finanszírozni. A vagyonkezelői alapoknak nyújtott uniós hozzájárulásokat az uniós hozzájárulás eredeti összegén értékelik, amelyet csökkentenek a vagyonkezelői alapnál a beszámolási időszak során felmerült és az alapul szolgáló megállapodásnak megfelelően az uniós hozzájáruláshoz allokált elszámolható kiadásokkal, beleértve adott esetben becsült összegeket is.

1.5.8. Visszterhes követelések és nem visszterhes behajtható követelések

Mivel az uniós számviteli szabályok a visszterhes ügyletek és a nem visszterhes ügyletek elkülönített bemutatását írják elő, a beszámoló elkészítéséhez a követeléseket visszterhes ügyletből származóként, a behajtható követeléseket pedig nem szerződésből eredő nem visszterhes ügyletből származóként határozzuk meg (amikor az EU értéket kap egy másik gazdálkodó egységtől anélkül, hogy cserébe közvetlenül hozzávetőleg ugyanolyan értéket nyújtana – például tagállamoktól származó, saját forrásokhoz kapcsolódó behajtható követelések).

A visszterhes ügyletekből származó követelések megfelelnek a pénzügyi eszközök fogalommeghatározásának, így a hitelek és követelések alá vannak besorolva és ennek megfelelően értékelik azokat (lásd az **1.5.5.** megjegyzést). A pénzügyi eszközöket érintő megjegyzésekben a visszterhes ügyletekből származó követelésekre vonatkozó közzétételek tartalmazzák a visszterhes ügyletekből származó aktív időbeli elhatárolásokat, mivel azok nem lényegesek.

A nem visszterhes ügyletekből származó behajtható követeléseket az értékvesztési leírásokkal csökkentett (kamatokkal és büntetésekkel kiigazított) eredeti összegen tartják nyilván. A nem visszterhes ügyletekből származó behajtható követelések értékvesztési leírására akkor kerül sor, ha objektív bizonyítékok vannak arra nézve, hogy az EU nem fogja tudni beszedni a nem visszterhes ügyletekből származó behajtható követelések eredeti feltételei szerint esedékes valamennyi összeget. A leírás összege az eszköz könyv szerinti értéke és a megtérülő érték közötti különbözetnek felel meg. A leírás összegét az eredménykimutatásban jelenítik meg. A kinnlévő, de egyedi leírással még nem érintett beszedési megbízások esetében általános leírás megjelenítésére kerül sor a korábbi tapasztalatok alapján. Lásd az **1.5.14.** megjegyzést, amely az év végén elszámolt elhatárolt bevételek kezelésére vonatkozik. A nem visszterhes ügyletekből származó behajtható követelésként feltüntetett és kimutatott összegek nem pénzügyi eszközök, mivel nem olyan szerződésből származnak, amely pénzügyi kötelezettséget vagy tőkeinstrumentumot keletkeztetne. A pénzügyi kimutatások megjegyzéseiben azonban a nem visszterhes ügyletekből származó behajtható követeléseket adott esetben a visszterhes ügyletekből származó követelésekkel együtt mutatják ki.

1.5.9. Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek

A pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek pénzügyi eszközök, és magukban foglalják a következőket: a készpénz, a bankoknál elhelyezett látra szóló vagy felmondásos betétek, valamint a három hónapos vagy annál rövidebb eredeti lejárattal rendelkező rövid lejáratú, magas likviditású egyéb befektetések.

1.5.10. Nyugdíj és egyéb munkavállalói juttatások

Nyugdíjkötelezettségek

Az EU meghatározott nyugdíjjuttatási programokat működtet. A munkavállalók fizetéséből levont hozzájárulás e juttatások becsült költségeinek egyharmadát teszi ki – a kötelezettséget azonban nem finanszírozzák. A meghatározott nyugdíjjuttatási programokkal kapcsolatos kötelezettség mérlegben kimutatott értéke a meghatározott juttatási kötelem mérlegfordulónapi – a programeszközök valós értékével csökkentett – jelenértékével egyenlő. A meghatározott juttatási kötelem értékét biztosításmatematikusok számítják ki a „kivetített jóváírási egység” módszer alkalmazásával. A meghatározott juttatási kötelem jelenértékét a becsült jövőbeli pénzeszköz-kiáramlások diszkontálásával határozzák meg, ahol a diszkonttényező azon pénznemben meghatározott államkötvények kamatlábainak felel meg, amelyben a juttatásokat fogják kifizetni és amelyek lejárati feltételei közelítik a szóban forgó nyugdíjkötelezettség feltételeit.

A tapasztalati módosításokból és az aktuáriusi feltételezések változásaiból adódó aktuáriusi nyereségeket és veszteségeket közvetlenül az eredménykimutatásban jelenítik meg. A múltbeli szolgálat költségeit közvetlenül az eredménykimutatásban mutatják ki, kivéve, ha a nyugdíjprogram változtatásait ahhoz kötik, hogy az alkalmazottak egy meghatározott ideig szolgálatban maradjanak (megszolgálási időszak). Ebben az esetben a múltbeli szolgálat költségeinek amortizációja a megszolgálási időszakban lineárisan történik.

Munkaviszony megszűnése utáni betegbiztosítási juttatások

Az EU az egészségügyi kiadások visszatérítése révén nyújt egészségügyi juttatásokat munkavállalói számára. A napi igazgatás ellátására különálló alapot hoztak létre. A rendszer által nyújtott szolgáltatások igénybevételére a jelenlegi és a már nyugdíjazott munkavállalók, az özvegyek, valamint azok hozzátartozói jogosultak. Az „inaktív” személyeknek (nyugdíjasok, árvák stb.) nyújtott juttatásokat a „Munkaviszony megszűnése utáni munkavállalói juttatások” közé sorolják. Tekintve e juttatások jellegét, aktuáriusi számításokra van szükség. A mérlegben szereplő kötelezettség meghatározásának alapja a nyugdíjfizetési kötelezettség számításához használthoz hasonló (lásd fentebb).

1.5.11. Céltartalékok

Céltartalékok kimutatására akkor kerül sor, ha múltbeli események eredményeként az EU-nak meglévő jogi vagy vélelmezett kötelme áll fenn harmadik felekkel szemben, és nagy a valószínűsége, hogy a kötelem kiegyenlítéséhez forráskiáramlásra lesz szükség, amelynek összegét megbízhatóan becsülni lehet. Jövőbeli működési veszteségekre nem képeznek céltartalékot. A céltartalék összege az adott kötelem rendezéséhez szükséges kiadások beszámolókészítéskor megbecsült összege. Ha a céltartalék nagyszámú tételt érint, akkor a kötelem becslése az összes lehetséges kimenetelnek a kapcsolódó valószínűségekkel történő súlyozásával történik („várható érték” módszer).

1.5.12. Pénzügyi kötelezettségek

A pénzügyi kötelezettségeket az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségként, vagy amortizált bekerülési értéken nyilvántartott pénzügyi kötelezettségként (felvett hitelek), vagy pénzügyigarancia-kötelezettségként tartják nyilván.

A felvett hitelek a hitelintézetektől felvett hitelekből és okiratba foglalt adósságokból állnak. A felvett hitelek kezdeti megjelenítése valós értéken történik, amely a felmerült ügyleti költségekkel csökkentett kibocsátásból származó bevételnek (a kapott ellenérték valós értéke) felel meg, a későbbi nyilvántartás pedig amortizált bekerülési értéken az effektívkamatláb-módszer használatával történik; az ügyleti költségekkel csökkentett bevételek és a visszafizetési érték közötti esetleges különbözeteket a felvett hitelek futamideje alatt az eredménykimutatásban jelenítik meg az effektívkamatláb-módszer használatával. Lényegességi megfontolások alapján a felvett hitelekből nyújtott hitelek esetén előfordulhat, hogy az effektívkamatláb-módszert nem lehet a hitelekre és felvett hitelekre alkalmazni. Az Európai Uniónál felmerülő, majd a hitel kedvezményezettjére továbbterhelt ügyleti költségeket közvetlenül az eredménykimutatásban jelenítik meg.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek közé tartozónak számítanak a negatív valós értékű származtatott eszközök. Számviteli elszámolásuk ugyanúgy történik, mint az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök elszámolása, lásd az **1.5.5.** megjegyzést.

A pénzügyigarancia-kötelezettség kezdeti megjelenítése valós értéken történik, amely a kapott díjnak felel meg. A későbbiekben a pénzügyigarancia-kötelezettséget a pénzügyigarancia-kötelezettség rendezéséhez várhatóan szükséges költségek legjobb becslése, illetve az eredetileg kimutatott – és adott esetben a halmozott amortizációval csökkentett – összeg közül a magasabbikon értékelik. Az EU akkor jeleníti meg a pénzügyigarancia-kötelezettséget, amikor ellenértéket kap a garancia nyújtásáért, vagyis piaci feltételek mellett, vagy amikor a garancia valós értéke megbízhatóan értékelhető. Amennyiben a közvetlenül megfeleltethető garanciaszerződéseknek nincs aktív piaca, az EU a nyújtott garanciát függő kötelezettségként jeleníti meg (lásd az **1.7.2.** megjegyzést) vagy – amikor valószínűbb, hogy a kötelezettség rendezéséhez erőforrás-kiáramlásra lesz szükség – az EU céltartalékot jelenít meg (lásd az **1.5.11.** megjegyzést).

A pénzügyi kötelezettségek a mérleg fordulónapját követő 12 hónapon belüli lejárattal rendelkezők kivételével a hosszú lejáratú kötelezettségek között szerepelnek.

A Bizottság működési tevékenységének részeként figyelembe vett uniós vagyonkezelői alapok a Bizottság beszámolójában és konszolidált formában az uniós éves beszámolóban szerepelnek. Az egyéb donorok által az uniós vagyonkezelői alapokhoz nyújtott hozzájárulások ezért teljesítik a feltételes nem visszterhes ügyletből származó bevételre vonatkozó kritériumokat, és pénzügyi kötelezettségként vannak feltüntetve, amíg nem teljesülnek az átadott hozzájárulásokhoz kapcsolódó feltételek, vagyis amíg elszámolható költségek nem merülnek fel a vagyonkezelői alapnál. A vagyonkezelői alapnak meghatározott projekteket kell finanszíroznia, és a megszüntetésekor vissza kell térítenie a fennmaradó pénzeszközöket. A mérlegfordulónapon a fennálló hozzájárulási kötelezettségeket a kapott hozzájárulások összegén értékelik, amelyet csökkentenek a vagyonkezelői alapnál felmerült kiadásokkal, beleértve adott esetben becsült összegeket is. Beszámolási célokból a nettó kiadásokat az egyéb donorok hozzájárulásaihoz allokálják a december 31-ig befizetett nettó hozzájárulások arányában. A hozzájárulások ezen allokációja csupán indikatív. A vagyonkezelői alap felszámolásakor a fennmaradó források tényleges felosztását a vagyonkezelői alap igazgatótanácsa határozza meg.

1.5.13. Szállítói kötelezettségek

Az EU szállítói kötelezettségeinek jelentős összege a vissza nem térítendő támogatások, illetve egyéb uniós finanszírozás kedvezményezettjeinek kifizetetlen költségtérítési igényeivel kapcsolatos (nem visszterhes ügyletek). A költségtérítési igény beérkezésekor az igényelt összeget szállítói

kötelezettségként számolják el. A szállítói kötelezettségeket az elszámolható költségek ellenőrzése és elfogadása után az elfogadott és elszámolható összegen értékelik.

Az áru- és szolgáltatás-beszerzésből keletkező szállítói kötelezettségek megjelenítése az eredeti összegről szóló számla beérkezésekor történik, a megfelelő kiadásokat a készletek vagy szolgáltatások leszállításakor és EU általi átvételekor könyvelik rá a számlákra.

1.5.14. Időbeli elhatárolások

A gazdasági eseményeket és ügyleteket abban az időszakban jelenítik meg a pénzügyi kimutatásokban, amelyhez kapcsolódnak. Az év végén, ha egy számlát még nem küldtek ki, de a szolgáltatásnyújtásra sor került, illetve az EU már leszállította a készleteket, vagy érvényben van egy (például szerződés szerinti) szerződéses megállapodás, elhatárolt bevételként jelenik meg a pénzügyi kimutatásokban. Az év végén továbbá ha egy számlát kiküldtek, de a szolgáltatásnyújtásra vagy a készletek szállítására még nem került sor, a bevételt elhatárolják és a következő számviteli időszakban jelenítik meg.

A kiadásokat szintén abban az időszakban számolják el, amelyikhez kapcsolódnak. A számviteli időszak végén az elhatárolt kiadásokat az adott időszakban esedékes átutalási kötelezettség becsült összege alapján jelenítik meg. Az elhatárolt kiadások kiszámítását a Bizottság által kiadott részletes működési és gyakorlati iránymutatásnak megfelelően végzik el, amelynek célja annak biztosítása, hogy a pénzügyi kimutatások valós képet nyújtanak az általuk bemutatni kívánt gazdasági és egyéb jelenségekről. Ehhez hasonlóan, amennyiben olyan szolgáltatásokra vagy árukra vonatkozóan teljesítettek kifizetést, amelyeket még nem szállítottak le, a kiadást elkülönítik és a következő számviteli időszakban jelenítik meg.

1.6. EREDMÉNYKIMUTATÁS

1.6.1. Bevételek

NEM VISSZTERHES ÜGYLETEKBŐL SZÁRMAZÓ BEVÉTELEK

Az uniós bevételek legnagyobb része nem visszterhes ügyletekhez kapcsolódik:

Héa- és GNI-alapú források

A bevételeket abban az időszakban jelenítik meg, amikor a Bizottság felszólítja a tagállamokat hozzájárulásuk megtételére. Értékelésük „lehívott összegen” történik. Mivel a héa- és a GNI-alapú források az érintett költségvetési év adatainak becslésén alapulnak, e források korrekciók tárgyát képezhetik, ugyanis a végső adatok tagállamok általi közzétételéig változásokra kerülhet sor. A változás becslésben okozott hatását azon időszak nettó többletének/hiányának megállapításakor veszik figyelembe, amelyben a változásra sor került.

Tradicionális saját források

A nem visszterhes ügyletekből származó behajtható követelések és a kapcsolódó bevételek kimutatása akkor történik, amikor a megfelelő havi „A” kimutatások (ideértve a beszedett vámokat, valamint a garantált és nem vitatott esedékes összegeket is) megérkeznek a tagállamoktól. A beszámolókészítés időpontjában az időszak vonatkozásában a tagállamok által beszedett, de a Bizottságnak még meg nem fizetett bevételeket megbecsülik és elhatárolt jövedelemként mutatják ki. A tagállamoktól kapott negyedéves „B” kimutatásokat (ideértve a be nem szedett és biztosítékkal nem fedezett vámokat, valamint az adós által vitatott garantált összegeket is) azon beszedési költségekkel csökkentett bevételekként jelenítik meg, amelyekre a tagállamok jogosultak. A becsült be nem szedett összegre nézve emellett értékcsökkenést is elszámolnak.

Pénzbírságok

A pénzbírságokból származó bevételek kimutatása akkor történik, amikor meghozták a pénzbírságot előíró uniós határozatot és arról hivatalosan értesítették a címzettet. Amennyiben a vállalkozás fizetőképességét illetően kételyek merülnek fel, a jogosultság után értékvesztést számolnak el. A pénzbírságot előíró határozatot követően az adósnak az értesítés napjától számítva két hónapja van az alábbiak egyikére:

a) elfogadja a határozatot, ebben az esetben az előírt határidőn belül ki kell fizetnie a pénzbírságot, és az összeget az Unió véglegesen beszedi;

b) vagy nem fogadja el a határozatot, amely esetben az uniós jognak megfelelően fellebbezést nyújt be.

Mindazonáltal a pénzbírságot az előírt három hónapos határidőn belül meg kell fizetnie, mivel a fellebbezésnek nincs halasztó hatálya (az Európai Unióról szóló szerződés 278. cikke), vagy az összegről bizonyos feltételek mellett és a Bizottság számvitelért felelős tisztviselőjének hozzájárulásával az adós bankgaranciát is bemutathat.

Ha a vállalkozás megfellebbezi a határozatot és előzetesen már kifizette a pénzbírságot, az összeg függő kötelezettségként jelenik meg. Mivel azonban a címzett uniós határozattal szembeni fellebbezése nem halasztó hatályú, a beérkezett pénzeszközt a behajtható követeléssel szemben számolják el. Amennyiben fizetés helyett garanciát adnak, úgy a pénzbírságot továbbra is behajtható követelésként tartják nyilván. Amennyiben valószínűnek látszik, hogy a Törvényszék nem az Unió javára dönt, e kockázat fedezésére céltartalékot számolnak el. Ha átmeneti fizetés helyett garanciát adtak, a fennálló behajtható követelés a szükséges mértékben leírásra kerül. A beérkezett fizetések elhelyezésére szolgáló bankszámlák után a Bizottság kamatot kap: ezt az elhatárolt kamatot bevételként számolják el és az esetleges függő kötelezettség értékét ennek megfelelően növelik.

2010-től kezdődően az összes előzetesen beszedett pénzbírságot a Bizottság kezeli egy külön erre a célra létrehozott alapban (BUFI), és pénzügyi instrumentumokba fektetik be.

VISSZTERHES ÜGYLETEKBŐL SZÁRMAZÓ BEVÉTELEK

Az áru- és szolgáltatásértékesítésekből származó bevételek megjelenítésére akkor kerül sor, amikor az áruk tulajdonjogával járó lényeges kockázatok és hasznok átszállnak a vásárlóra. A szolgáltatásnyújtást tartalmazó ügyletek bevételeit az ügyletnek a beszámoló fordulónapján érvényes teljesítési foka függvényében jelenítik meg.

Kamatbevételek és kamatráfordítások

A kamatbevételeket és kamatráfordításokat az effektívkamatláb-módszer használatával az eredménykimutatásban jelenítik meg. Ezzel a módszerrel számítják ki a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség amortizált bekerülési értékét, valamint ezzel a módszerrel osztják fel a kamatbevételeket, illetve kamatráfordításokat a megfelelő időszakban. Az effektív kamatláb számításakor az EU megbecsüli a cash flow-kat, aminek során figyelembe veszi a pénzügyi instrumentum valamennyi szerződéses feltételét (például az előtörlesztési opciókat), de nem veszi figyelembe a jövőbeli várható hitelveszteségeket. A számítás figyelembe veszi a szerződéses felek közötti, az effektív kamatláb szerves részét képező valamennyi fizetett, illetve kapott díjat és kamatot, az ügyleti költségeket, valamint minden egyéb kedvezményt és felárat.

Amint megtörtént a pénzügyi eszköz vagy a hasonló pénzügyi eszközök csoportjának értékvesztés miatti leírása, a kamatbevételek megjelenítése az értékvesztés mérése céljából a jövőbeli cash flow-k diszkontálására használt kamatláb alkalmazásával történik.

Osztalékbevételek

Az osztalékból és hasonló felosztásokból származó bevétel elszámolása akkor történik, amikor a kifizetéshez való jog keletkezik.

1.6.2. Kiadások

Az EU kiadásainak többsége nem visszterhes ügyletekből származó kiadás. Ezek a kedvezményezetteknek nyújtott transzferekkel kapcsolatosak és három típusba sorolhatók: jogosultságok, megállapodás szerinti transzferek, valamint diszkrecionális támogatások, hozzájárulások és adományok.

A transzfereket abban az időszakban számolják el kiadásként, amelyben a transzfert keletkeztető események bekövetkeztek, amennyiben a transzfer természetét rendelet engedélyezi (költségvetési rendelet, személyzeti szabályzat vagy egyéb rendelet), vagy a transzfer engedélyezéséről megállapodást

írtak alá; a kedvezményezett teljesíti az esetleges jogosultsági kritériumokat; és amennyiben az összegre észszerű becslés adható.

Amennyiben kifizetési kérelem, illetve költségtérítési igény érkezik be, és az megfelel az elszámolási kritériumoknak, úgy azt kiadásként számolják el az elszámolható összegre nézve. Év végén megbecsülik és elhatárolt kiadásként számolják el azokat a felmerült elszámolható kiadásokat, amelyek a kedvezményezettek részére esedékesek, de amelyeket még nem jelentettek.

Az áru- és szolgáltatás-beszerzésből keletkező visszterhes ügyletekhez kötött kiadások kimutatására a készletek leszállításakor és az Európai Unió általi átvételekor kerül sor. Értékelésük az eredeti számla szerinti értéken történik. Az időszakban igénybe vett, de még leszámlázatlan – vagy el nem fogadott számlával rendelkező – szolgáltatásokkal kapcsolatos ráfordításokat a mérlegfordulónapon az eredménykimutatásban becsülik meg és számolják el.

1.7. FÜGGŐ KÖVETELÉSEK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK

1.7.1. Függő követelések

A függő követelés olyan múltbeli eseményekből keletkező lehetséges követelés, amelynek meglétét csak egy vagy több, nem teljesen az EU ellenőrzése alatt álló, bizonytalan jövőbeli esemény bekövetkezése vagy be nem következése fogja megerősíteni. Függő követelés megjelenítésére akkor kerül sor, amikor gazdasági hasznok vagy ún. szolgáltatáspotenciál beáramlása valószínűsíthető.

1.7.2. Függő kötelezettségek

A függő kötelezettség olyan múltbeli eseményekből keletkező lehetséges kötelezettség, amelynek meglétét csak egy vagy több, nem teljesen az Európai Unió ellenőrzése alatt álló, bizonytalan jövőbeli esemény bekövetkezése vagy be nem következése fogja megerősíteni; vagy olyan meglévő kötelem, amely múltbeli eseményekből származik, de nem jelenítik meg, mert nem valószínű, hogy gazdasági hasznokat vagy szolgáltatáspotenciált megtestesítő erőforrások kiáramlására lesz szükség a kötelezettség rendezéséhez, vagy mert olyan ritka körülmények álltak elő, amelyek mellett a kötelezettség összegét nem lehet elegendő megbízhatósággal értékelni.

1.8. CASH FLOW-KIMUTATÁS

Az EU pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek teremtésére irányuló képessége, valamint e cash flow-k felhasználása iránti igénye értékelésének alapjául a cash flow-adatok szolgálnak.

A cash flow-kimutatás az indirekt módszer alkalmazásával készül. Ez azt jelenti, hogy a pénzügyi év gazdasági eredményét módosítják a nem készpénzjellegű tranzakciók hatásaival, a múltbeli vagy jövőbeli működési pénzbevételek vagy -kifizetések aktív vagy passzív időbeli elhatárolásaival, és a cash flow-k befektetésével kapcsolatos bevételi vagy kiadási tételekkel.

Az eurótól eltérő pénznemben lebonyolított tranzakciókból származó cash flow-kat az EU beszámolási pénznemében (euró) kell elszámolni, az eurótól eltérő pénznemben lévő összegre az eurónak és az eurótól eltérő pénznemnek a cash flow időpontjában érvényes átváltási árfolyamát alkalmazva.

A cash flow-kimutatás az adott időszak cash flow-it mutatja be működési és beruházási tevékenységek szerint csoportosítva (az Uniónak nincs finanszírozási tevékenysége).

A működési tevékenységek az Unió beruházási tevékenységektől különböző tevékenységei. A végrehajtott tevékenységek többsége ide tartozik. A kedvezményezetteknek nyújtott hitelek (és adott esetben az ahhoz kapcsolódó hitelfelvételek) nem minősülnek beruházási (vagy finanszírozási) tevékenységnek, mivel az Unió általános célkitűzéseinek és így napi műveleteinek részét képezik.

Beruházási tevékenység az immateriális javak és az ingatlanok, gépek, berendezések, valamint a pénzeszköz-egyenértékesek között nem szereplő egyéb beruházások vásárlása és értékesítése. A beruházási tevékenységek nem foglalják magukban a kedvezményezetteknek nyújtott hiteleket. A cél az Unió által végrehajtott tényleges beruházások bemutatása.

2. MEGJEGYZÉSEK A MÉRLEGHEZ

ESZKÖZÖK

2.1. IMMATERIÁLIS JAVAK

	millió EUR
Bruttó érték 2016.12.31-én	*820*
Növekedés	*105*
Elidegenítés	*(1)*
Eszközkategóriák közötti átcsoportosítás	*4*
Egyéb változások	*12*
Bruttó érték 2017.12.31-én	*940*
Halmozott amortizáció 2016.12.31-én	*(439)*
Éves értékcsökkenési leírás	*(96)*
Visszaírt amortizáció	*(3)*
Elidegenítés	*4*
Eszközkategóriák közötti átcsoportosítás	*(2)*
Egyéb változások	*0*
Halmozott amortizáció 2017.12.31-én	*(535)*
Könyv szerinti érték 2017.12.31-én	**405**
Könyv szerinti érték 2016.12.31-én	*381*

A fenti összegek elsősorban számítógépes szoftverekhez kapcsolódnak.

2.2. INGATLANOK, GÉPEK ÉS BERENDEZÉSEK

A „Világűrbe telepített eszközök” kategória a két uniós űrprogramhoz: a globális navigációs műholdrendszerhez (GNSS-rendszer), azaz a Galileóhoz és az EGNOS-hoz, valamint a Kopernikusz uniós Föld-megfigyelési programhoz kapcsolódó működő tárgyi eszközöket fedi le, míg az űrrendszerek még nem működő eszközeit a „Befejezetlen beruházások” megnevezés tartalmazza.

A Galileo esetében 2017-ben négy új műholddal egészítették ki a működő konstellációt, így az már 18 műholdból áll. A Galileo működő tárgyi eszközei 2017. december 31-én nettó 2 276 millió EUR-t tettek ki (2016: 2 146 millió EUR). Az összesen 1 026 millió EUR (2016: 756 millió EUR) összegű fennmaradó befejezetlen beruházások magukban foglalják a 2017 decemberében fellőtt négy műholdat, amelyeknél azonban a mérlegfordulónapig még nem fejezték be a Föld körüli pályán végzett tesztelést. A Galileo rendszer fejlesztése a teljes működési kapacitás eléréséig folytatódik. A rendszer elkészültekor a Galileo konstelláció 24 működő műholdból és 6 tartalékműholdból fog állni.

A Kopernikuszt illetően 2017-ben egy új műhold (Sentinel 2B) kezdte meg működését a többi négy működő Kopernikusz-műholdon felül, így a Kopernikusz működő befektetett eszközeinek összértéke 1 140 millió EUR-ra emelkedett (2016: 1 073 millió EUR), amely nem tartalmaz halmozott amortizációt. A Kopernikusz-műholdakhoz kapcsolódóan további 1 443 millió EUR-t jelenítettek meg befejezetlen beruházásként (2016: 1 133 millió EUR).

Az európai geostacionárius navigációs lefedési szolgáltatás (EGNOS) földi infrastruktúrájához kapcsolódóan 67 millió EUR (2016: 83 millió EUR) összegű tárgyi eszköz ugyancsak a „Világűrbe telepített eszközök” megnevezés alatt van feltüntetve. Ezenfelül az EGNOS befejezetlen beruházásai 52 millió EUR-t tesznek ki (2016: 21 millió EUR).

Az EU űrprogramjaihoz kapcsolódó eszközök kiépítése az Európai Űrügynökség támogatásával folyik.

Ingatlanok, gépek és berendezések

millió EUR

	Telek és épületek	Világűrbe telepített eszközök	Gépek és berendezések	Bútorok és járművek	Számítástechnikai berendezések	Egyéb	Pénzügyi lízingek	Befejezetlen beruházások	Összesen
Bruttó érték 2016.12.31-én	*5 297*	*3 603*	*583*	*269*	*658*	*298*	*2 783*	*2 292*	*15 783*
Növekedés	*84*	*0*	*27*	*14*	*62*	*17*	*9*	*1 417*	*1 630*
Elidegenítés	*(24)*	*(1)*	*(17)*	*(19)*	*(49)*	*(8)*	*–*	*(0)*	*(119)*
Eszközkategóriák közötti átcsoportosítás	*98*	*641*	*2*	*1*	*1*	*1*	*(5)*	*(743)*	*(5)*
Egyéb változások	*1*	*21*	*1*	*1*	*3*	*2*	*–*	*(44)*	*(14)*
Bruttó érték 2017.12.31-én	**5 456**	**4 264**	**597**	**266**	**675**	**309**	**2 787**	**2 920**	**17 273**
Halmozott értékcsökkenés 2016.12.31-én	*(2 865)*	*(301)*	*(474)*	*(186)*	*(535)*	*(203)*	*(1 150)*		*(5 715)*
Éves értékcsökkenési leírás	*(182)*	*(480)*	*(44)*	*(20)*	*(64)*	*(30)*	*(97)*		*(917)*
Visszaírt értékcsökkenés	*–*	*–*	*9*	*2*	*18*	*1*	*–*		*29*
Elidegenítés	*13*	*1*	*8*	*16*	*32*	*7*	*–*		*78*
Eszközkategóriák közötti átcsoportosítás	*0*	*0*	*(0)*	*(0)*	*(1)*	*(0)*	*3*		*2*
Egyéb változások	*(1)*	*(1)*	*(1)*	*(1)*	*(2)*	*(0)*	*–*		*(6)*
Halmozott értékcsökkenés 2017.12.31-én	**(3 035)**	**(780)**	**(502)**	**(188)**	**(553)**	**(226)**	**(1 244)**		**(6 528)**
KÖNYV SZERINTI ÉRTÉK 2017.12.31-én	**2 422**	**3 484**	**95**	**78**	**122**	**83**	**1 543**	**2 920**	**10 745**
KÖNYV SZERINTI ÉRTÉK 2016.12.31-én	*2 432*	*3 302*	*109*	*83*	*122*	*95*	*1 633*	*2 292*	*10 068*

2.3. TŐKEMÓDSZERREL ELSZÁMOLT BEFEKTETÉSEK

A Bizottság által képviselt EU-nak az Európai Beruházási Alapban (EBA) való részesedését számvitelileg társult vállalkozásként kezelik a tőkemódszer alkalmazásával. Az EBA az EU kockázati tőkére, valamint a kis- és középvállalkozások (kkv-k) részére nyújtott garanciákra specializálódott pénzügyi intézménye. Az EBA székhelye Luxembourgban található. Az EBA olyan köz-magán társulásként működik, amelynek tagjai az Európai Beruházási Bank (EBB), az EU és pénzügyi intézmények egy csoportja. 2017. december 31-én az EU 29,7 %-os tulajdonosi érdekeltséggel (2016: 28,1 %) és a szavazati jogok 29,7 %-ával (2016: 28,1 %) rendelkezett az EBA-ban. Alapszabályával összhangban az EBA köteles éves nettó eredményének legalább 20 %-át kötelező tartalékba allokálni mindaddig, amíg az összesített tartalék el nem éri a jegyzett tőke 10 %-át. Ez a tartalék nem osztható szét.

millió EUR

	Európai Beruházási Alap
Részesedés 2016.12.31-én	**528**
Hozzájárulások	*44*
Kapott osztalékok	*(7)*
Részesedés a nettó eredményből	*21*
Részesedés a nettó eszközökben	*(6)*
Részesedés 2017.12.31-én	**581**

Az EU-hoz részesedési százaléka alapján a következő könyv szerinti értékek rendelhetők hozzá:

millió EUR

	2017.12.31. EBA összesen	2016.12.31. EBA összesen
Eszközök	*2 488*	*2 301*
Kötelezettségek	*(532)*	*(423)*
Bevételek	*263*	*240*
Kiadások	*(153)*	*(118)*
Többlet/(hiány)	*110*	*122*

A fentiekben összefoglalt pénzügyi információk összeegyeztetése az EBA-ban való érdekeltség könyv szerinti értékével az alábbi:

millió EUR

	2017.12.31.	2016.12.31.
A társult vállalkozás nettó eszközei	*1 956*	*1 878*
A Bizottság tulajdonosi érdekeltsége az EBA-ban	**29,7 %**	**28,1 %**
Könyv szerinti érték	*581*	*528*

A Bizottság által képviselt EU 2017. december 31-ig az EBA jegyzett tőkéjében való jegyzett részvényeinek 20 %-át fizette be, a még le nem hívott összegek az alábbiak:

millió EUR

	Teljes EBA-tőke	Uniós jegyzés
Teljes jegyzett tőke	*4 500*	*1 337*
Befizetett	*(900)*	*(267)*
Még le nem hívott	**3 600**	**1 070**

2.4. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK

millió EUR

	Megjegyzés	2017.12.31.	2016.12.31.
Hosszú lejáratú pénzügyi eszközök			
Értékesíthető pénzügyi eszközök	*2.4.1*	*11 758*	*9 131*
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	*2.4.2*	*16*	*–*
Hitelek	*2.4.3*	*48 205*	*53 116*
		59 980	**62 247**
Rövid lejáratú pénzügyi eszközök			
Értékesíthető pénzügyi eszközök	*2.4.1*	*1 873*	*1 311*
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	*2.4.2*	*6*	*0*
Hitelek	*2.4.3*	*6 776*	*2 361*
		8 655	**3 673**
Összesen		**68 635**	**65 920**

2.4.1. Értékesíthető pénzügyi eszközök

millió EUR

	2017.12.31.	2016.12.31.
BUFI-befektetések	*2 158*	*2 013*
Felszámolás alatt álló ESZAK	*1 658*	*1 685*
Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank	*188*	*188*
	4 004	**3 886**
Költségvetési garanciákra vonatkozó garanciaalapok:		
ESBA-garanciaalap	*3 414*	*948*
A külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap	*2 199*	*2 069*
	5 613	**3 017**
A költségvetésből támogatott pénzügyi eszközök:		
Horizont 2020	*1 730*	*1 213*
Kockázatmegosztási finanszírozási mechanizmus	*665*	*719*
ETF Startup eszköz	*483*	*476*
Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz	*482*	*483*
Délkelet-Európáért Európai Alap	*119*	*118*
Kockázatitőke-műveletek	*113*	*132*
Egyéb	*422*	*398*
	4 014	**3 539**
Összesen	**13 632**	**10 442**
Hosszú lejáratú	*11 758*	*9 131*
Rövid lejáratú	*1 873*	*1 311*

Az összesen 13 632 millió EUR-ból az EU 12 048 millió EUR összegű értékesíthető pénzügyi eszközt tart hitelpapír (például kötvények) formájában, valamint 1 333 millió EUR összegű tőkeinstrumentumot és 251 millió EUR-t az EBB egységesített alapjában (pénzpiaci alapjában) eszközölt befektetésekben. A hitelpapírokat és az EBB egységesített alapjában lévő befektetési jegyeket elsősorban arra használják, hogy ideiglenesen befektessék az uniós garancia- és kockázatmegosztási eszközökhöz allokált összegeket, amíg azokat a garancia lehívásakor fel nem használják.

BUFI-befektetések

A versenyjogi ügyekhez kapcsolódó előzetesen beszedett pénzbírságokat egy külön erre a célra létrehozott alapba („Budget Fines Fund” – BUFI, költségvetési pénzbírságok alapja) allokálják, és a Bizottság értékesíthető pénzügyi eszközként besorolt adósságinstrumentumokba fekteti be.

Felszámolás alatt álló ESZAK

A felszámolás alatt álló Európai Szén- és Acélközösség (ESZAK) összegei esetében minden értékesíthető pénzügyi eszköz euróban denominált és aktív piacokon jegyzett hitelpapírt.

Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank

Az EU pénzügyi befektetést tart az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) tőkéjében, amelyben 2017. december 31-én a tartott részvények száma 90 044 volt (2016: 90 044 részvény), vagyis a teljes jegyzett tőke 3 %-a. Az EU összesen 900 millió EUR összegű jegyzett tőkét jegyzett, amelyből 713 millió EUR jelenleg még le nem hívott. Az EBRD-t létrehozó megállapodás szerint a részvényesekre bizonyos szerződéses korlátozások vonatkoznak, mint például az, hogy a részvények nem átruházhatók, és azokat legfeljebb az eredeti bekerülési értéken lehet visszaváltani.

Az EU az EBRD-ben való befektetését valós értéken értékeli. Az eredeti bekerülési érték a valós érték legjobb becslésének tekinthető, különösen a fent említett szerződéses korlátozások miatt. Bár az EBRD részvényeit nem jegyzik tőzsdén, a saját tőkéjét érintő közelmúltbeli ügyletek (a tőke névértéken történő kibocsátása) jelzi, hogy ebben a helyzetben a valós érték legjobb becslése a bekerülési érték.

KÖLTSÉGVETÉSI GARANCIÁKRA VONATKOZÓ GARANCIAALAPOK

ESBA-garanciaalap

Az ESBA-rendelet szerint az ESBA-garanciaalapot azzal a céllal hozták létre, hogy likviditási puffert biztosítson az EBB-nél a finanszírozásaival, valamint az ESBA-megállapodás értelmében az ESBA uniós garanciájára jogosult beruházási műveletekkel kapcsolatban felmerülő potenciális veszteségekkel szemben – lásd a **4.1.1.** megjegyzést. Az ESBA-garanciaalapot az uniós költségvetésből származó hozzájárulásokból finanszírozzák. A garanciaalap további forrásai a garanciaalap befektetett forrásainak hozama, az ESBA-megállapodás értelmében a garanciáért az EU által ellentételezésként kapott bevételek, valamint a nemteljesítő adósoktól a garancia korábbi lehívásai tekintetében az EBB által behajtott összegek. Az alapot a Bizottság kezeli, amely az ESBA-garanciaalap eszközeit befektetheti a pénzügyi piacokon a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével és a megfelelő prudenciális szabályokkal összhangban. Az ESBA-garanciaalap 2016 áprilisában kezdte meg működését. A 2017 decemberében (az (EU) 2017/2396 rendelettel) módosított ESBA-rendeletnek megfelelően feltöltése fokozatosan történik, és végül 9,1 milliárd EUR-t ér majd el, vagyis az ESBA-val kapcsolatos teljes uniós garanciakötelezettség 35 %-át.

A külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap

A külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap magában foglalja az uniós költségvetés által garantált hiteleket, különösen az EBB saját forrásaiból finanszírozott, EU-n kívüli hitelezési műveleteit, a makroszintű pénzügyi támogatások (MFA) keretében nyújtott hiteleket, valamint az EU-n kívüli Euratom-hiteleket – lásd a **4.1.1.** megjegyzést. Az EBB által kezelt e hosszú lejáratú eszköz (befektetett rész: 2 078 millió EUR) finanszírozza az Unió által garantált nemteljesítő hiteleket. Az alapot az uniós költségvetéséből nyújtott kifizetésekből, az alap eszközeivel végrehajtott befektetéseken realizált kamatokból, valamint azon nemteljesítő adósoktól behajtott összegekből finanszírozzák, akik miatt az alap garanciáit lehívták. Az alap összegét az év végén kintlévő garantált hitelek 9 %-ának megfelelő célösszegen kell tartani. A célösszeg és az alap eszközeinek év végi értéke közötti negatív különbséget az n+2. évi uniós költségvetésből kell fedezni, míg a többletet vissza kell fizetni az uniós költségvetésbe.

A KÖLTSÉGVETÉSBŐL TÁMOGATOTT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK

A költségvetésből támogatott valamennyi pénzügyi eszköz áttekintését a Pénzügyi kimutatás tárgyalása és elemzése című rész tartalmazza.

Horizont 2020

A „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról szóló uniós rendelet értelmében új pénzügyi eszközöket hoztak létre, hogy javítsák a kutatással és innovációval foglalkozó jogalanyok finanszírozáshoz való hozzáférését. Ezek a következők: az *InnovFin kutatási és innovációs célú hitel és garancia*, amelynek keretében a Bizottság osztozik az EBB által indított új finanszírozási műveletek portfóliójához kapcsolódó pénzügyi kockázatban; a *kkv-kezdeményezés felső határ nélküli garanciaeszközét (SIUGI) magában foglaló InnovFin kkv-garanciaeszköz*, amelyet az EBA kezel, és amely garanciát és viszontgaranciát nyújt a pénzügyi közvetítőknek az új hitelportfóliókhoz (a SIUGI keretében a Bizottság osztozik a tagállamokkal, az EBA-val és az EBB-vel a nyújtott garanciához kapcsolódó pénzügyi kockázatban); valamint az *InnovFin kutatási és innovációs célú tőkefinanszírozási eszköz*, amely beruházást nyújt kockázatitőke-alapokba, és amelyet az EBA kezel.

Kockázatmegosztási finanszírozási mechanizmus

A kockázatmegosztási finanszírozási mechanizmust az EBB irányítja, a Bizottság befektetési portfólióját az EBB által a támogatható kutatási projektekre nyújtott hitelek és garanciák pénzügyi kockázatának

fedezésére használják. A 2007–2013-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret alatt összesen legfeljebb 1 milliárd EUR összegű uniós költségvetést allokáltak a kockázatmegosztási finanszírozási mechanizmusra. A 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret alatt nincs új költségvetési hozzájárulás előirányozva a kockázatmegosztási finanszírozási mechanizmusra. Az EU átfogó kockázata a mechanizmushoz nyújtott hozzájárulásának összegére korlátozódik.

ETF Startup eszköz

Ezek olyan tőkeinstrumentumok, amelyeket a vállalkozási tevékenység megkezdésének megkönnyítését szolgáló program (Growth & Employment), a MAP-program, a CIP-program, valamint a technológia-transzfer kísérleti projekt finanszírozott, az EBA vagyonkezelésében, és amelyek a kkv-k létrehozásának és finanszírozásának kezdeti szakaszát támogatják, a megfelelő specializált kockázatitőke-társaságokba való befektetés révén.

Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz

Az 1316/2013/EU rendelet alapján az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz hitelfinanszírozási eszközét azzal a céllal hozták létre, hogy megkönnyítse az infrastrukturális projektek finanszírozáshoz való hozzáférését a közlekedés, a távközlés és az energiaügy ágazatában. Az eszközt az EU-val kötött megállapodás értelmében az EBB kezeli. Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz hitelfinanszírozási eszköze a TEN-T projektek hitelgarancia-eszközének és a projektkötvény-kezdeményezés kísérleti szakaszának folytatása. A TEN-T projektek hitelgarancia-eszközét és a projektkötvény-kezdeményezés portfólióját 2016. január 1-jei hatállyal egyesítették az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz pénzügyi eszközében. Az eszköz elsőhelyi és alárendelt kölcsönök vagy garanciák formájában kockázatmegosztással segíti a hitelfinanszírozást, valamint projektkötvényekhez nyújt támogatást.

2.4.2. Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök

millió EUR

A származtatott pénzügyi eszköz típusa	2017.12.31.		2016.12.31.	
	Névleges összeg	Valós érték	Névleges összeg	Valós érték
Tőzsdén kívüli határidős devizaügylet	*634*	*6*	*50*	*0*
ESBA-garancia a tőkeportfólióra vonatkozóan	*258*	*16*	*–*	*–*
Összesen	**892**	**23**	**50**	**0**
Hosszú lejáratú	*258*	*16*	*–*	*–*
Rövid lejáratú	*634*	*6*	*50*	*0*

Az EU tőzsdén kívüli határidős devizaügyleteket köt az ESBA-garanciaalapban tartott, USD-ban denominált hitelpapírokhoz kapcsolódó devizakockázat fedezése érdekében. A tőzsdén kívüli határidős devizaügyletek értelmében az EU devizában teljesíti a szerződésben rögzített névleges összeget („fizetési oldal") – amint azt a fenti táblázat is tartalmazza – és lejáratkor euróban kapja meg a névleges összeget („bevételi oldal"). E származtatott ügyleteket valós értéken értékelik a mérlegfordulónapon, és vagy az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközként, vagy az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségként sorolják be attól függően, hogy valós értékük pozitív vagy negatív. 2017. december 31-én csak egy tőzsdén kívüli határidős devizaügylet volt aktív, amely 6 millió EUR pozitív valós értéket eredményezett (a valósérték-hierarchia 2. szintje), így az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök között került kimutatásra.

Az EBB csoport részére a részesedésszerzési portfóliókkal kapcsolatban nyújtott uniós ESBA-garancia származtatott pénzügyi eszközként került besorolásra, és az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközként vagy pénzügyi kötelezettségként van elszámolva (a valósérték-hierarchia 3. szintje) – lásd a **4.1.1.** megjegyzést. 2017. december 31-én az EBB és az EBA által folyósított, mögöttes részesedésszerzés összege 258 millió EUR volt, és az ESBA sajáttőke-portfólióira vonatkozó uniós ESBA-garancia valós értéke összesen 16 millió EUR-t tett ki.

Valós értéken értékelt pénzügyi eszközök valósérték-hierarchiája

millió EUR

	2017.12.31.	2016.12.31.
1. szint: Jegyzett aktív piaci árak	*11 983*	*8 910*
2. szint: A jegyzett árakon kívüli megfigyelhető inputok	*510*	*231*
3. szint: Értékelési technikák nem a megfigyelhető piaci adatokon alapuló inputokkal	*1 161*	*1 302*
Összesen	**13 654**	**10 442**

Az időszak alatt nem voltak transzferek az 1. és a 2. szint között.

Nem a megfigyelhető piaci adatokon alapuló inputokat alkalmazó értékelési technikákkal értékelt pénzügyi eszközök összeegyeztetése (3. szint)

millió EUR

Nyitó egyenleg 2016.12.31-én	*1 302*
Beszerzés és értékesítés	*39*
Időszaki nyereség vagy veszteség a pénzügyi bevételben vagy a finanszírozási költségekben	*(21)*
Nyereség vagy veszteség a nettó eszközökben	*30*
Transzfer a 3. szintre	*–*
Transzfer a 3. szintről	*(188)*
Egyéb	*–*
Záró egyenleg 2017.12.31-én	**1 161**

2.4.3. Hitelek

millió EUR

	Megjegyzés	2017.12.31.	2016.12.31.
Pénzügyi támogatások keretében nyújtott hitelek	*2.4.3.1*	*54 844*	*55 134*
Egyéb hitelek	*2.4.3.2*	*137*	*343*
Összesen		**54 981**	**55 477**
Hosszú lejáratú		*48 205*	*53 116*
Rövid lejáratú		*6 776*	*2 361*

2.4.3.1. Pénzügyi támogatások keretében nyújtott hitelek

millió EUR

	Európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus (EFSM)	Fizetési mérleg-eszköz (BOP)	Makroszintű pénzügyi támogatás (MFA)	Euratom	Felszámolás alatt álló ESZAK	Összesen
Összesen 2016.12.31-én	*47 456*	*4 272*	*2 964*	*252*	*191*	*55 134*
Új hitelek	*–*	*–*	*1 013*	*50*	*–*	*1 063*
Visszafizetések	*–*	*(1 150)*	*(58)*	*(51)*	*(76)*	*(1 335)*
Árfolyam-különbözet	*–*	*–*	*–*	*(1)*	*(7)*	*(8)*
Könyv szerinti érték változásai	*0*	*(8)*	*5*	*0*	*(8)*	*(11)*
Értékvesztés	*–*	*–*	*–*	*–*	*–*	*–*
Összesen 2017.12.31-én	**47 456**	**3 114**	**3 924**	**250**	**100**	**54 844**
Hosszú lejáratú	*42 300*	*1 700*	*3 846*	*203*	*96*	*48 144*
Rövid lejáratú	*5 156*	*1 414*	*78*	*47*	*5*	*6 700*

A pénzügyi támogatások keretében nyújtott hitelek – a felszámolás alatt álló ESZAK hiteleit is beleértve – névértéke 2017. december 31-én összesen 54 093 millió EUR volt (2016: 54 373 millió EUR). A könyv szerinti érték változása megfelel az elhatárolt kamatokban bekövetkezett változásnak.

Az európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus lehetővé teszi, hogy egy tagállam számára pénzügyi támogatást nyújtsanak, ha általa nem befolyásolható rendkívüli körülmények folytán nehézségekkel küzd, vagy súlyos nehézségek komoly veszélye áll fenn. A segítségnyújtás hitel vagy hitelkeret formáját öltheti. Az ECOFIN Tanács 2010. május 9-i következtetéseiben a mechanizmus általános felső határát 60 milliárd EUR-ban rögzítették, de a jogszabályi korlát a kinnlevő összeg felső határát a saját források felső határán belül rendelkezésre álló mozgástérre korlátozza. Az európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus keretében folyósított hitelekhez kapcsolódó hitelfelvételt az uniós költségvetés garantálja. Az európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus keretében nem tervezik sem új finanszírozási programok elindítását, sem új hitelkeret-megállapodások megkötését.

A fizetésimérleg-eszköz szakpolitikai alapú pénzügyi instrumentum, amely középtávú pénzügyi segítséget nyújt az Európai Unió azon tagállamainak, amelyeknek nem az euró a hivatalos pénzneme. A folyó fizetéseikkel vagy tőkemozgásaikkal kapcsolatban nehézségeket tapasztaló vagy komoly nehézségekkel fenyegetett tagállamok részére biztosít hitelfelvételi lehetőséget. Az eszköz keretében nyújtható hitelek maximális összege 50 milliárd EUR. E fizetésimérleg-hitelekhez kapcsolódó hitelfelvételt az uniós költségvetés garantálja.

Az MFA szakpolitikai alapú pénzügyi instrumentum, amelynek keretében feltétel nélküli és célhoz nem rendelt fizetésimérleg- és/vagy költségvetés-támogatást nyújtanak jelenleg IMF-programban részt vevő, partneri viszonyban lévő harmadik országoknak. A támogatás közép- vagy hosszú lejáratú hitelek vagy támogatások, illetve ezek megfelelő kombinációjának formáját ölti, és általában valamely IMF által támogatott kiigazítási és reformprogram keretében nyújtott finanszírozást egészít ki. Ezeket a hiteleket a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap garantálja. 2017-ben az MFA támogatás keretében nyújtott új hitelfolyósítások összesen 1 013 millió EUR-t tettek ki, amelyből Ukrajnának 600 millió EUR-t, Tunéziának 300 millió EUR-t, Jordániának 100 millió EUR-t és Grúziának 13 millió EUR-t biztosítottak. A 2017. december 31-i állapot szerint az MFA támogatás keretében biztosított hitelkeret-megállapodáshoz kapcsolódóan további 460 millió EUR-t nyújtottak Tunézia (300 millió EUR), Jordánia (100 millió EUR) és Moldávia (60 millió EUR) számára, ám az összegeket még nem folyósították – lásd a **4.1.2.** megjegyzést. Az MFA hitelkeret-megállapodás keretében Ukrajna rendelkezésére álló 600 millió EUR fennmaradó összeget Ukrajna a 2018. januárban lezárult rendelkezésre állási időszakon belül nem igényelte.

A (Bizottság által képviselt) Európai Atomenergia-közösség (Euratom) hitelt nyújt a tagállamoknak és nem tagállamoknak, valamint ezek jogalanyainak energetikai létesítményekkel kapcsolatos projektek finanszírozásához. A 2017. december 31-i állapot szerint 250 millió EUR összegű hitelt nyújtottak ukrajnai projektek számára, ám az összeget még nem folyósították – lásd a **4.1.2.** megjegyzést. Az Euratom-hitelek fedezésére harmadik felektől 250 millió EUR összegben érkeztek garanciák (2016: 252 millió EUR).

A felszámolás alatt álló ESZAK hitelei nem pénzügyi támogatás keretében nyújtott hitelek, hanem saját váltók a cash flow-k és a hitelfelvételek párhuzamos ütemezése érdekében. Az ESZAK-Szerződés projektfinanszírozásra vonatkozó 54. és 56. cikkének megfelelően azonban ezeket – a pénzügyi támogatás keretében nyújtott hitelekhez hasonlóan – felvett hitelekből nyújtották.

Hitelek effektív kamatlábai (kamatláb-intervallumok)

	2017.12.31.	2016.12.31.
Makroszintű pénzügyi támogatás (MFA)	*0 %–4,54 %*	*0 %–4,54 %*
Euratom	*0,08 %–5,76 %*	*0 %–5,76 %*
Fizetésimérleg-eszköz (BOP)	*2,88 %–3,38 %*	*2,37 %–3,37 %*
Európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus (EFSM)	*0,62 %–3,75 %*	*0,62 %–3,75 %*
Felszámolás alatt álló ESZAK	*5,23 %–5,81 %*	*5,23 %–5,81 %*

2.4.3.2. Egyéb hitelek

millió EUR

	2017.12.31.	2016.12.31.
Különleges feltételek mellett nyújtott hitelek	*78*	*93*
A felszámolás alatt álló ESZAK lakáscélú hitelei	*4*	*5*
3–12 hónapos lekötött betétek	*55*	*245*
Összesen	**137**	**343**
Hosszú lejáratú	*61*	*77*
Rövid lejáratú	*76*	*266*

Az egyéb hitelek névértéke 2017. december 31-én 561 millió EUR-t tett ki (2016: 673 millió EUR).

A különleges feltételekkel nyújtott hiteleket a nem tagállamokkal való együttműködés részeként nyújtják kedvezményes kamatozással.

Egyéb hitelekre vonatkozó értékvesztés

millió EUR

	2016.12.31.	Növekedés	Visszaírás	Leírás	Egyéb	2017.12.31.
Különleges feltételek mellett nyújtott hitelek	*7*	*0*	*–*	*–*	*–*	*8*
Engedményezett hitelek	*332*	*100*	*(0)*	*–*	*–*	*432*
Összesen	**339**	**101**	**(0)**	**–**	**–**	**440**

Az engedményezett hitelek olyan nemteljesítő hitelek, amelyeket az EBB nyújtott és az uniós költségvetés garantált, és amelyekre vonatkozóan a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalapból teljesített kifizetést követően minden jogot az EU-ra engedményeztek. Ezek a hitelek 432 millió EUR (2016: 332 millió EUR) összegben teljes mértékben értékvesztettek. A 2017-ben történt garancialehívásokat részben a korábbi években létrehozott pénzügyi céltartalékok fedezték. Az EU és az EBB közötti megállapodás alapján az EBB az EU nevében beszedési eljárást hajt végre, amelynek célja az esedékes összegek behajtása.

2.5. ELŐFINANSZÍROZÁS

millió EUR

	Megjegyzés	2017.12.31.	2016.12.31.
Hosszú lejáratú előfinanszírozás			
Előfinanszírozás	*2.5.1*	*21 939*	*20 219*
Egyéb előlegek a tagállamok részére	*2.5.2*	*3 018*	*1 651*
Vagyonkezelői alapokhoz való hozzájárulások		*64*	*31*
		25 022	**21 901**
Rövid lejáratú előfinanszírozás			
Előfinanszírozás	*2.5.1*	*22 361*	*21 386*
Egyéb előlegek a tagállamok részére	*2.5.2*	*1 645*	*2 183*
		24 005	**23 569**
Összesen		**49 027**	**45 470**

A különböző programokban elegendő előfinanszírozást kell biztosítani ahhoz, hogy a kedvezményezettnek rendelkezésére álljon a projekt elindításához szükséges forrás, ugyanakkor meg kell védeni az EU pénzügyi érdekeit és figyelembe kell venni a jogi, működési és költséghatékonysági korlátokat. Az előfinanszírozás megfelelőbb nyomon követése érdekében a Bizottság kellően megfontolta ezeket a tényezőket.

2.5.1. Előfinanszírozás

millió EUR

	Bruttó összeg	Elhatárolással elszámolt	Nettó összeg 2017.12.31-én	Bruttó összeg	Elhatárolással elszámolt	Nettó összeg 2016.12.31-én
Megosztott irányítás						
EMVA és egyéb vidékfejlesztési eszközök	*3 735*	*–*	*3 735*	*3 955*	*–*	*3 955*
ERFA és Kohéziós Alap	*20 561*	*(5 678)*	*14 883*	*19 858*	*(4 727)*	*15 131*
ESZA	*6 792*	*(1 182)*	*5 610*	*6 477*	*(617)*	*5 860*
Egyéb	*5 037*	*(2 267)*	*2 770*	*4 219*	*(2 393)*	*1 826*
	36 125	**(9 127)**	**26 998**	**34 509**	**(7 737)**	**26 772**
Közvetlen irányítás						
Végrehajtja:						
Bizottság	*12 165*	*(8 331)*	*3 834*	*12 424*	*(8 843)*	*3 581*
Uniós végrehajtó ügynökségek	*13 843*	*(8 749)*	*5 094*	*13 136*	*(8 348)*	*4 788*
Vagyonkezelői alapok	*440*	*(212)*	*228*	*142*	*(82)*	*60*
	26 447	**(17 292)**	**9 155**	**25 701**	**(17 273)**	**8 429**
Közvetett irányítás						
Végrehajtja:						
Egyéb uniós ügynökségek és szervek	*723*	*(148)*	*575*	*616*	*(157)*	*459*
Harmadik országok	*1 586*	*(956)*	*630*	*1 861*	*(1 135)*	*726*
Nemzetközi szervezetek	*9 000*	*(5 879)*	*3 121*	*7 230*	*(4 432)*	*2 797*
Egyéb jogalanyok	*7 753*	*(3 933)*	*3 820*	*6 498*	*(4 077)*	*2 422*
	19 062	**(10 916)**	**8 146**	**16 206**	**(9 801)**	**6 404**
Összesen	**81 635**	**(37 335)**	**44 300**	**76 416**	**(34 811)**	**41 605**
Hosszú lejáratú	*21 939*	*–*	*21 939*	*20 219*	*–*	*20 219*
Rövid lejáratú	*59 696*	*(37 335)*	*22 361*	*56 197*	*(34 811)*	*21 386*

Az előfinanszírozás pénz kifizetését és így kifizetési előirányzatok végrehajtását jelenti. Az **1.5.7.** megjegyzésben kifejtettek szerint ezek előlegek, vagyis még nem kerültek elszámolásra. Így míg az előfinanszírozás csökkenti a fennálló kötelezettségvállalásokat (lásd az **5.1.** megjegyzést), olyan kiadásokat jelent, amelyeket még jelenítettek meg az eredménykimutatásban.

A mérlegben szereplő összegeket erősen befolyásolta a 2007–2013 közötti programozási időszak lezárása és a 2014–2020 közötti időszak programjainak fokozatos elindulása: a korábbi programokhoz kapcsolódó előfinanszírozás a költségek elfogadása miatt a programok lezárásával párhuzamosan csökkenőben van, míg az új programozási időszakot illetően további előfinanszírozást fizettek ki.

A megosztott irányítás vonatkozásában a programozási időszakok közötti átmenet magyarázza a rövid és a hosszú lejáratú egyenlegek közötti változást is. A 2014–2020 közötti programozási időszakot érintően a kezdeti előfinanszírozást hosszú lejáratúként, míg az éves előfinanszírozást rövid lejáratúként könyvelik le.

Az egyéb megosztott irányítás alá tartozó 0,9 milliárd EUR összegű emelkedés az Európai Unió Szolidaritási Alapját (EUSZA) érinti, elsősorban az olaszországi Abruzzo, Lazio, Marche és Umbria régiót ért földrengést követő újjáépítési munkálatok támogatásával összefüggésben.

A közvetlen irányítás vonatkozásában az előfinanszírozási összegek főként a Horizont 2020-hoz és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközhöz kapcsolódnak.

A közvetett irányítás alá tartozó előfinanszírozás elsősorban olyan belső szakpolitikai programokra terjed ki, mint az Erasmus, a Galileo és az EGNOS, de a külkapcsolatokra vonatkozó eszközöket is magában foglalja, például az Európai Szomszédsági Támogatási Eszközt (ENI), a fejlesztési együttműködési eszközt és a humanitárius segítségnyújtást.

Előfinanszírozással kapcsolatban kapott garanciák

Ezek az Európai Bizottság által bizonyos esetben az előlegek kifizetésekor (előfinanszírozáskor) elvárt garanciák olyan kedvezményezettektől, amelyek nem tagállamok. Az ilyen garanciának kétféle értéke lehet: névérték és tényleges érték. A névérték a garancia nyújtásakor meghatározott névleges érték. A tényleges érték esetében a garanciát kiváltó esemény az előfinanszírozási kifizetés és/vagy az azt követő elszámolások. 2017. december 31-én az előfinanszírozással kapcsolatban kapott garanciák névértéke 620 millió EUR volt, szemben a 462 millió EUR tényleges értékkel (2016: 683 millió EUR és 496 millió EUR).

A 7. kutatási keretprogram (FP7) és a Horizont 2020 keretében kutatásra és technológiafejlesztésre kifizetett bizonyos előfinanszírozási összegeket hatékonyan fedezi a résztvevői garanciaalap. E kölcsönös előnyökkel járó eszköz célja, hogy fedezze a 7. kutatási és technológiafejlesztési keretprogram és a Horizont 2020 közvetett tevékenységeinek végrehajtása során a kedvezményezettek által ki nem fizetett összegek kapcsán felmerült kockázatokat. A közvetett tevékenységek azon résztvevői, akik uniós vissza nem térítendő támogatásban részesülnek, a teljes kapott összeg 5 %-ának megfelelő hozzájárulást nyújtanak a résztvevői garanciaalap tőkéjéhez.

2017. december 31-én a résztvevői garanciaalap által fedezett előfinanszírozási összegek összesen 1,9 milliárd EUR-t tettek ki (2016: 1,8 milliárd EUR). A résztvevői garanciaalap tulajdonosai a résztvevők, a (Bizottság által képviselt) Unió pedig azok végrehajtó ügynöke.

Év végén a résztvevői garanciaalap eszközei összesen 1 997 millió EUR-t tettek ki (2016: 1 951 millió EUR). A résztvevői garanciaalap eszközei a Bizottság Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatósága által kezelt pénzügyi eszközöket is magukban foglalnak. Mivel a résztvevő garancialap különálló jogalany, az alap eszközeit nem konszolidálják az uniós éves beszámolóban.

2.5.2. Egyéb előlegek a tagállamok részére

millió EUR

	2017.12.31.	2016.12.31.
Tagállamok részére nyújtott előlegek megosztott irányítású pénzügyi eszközökre vonatkozóan	*2 768*	*2 534*
Támogatási programok	*1 895*	*1 300*
Összesen	**4 663**	**3 834**
Hosszú lejáratú	*3 018*	*1 651*
Rövid lejáratú	*1 645*	*2 183*

Tagállamok részére nyújtott előlegek megosztott irányítású pénzügyi eszközökre vonatkozóan

Az európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok) programjai keretében is lehetőség van arra, hogy az uniós költségvetésből előlegfizetést teljesítenek a tagállamok számára, hogy azok hozzá tudjanak járulni a pénzügyi eszközökhöz (amelyek ölthetik hitel, részesedésszerzés vagy garancia formáját). E pénzügyi eszközöket nem a Bizottság, hanem a tagállamok felelősségére hozták létre és kezelik. Mindenesetre az ezen eszközök keretében az év végéig fel nem használt összegek az EU tulajdonát képezik (mint ahogyan valamennyi előfinanszírozás esetében is), következésképpen eszközként szerepelnek az uniós mérlegben.

2014–2020 közötti időszak:

A kohéziós politika keretében a tagállamok 3 714 millió EUR összegű hozzájárulást nyújtottak, amelyből a becslések szerint 2017. december 31-ig még 2 760 millió EUR-t nem hajtottak végre. Ez magában foglalja a tagállamok által a kkv-kezdeményezéshez nyújtott hozzájárulást. A kkv-kezdeményezés célja, hogy a banki szektort további hitelek nyújtására ösztönözze a kkv-k részére (966 millió EUR-t fizettek ki, ebből a becslések szerint még 315 millió EUR-t nem hajtottak végre).

A vidékfejlesztés vonatkozásában év végéig 8 millió EUR nem került még felhasználásra.

2007–2013 közötti időszak:

A kohéziós politikához kapcsolódó valamennyi összeget vagy végrehajtottnak tekintik, vagy más intézkedésekhez csoportosították át, ezért a 2017. december 31-i mérlegben semmilyen eszköz nem marad. Megjegyzendő, hogy a különböző eszközök tényleges végrehajtását a programok lezárási folyamatának részeként felül fogják vizsgálni.

Támogatási programok

A fentiekhez hasonlóan a tagállamok által a különböző támogatási programokra (állami támogatásra, az EMGA piaci intézkedéseire vagy az EMVA beruházási intézkedéseire) vonatkozóan kifizetett és év végéig fel nem használt előlegeket eszközként jelenítik meg az EU mérlegében. A Bizottság a tagállamoktól kapott információk alapján becsléssel állapította meg ezen előlegek értékét; az eredményül kapott összegeket a fenti Támogatási programok almegnevezés alatt tüntette fel.

2014–2020 közötti időszak:

Az év végéig fel nem használt összegeket a kohéziós politika esetében 680 millió EUR-ra, a mezőgazdasági politika esetében pedig 904 millió EUR-ra becsülték.

2007–2013 közötti időszak:

A becslések szerint 2017 végén 311 millió EUR (2016: 461 millió EUR) maradt felhasználatlanul a mezőgazdasági politikával összefüggésben kifizetett előlegekből.

2.6. VISSZTERHES KÖVETELÉSEK ÉS NEM VISSZTERHES BEHAJTHATÓ KÖVETELÉSEK

millió EUR

	Megjegyzés	2017.12.31.	2016.12.31.
Hosszú lejáratú			
Nem visszterhes ügyletekből származó behajtható követelések	*2.6.1*	*594*	*700*
Visszterhes ügyletekből származó követelések	*2.6.2*	*17*	*16*
		611	**717**
Rövid lejáratú			
Nem visszterhes ügyletekből származó behajtható követelések	*2.6.1*	*11 065*	*10 347*
Visszterhes ügyletekből származó követelések	*2.6.2*	*689*	*558*
		11 755	**10 905**

Összesen	**12 366**	**11 621**

2.6.1. Nem visszterhes ügyletekből származó behajtható követelések

millió EUR

	Megjegyzés	2017.12.31.	2016.12.31.
Hosszú lejáratú			
Tagállamok	*2.6.1.1*	*594*	*700*
		594	**700**
Rövid lejáratú			
Tagállamok	*2.6.1.1*	*6 190*	*8 162*
Versenyügyi pénzbírságok	*2.6.1.2*	*4 225*	*1 808*
Aktív időbeli elhatárolások	*2.6.1.3*	*570*	*329*
Egyéb behajtható követelések		*81*	*47*
		11 065	**10 347**
Összesen		**11 659**	**11 047**

2.6.1.1. Tagállamokkal szembeni behajtható követelések

millió EUR

	2017.12.31.	2016.12.31.
Az A-számlán megállapított tradicionális saját források (TOR)	*3 113*	*3 261*
A külön számlán megállapított TOR	*1 617*	*1 437*
Befizetendő saját források	*46*	*1 764*
Értékvesztés	*(997)*	*(753)*
Egyéb	*56*	*36*
Behajtható követelések saját forrásokból	**3 836**	**5 745**
Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA)	*2 280*	*2 606*
Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA)	*955*	*924*
Átmeneti Vidékfejlesztési Eszköz (TRDI)	*16*	*30*
Speciális Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Csatlakozási Program (SAPARD)	*136*	*167*
Értékvesztés	*(804)*	*(999)*
EMGA és vidékfejlesztési behajtható követelések	**2 583**	**2 729**
Várt előfinanszírozási visszafizettetés	**182**	**293**
Befizetett és beszedhető héa	**64**	**41**
Egyéb behajtható követelések a tagállamokkal szemben	**120**	**55**
Összesen	**6 784**	**8 863**
Hosszú lejáratú	*594*	*700*
Rövid lejáratú	*6 190*	*8 162*

A tagállamoktól származó hosszú lejáratú összegek az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapra (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra (EMVA) vonatkozó végre nem hajtott szabályszerűségi záróelszámolási határozatokhoz kapcsolódnak, amelyeket éves részletekben és/vagy elhatárolással kell végrehajtani. Az egyéb behajtható követelések alá tartozó összegek közé tartoznak az uniós jog megsértése miatt a tagállamokra kirótt bírságok összegei (24 millió EUR).

Behajtható követelések saját forrásokból

A vámokból és cukorilletékekből álló tradicionális saját forrásokat (TOR) a Bizottság nevében a tagállamok szedik be. A tagállamok megállapítják a TOR-t, és a megállapított jogosultságok összegeit a havi „A-számla” jelentésben közlik a Bizottsággal. Azokat a megállapított jogosultságokat, amelyeket azért nem tüntettek fel az A-számlán, mert a tagállamok még nem szedték be és nem nyújtottak biztosítékot (vagy nyújtottak biztosítékot, de azt vitatták), a „külön számlán” tüntetik fel. Ezekre a jogosultságokra a tagállamok által évente szolgáltatott információk alapján értékvesztés vonatkozik.

A 2016. december 31-i állapot szerint a tagállamok 2014, 2015 és 2016 vonatkozásában már ratifikálták a 2014. évi sajátforrás-határozat által bevezetett új rendelkezésekhez kapcsolódó sajátforrás-korrekciókat, amelyek 2017. január 1-jén váltak esedékessé. A fennmaradó összegek a 2017. november

30-én elfogadott 6/2017. sz. költségvetés-módosításhoz kapcsolódnak. Az összegek 2018. január első munkanapján váltak esedékessé.

2018. március 8-án az Európai Bizottság felszólító levelet (2018/2008. sz. jogsértési ügy) küldött az Egyesült Királyságnak, mivel az nem hajlandó az uniós költségvetés rendelkezésére bocsátani a vámbevételeket az uniós jogszabályokban előírtak szerint. Az OLAF egy 2017. évi jelentése megállapította, hogy számos egyesült királyságbeli importőr úgy kerülte meg jelentős vámösszegek megfizetését, hogy a behozatalkor fiktív és hamis számlákat, illetve valótlan vámérték-nyilatkozatokat nyújtott be. A Bizottság számításai szerint az uniós jogszabályok Egyesült Királyság általi megsértése a 2011. november és 2017. december közötti időszakban 2,2 milliárd EUR összegű veszteséget okozott az uniós költségvetésnek (nettó, vagyis az Egyesült Királyság által a 2,7 milliárd EUR bruttó összegből visszatartott beszedési költségek levonása után). Ezt az összeget késedelmi kamat is terheli majd. A szóban forgó összegek nem szerepelnek a 2017. évi beszámolóban, mivel azok csak akkor kerülnek megjelenítésre, ha a bevételek megjelenítésére vonatkozó kritériumok teljesülnek, az uniós számviteli szabályoknak megfelelően.

EMGA és vidékfejlesztési behajtható követelések

Ide főként a tagállamokkal szembeni, a tagállamok által 2017. október 15-ig bejelentett és igazolt, 2017. december 31-én fennálló követelések tartoznak. Az említett bejelentés időpontját követően 2017. december 31-ig még felmerült behajtható követelésekről becslést készítenek. A Bizottság megbecsüli továbbá a kedvezményezettekkel szemben felmerült olyan követelések leírását, amelyek visszafizettetése nem valószínű. E kiigazítások nem jelentik azt, hogy a Bizottság lemondana ezen összegek jövőbeli behajtásáról. E kiigazítás továbbá 20 %-os levonást is tartalmaz, amely a tagállamok által az igazgatási költségek fedezésére megtartható összegnek felel meg.

2.6.1.2. Versenyügyi pénzbírságokból származó behajtható követelések

millió EUR

	2017.12.31.	2016.12.31.
A pénzbírságok bruttó összegéből származó behajtható követelések	*7 679*	*6 510*
Mínusz beszedett összegek	*(3 282)*	*(4 524)*
Mínusz leírt összegek	*(172)*	*(178)*
Összesen	**4 225**	**1 808**
Hosszú lejáratú	*–*	*–*
Rövid lejáratú	*4 225*	*1 808*

A behajtható követelések 4 225 millió EUR-s összege az év végén még nem beszedett versenyügyi pénzbírságokhoz kapcsolódik (4 397 millió EUR), amelyet csökkentenek a leírt összegek (172 millió EUR). A beszedett pénzbírságok azonban főként olyan vállalkozásoktól származnak, amelyek a pénzbírságokra vonatkozó határozatokkal szemben fellebbezést nyújtottak be az uniós bíróságokon, vagy erre még lehetőségük van. Az érintett összegek esetleges visszafizetése miatt függő kötelezettséget kell megjeleníteni (lásd a **4.1.4.** megjegyzést).

Azoknak a pénzbírsággal sújtott vállalkozásoknak, amelyek fellebbezést nyújtottak be vagy fellebbezést terveznek benyújtani, lehetőségük van arra, hogy vagy ideiglenes kifizetést teljesítsenek, vagy bankgaranciát nyújtsanak a Bizottságnak.

Meg kell jegyezni, hogy az év végéig be nem szedett pénzbírságok összegéből 942 millió EUR 2017. december 31. után volt esedékes. Az év végéig be nem szedett pénzbírságok egy része tekintetében a Bizottság összesen 3 124 millió EUR (2016: 1 012 millió EUR) összegű garanciát fogadott el. 2017. december 31. után a Bizottság további 880 millió EUR összegű garanciát fogadott el.

A leírt összegeket a Bizottság a be nem szedett és garanciával sem fedezett, valószínűleg behajthatatlan pénzbírságok eseti értékelésével határozta meg.

A versenyügyi pénzbírságok behajtható követeléseinek emelkedése elsősorban egy jelentős pénzbírságra vezethető vissza (2 424 millió EUR), amelynek esetében az érintett vállalkozások a pénzbírságot a Bizottság által elfogadott bankgaranciával fedezték, azaz a pénzbírság a jogerős perbeli egyezségig nem kerülne beszedésre.

2.6.1.3. Aktív időbeli elhatárolások

millió EUR

	2017.12.31.	2016.12.31.
Pénzügyi korrekciók	*1*	*9*
Egyéb elhatárolt bevételek	*327*	*64*
Nem visszterhes ügyletekhez kapcsolódó halasztott kiadások	*241*	*256*
Összesen	**570**	**329**
Hosszú lejáratú	*–*	*–*
Rövid lejáratú	*570*	*329*

Az egyéb elhatárolt bevételek közé tartozik egy 271 millió EUR-s összeg, amelyet a Bizottság a kohézió területén várhatóan vissza fog fizettetni a tagállamokkal. A visszafizettetésre a tagállamok által 2018. február 15-én benyújtott éves elszámolások vizsgálatának és elfogadásának eredményeként kerül majd sor. A tagállamok éves beszámolóinak elfogadására vonatkozó eljárást először a kohézió területén a 2014–2020 közötti programozási időszak tekintetében vezették be.

2.6.2. Visszterhes ügyletekből származó követelések

millió EUR

	2017.12.31.	2016.12.31.
Hosszú lejáratú		
Egyéb követelések	*17*	*16*
	17	**16**
Rövid lejáratú		
Ügyfelek	*241*	*246*
Ügyfelekkel szembeni követelések értékvesztési leírása	*(141)*	*(128)*
Visszterhes ügyletekhez kapcsolódó halasztott kiadások	*259*	*250*
Egyéb	*331*	*191*
	689	**558**
Összesen	**707**	**574**

A fentiekben kimutatott, ügyfelekkel szembeni követelések értékvesztési leírása magában foglal 68 millió EUR, egyedi alapon megállapított értékvesztési leírást.

2.7. KÉSZLETEK

millió EUR

	2017.12.31.	2016.12.31.
Tudományos anyagok	*45*	*54*
Egyéb	*250*	*111*
Összesen	**295**	**165**

2.8. PÉNZESZKÖZÖK ÉS PÉNZESZKÖZ-EGYENÉRTÉKESEK

millió EUR

	Megjegyzés	2017.12.31.	2016.12.31.
Kincstáraknál és központi bankoknál vezetett számlák		*20 078*	*24 566*
Folyószámlák		*152*	*127*
Előlegszámlák		*5*	*5*
Átutalások (úton lévő pénzeszköz)		*0*	*–*
A költségvetés végrehajtásához kapcsolódó bankszámlák	2.8.1	**20 236**	**24 698**
Pénzügyi eszközökhöz tartozó pénzeszközök	2.8.2	**1 608**	**1 390**
Pénzbírságokhoz kapcsolódó pénzeszközök	2.8.3	**1 234**	**1 325**
Egyéb intézményekhez, ügynökségekhez és szervekhez kapcsolódó pénzeszközök		**999**	**1 006**
Vagyonkezelői alapokhoz kapcsolódó pénzeszközök		**34**	**167**
Összesen		**24 111**	**28 585**

2.8.1. A költségvetés végrehajtásához kapcsolódó bankszámlák és egyéb lekötött betétek

Ez a megnevezés magában foglalja a Bizottság tagállamok és EFTA-országok (államkincstárai és központi bankjai) által vezetett bankszámláin, valamint a kereskedelmi bankoknál vezetett folyószámlákon, előlegszámlákon és készpénz formájában meglévő pénzeszközeit. A 2017. év végi kincstári egyenleg okai a következők:

- A saját források tekintetében az év végi kincstári egyenleg magában foglal egy összesen 8,9 milliárd EUR-s nettó összeget, amelyet egy 2017 végén elfogadott költségvetés-módosításnak köszönhetően 2018 elején vissza kellett téríteni a tagállamok részére.
- 2017 végén véglegesen beszedtek további 0,5 milliárd EUR összegű, a Bizottság által a versenyszabályok megsértése miatt kirótt pénzbírságot, amely év végén ugyancsak a kincstári egyenleg részét képezte.
- A kincstári egyenleg tartalmaz továbbá 8,4 milliárd EUR összegű címzett bevételt és kifizetési előirányzatot.

2.8.2. Pénzügyi eszközökhöz tartozó pénzeszközök

Az e megnevezés alatt feltüntetett összegek elsősorban olyan pénzeszköz-egyenértékesekhez kapcsolódnak, amelyeket a Bizottság nevében letéteményesek kezelnek az uniós költségvetésből finanszírozott egyes pénzügyieszköz-programok végrehajtása céljából (lásd a **2.4.1.** megjegyzést). A pénzügyi eszközökhöz tartozó pénzeszközök csak az érintett program keretében használhatóak fel.

2.8.3. Pénzbírságokhoz kapcsolódó pénzeszközök

E pénzeszközök a Bizottság által – még le nem zárt ügyekben – kirótt büntetésekkel kapcsolatban kapott összegek. Ezeket az összegeket más célra nem használt, elkülönített letéti számlán tartják. Amennyiben a másik fél fellebbezést nyújtott be, vagy nem ismert, hogy nyújt-e be fellebbezést, a mögöttes összeget függő kötelezettségként tüntettük fel a **4.1.4.** megjegyzésben.

A Bizottság 2010 óta valamennyi új előzetesen beszedett pénzbírságot a BUFI-alapban kezeli és értékesíthetőként besorolt pénzügyi eszközökbe fekteti be (lásd a **2.4.1.** megjegyzést).

KÖTELEZETTSÉGEK

2.9. NYUGDÍJ ÉS EGYÉB MUNKAVÁLLALÓI JUTTATÁSOK

A munkavállalói juttatásokra vonatkozó rendszer nettó kötelezettségei

millió EUR

	Európai tisztviselők nyugdíjrendszere	Egyéb nyugdíjrendszerek	Közös betegségbiztosítási rendszer	Összesen 2017.12.31-én	Összesen 2016.12.31-én
Meghatározott juttatási kötelmek	*63 951*	*1 854*	*7 756*	*73 560*	*67 664*
Programeszközök	*n.a.*	*(137)*	*(301)*	*(438)*	*(432)*
Nettó kötelezettség	**63 951**	**1 717**	**7 455**	**73 122**	**67 231**

A munkavállalói juttatásokkal kapcsolatos összes kötelezettség emelkedése elsősorban az európai tisztviselők nyugdíjrendszere nettó kötelezettségei emelkedésének köszönhető, valamint a következőknek: a rendszer tagjai által szerzett további jogok meghaladták a rendszer által nyújtott szociális ellátást, az aktuáriusi feltételezéseket aktualizálták, továbbá adatminőségi felülvizsgálatot végeztek, amit részben ellentételezett a diszkontráta emelkedése.

2.9.1. Európai tisztviselők nyugdíjrendszere

Ez a meghatározott juttatási kötelem a munkavállalók tárgyidőszaki és megelőző időszaki szolgálatából származó nyugdíjkötelem teljesítéséhez szükséges várható jövőbeli uniós kifizetéseknek a jelenértéke. A rendszer folyamatos, és így a rendszerből éves alapon teljesítendő kifizetéseket minden évben tartalmazza az uniós költségvetés.

A nyugdíjrendszer keretében fizetendő ellátások – a személyzeti szabályzat 83. cikkével összhangban – kiadásnak minősülnek az uniós költségvetésben. E rendszer finanszírozására nem képeznek külön alapot, hanem a tagállamok együttesen garantálják e juttatások kifizetését. Az aktív tagok alapilletményéből kötelező nyugdíjjárulékot vonnak le, amely jelenleg 9,8 %. E hozzájárulások, amelyeket a tárgyév költségvetési bevételeként kezelnek, általánosságban hozzájárulnak az uniós kiadások finanszírozásához – lásd a **3.6.** megjegyzést.

A nyugdíjrendszer kötelezettségeit a 2017. december 31-i aktív állományi létszám és nyugdíjaslétszám, valamint a személyzeti szabályzat ezen időpontban hatályos szabályai alapján értékelték. Az értékelés az IPSAS 25 standardban meghatározott módszertannak (és ezért az EAR 12 uniós számviteli szabálynak) megfelelően került végrehajtásra. Amint az már a 2016-os éves beszámolóban is szerepelt, az érintett bizottsági szolgálatok 2017-ben is folytatták az adatgyűjtési módszerek és így a mögöttes adatok minőségének javítását. Ennek sikerét a munkavállalói juttatásokkal kapcsolatos összes kötelezettségre vonatkozó teljes összeg is tükrözi. E munka folytatódik.

2018-ban alkalmazandóvá válik az IPSAS 39-en alapuló aktualizált EAR 12 uniós számviteli szabály. A változások hatása ezért a 2018. évi beszámolóban fog megjelenni.

2.9.2. Egyéb nyugdíjrendszerek

Ez a megnevezés a Bizottság, valamint a Bíróság (és a Törvényszék), a Számvevőszék, a Tanács Főtitkársága tagjaival és korábbi tagjaival, az ombudsmannal, az európai adatvédelmi biztossal és az Európai Unió Közszolgálati Törvényszékének tagjaival és korábbi tagjaival szembeni nyugdíjkötelezettséggel kapcsolatos kötelezettségeket foglalja magában. E megnevezés az Európai Parlament tagjainak nyugdíjához kapcsolódó kötelezettséget is tartalmazza.

2.9.3. Közös betegségbiztosítási rendszer

A fenti nyugdíjrendszerek mellett értékelés készült az Unió azon egészségügyi ellátási költségekkel kapcsolatban viselt becsült kötelezettségeire vonatkozóan is, amelyeket a munkavállalók foglalkoztatást követő időszaka alatt kell kifizetnie (a hozzájárulások levonását követően). E kötelezettség kiszámítása – az EAR 12 uniós számviteli szabály alapján – a teljes aktív szolgálati időszakot figyelembe veszi. Az EAR 12 szabály 2018-tól hatályos aktualizálása tükrözni fogja az IPSAS 39 standardot, és módosíthatja e módszert.

A munkavállalói juttatások meghatározott juttatási kötelme jelenértékének változása

A meghatározott juttatási kötelem jelenértéke a munkavállalók tárgyidőszaki és megelőző időszaki szolgálatából származó kötelem teljesítéséhez szükséges várható jövőbeli kifizetéseknek – a program eszközeinek levonása nélküli – diszkontált értéke.

Az alábbiakban látható a meghatározott juttatási kötelem tárgyévi változásának elemzése:

millió EUR

	Európai tisztviselők nyugdíjrendszere	Egyéb nyugdíjrendszerek	Közös betegségbiztosítási rendszer	Összesen
Jelenérték 2016.12.31-én	**58 746**	**1 882**	**7 036**	**67 664**
Tárgyidőszaki szolgálat költsége	*2 637*	*87*	*266*	*2 990*
Kamatköltség	*1 148*	*29*	*134*	*1 311*
Nettó aktuáriusi (nyereségek) és veszteségek	*3 616*	*(86)*	*394*	*3 924*
Hozzájárulás a tagoktól	*–*	*–*	*21*	*21*
Kifizetett juttatások	*(1 417)*	*(61)*	*(94)*	*(1 572)*
Kötelezettség emelkedése/(csökkenése) a nyugdíjakra kivetett adók miatt	*(778)*	*1*	*–*	*(777)*
Jelenérték 2017.12.31-én	**63 951**	**1 854**	**7 756**	**73 560**

A tárgyidőszaki szolgálat költsége a tárgyidőszakban a jelenlegi tagok szolgálatából származó meghatározott juttatási kötelem jelenértékének emelkedése.

A kamatköltség egy meghatározott juttatási kötelem jelenértékének az időszak során történt növekedése, amely abból adódik, hogy a juttatás egy időszakkal közelebb került a kifizetéshez.

Az aktuáriusi nyereségek és veszteségek tartalmazzák:

- a tapasztalati módosításokat (a 2017-re vonatkozó korábbi aktuáriusi feltételezések és a 2017-ben ténylegesen bekövetkezett események közötti különbözet hatásait), és
- az aktuáriusi feltételezések – akár pénzügyi feltételezések (mint például a tervezett illetményemelkedések), akár demográfiai feltételezések (mint például halandóság) – változásainak hatásait. Ezeket a feltételezéseket rendszeresen aktualizálják a mögöttes feltételek változásainak figyelembevétele érdekében.

A juttatásokat (például a nyugdíjakat vagy az orvosi költségek visszatérítését) az év folyamán a rendszer szabályai szerint fizetik ki. Ezek a kifizetett juttatások a meghatározott juttatási kötelem csökkenését eredményezik, mivel a jövőben ezeket már nem kell kifizetni.

Aktuáriusi feltételezések – munkavállalói juttatások

Az alábbiakban láthatók a két főbb munkavállalói juttatási rendszer értékelése során alkalmazott aktuáriusi feltételezések:

	Európai tisztviselők nyugdíjrendszere	Közös betegségbiztosítási rendszer
2017		
Nominális diszkontráta	*1,9 %*	*2,0 %*
Várható inflációs ráta	*1,5 %*	*1,6 %*
Reáldiszkontráta	*0,4 %*	*0,4 %*
Várható illetményemelkedési ráta	*1,8 %*	*1,7 %*
Egészségügyi költségek trendjeinek rátája	*n.a.*	*3,0 %*
Nyugdíjkorhatár	*63/64/66*	*63/64/66*
2016		
Nominális diszkontráta	*1,7 %*	*1,9 %*
Várható inflációs ráta	*1,4 %*	*1,5 %*
Reáldiszkontráta	*0,3 %*	*0,4 %*
Várható illetményemelkedési ráta	*1,2 %*	*1,1 %*
Egészségügyi költségek trendjeinek rátája	*n.a.*	*3,0 %*
Nyugdíjkorhatár	*63/64/66*	*63/64/66*

A halandóság az uniós tisztviselők élettartamtábláján (EULT 2018) alapul (2016: a nemzetközi köztisztviselők élettartamtáblája – ICSLT 2013).

A nominális diszkontrátát a kamatmentes eurókötvények hozamának értékeként határozzák meg (2017 decemberétől kezdve, az európai tisztviselők nyugdíjrendszerére vonatkozóan 20 éves lejárattal, a közös betegségbiztosítási rendszerre vonatkozóan pedig 25 éves lejárattal). Az inflációs ráta a megegyező időszak alatt várható inflációs ráta. Ezt empirikusan kell meghatározni, ehhez az európai pénzügyi piacok indexált kötvényei által kifejezett jövőbeli értékeket vették alapul. A reáldiszkontrátát a nominális diszkontrátából és a várható hosszú távú inflációs rátából számítják ki.

A programeszközök jelenértékének változása

millió EUR

	Egyéb nyugdíjrendszerek	Közös betegségbiztosítási rendszer	Összesen
Jelenérték 2016.12.31-én	**139**	**293**	**432**
Programeszközök nettó változása	*(2)*	*8*	*6*
Jelenérték 2017.12.31-én	**137**	**301**	**438**

Ötéves trend

millió EUR

	2013	2014	2015	2016	2017
Munkavállalói juttatásokra vonatkozó kötelezettség	*46 818*	*58 616*	*63 814*	*67 231*	*73 122*

A munkavállalói juttatásokra vonatkozó kötelezettség jelentős emelkedése az öt év alatt alapvetően azzal magyarázható, hogy csökkent a jövőbeni cash flow diszkontálásához alkalmazott reáldiszkontráta. Ez a csökkenés a mögöttes gazdasági körülményekhez, különösen a kamatlábak eséséhez kapcsolódik. Az európai tisztviselők fő nyugdíjrendszere vonatkozásában például a reáldiszkontráta a 2013. végi 1,8 %-ról 2017 végén 0,4 %-ra esett.

Az eredménykimutatásban elszámolt összegek

millió EUR

	Európai tisztviselők nyugdíjrendszere	Egyéb nyugdíjrendszerek	Közös betegségbiztosítási rendszer	Összesen
2017				
Tárgyidőszaki szolgálat költsége	*2 360*	*89*	*266*	*2 715*
Kamatköltség	*1 027*	*29*	*134*	*1 190*
Múltbeli szolgálat költsége	*–*	*–*	*–*	*–*
A programeszközök változása	*–*	*(15)*	*(81)*	*(96)*
Személyzeti és nyugdíjköltségek	**3 387**	**103**	**318**	**3 808**
Aktuáriusi nyereségek és veszteségek	**3 236**	**(86)**	**394**	**3 544**
Összes megjelenített	**6 623**	**17**	**712**	**7 353**

Közös betegségbiztosítási rendszer szenzitivitása

Az orvosi költségek feltételezett trendrátájának egyszázalékpontos változása a következő hatásokat eredményezné:

millió EUR

	Egyszázalékpontos növekedés	Egyszázalékpontos csökkenés
A munkaviszony megszűnése utáni nettó periodikus egészségügyi költségek tárgyidőszaki szolgálatiköltség- és kamatköltség-komponenseinek összevont értéke	*166*	*(141)*
Az egészségügyi költségekre vonatkozó, munkaviszony megszűnése utáni halmozott juttatási kötelem	*2 538*	*(1 867)*

2.10. CÉLTARTALÉKOK

millió EUR

	2016.12.31-i összeg	Pótlólagos céltartalékok	Fel nem használt, visszaírt összegek	Felhasznált összegek	Kategóriák közötti átcsoportosítás	A becslés változása	2017.12.31-i összeg
Jogi ügyek:							
Mezőgazdaság	*149*	49	*(26)*	*(122)*	*–*	*–*	*49*
Kohézió	*217*	2	*–*	*(198)*	*–*	*–*	*20*
Egyéb	*102*	21	*(3)*	*(2)*	*–*	*3*	*120*
Nukleáris létesítmények leszerelése	*1 113*	*–*	*–*	*(32)*	*–*	*853*	*1 934*
Pénzügyi	*880*	378	*(46)*	*(94)*	*–*	*(3)*	*1 115*
Pénzbírságok	*23*	7	*(4)*	*–*	*–*	*–*	*27*
Egyéb	*127*	*191*	*(39)*	*(8)*	*–*	*1*	*272*
Összesen	**2 611**	**648**	**(118)**	**(456)**	**–**	**853**	**3 538**
Hosszú lejáratú	**1 936**	**440**	**(30)**	**(128)**	**(194)**	**856**	**2 880**
Rövid lejáratú	**675**	**208**	**(88)**	**(328)**	**194**	**(3)**	**659**

A céltartalékok olyan, múltbeli eseményekből származó összegek, amelyeket valószínűleg az uniós költségvetésből kell majd kifizetni a jövőben.

Jogi ügyek

Ez a tétel a folyamatban lévő jogi ügyekkel kapcsolatban valószínűleg az év végét követően fizetendő összegek becslése.

Nukleáris létesítmények leszerelése

A JRC 2017. évi, a leszerelésre és a hulladékgazdálkodásra vonatkozó aktualizált programstratégiája alapján 2017-ben naprakésszé tették a céltartalék alapját. A stratégia, valamint a költségvetési és személyzeti igények felülvizsgálatát a leszereléssel és hulladékgazdálkodással foglalkozó független szakértői csoporttal együtt folytatták le. Ez azon észrevételek nyomon követését jelenti, amelyeket külső szakértők a JRC leszerelési és hulladékgazdálkodási programjának felülvizsgálatát követően tettek 2012-ben, valamint a JRC 2015. évi, a leszereléssel kapcsolatos belső ellenőrzés során tett ajánlásokét. Ez a JRC Isprában, Geelben, Karlsruhében és Pettenben található helyszíneinek leszereléséhez szükséges költségvetés és személyzet rendelkezésre álló legjobb becslését jelenti.

Az uniós számviteli szabályoknak megfelelően ezt a céltartalékot az inflációval indexálták, majd (az euró-swap görbét használva) nettó jelenértékre diszkontálták. 2017. december 31-én ez 1 934 millió EUR összegű céltartalékot eredményezett, amely megoszlik a 2018-ban, illetve azt követően várhatóan kifizetendő összegek között (30 millió EUR, illetve 1 904 millió EUR). A 2016. december 31-hez képest bekövetkezett 821 millió EUR összegű emelkedés főként a meghosszabbított időkeretnek tudható be (jelenleg körülbelül 40 év, korábban körülbelül 20 év).

Megjegyzendő, hogy a nukleáris leszerelés hosszú távú tervezésével járó jelentős bizonytalanságok hatással lehetnek erre a becslésre, amely a jövőben jelentősen növekedhet. A bizonytalanság fő okai a következők: a leszerelt helyszín végállapota, a nukleáris anyagokkal, a hulladékgazdálkodással és -ártalmatlanítással kapcsolatos szempontok, a nemzeti szabályozási keretek nem teljes vagy hiányzó meghatározása, bonyolult és időigényes engedélyezési folyamat, valamint a leszerelési ágazat jövőbeli fejlődése.

Pénzügyi céltartalékok

Ezek elsősorban olyan céltartalékok, amelyek a különböző pénzügyi eszközök keretében nyújtott olyan garanciákkal kapcsolatban felmerülő becsült veszteségeket fedezik, amelyeket a megbízott szervezetek saját nevükben, de az EU megbízásából és kockázatára bocsátanak ki. Az EU garanciákhoz kapcsolódó pénzügyi kockázata korlátozott, és a pénzügyi eszközöket fokozatosan töltik fel a jövőbeli garancialehívások fedezésére. Ez a megnevezés tartalmazza az EBB által a külső hitelezési megbízatása keretében Szíriának nyújtott fennálló hitelekre vonatkozó céltartalékokat is, amelyeket így az EU a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap révén garantál. A hosszú lejáratú pénzügyi céltartalékokat nettó jelenértékükre diszkontálják.

A pénzügyi céltartalékok növekedése a Horizont 2020 és a COSME pénzügyi eszközeihez tartozó garantált műveletek volumenének növekedéséhez kapcsolódik.

2.11. PÉNZÜGYI KÖTELEZETTSÉGEK

millió EUR

	Megjegyzés	2017.12.31.	2016.12.31.
Hosszú lejáratú pénzügyi kötelezettségek			
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	*2.11.1*	*50 061*	*55 067*
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	*2.11.2*	*2*	*–*
		50 063	**55 067**
Rövid lejáratú pénzügyi kötelezettségek			
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	*2.11.1*	*6 850*	*2 283*
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	*2.11.2*	*–*	*1*
		6 850	**2 284**
Összesen		**56 913**	**57 351**

2.11.1. Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek

millió EUR

	Megjegyzés	2017.12.31.	2016.12.31.
Hitelfelvétel pénzügyi támogatásra	*2.11.1.1*	*54 841*	*55 128*
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	*2.11.1.2*	*2 070*	*2 222*
Összesen		**56 911**	**57 350**
Hosszú lejáratú		*50 061*	*55 067*
Rövid lejáratú		*6 850*	*2 283*

2.11.1.1. Hitelfelvétel pénzügyi támogatásra

millió EUR

	Európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus (EFSM)	Fizetési mérleg-eszköz (BOP)	Makroszintű pénzügyi támogatás (MFA)	Euratom	Felszámolás alatt álló ESZAK	Összesen
Összesen 2016.12.31-én	*47 456*	*4 272*	*2 964*	*252*	*184*	*55 128*
Új hitelfelvételek	*–*	*–*	*1 013*	*50*	*–*	*1 063*
Visszafizetések	*–*	*(1 150)*	*(58)*	*(52)*	*(76)*	*(1 336)*
Árfolyam-különbözet	*–*	*–*	*–*	*(1)*	*(7)*	*(8)*
Könyv szerinti érték változásai	*0*	*(8)*	*5*	*–*	*(4)*	*(7)*
Összesen 2017.12.31-én	**47 456**	**3 114**	**3 924**	**250**	**97**	**54 841**
Hosszú lejáratú	*42 300*	*1 700*	*3 846*	*203*	*93*	*48 141*
Rövid lejáratú	*5 156*	*1 414*	*78*	*47*	*5*	*6 700*

A hitelfelvételek magukban foglalják az okiratba foglalt adósságokat is, amelyek 54 674 millió EUR-t tesznek ki (2016: 54 951 millió EUR). A könyv szerinti érték változásai megfelelnek az elhatárolt kamatokban bekövetkezett változásnak.

A felszámolás alatt álló ESZAK-tól eltekintve a fenti hitelfelvételek visszafizetését végső soron az uniós költségvetés garantálja (lásd a **4.1.2.** megjegyzést) és ebből következően minden egyes tagállam.

Hitelfelvételek effektív kamatlábai (kamatláb-intervallumok)

	2017.12.31.	2016.12.31.
Makroszintű pénzügyi támogatás (MFA)	*0 %–4,54 %*	*0 %–4,54 %*
Euratom	*0 %–5,68 %*	*0 %–5,68 %*
Fizetésimérleg-eszköz (BOP)	*2,88 %–3,38 %*	*2,37 %–3,37 %*
Európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus (EFSM)	*0,62 %–3,75 %*	*0,62 %–3,75 %*
Felszámolás alatt álló ESZAK	*6,91 %–8,97 %*	*6,92 %–9,78 %*

2.11.1.2. Egyéb pénzügyi kötelezettségek

millió EUR

	2017.12.31.	2016.12.31.
Hosszú lejáratú		
Pénzügyilízing-kötelezettségek	*1 456*	*1 545*
Részletekben kifizetett épületek	*305*	*329*
Egyéb	*159*	*160*
	1 920	**2 034**
Rövid lejáratú		
Pénzügyilízing-kötelezettségek	*89*	*84*
Részletekben kifizetett épületek	*24*	*22*
Visszatérítendő pénzbírságok	*13*	*25*
Egyéb	*24*	*58*
	150	**189**
Összesen	**2 070**	**2 222**

Pénzügyilízing-kötelezettségek

millió EUR

Megnevezés	Jövőben fizetendő összegek			
	1 éven belül	1–5 év	5 éven túl	Összes kötelezettség
Telek és épületek	*85*	*424*	*1 023*	*1 532*
Egyéb tárgyi eszközök	*4*	*9*	*–*	*13*
Összesen 2017.12.31-én	**89**	**433**	**1 023**	**1 545**
Kamattartalom	*69*	*249*	*247*	*565*
Jövőbeli minimális lízingfizetések összesen 2017.12.31-én	**158**	**682**	**1 271**	**2 111**
Jövőbeli minimális lízingfizetések összesen 2016.12.31-én	*156*	*678*	*1 439*	*2 274*

A lízinghez és épületekhez kapcsolódó fenti összegeket jövőbeli költségvetésekből kell majd finanszírozni.

2.11.2. Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek

millió EUR

A származtatott pénzügyi eszköz típusa	2017.12.31.		2016.12.31.	
	Névleges összeg	Valós érték	Névleges összeg	Valós érték
Tőzsdén kívüli határidős devizaügylet	*–*	*–*	*101*	*1*
Devizaopció (put spread)	*9*	*2*	*–*	*–*
Összesen	**9**	**2**	**101**	**1**
Hosszú lejáratú	*9*	*2*	*–*	*–*
Rövid lejáratú	*–*	*–*	*101*	*1*

2017. december 31-én az EU egy olyan származtatott pénzügyi eszközt birtokolt (devizaopció – put spread típusú opció), amelyben lefedi a devizának (UHA) a pénzügyi vállalkozások által ukrajnai kkv-k részére nyújtott hitelekkel kapcsolatos leértékelését, hogy fokozza a finanszírozási eszközökhöz való hozzáférést, valamint a hitelfeltételek vonzerejét Ukrajnában. A szerződés feltételei értelmében az EU az UHA/EUR árfolyam leértékelése esetén vételi opciót nyújt partnereinek, minden egyes támogatható hitel esetében, legfeljebb 30 %-nyi uniós hozzájárulás erejéig.

2017. december 31-én valamennyi, az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettséget a valósérték-hierarchia 2. szintjére soroltak be (az értékelés a jegyzett árakon kívüli megfigyelhető inputokon alapul).

2.11.3. Pénzügyigarancia-kötelezettségek

Az ESBA innovációs és infrastrukturális keretében folyósított EBB-hitelekre vonatkozó ESBA-garancia pénzügyigarancia-kötelezettségként kerül besorolásra. 2017. december 31-én az ESBA-val kapcsolatos pénzügyigarancia-kötelezettség összesen nulla EUR-t tett ki, mivel a garancia keretében várható bevételek meghaladják a várható veszteségeket (lásd a **4.1.1.** megjegyzést).

2.12. SZÁLLÍTÓI KÖTELEZETTSÉGEK

millió EUR

	Bruttó összeg	Kiigazí-tások	Nettó összeg 2017.12.31-én	Bruttó összeg	Kiigazí-tások	Nettó összeg 2016.12.31-én
Költségtérítési igények és számlák:						
Tagállamoktól:						
EMVA és egyéb vidékfejlesztési eszközök	*481*	*–*	*481*	*500*	*(34)*	*467*
ERFA és Kohéziós Alap	*12 602*	*(883)*	*11 719*	*10 663*	*(793)*	*9 871*
ESZA	*4 183*	*(264)*	*3 919*	*4 145*	*(95)*	*4 050*
Egyéb	*746*	*(280)*	*466*	*793*	*(47)*	*747*
Magánjogi és közjogi intézményektől	*1 563*	*(144)*	*1 419*	*1 677*	*(169)*	*1 507*
Költségtérítési igények és beérkezett számlák összesen	**19 574**	**(1 571)**	**18 004**	**17 779**	**(1 138)**	**16 641**
EMGA	**11 534**	**n.a.**	**11 534**	**12 193**	**n.a.**	**12 193**
Saját forrásokkal kapcsolatos szállítói kötelezettségek	**8 836**	**n.a.**	**8 836**	**10 441**	**n.a.**	**10 441**
Egyéb szállítói kötelezettségek	**341**	**n.a.**	**341**	**364**	**n.a.**	**364**
Egyéb	**333**	**n.a.**	**333**	**364**	**n.a.**	**364**
Összesen	**40 618**	**(1 571)**	**39 048**	**41 142**	**(1 138)**	**40 005**

A szállítói kötelezettségek közé tartoznak a beérkezett, de az év végéig még ki nem fizetett számlák és költségtérítési igények. Ezeket kezdetben a a beérkező számlákon/költségtérítési igényekben feltüntetett összegeken jelenítik meg. A szállítói kötelezettségeket ezt követően kiigazítják, hogy csak a költségek felülvizsgálatát követően elfogadott összegeket, valamint az elhatárolási eljárás után elszámolhatónak becsült összegeket tükrözzék. A nem elszámolhatónak becsült összegek a „Kiigazítások” oszlopban szerepelnek; a legnagyobb összegek a strukturális intézkedéseket érintik.

A 2014–2020-as programozási időszakban a strukturális alapokra (ERFA és ESZA), a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra (ETHA) alkalmazandó közös rendelkezésekről szóló rendelet (CPR) előírja, hogy az uniós költségvetést a teljesített időközi kifizetések 10 %-ának szisztematikus visszatartásával kell megvédeni. A CPR számviteli éve (július 1. – június 30.) végét követő februárig az ellenőrzési ciklus lezárult: az irányító hatóságok elvégezték az irányítási ellenőrzéseket, az ellenőrző hatóságok pedig az ellenőrzéseket. A Bizottság megvizsgálja a tagállamokban az illetékes hatóságok által benyújtott megbízhatósági dokumentumokat és a beszámolókat. A végső egyenleg kifizetésére/beszedésére csak ezen értékelés lezárultát és a beszámoló elfogadását követően kerül sor. A 2017 végén e rendelkezés értelmében visszatartott összeg összesen 3,1 milliárd EUR-t tett ki. Ennek az összegnek egy része (0,6 milliárd EUR) a tagállamok által az elszámolásaikban benyújtott információk alapján nem elszámolható és szintén a „Kiigazítások” oszlopban szerepel.

A szállítói kötelezettségek kiigazításainak utolsó elemét a tagállamoknak nyújtott egyéb előlegeknek megfelelő azon összegek képezik (lásd a **2.5.2.** megjegyzést), amelyeket még az év végéig ki kell fizetni (0,3 milliárd EUR).

A kohéziós politikát illetően (ERFA, Kohéziós Alap, ESZA) a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó igények továbbra is jelentősek: 10 milliárd EUR-t tesznek ki, mivel a Bizottság most ellenőrzi a tagállamok által benyújtott végső költségtérítési igényeket. Ezzel párhuzamosan a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó igények a programok végrehajtása terén elért előrehaladást követően 5 milliárd EUR-ra emelkedtek.

Előfinanszírozási kérelmek

A fenti összegeken túl 0,5 milliárd EUR összegben érkeztek be előfinanszírozási kérelmek, amelyeket év végéig még nem fizettek ki. Az uniós számviteli szabályok szerint ezeket az összegeket nem szállítói kötelezettségként könyvelik le.

Saját forrásokkal kapcsolatos szállítói kötelezettségek

A saját forrásokkal kapcsolatos szállítói kötelezettségek a tagállamok uniós költségvetéshez való hozzájárulását jelentik, amelyeket a 6/2017. sz. költségvetés-módosítást követően év végén vissza kell téríteni. A költségvetés-módosításokat a 609/2014/EU, Euratom rendelet 10. cikkének (3) bekezdése szerint hajtják végre. A 2017. december 31-én fennálló jelentős összeg a 6/2017 sz. költségvetés-módosítás 2017. november 30-i elfogadásának tudható be. Az említett jogi rendelkezés szerint az így kapott összegeket 2018. január első munkanapján visszajuttatták a tagállamokhoz.

2.13. PASSZÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK

millió EUR

	2017.12.31.	2016.12.31.
Elhatárolt költségek	*63 588*	*66 800*
Halasztott bevételek	*111*	*638*
Egyéb	*203*	*143*
Összesen	**63 902**	**67 580**

Az elhatárolt költségek megoszlása a következő:

millió EUR

	2017.12.31.	2016.12.31.
EMGA	*33 303*	*33 033*
EMVA és egyéb vidékfejlesztési eszközök	*17 464*	*17 024*
ERFA és Kohéziós Alap	*4 249*	*7 157*
ESZA	*2 870*	*3 473*
Egyéb	*5 702*	*6 112*
Összesen	**63 588**	**66 800**

A legnagyobb változás a kohéziós politikát érinti: az ERFA és a Kohéziós Alap esetében 2,9 milliárd EUR összegű, az ESZA esetében pedig 0,6 milliárd EUR összegű csökkenés következett be. Ennek oka a 2007–2013 közötti korábbi programozási időszak elhatárolásainak csökkenése, mivel a programok a lezárási szakaszba léptek.

NETTÓ ESZKÖZÖK

2.14. TARTALÉKOK

millió EUR

	Megjegyzés	2017.12.31.	2016.12.31.
Valós értékelés értékelési tartaléka	*2.14.1*	*278*	*325*
Garanciaalap-tartalék	*2.14.2*	*2 663*	*2 643*
Egyéb tartalékok	*2.14.3*	*1 935*	*1 873*
Összesen		**4 876**	**4 841**

2.14.1. Valós értékelés értékelési tartaléka

Az uniós számviteli szabályoknak megfelelően az értékesíthető pénzügyi eszközök valós értékre történő kiigazítása a valós értékelés értékelési tartalékán keresztül történik.

A valós értékelés értékelési tartalékának változásai az időszak során:

millió EUR

	2017	2016
A valós értékelés értékelési tartalékában feltüntetve	*(8)*	*34*
Az eredménykimutatásban feltüntetve	*6*	*–*
Összesen	**(2)**	**34**

2.14.2. Garanciaalap-tartalék

Ez a tartalék az EBB külső hitelezési megbízatása keretében az uniós költségvetés által garantált kintlévő összegek 9 %-os célösszegét tükrözi, amelyet az előírások szerint eszközként kell tartani a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalapban (lásd a **2.4.1.** megjegyzést).

2.14.3. Egyéb tartalékok

Az összeg elsősorban a felszámolás alatt álló ESZAK tartalékához (1 515 millió EUR) kapcsolódik a Szén- és Acélipari Kutatási Alap eszközei vonatkozásában, amelyeket az ESZAK felszámolásával összefüggésben hoztak létre.

2.15. TAGÁLLAMOKTÓL LEHÍVANDÓ ÖSSZEGEK

millió EUR

Tagállamoktól lehívandó összegek 2016.12.31-én	**76 881**
A 2016. évi költségvetési többlet visszafizetése a tagállamoknak	*6 405*
A garanciaalap-tartalék változása	*20*
Egyéb tartalékok változása	*11*
Az év gazdasági eredménye	*(8 082)*
Tagállamoktól lehívandó összegek összesen 2017.12.31-én	**75 234**

Ez az összeg a kiadások azon részét tartalmazza, amely december 31-ig már felmerült az EU-nál, és amelyet jövőbeli költségvetésekből kell finanszírozni. Az eredményszemléletű elszámolás szabályai értelmében igen sok kiadást az N. évben számolnak el, holott tényleges kifizetésükre esetleg csak az N+1. évben (vagy később) és ezért az N+1. (vagy későbbi) év költségvetéséből kerül sor. E kötelezettségeknek a beszámolóban való megjelenítése és az, hogy a megfelelő összegek a jövőbeli költségvetésekből kerülnek finanszírozásra, együttesen azt eredményezik, hogy év végén a kötelezettségek jelentősen meghaladják az eszközöket. A legjelentősebb összegek az EMGA tevékenységeihez és a munkavállalói juttatásokra vonatkozó kötelezettségekhez kapcsolódnak.

Azt is meg kell jegyezni, hogy a fentiek nincsenek hatással a költségvetési eredményre – a költségvetés bevételei minden esetben megegyeznek a költségvetési kiadásokkal, vagy meghaladják azokat, és minden többletbevételt vissza kell juttatni a tagállamokhoz.

3. MEGJEGYZÉSEK AZ EREDMÉNYKIMUTATÁSHOZ

BEVÉTELEK

NEM VISSZTERHES ÜGYLETEKBŐL SZÁRMAZÓ BEVÉTELEK: SAJÁT FORRÁSOK

3.1. GNI-ALAPÚ FORRÁSOK

Az Európai Unió működési bevételeinek fő elemét a saját forrásokból származó bevétel képezi. A saját források három kategóriája közül a legjelentősebb a bruttó nemzeti jövedelem (GNI) alapú saját forrás, amelyből 2017-ben 78 620 millió EUR bevétel származott (2016: 95 578 millió EUR). A GNI-re valamennyi tagállam esetében azonos kulcsot vetnek ki. A GNI-ből származó bevétel kiegyensúlyozza a bevételeket és a kiadásokat, azaz a költségvetés azon részét finanszírozza, amelyet más jövedelemforrások nem fedeznek. A GNI-ből származó bevétel csökkenésének fő oka a kifizetési előirányzatok lényeges csökkentése és az előző pénzügyi év viszonylag magas költségvetési többlete (6 405 millió EUR). Mindkét elem csökkentette a kért tagállami GNI-hozzájárulást 2017-ben, mivel ez a hozzájárulás egyenlegező tétel.

3.2. TRADICIONÁLIS SAJÁT FORRÁSOK

millió EUR

	2017	2016
Vámok	*20 475*	*20 301*
Cukorilleték	*45*	*138*
Összesen	**20 520**	**20 439**

A tradicionális saját források vámokból és cukorilletékből állnak. A tagállamok beszedési költségként a tradicionális saját források 20 %-át tartják vissza, a fenti összegek ezt a csökkentést már tartalmazzák.

3.3. HÉAALAPÚ FORRÁSOK

A héaalapú saját forrást a tagállamok e célból az uniós szabályozásnak megfelelően számított, elméleti alapon harmonizált héaalapjára kell vetíteni. A héa-hozzájárulást egy 0,3 %-os egységes kulcsnak az egyes tagállamok héaalapjára való alkalmazásával számítják ki. A 2014–2020-as időszakra a 2014/335/EU, Euratom tanácsi határozat csökkentett kulcsot (0,15 %) ír elő Németországra, Hollandiára és Svédországra vonatkozóan.

NEM VISSZTERHES ÜGYLETEKBŐL SZÁRMAZÓ BEVÉTELEK: ÁTRUHÁZÁSOK

3.4. PÉNZBÍRSÁGOK

E 4 664 millió EUR (2016: 3 858 millió EUR) összegű bevételek egyrészt olyan pénzbírságokhoz kapcsolódnak, amelyeket a Bizottság az uniós versenypolitikai szabályok megsértése miatt szabott ki vállalkozásokra, másrészt olyan pénzbírságokhoz, amelyeket a Bizottság az uniós jog megsértése miatt szabott ki tagállamokra. A Bizottság akkor jeleníti meg a pénzbírságokból származó bevételt, amikor

elfogadja a pénzbírság kiszabásáról szóló határozatot, és arról hivatalosan értesíti a címzettet. A 2017. évi pénzbírságok összegei elsősorban versenyügyi pénzbírságok (4 568 millió EUR). A legnagyobb ügyek az uniós antitrösztszabályok megsértésével kapcsolatosak, és a következőkre kiszabott pénzbírságokat jelentik: az Alphabet Inc.-re és a Google Inc.-re a keresőmotorok piacán birtokolt erőfölénnyel való visszaélésért (2 424 millió EUR), a Scaniara a tehergépkocsi-ágazati kartellben való részvételért (881 millió EUR), valamint 11 légi árufuvarozóra árrögzítő kartellben való részvételért (776 millió EUR).

3.5. KIADÁSOK VISSZAFIZETTETÉSE

millió EUR

	2017	2016
Megosztott irányítás	*1 775*	*1 876*
Közvetlen irányítás	*81*	*56*
Közvetett irányítás	*23*	*15*
Összesen	**1 879**	**1 947**

Ez a megnevezés elsősorban a Bizottság által kibocsátott és beszedett (vagy a Bizottság számviteli rendszerében könyvelt későbbi kifizetésekkel szemben beszámított – vagyis levont) visszafizetési felszólításokat fedi le, melyek az általános költségvetésből korábban kifizetett kiadások visszafizettetését szolgálják. A visszafizettetések ellenőrzéseken, auditokon vagy támogathatósági elemzéseken alapulnak, ezért e műveletekre nagy figyelmet kell szentelni az uniós költségvetés végrehajtásakor. E műveletek megvédik az uniós költségvetést a jogsértéssel teljesített kiadásokkal szemben, és különösen fontosak, mivel az Európai Számvevőszék által végzett ellenőrzések lényeges hibaszintet tártak fel az uniós költségvetésből teljesített kifizetésekben – lásd a Számvevőszék éves jelentését, amely magában foglalja az alapul szolgáló műveletek jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozó megbízhatósági nyilatkozatot.

E megnevezés emellett tartalmazza a tagállamok által az EMGA-kedvezményezettekkel szemben kibocsátott visszafizetési felszólításokat, valamint az elhatárolt jövedelmek előző és a jelenlegi év végi becslései közötti eltérést.

A fenti táblázatban szereplő összegek a visszafizetési felszólítások kibocsátása révén keletkezett bevételeket mutatják. Ezért az adatok nem tartalmazhatják és nem is tartalmazzák teljeskörűen az uniós költségvetés védelme érdekében hozott intézkedéseket, különösképpen nem a kohéziós politika területén, ahol olyan egyedi mechanizmusok biztosítják a nem elszámolható kiadások visszafizettetését, melyek többsége nem igényli visszafizetési felszólítás kibocsátását. Az adatok nem tartalmazzák a kiadások ellentételezése révén visszafizettetett összegeket, a visszavonások révén visszafizettetett összegeket és az előfinanszírozási összegek visszafizettetését.

A teljes összeg legnagyobb részét a megosztott irányítás alá tartozó visszafizettetések teszik ki:

Mezőgazdaság: EMGA és vidékfejlesztés

Az EMGA és az EMVA keretében e megnevezés alatt éves bevételként rögzített összegek a következőkhöz kapcsolódnak: az év során meghozott pénzügyi korrekciók, a tagállamok által bevallott és az év folyamán visszafizettetett visszafizettetések, valamint a csalásokkal és szabálytalanságokkal kapcsolatos, a tagállamok által bevallott és az év végén kinnlévő visszafizetendő összegek nettó emelkedése.

Kohéziós politika

A kohéziós politikához kapcsolódó főbb összegek az előző években kifizetett jogosulatlan kiadások visszafizettetését célzó, a Bizottság által kibocsátott visszafizetési felszólításokat, valamint a kiadásokból való – az elhatárolt bevételek év végi csökkenésével korrigált – levonásokat tartalmazzák.

3.6. NEM VISSZTERHES ÜGYLETEKBŐL SZÁRMAZÓ EGYÉB BEVÉTELEK

millió EUR

	2017	2016
Költségvetési kiigazítások	*5 806*	*1 956*
Harmadik országok hozzájárulásai	*1 269*	*953*
Személyzeti adók és hozzájárulások	*1 218*	*1 189*
Tagállami hozzájárulások a külső segélyekhez	*988*	*732*
Eszközátruházás	*208*	*147*
Céltartalékok kiigazítása	*29*	*14*
Mezőgazdasági lefölözések	*4*	*5*
Egyéb	*854*	*744*
Összesen	**10 376**	**5 740**

A költségvetési kiigazítások magukban foglalják a 2016. évi költségvetési többletet (6 405 millió EUR). Az előző év költségvetési többletét átviszik a következő évre, és az 2017-re bevételt jelent.

A harmadik országok hozzájárulásai az EFTA-országoktól és a csatlakozásra váró országoktól származó hozzájárulások.

A személyzeti adókból és hozzájárulásokból származó bevételek elsősorban a személyzet fizetéséből történt levonásokból keletkeznek, és alapvetően két csoportra oszthatók: személyzeti nyugdíjjárulékra és jövedelemadóra.

A külső segélyekhez való tagállami hozzájárulások elsősorban a törökországi menekülteket támogató eszköz létrehozásához nyújtott összegeket jelentik.

Az eszközátruházásból származó bevétel elsősorban a Kopernikusz program (a korábbi GMES program) alá tartozó műholdaknak az Európai Űrügynökségtől a Bizottságra való átruházásához kapcsolódik (lásd a **2.2.** megjegyzést). Ez az átruházás az uniós számviteli szabályok értelmében nem visszterhes ügylet, és a jelenleg még nem aktivált többi Kopernikusz műholdra vonatkozóan későbbi időszakokban is elő fog fordulni.

A mezőgazdasági lefölözések elsősorban tejilletékek: olyan piacirányítási eszközök, amelyeknek célja a referenciamennyiségüket túllépő tejtermelők megbüntetése. Mivel nem kapcsolódik a Bizottság előzetes kifizetéseihez, valójában meghatározott rendeltetésű bevételnek tekinthető.

A nem visszterhes ügyletekből származó egyéb bevételek 2017. évi összege magában foglalja az EFA-ból lehívott 300 millió EUR-t, amely az EFA-nak az EFFA-garanciaalaphoz való hozzájárulását képviseli. Ezt a garanciaalapot az (EU) 2017/1601 rendelet alapján 2018-ban hozzák létre.

VISSZTERHES ÜGYLETEKBŐL SZÁRMAZÓ BEVÉTELEK

3.7. PÉNZÜGYI BEVÉTELEK

millió EUR

	2017	2016
Kamat:		
Hitelekből	*1 379*	*1 446*
Késedelmes kifizetésekből	*217*	*108*
Egyebekből	*41*	*38*
A pénzügyigarancia-kötelezettség (ESBA) díja	*61*	*16*
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközökből vagy kötelezettségekből származó pénzügyi bevétel	*57*	*0*
Értékesíthető pénzügyi eszközökön realizált nettó nyereség	*38*	*35*
Osztalék	*23*	*13*
Egyéb	*28*	*112*
Összesen	**1 845**	**1 769**

A hitelekből származó kamatbevétel elsősorban pénzügyi támogatásra nyújtott hitelekhez kapcsolódik (lásd a **2.4.3.** megjegyzést).

A késedelmes kifizetésekből származó kamatbevétel forrásai elsősorban a pénzbírságok, valamint az esedékes, de időben nem kifizetett sajátforrás-hozzájárulások.

3.8. VISSZTERHES ÜGYLETEKBŐL SZÁRMAZÓ EGYÉB BEVÉTELEK

millió EUR

	2017	2016
Szolgáltatási díjak (ügynökségek)	*557*	*267*
Devizaárfolyam-nyereség	*281*	*331*
Pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó díjbevételek	*51*	*48*
Ingatlanokhoz, gépekhez és berendezésekhez kapcsolódó bevételek	*43*	*17*
Áruk értékesítése	*42*	*46*
Részesedés az EBA nettó eredményéből	*21*	*2*
Egyéb	*338*	*288*
Összesen	**1 332**	**998**

A szolgáltatási díjak főként az Európai Gyógyszerügynökség által felszámított forgalombahozatali engedélyezési díjakat és az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala által beszedett védjegydíjakat foglalják magukban.

KIADÁSOK

3.9. MEGOSZTOTT IRÁNYÍTÁS

millió EUR

Tagállamok által végrehajtott	2017	2016
Európai Mezőgazdasági Garanciaalap	*44 289*	*44 152*
Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap és egyéb vidékfejlesztési eszközök	*11 359*	*12 604*
Európai Regionális Fejlesztési Alap és Kohéziós Alap	*17 650*	*35 045*
Európai Szociális Alap	*7 353*	*9 366*
Egyéb	*1 253*	*1 606*
Összesen	**81 905**	**102 772**

A kohézió területén a kiadások 17,4 milliárd EUR összegű csökkenését a 2007–2013-as programozási időszakról a 2014–2020-as jelenlegi programozás időszakra való átmenet magyarázza: a 2007–2013-as időszakra bejelentett költségek jelentősen csökkentek (28,6 milliárd EUR), mivel a végrehajtás befejeződött, és a programok a lezárási szakaszba léptek. Ezzel párhuzamosan a 2014–2020-as időszakra bejelentett költségek emelkedtek – de csak 11,2 milliárd EUR-val –, ahogy a programok végrehajtása folyamatosan halad előre.

Az egyéb kiadások elsősorban a következőket foglalják magukban: menekültügy és migráció (485 millió EUR), a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap (378 millió EUR) és belső biztonság (226 millió EUR).

3.10. KÖZVETLEN IRÁNYÍTÁS

millió EUR

	2017	2016
Bizottság által végrehajtott	*8 831*	*9 254*
Uniós végrehajtó ügynökségek által végrehajtott	*6 699*	*6 259*
Vagyonkezelői alapok által végrehajtott	*208*	*97*
Összesen	**15 738**	**15 610**

Ezen összegek elsősorban a kutatási politika végrehajtását (7,2 milliárd EUR), a hálózatok programjait (1,3 milliárd EUR), a fejlesztési együttműködési eszközöket (1,2 milliárd EUR), az európai szomszédságpolitikát (1,3 milliárd EUR) és a humanitárius segítségnyújtást (0,7 milliárd EUR) érintik.

3.11. KÖZVETETT IRÁNYÍTÁS

millió EUR

	2017	2016
Egyéb uniós ügynökségek és szervek által végrehajtott	*2 667*	*2 547*
Harmadik országok által végrehajtott	*1 101*	*876*
Nemzetközi szervezetek által végrehajtott	*3 014*	*2 382*
Egyéb jogalanyok által végrehajtott	*1 478*	*2 035*
Összesen	**8 260**	**7 840**

A közvetett irányítású kiadásokból 4,2 milliárd EUR külső fellépésekhez kapcsolódik (elsősorban az előcsatlakozás, a humanitárius segítségnyújtás, a nemzetközi együttműködés és a szomszédság terén). További 3,6 milliárd EUR kapcsolódik Európa versenyképességének növeléséhez (olyan területeken, mint a kutatás, a műholdas navigációs rendszerek és az oktatás).

3.12. SZEMÉLYZETI ÉS NYUGDÍJKÖLTSÉGEK

millió EUR

	2017	2016
Személyzeti költségek	*6 193*	*6 074*
Nyugdíjköltségek	*3 808*	*3 702*
Összesen	**10 002**	**9 776**

A nyugdíjköltségek azokat a változásokat is tartalmazzák, amelyek a munkavállalói juttatásokra vonatkozó kötelezettségeknek az aktuáriusi feltételezésektől különböző tényezőkön alapuló aktuáriusi értékelése nyomán merültek fel. Ezért nem azonosak a tényleges éves nyugdíjkifizetésekkel, amelyek lényegesen alacsonyabbak.

3.13. A MUNKAVÁLLALÓI JUTTATÁSOKRA VONATKOZÓ AKTUÁRIUSI FELTÉTELEZÉSEK VÁLTOZÁSAI

Az e megnevezésben feltüntetett nettó 3 544 millió EUR összegű aktuáriusi veszteség a mérlegben megjelenített munkavállalói juttatásokra vonatkozó kötelezettségekhez kapcsolódik (lásd a **2.9.** megjegyzést).

3.14. FINANSZÍROZÁSI KÖLTSÉGEK

millió EUR

	2017	2016
Kamatráfordítások:		
Hitelfelvételek	*1 373*	*1 440*
Egyéb	*22*	*57*
Hitelekből és követelésekből származó értékvesztés miatti veszteségek	*324*	*184*
Pénzügyi lízingek	*81*	*67*
Értékesíthető pénzügyi eszközök értékvesztés miatti vesztesége	*39*	*40*
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközökből vagy kötelezettségekből származó veszteség	*12*	*1*
Értékesíthető pénzügyi eszközökön realizált veszteség	*2*	*0*
Egyéb	*42*	*116*
Összesen	**1 896**	**1 904**

A hitelfelvételeken keletkezett kamatráfordítás összege elsősorban a pénzügyi támogatások keretében nyújtott hiteleken keletkezett kamatbevétel összegének felel meg (back-to-back tranzakciók).

A hitelekből és követelésekből származó értékvesztés miatti veszteségek magukban foglalnak 243 millió EUR-t a tradicionális saját forrásokhoz kapcsolódóan (lásd a **2.6.1.1.** megjegyzést).

3.15. EGYÉB KIADÁSOK

millió EUR

	2017	2016
Igazgatási és informatikai kiadások	*2 521*	*2 455*
Ingatlanokhoz, gépekhez és berendezésekhez kapcsolódó kiadások	*1 423*	*1 021*
Céltartalékok kiigazítása	*1 377*	*685*
Devizaárfolyam-veszteség	*446*	*505*
Működésilízing-kiadások	*414*	*383*
Pénzbírságok Bíróság általi csökkentése	*67*	*18*
Egyéb	*509*	*419*
Összesen	**6 756**	**5 486**

A kiadások céltartalékokhoz kapcsolódó növekedése elsősorban a nukleáris telephelyek leszerelésével kapcsolatos céltartalék becslése változásának tudható be (lásd a **2.10.** megjegyzést).

Az igazgatási és informatikai kiadások alatt kutatás-fejlesztéshez kapcsolódó költségek is szerepelnek a következők szerint:

millió EUR

	2017	2016
Kutatási költségek	*376*	*344*
Nem aktivált fejlesztési költségek	*81*	*88*
Összesen	**456**	**431**

3.16. SZEGMENSEK SZERINTI JELENTÉS A TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET FEJEZETEI SZERINTI BONTÁSBAN

millió EUR

	Intelligens és inkluzív növekedés	Fenntartható növekedés	Biztonság és uniós polgárság	Globális Európa	Igazgatás	A többéves pénzügyi keret fejezeteihez nem hozzárendelt*	Összesen
GNI-alapú források	–	–	–	–	–	*78 620*	*78 620*
Tradicionális saját források	–	–	–	–	–	*20 520*	*20 520*
Héa	–	–	–	–	–	*16 947*	*16 947*
Pénzbírságok	–	–	–	–	–	*4 664*	*4 664*
Kiadások visszafizettetése	*357*	*1 488*	*5*	*28*	*0*	*0*	*1 879*
Egyéb	*1 172*	*244*	*43*	*414*	*4 827*	*3 676*	*10 376*
Nem visszterhes ügyletekből származó bevétel	**1 529**	**1 732**	**48**	**443**	**4 827**	**124 428**	**133 006**
Pénzügyi bevételek	*147*	*(4)*	*0*	*17*	*1*	*1 684*	*1 845*
Egyéb	*196*	*(12)*	*(6)*	*10*	*338*	*805*	*1 332*
Visszterhes ügyletekből származó bevétel	**343**	**(15)**	**(6)**	**27**	**338**	**2 489**	**3 177**
Összes bevétel	**1 873**	**1 716**	**42**	**470**	**5 166**	**126 917**	**136 183**
Tagállamok által végrehajtott kiadások:							
EMGA	–	*(44 289)*	–	–	–	–	*(44 289)*
EMVA és egyéb vidékfejlesztési eszközök	–	*(11 359)*	–	–	–	–	*(11 359)*
ERFA és Kohéziós Alap	*(17 650)*	–	–	–	–	–	*(17 650)*
ESZA	*(7 353)*	–	–	–	–	–	*(7 353)*
Egyéb	*(439)*	*74*	*(897)*	*9*	–	*0*	*(1 253)*
A Bizottság, végrehajtó ügynökségek és vagyonkezelői alapok által végrehajtott	*(9 809)*	*(525)*	*(1 080)*	*(4 337)*	*(12)*	*25*	*(15 738)*
Egyéb uniós ügynökségek és szervek által végrehajtott	*(2 530)*	*(121)*	*(754)*	*(24)*	–	*762*	*(2 667)*
Harmadik országok és nemzetközi szervezetek által végrehajtott	*(434)*	*0*	*(177)*	*(3 504)*	–	–	*(4 115)*
Egyéb jogalanyok által végrehajtott	*(819)*	*15*	*1*	*(675)*	*(0)*	–	*(1 478)*
Személyzeti és nyugdíjköltségek	*(1 638)*	*(360)*	*(426)*	*(615)*	*(5 977)*	*(986)*	*(10 002)*
A munkavállalói juttatásokra vonatkozó aktuáriusi feltételezések változásai	–	–	–	–	*(3 544)*	–	*(3 544)*
Finanszírozási költségek	*(88)*	*(16)*	*(0)*	*(18)*	*(106)*	*(1 668)*	*(1 896)*
Egyéb kiadások	*(2 453)*	*(88)*	*(196)*	*(113)*	*(3 386)*	*(521)*	*(6 756)*
Összes kiadás	**(43 213)**	**(56 669)**	**(3 528)**	**(9 277)**	**(13 025)**	**(2 389)**	**(128 101)**

Az év gazdasági eredménye	**(41 341)**	**(54 953)**	**(3 486)**	**(8 807)**	**(7 859)**	**124 528**	**8 082**

* *„A többéves pénzügyi keret fejezeteihez nem hozzárendelt” oszlop a konszolidálásba bevont gazdálkodó egységek költségvetés-végrehajtását és konszolidációs kiszűrését, a költségvetésen kívüli műveleteket és a nem allokált programok csekély jelentőségű összegeit foglalja magában.*

A bevételeknek és kiadásoknak a többéves pénzügyi keret fejezetei szerinti bontása becslésen alapul, mivel nem minden kötelezettségvállalás kapcsolódik a többéves pénzügyi keret valamelyik fejezetéhez.

4. FÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGEK ÉS ESZKÖZÖK

FÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGEK

A függő kötelezettségek az EU olyan lehetséges jövőbeli kifizetési kötelezettségei, amelyek múltbeli események vagy jogilag kötelező érvényű kötelezettségvállalások miatt merülhetnek fel, és amelyek nem teljes mértékben az EU ellenőrzése alatt álló jövőbeli eseményektől függenek. Elsősorban (hitelekre és pénzügyi támogatási programokra vonatkozóan) nyújtott pénzügyi garanciákhoz és jogi kockázatokhoz kapcsolódnak. A pénzbírságokhoz és a pénzeszközök által fedezett garanciákhoz (lásd a **2.4.1.** megjegyzést) kapcsolódók kivételével valamennyi függő kötelezettséget – esedékessé válásakor – az uniós költségvetésből (és így az uniós tagállamok által) finanszíroznak az elkövetkező években.

4.1.1. Költségvetési garanciák

millió EUR

	2017.12.31.			2016.12.31.		
	Felső határ	Aláírt	Folyósított	Felső határ	Aláírt	Folyósított
Az EBB külső hitelezési megbízatásához kapcsolódó garanciák	*37 479*	*28 950*	*19 972*	*40 645*	*30 161*	*21 145*
ESBA-garanciák	*16 000*	*13 473*	*10 128*	*16 000*	*11 245*	*4 392*
Összesen	**53 479**	**42 423**	**30 100**	**56 645**	**41 406**	**25 537**

A fenti táblázat azt mutatja, hogy az uniós költségvetés milyen mértékben van kitéve az EBB csoport által nyújtott garanciákhoz kapcsolódó lehetséges jövőbeli kifizetéseknek. A folyósított összegek a végső kedvezményezettek részére már nyújtott összegeket jelentik, míg az aláírt összegek a folyósított összegeken felül magukban foglalják a kedvezményezettekkel már aláírt megállapodások szerinti, még nem folyósított összegeket is. A felső határ azt a teljes garanciát jelenti, amelynek fedezését az uniós költségvetés és így a tagállamok vállalták.

Az EBB külső hitelezési megbízatásához kapcsolódó garanciák

Az uniós költségvetés garanciát vállal az EBB által saját forrásaiból harmadik országoknak nyújtott és aláírt hitelekre. 2017. december 31-én az uniós garancia által fedezett kinnlévő összeg 19 972 millió EUR-t tett ki (2016: 21 145 millió EUR). Az uniós költségvetés garantál:

- 18 583 millió EUR-t (2016: 19 481 millió EUR) a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalapon keresztül (lásd a **2.4.1.** megjegyzést), valamint
- 1 389 millió EUR-t (2016: 1 664 millió EUR) közvetlenül a tagállamok részére a csatlakozás előtt nyújtott hitelek tekintetében.

A fentiekben folyósítottként kimutatott 19 972 millió EUR-n felül az EU 258 millió EUR összegű garanciát biztosít a Szíria részére nyújtott kintlévő hitelekre, amelyekre vonatkozóan céltartalékokat hoztak létre.

Az EBB által nyújtott hitelekhez kapcsolódó uniós külső hitelezési megbízatási garanciák a 2007 után aláírt megállapodások (2007–2013 és 2014–2020 közötti megbízatások) fennálló egyenlegeinek 65 %-ára korlátozódnak. A 2007 előtti megállapodások vonatkozásában az uniós garancia a hitel engedélyezett összege felső határának bizonyos százalékára (a legtöbb esetben 65 %-ára, de 70, 75 vagy 100 %-ára is) korlátozódik. Ha a hitelösszeg a felső határt nem éri el, az uniós garancia a teljes összeget fedezi.

Az EU 2017. december 31-i maximális kitettségének kimutatása érdekében azonban az engedélyezett aláírandó, de még nem aláírt hiteleket (8 529 millió EUR) és az aláírt, de még nem folyósított hiteleket (8 978 millió EUR) is fel kell tüntetni.

2018 márciusában az Európai Parlament és a Tanács elfogadta az (EU) 2018/412 határozatot, amely lehetővé teszi az EBB uniós garanciával fedezett finanszírozási műveleteire vonatkozó felső összeghatárok megemelését. Ez tükröződni fog az EBB-vel kötött aktualizált garanciamegállapodásban, amelynek módosítását követően az EU maximális kitettsége 3,4 milliárd EUR-val emelkedik majd.

Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA) garancia

Az ESBA az EBB csoport kockázatviselési kapacitásának növelésére irányuló kezdeményezés, amelynek révén az EBB növelheti befektetéseit az EU-ban. Az ESBA célja az EU-n belüli további beruházások, valamint a kisvállalkozások finanszírozási eszközökhöz való hozzáférésének támogatása. Az ESBA nem különálló jogi személy, illetve nem szigorúan vett befektetési alap. Az ESBA kockázati tartaléka védelmet nyújt az EBB számára az alapul szolgáló műveletek potenciális veszteségeivel szemben. A kockázati tartalék az EBB saját tőkéjéből nyújtott 5 milliárd EUR összegű allokációból és az uniós költségvetésből biztosított, legfeljebb 16 milliárd EUR összegű garanciából áll (a továbbiakban: az ESBA uniós garanciája). Az ESBA uniós garanciáját az EU és az EBB közötti megállapodás (a továbbiakban: az ESBA-megállapodás) értelmében nyújtják az EBB-nek.

Az ESBA függő kötelezettségeihez kapcsolódó, e megjegyzésben kimutatott összegek – beleértve a garancia felső összeghatárát is – a 2017. december 31-én hatályos ESBA-megállapodáson alapulnak. Megjegyzendő azonban, hogy a 2017 decemberében elfogadottak szerint módosított ESBA-rendelet ((EU) 2017/2396 rendelet) lehetővé tette az ESBA uniós garanciájának legfeljebb 26 milliárd EUR-ra történő emelését. Az ESBA-megállapodást ennek megfelelően 2018 márciusában módosították.

Az ESBA műveleteit két keretben hajtják végre: az egyik az EBB által végrehajtott infrastruktúra és innováció keret (13 milliárd EUR összegű ESBA uniós garancia), a másik pedig az EBA által végrehajtott kkv-keret (3 milliárd EUR összegű ESBA uniós garancia); mindkettő rendelkezik adósságportfólióval és tőkeportfólióval. Az EBA az EBB-vel kötött megállapodás értelmében egy EBB-garancia alapján jár el, amelyre az ESBA-megállapodás értelmében az ESBA uniós garanciája vállal viszontgaranciát.

Az ESBA uniós garanciájának felhasználásával összefüggésben az ESBA végrehajtását egy konszenzussal eljáró négy tagú irányítóbizottság felügyeli, amelynek három tagját a Bizottság, egy tagját pedig az EBB jelöli ki. A módosított ESBA-rendelet értelmében az ESBA irányítóbizottsága öt tagból áll, amelyből egy szavazati joggal nem rendelkező tagot az Európai Parlament jelöl, míg a határozatokat konszenzussal, illetve – amennyiben a konszenzus nem érhető el – a szavazati joggal rendelkező tagok egyhangú szavazatával hozzák meg. Az ESBA irányítóbizottsága nem hoz beruházási döntéseket.

Az EU és a EBB eltérő szerepet tölt be az ESBA-n belül. Az ESBA-t az EBB-n belül hozták létre, amely a műveleteket (adósság- és tőkebefektetések) finanszírozza, ehhez pedig a tőkepiacokon hitelt vesz fel. Az infrastruktúra és innováció keretet illetően az EBB függetlenül hozza meg a beruházási döntéseket, a műveleteket pedig saját szabályainak és eljárásainak megfelelően irányítja. Ugyanez vonatkozik az EBA által irányított kkv-keret műveleteire is.

Annak biztosítása érdekében, hogy az ESBA keretében végzett beruházások célja továbbra is a beruházásokat akadályozó piaci hiányosságok kezelése legyen, és így jogosultak legyenek az uniós garancia nyújtotta védelemre, külön ezt a célt szolgáló irányítási struktúrát hoztak létre. A független szakértőkből álló beruházási bizottság megvizsgál minden egyes, az EBB által az infrastruktúra és innováció kereten belül javasolt projektet, hogy azok jogosultak-e az uniós garanciafedezetre. Azt követően, hogy megerősítik egy művelet jogosultságát az ESBA által garantált műveletként, a projekt folytatására vonatkozó döntésre és a projektirányításra az EBB szokásos projektciklusa és irányítási folyamatai alkalmazandók. A kkv-keretet illetően a beruházási bizottság szerepe a kkv-keret termékeinek leírásával kapcsolatos konzultációra korlátozódik, amely termékeket az ESBA irányítóbizottsága és az ESBA ügyvezető igazgatója hagyja jóvá.

Az EU szerepe az EBB adósság- és tőkeinstrumentum-befektetéseiből származó potenciális veszteségekkel kapcsolatos uniós költségvetési garancia nyújtására korlátozódik. Következésképpen az EU nem vesz részt az ESBA-műveletek kiválasztásában és irányításában, nem fektet be pénzt az ESBA-műveletekbe, és nem közvetlen szerződő fél az alapul szolgáló instrumentumokban. Mivel az uniós (és az IPSAS) számviteli szabályok konszolidációra vonatkozó ellenőrzési kritériumai és számviteli követelményei nem teljesülnek, az érintett garantált eszközök nem tartoznak bele az EU összevont éves beszámolójába.

Az ESBA keretében az EBB csoport számára nyújtott uniós garancia az EU számviteli szabályaival összhangban az infrastruktúra és innováció keret adósságportfóliója tekintetében pénzügyigarancia-kötelezettségként, a kkv-keret adósságportfóliója tekintetében pénzügyi céltartalékként, valamint mindkét tőkeportfólió esetében származtatott pénzügyi eszközként (az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközként vagy kötelezettségként) kerül elszámolásra. Ezenfelül ez a megjegyzés tartalmazza a nyújtott ESBA-garanciához kapcsolódó függő kötelezettséget.

Az ESBA infrastruktúra és innováció keretének adósságportfóliója keretében az uniós garancia az EBB által végzett, elsősorban standard hiteleket és garanciákat jelentő finanszírozási műveletek portfóliójának

első veszteségrészét fedezi. Az uniós garanciát akkor hívják le, amikor az adós elmulasztja a fizetés teljesítését annak esedékességekor, illetve adósságátalakítási veszteségek esetén. Az uniós garancia díját az EU által vállalt kockázat arányában fizetik ki, az EBB garantált műveletekből származó, kockázattal kapcsolatos bevételeinek az EBB és az EU közötti megosztásával. Az uniós bevételekből először a garantált műveleteken keletkezett veszteségeket kell fedezni. Az uniós garanciát ezért pénzügyigarancia-kötelezettségként tüntetik fel, és a kezdeti megjelenítéskor valós értéken értékelik, amely a kapott díjak (az uniós bevételek) nettó jelenértéke. A későbbi mérlegfordulónapokon a pénzügyigarancia-kötelezettséget a várható veszteségek, illetve az eredetileg kimutatott – és adott esetben a bevétel halmozott amortizációjával csökkentett – összeg közül a magasabbikon értékelik. A pénzügyigarancia-kötelezettséget a még beérkezendő uniós bevételektől mentesen mutatják be, amelyek összege 2017. december 31-én nulla volt – lásd a **2.11.3.** megjegyzést.

Az ESBA infrastruktúra és innováció keretének tőkeportfólióján belül – amely közvetlen tőkerészesedésekből vagy kvázi tőkerészesedésekből, illetve alárendelt kölcsönökből áll – az EBB egyenlő feltételek mellett ruház be saját kockázatára és az EU kockázatára is. Következésképpen az uniós garancia a tőkebefektetések EU által garantált részét, az egyes mérlegfordulónapokon elszámolt negatív értékmódosításokat (nem realizált veszteségeket), valamint a tőkekivonáskor realizált veszteségeket és az EBB finanszírozási költségeit fedezi. Amennyiben egy olyan befektetés értéke, amelyen korábban negatív értékmódosítást hajtottak végre, a későbbi beszámolók fordulónapján emelkedik, az EBB az értékmódosítás összegét az eredeti bekerülési érték erejéig visszatéríti az EU-nak. A tőkekivonás idején az EU a befektetésen keletkezett, az eredeti bekerülési értéket meghaladó nyereségekre is jogosult. Az uniós garancia díját az EBB garantált műveletekből származó bevételeiből fizetik ki, beleértve a kamatokat, osztalékokat és realizált nyereségeket. Az EU és az EBB közötti elszámolás évente, a veszteségek és a bevételek beszámításával történik.

Az ESBA kkv-keretének tőkeportfólióján belül az EU kockázatitőke- és magántőkealapokban történő részesedésszerzést garantál, amelyet az EBB finanszíroz és az EBA kezdeményez és kezel. Az uniós garanciát portfólióalapon két portfólióra: az 1. alkeretre és a 2. alkeretre vonatkozóan nyújtják. Az ESBA-garanciát a garanciával fedezett befektetésekből származó értékvesztés és realizált veszteségek fedezésére, valamint az EBB finanszírozási költségeinek fedezésére hívják le. Az EU a vállalt kockázat tekintetében a garanciával fedezett tőkeműveletekből származó osztalékok és realizált nyereségek formájában díjazásra jogosult. A 2. alkereten belül az EU „Horizont 2020” keretprogramja részben ugyanebbe a tőkeportfólióba fektet be (az EU által finanszírozott Horizont 2020 beruházást az uniós beszámolóban értékesíthető pénzügyi eszközként számolják el), és a beruházások első veszteségeit viseli, míg a további veszteségeket az uniós garancia és az EBA fedezi.

Az ESBA tőkeportfóliójára vonatkozó ESBA-garancia származtatott pénzügyi eszközként kerül besorolásra, és az eredménnyel szemben valós értékelt pénzügyi eszközként vagy pénzügyi kötelezettségként számolják el. 2017. december 31-én az ESBA tőkeportfóliójára vonatkozó ESBA uniós garancia valós értéke 16 millió EUR-t tett ki – lásd a **2.4.2.** megjegyzést.

A fenti függő kötelezettség magában foglalja a COSME, a Horizont 2020, a Kreatív Európa és az EaSI program azon műveleteinek részét, amelyet az ESBA uniós garanciája fedez a kkv-keret adósságportfóliója keretében.

Az uniós garancia kifizetéseit az ESBA-garanciaalapból teljesítenék – lásd a **2.4.1.** megjegyzést. 2017 végén a garanciaalap eszközei összesen 3,5 milliárd EUR-t (2016: 1 milliárd EUR), kifizetetlen kötelezettségvállalásai pedig 2,4 milliárd EUR-t (2016: 2,4 milliárd EUR) tettek ki. Ezt az utóbbi összeget az **5.1.** megjegyzésben fennálló kötelezettségvállalásként kimutatott összeg tartalmazza.

4.1.2. Pénzügyi támogatáshoz kapcsolódó garanciák (forrásbevonási és hitelezési tevékenység)

millió EUR

	2017.12.31.			2016.12.31.		
	Lehívott	Nem lehívott	Összesen	Lehívott	Nem lehívott	Összesen
Európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus (EFSM)	*47 456*	*–*	*47 456*	*47 456*	*–*	*47 456*
Fizetésimérleg-eszköz (BOP)	*3 114*	*–*	*3 114*	*4 272*	*–*	*4 272*
Makroszintű pénzügyi támogatás (MFA)	*3 924*	*460*	*4 384*	*2 964*	*1 313*	*4 277*
Euratom	*250*	*250*	*500*	*252*	*300*	*552*
Összesen	**54 744**	**710**	**55 454**	**54 944**	**1 613**	**56 557**

Az uniós költségvetés garantálja a tagállamok és nem tagállamok részére nyújtott hitel finanszírozásához a Bizottság back-to-back ügyleteiben felvett hiteleket. Ezek a hitelfelvételek már meg vannak jelenítve kötelezettségként az uniós mérlegben – lásd a **2.11.1.** megjegyzést. Amennyiben azonban az e hitelfelvételekre adott back-to-back hitelek nemteljesítővé válnának, úgy a 609/2014/EU, Euratom tanácsi rendelet 14. cikke értelmében az uniós költségvetésnek kellene viselnie a meg nem fizetett összeg teljes költségét:

- az európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus keretében folyósított hitelekhez kapcsolódó hitelfelvételt kizárólag az uniós költségvetés garantálja,
- a fizetésimérleg-eszköz keretében folyósított hitelekhez kapcsolódó hitelfelvételt kizárólag az uniós költségvetés garantálja,
- az MFA-hiteleket először a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap fedezi (lásd a **2.4.1.** megjegyzést), ezt követően az uniós költségvetés, és
- a kintlévő Euratom-hitelek teljes összegét először a harmadik felektől származó garanciák fedezik. A külső hitelezési összegeket a garanciaalap fedezné, amennyiben a harmadik felek garanciája nem rendezné azokat.

A felszámolás alatt álló ESZAK által hitelfelvételből nyújtott hiteleket semmilyen uniós költségvetési garancia nem fedezi. Ehelyett az ilyen hiteleket a felszámolás alatt álló ESZAK pénzügyi eszközei fedezik – lásd a **2.4.1.** megjegyzést.

4.1.3. Uniós pénzügyi eszközökre nyújtott garanciák

millió EUR

	2017.12.31.	2016.12.31.
Horizont 2020	*1 297*	*921*
Kockázatmegosztási finanszírozási mechanizmus	*654*	*711*
Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz	*490*	*465*
Egyéb	*32*	*3*
Összesen	**2 473**	**2 101**

A költségvetési rendelet 140. cikkének (3) bekezdésében említettek szerint a pénzügyi eszközhöz kapcsolódó költségvetési kiadás és az EU pénzügyi felelősségvállalása semmiképpen sem haladhatja meg az adott eszközzel kapcsolatban tett költségvetési kötelezettségvállalást, ami által elkerülhetők a költségvetést terhelő függő kötelezettségek. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy e kötelezettségeknek vagy ellenpárja van a mérleg eszközoldalán, vagy a még nem érvényesített, fennálló költségvetési kötelezettségvállalások fedezik azokat. A fenti függő kötelezettségek nem tartalmazzák az ezen eszközökre képzett nettó pénzügyi céltartalékokat – lásd a **2.10.** megjegyzést.

4.1.4. Jogi ügyek

millió EUR

	2017.12.31.	2016.12.31.
Pénzbírságok	*3 242*	*1 834*
Mezőgazdaság	*1 737*	*1 711*
Kohézió	*3*	*3*
Egyéb	*481*	*600*
Összesen	**5 463**	**4 148**

Pénzbírságok

Ezek az összegek elsősorban a versenypolitikai szabályok megsértése miatt a Bizottság által kiszabott olyan pénzbírságok, amelyek összegét a megbírságolt vállalkozások előzetesen megfizették és amelyek vonatkozásában vagy fellebbezést nyújtottak be, vagy nem ismert, hogy nyújtanak-e be fellebbezést. A függő kötelezettséget az ügyre vonatkozó bírósági határozat jogerőre emelkedéséig vagy a fellebbezési időszak lejártáig fenntartják. Az előzetesen beszedett pénzbírságokon realizált kamatok az adott év gazdasági eredményében jelennek meg, továbbá kimutatásra kerülnek a függő kötelezettségek között, hogy érzékeltessék a Bizottság ezen összegekre való jogosultságának bizonytalanságát.

Amennyiben az EU elvesztené a kiszabott pénzbírságokhoz kapcsolódó ezen ügyek bármelyikét, az uniós költségvetésre semmit nem terhelnének, mivel ezeket a pénzbírságokat előzetesen fizették meg, és összegüket vagy meghatározott bankszámlákon (lásd a **2.8.** megjegyzést), vagy az erre a célra létrehozott BUFI alapban tartják (lásd a **2.4.1.** megjegyzést.) A pénzbírságok összegét csak azok jogerőre emelkedésekor jelenítik meg költségvetési bevételként (a költségvetési rendelet 83. cikke).

Mezőgazdaság

Ide a tagállamokkal szembeni, az EMGA szabályszerűségi határozataihoz, valamint a vidékfejlesztés és az előcsatlakozás terén hozott pénzügyi korrekciókhoz kapcsolódó olyan függő kötelezettségek tartoznak, amelyekre vonatkozóan a Bíróság még nem hozott ítéletet. A kötelezettség végső összegének, valamint annak meghatározása, hogy sikeres fellebbezés esetén melyik év költségvetését terheli majd, az Európai Bíróság előtt még függőben lévő eljárás hosszától függ.

Kohézió

Ide a tagállamokkal szembeni, kohéziós politikai intézkedésekkel kapcsolatos olyan függő kötelezettségek tartoznak, amelyeknél még nem tűzték ki a szóbeli meghallgatás időpontját vagy a Bíróság még nem hozott ítéletet.

Egyéb jogi ügyek

E megnevezés az Unióval szembeni jelenlegi kártérítési követelésekhez, egyéb jogvitákhoz és a becsült jogi költségekhez kapcsolódik. Meg kell említeni, hogy az EK-Szerződés 288. cikkének megfelelő kártérítési követelés esetében a panaszosnak kell bizonyítania a következőket: a szóban forgó intézmény kellően súlyosan megsértett valamely, az egyéneknek bizonyos jogokat biztosító jogszabályt, a panaszos által elszenvedett tényleges kárt, valamint a jogszerűtlen cselekvés és a kár közötti közvetlen ok-okozati kapcsolatot.

4.2. FÜGGŐ KÖVETELÉSEK

millió EUR

	2017.12.31.	2016.12.31.
Kapott garanciák:		
Teljesítési biztosítékok	*352*	*369*
Egyéb garanciák	*22*	*28*
Egyéb függő követelések	*34*	*34*
Összesen	**409**	**431**

Teljesítési biztosítékok előírására annak biztosítása érdekében van szükség, hogy az uniós források kedvezményezettjei teljesítsék az Unióval kötött szerződésükben foglalt kötelezettségeket.

5. KÖLTSÉGVETÉSI ÉS JOGI KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK

Ez a megjegyzés a költségvetési eljárásról és a jövőbeli finanszírozási igényekről, nem pedig a 2017. december 31-én meglévő kötelezettségekről nyújt tájékoztatást.

A tagállamok által elfogadott többéves pénzügyi keret meghatározza a programokat, valamint megállapítja a fejezetek kötelezettségvállalási előirányzataira vonatkozó felső határokat és a kifizetési előirányzatok összegét, amelyeken belül a tagállamok költségvetési és jogi kötelezettségvállalásokat tehetnek, és végső soron kifizetéseket hajthatnak végre egy hétéves időszak alatt – lásd az 1.1. táblázatot a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentések megjegyzéseiben.

A többéves pénzügyi keret felső határait a Tanács fogadta el (vagyis a tagállamok), az Európai Parlament hozzájárulásával, és a KAP finanszírozásáról szóló 1306/2013/EU rendelet 16. cikke közvetlen kapcsolatot teremt az EMGA-kiadások éves felső határa és a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet között. Az Európai Parlament és a Tanács elfogadta továbbá az EMGA-kiadásokra vonatkozó jogalapokat, amelyek a 2014–2020-as időszak egészére meghatározzák a tagállamonkénti kiadásokat.

A jogi kötelezettségvállalások aláírt programoknak, projekteknek, megállapodásoknak vagy szerződéseknek felelnek meg, így az EU-ra nézve jogilag kötelező érvényűek. A jogi kötelezettségvállalás az az aktus, amellyel az engedélyezésre jogosult tisztviselő olyan (EU-s) kötelezettségeket vállal vagy állapít meg, amelyek költséget eredményeznek (a költségvetési rendelet 85. cikke).

A költségvetési kötelezettségvállalás elvben megelőzi a jogi kötelezettségvállalást, néhány többéves programnál/projektnél azonban fordítva történik: a vonatkozó költségvetési kötelezettségvállalást több éves részletben teszik meg több év alatt, amennyiben az alap-jogiaktus így rendelkezik. A kohézió területén például a közös rendelkezésekről szóló rendelet (CPR, 1303/2013/EU rendelet) 76. cikke úgy rendelkezik, hogy a programot jóváhagyó bizottsági határozat képezi a költségvetési rendelet szerinti jogi kötelezettségvállalást, de az Unió a költségvetési kötelezettségeket az egyes programok vonatkozásában a 2014. január 1. és 2020. december 31. közötti időszakban minden alap tekintetében éves részletekben vállalja. Más jogalapok hasonló rendelkezéseket tartalmazhatnak. Ezért előfordulhatnak olyan összegek, amelyek kifizetésére az EU jogi kötelezettséget vállalt, ám a költségvetési kötelezettségvállalást még nem tette meg – lásd az **5.2.** és **5.3.** megjegyzést.

Amennyiben a költségvetési kötelezettségvállalást megtették, de a későbbi kifizetéseket még nem teljesítették, a fennálló kötelezettségvállalások összegét „Reste à Liquider”-nek (RAL) hívják. Ez olyan – gyakran többéves – programok vagy projektek esetében fordulhat elő, amelyeket aláírtak, de még nem hajtottak végre (teljes mértékben), vagyis amelyek jövőbeli évekre vonatkozó kifizetési kötelezettséget jelentenek. Mivel a pénzügyi kimutatások eredményszemléletűek, a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentések pedig pénzforgalmi szemléletűek, a kifizetetlen teljes összeg (RAL) egy részét már érvényesítették, és az a mérlegben kötelezettségként van megjelenítve (lásd a **2.12.** és **2.13.** megjegyzést). E kiadásokat vagy a kapott költségtérítési igények/számlák, vagy – amennyiben az EU-t még nem értesítették az igényekről – a programok vagy projektek becsült végrehajtása alapján számítják ki – lásd az **5.1.** megjegyzést. Amint a RAL-hoz kapcsolódó kifizetéseket 2017. december 31-e után teljesítik, a kötelezettséget többé nem jelenítik meg a mérlegben. A RAL még nem érvényesített részét nem a kötelezettségek között, hanem helyette az alábbiakban tüntetjük fel.

Az alábbi közzétételek ezért olyan 2017. december 31-i összegeket jelentenek, amelyek kifizetésére az EU szerződéses megállapodások teljesítése alapján kötelezettséget vállalt és amelyeket következésképpen jövőbeli uniós költségvetésekből szándékozik finanszírozni.

millió EUR

	Megjegyzés	2017.12.31.	2016.12.31.
Még nem érvényesített, fennálló költségvetési kötelezettségvállalások	*5.1*	*221 391*	*189 881*
A hatályos többéves pénzügyi keret szerinti, megosztott irányítás alá tartozó jogi kötelezettségvállalások, amelyek végrehajtása folyamatban van	*5.2*	*211 688*	*276 351*
Jelentős jogi kötelezettségvállalások egyéb területeken	*5.3*	*20 030*	*22 275*
Összesen		**453 109**	**488 507**

5.1. MÉG NEM ÉRVÉNYESÍTETT, FENNÁLLÓ KÖLTSÉGVETÉSI KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK

millió EUR

	2017.12.31.	2016.12.31.
Még nem érvényesített, fennálló költségvetési kötelezettségvállalások	*221 391*	*189 881*

A fent kimutatott összeg a fennálló költségvetési kötelezettségvállalások (RAL, „Reste à Liquider") 267 258 millió EUR-s összegének (lásd a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentés megjegyzéseiben lévő 4.4. táblázatot) és azoknak a kapcsolódó összegeknek a különbsége, amelyeket a mérlegben kötelezettségként, az eredménykimutatásban pedig kiadásként tüntettek fel. A költségvetés fennálló kötelezettségvállalásai azok az összegek, amelyeket még nem fizettek ki és/vagy amelyek esetében a kötelezettségvállalást nem vonták vissza. Amint az már kifejtettük, ez a többéves programok létezésének rendes következménye.

Megjegyzendő, hogy a 2017. december 31-én kintlévő előfinanszírozási előlegek 49 milliárd EUR-t tettek ki (lásd a **2.5.** megjegyzést). Ez olyan költségvetési kötelezettségvállalásokat jelent, amelyeket – a RAL-t csökkentve – már kifizettek, de amelyeknél az összegeket mindaddig az EU tulajdonának és nem a kedvezményezetthez tartozónak tekintik, amíg a szerződéses kötelezettségvállalások nem teljesülnek. Ezért ezek a fent közzétett RAL-hoz hasonlóan még nincsenek érvényesítve.

5.2. A HATÁLYOS TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET SZERINTI, MEGOSZTOTT IRÁNYÍTÁS ALÁ TARTOZÓ JOGI KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK, AMELYEK VÉGREHAJTÁSA FOLYAMATBAN VAN

millió EUR

Alap	A 2014–2020-as időszakra vonatkozó pénzügyi keret (A)	Aláírt jogi kötelezettségvállalások (B)	Költségvetési kötelezettségvállalások (C)	Kötelezettségvállalás visszavonása (D)	A többéves pénzügyi keret szerint rendelkezésre álló költségvetés (=A–C)	Költségvetési kötelezettségvállalásokkal csökkentett jogi kötelezettségvállalások (=B–C+D)
Európai Regionális Fejlesztési Alap és Kohéziós Alap	262 058	262 058	140 302	–	121 756	121 756
Európai Szociális Alap	91 991	91 991	51 813	–	40 178	40 178
A leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap	3 814	3 814	2 114	–	1 699	1 699
1B. ALFEJEZET: KOHÉZIÓS POLITIKAI ALAPOK	**357 862**	**357 862**	**194 229**	**–**	**163 633**	**163 633**
Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap	99 343	99 343	56 401	–	42 942	42 942
Európai Tengerügyi és Halászati Alap	5 749	5 749	3 210	–	2 539	2 539
2. FEJEZET: TERMÉSZETI ERŐFORRÁSOK	**105 093**	**105 093**	**59 611**	**–**	**45 482**	**45 482**
Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap	5 391	4 233	2 794	–	2 597	1 439
Belső Biztonsági Alap	2 812	2 635	1 500	–	1 311	1 134
3. FEJEZET: BIZTONSÁG ÉS UNIÓS POLGÁRSÁG	**8 202**	**6 868**	**4 294**	**–**	**3 908**	**2 573**
Összesen	**471 157**	**469 822**	**258 134**	**–**	**213 023**	**211 688**

Ezek olyan jogi kötelmek, amelyek kifizetésére az EU a megosztott irányításhoz kapcsolódó operatív programok elfogadásakor kötelezettséget vállalt. A Bizottság operatív programot jóváhagyó határozata képezi a költségvetési rendelet 84. cikke szerinti finanszírozási határozatot, és – az érintett tagállam értesítése után – az említett rendelet szerinti jogi kötelezettségvállalást.

Az európai strukturális és beruházási alapokra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról szóló rendelet 76. cikke kimondja:

„Az Unió költségvetési kötelezettségvállalásait az egyes programok vonatkozásában a 2014. január 1. és 2020. december 31. közötti időszakban minden alap tekintetében éves részletekben teljesítik. A teljesítménytartalékhoz kötődő költségvetési kötelezettségvállalásokat minden programban a program maradék pénzügyi keretétől elkülönítve kell megtenni.”

A fenti táblázat a teljes többéves pénzügyi kerettel indul (A oszlop) és a költségvetési kötelezettségvállalással még nem fedezett jogi kötelezettségvállalásokat, valamint tájékoztatásképpen a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretben (1B. alfejezet, 2. és 3. fejezet) előirányzott felső határokból még megtehető kötelezettségvállalások maximális összegét mutatja. E jogi kötelezettségvállalások tehát azokat a fennálló összegeket jelentik, amelyekre az EU költségvetési kötelezettséget fog vállalni, majd amelyeket 2017. december 31-ét követően ki fog fizetni. A B oszlop a Bizottság által év végéig tett jogi kötelezettségvállalásokat, a C oszlop pedig az e jogi kötelezettségvállalásokhoz kapcsolódóan év végén tett költségvetési kötelezettségvállalásokat mutatja. 2017. december 31-én semmilyen kötelezettségvállalást nem vontak vissza (D oszlop).

5.3. JELENTŐS JOGI KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK EGYÉB TERÜLETEKEN

millió EUR

	2017.12.31.	2016.12.31.
Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz	*12 676*	*13 799*
Kopernikusz	*1 841*	*2 393*
ITER	*1 496*	*1 891*
Galileo	*253*	*523*
Halászati megállapodások	*133*	*247*
Működésilízing-kötelezettségvállalások	*2 577*	*2 419*
Egyéb szerződéses kötelezettségvállalások	*1 054*	*1 003*
Összesen	**20 030**	**22 275**

Ezek az összegek azokat a hosszú távú jogi kötelezettségvállalásokat jelentik, amelyeket az év végéig még nem fedeztek kötelezettségvállalási előirányzatokkal a költségvetésben. Ezeket a kötelező érvényű kötelmeket a jövőben viszik majd be a költségvetésbe és fizetik ki éves részletekben.

A költségvetési rendelet 85. cikkének (4) bekezdése szerint egyes fontos programok (lásd alább) végrehajthatók éves részletekben. Ez lehetővé teszi az EU számára, hogy az egy adott évben rendelkezésre álló kötelezettségvállalási előirányzatokat meghaladóan tegyen jogi kötelezettségvállalásokat (támogatási megállapodásokat, hatáskör-átruházási megállapodásokat és közbeszerzési szerződéseket írjon alá). A hatályos többéves pénzügyi keret teljes allokációjának jelentős összegét ezért már leköthették. Ez különösen az alábbiakban ismertetett programokra vonatkozik:

Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF)

Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz pénzügyi támogatást nyújt a transzeurópai hálózatokhoz annak érdekében, hogy támogassa a közös érdekű projekteket a közlekedési, a távközlési és az energetikai infrastruktúra ágazatában. A CEF program jogi kötelezettségvállalásai a CEF-Közlekedés tekintetében a 2014-től 2020-ig, a CEF-Energetika tekintetében pedig a 2014-től 2021-ig tartó időszakot fedik le. E kötelezettségvállalások jogalapja az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról, a 913/2010/EU rendelet módosításáról és a 680/2007/EK és 67/2010/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (EGT-vonatkozású szöveg) szóló, 2013. december 11-i 1316/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 348., 2013.12.20.), amelynek 19. cikke rendelkezik az éves részletek alkalmazásáról.

Kopernikusz

A Kopernikusz az Unió Föld-megfigyelési programja – lásd a **2.2.** megjegyzést is. E kötelezettségvállalásokat a 2020-ig tartó időszakra tették. A Bizottság a 2014. április 3-i 377/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 122., 2014.4.24., 44. o.) alapján hatáskör-átruházási megállapodást írt alá az Európai Űrügynökséggel (ESA), az EUMETSAT-tal és a Középtávú Időjárás Előrejelzések Európai Központjával. A 377/2014/EU rendelet 8. cikke engedélyezi az éves részletek alkalmazását.

ITER – Nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktor

E kötelezettségvállalások az ITER-létesítmények jövőbeli finanszírozási igényeinek 2021-ig tartó fedezésére szolgálnak. Az EU (Euratom) ITER International javára nyújtott hozzájárulását – a tagállamoktól és Svájctól érkező hozzájárulásokat is beleértve – a „Fusion for Energy" ügynökségen keresztül biztosítja. E kötelezettségvállalások alapja a Fúziósenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozás létrehozásáról és részére kedvezmények nyújtásáról szóló 2007/198/Euratom határozat módosításáról szóló, 2013. december 13-i 2013/791/Euratom tanácsi határozat, amely engedélyezi az éves részletek alkalmazását. Az ITER-t a következők érdekében hozták létre: az ITER létesítményeinek igazgatása és azok kiaknázásának ösztönzése; annak elősegítése, hogy a közvélemény megértse és elfogadja a fúziós energiát; valamint egyéb, célja eléréséhez szükséges tevékenységek végzése. Az ITER az EU-t, Kínát, Indiát, Oroszországot, Dél-Koreát, Japánt és az Amerikai Egyesült Államokat foglalja magában.

Galileo

Ezeket az összegeket az európai navigációs műholdrendszer kiépítését célzó Galileo programra kötötték le – lásd a **2.2.** megjegyzést is. E kötelezettségvállalásokat a 2020-ig tartó időszakra tették. A Bizottság a 2013. december 11-i 1285/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 347., 2013.12.20., 1. o.) alapján hatáskör-átruházási megállapodást írt alá az ESA-val. Az 1285/2013/EU rendelet 9. cikke engedélyezi az éves részletek alkalmazását.

Halászati megállapodások

E kötelezettségvállalások a harmadik országokkal 2020-ig a nemzetközi halászati megállapodások keretében végrehajtott műveletekre szólnak. E kötelezettségvállalások alapja az egyes harmadik országokra vonatkozó tanácsi határozatok (így például az Európai Unió és a Zöld-foki Köztársaság közötti, az Európai Közösség és a Zöld-foki Köztársaság között létrejött halászati partnerségi megállapodással előírt halászati lehetőségek és pénzügyi hozzájárulás megállapításáról szóló jegyzőkönyv megkötéséről szóló, 2015. október 5-i (EU) 2015/1984 tanácsi határozat [HL L 277., 2015. október 22.]). Ezek olyan egyedi nemzetközi szerződések, amelyek többéves jogokat és kötelezettségeket jelentenek.

Működésilízing-kötelezettségvállalások

Az e lízingszerződések hátralévő futamideje alatt az alapul szolgáló szerződések alapján kifizetendő kötelezettségvállalások minimális összegei a következők:

millió EUR

	Minimális lízingfizetések			
	1 éven belül	1–5 év között	5 éven túl	Összesen
Épületek	*374*	*1 106*	*1 078*	*2 558*
IT-anyagok és egyéb felszerelések	*7*	*13*	*0*	*21*
Összesen	**380**	**1 120**	**1 078**	**2 577**

Egyéb szerződéses kötelezettségvállalások

Az e megnevezésben feltüntetett összegek a szerződések időszaka alatt kifizetendő kötelezettségvállalások összegének felelnek meg. Az itt feltüntetett legjelentősebb összeg az Európai Parlament ingatlanszerződéseihez kapcsolódik (175 millió EUR).

6. PÉNZÜGYI KOCKÁZATKEZELÉS

Az EU pénzügyi kockázatkezelésére vonatkozó alábbi megállapítások a következőkhöz kapcsolódnak:

- az Európai Bizottság által pénzügyi támogatásra vonatkozóan végzett forrásbevonási és hitelezési tevékenységek a következőkön keresztül: európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus, fizetésimérleg-eszköz, makroszintű pénzügyi támogatás és a felszámolás alatt álló ESZAK által felvett hitelekből nyújtott hitelek,

- a Bizottság által az uniós költségvetés végrehajtása érdekében lefolytatott pénztárkezelési műveletek, ideértve a pénzbírságok kézhezvételét is,

- költségvetési garanciákra vonatkozó alapokban tartott eszközök: a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap és az ESBA-garanciaalap, és

- a költségvetésből támogatott pénzügyi eszközök.

6.1. A KOCKÁZATOK TÍPUSAI

A **piaci kockázat** annak a kockázata, hogy a piaci árak változásai miatt a pénzügyi instrumentum valós értéke vagy jövőbeli cash flow-i ingadozni fognak. A piaci kockázat nem csak a veszteségi potenciált, hanem a nyereségi potenciált is megtestesíti. Magában foglalja *a devizakockázatot, a kamatlábkockázatot és egyéb árkockázatot* (az EU-nak nincs egyéb jelentős árkockázata).

- A *devizakockázat* annak a kockázata, hogy az Unió műveleteit vagy befektetéseinek értékét az árfolyamváltozások befolyásolni fogják. Ez a kockázat az egyik deviza árának egy másikhoz képest történő változásából ered.

- A *kamatlábkockázat* az értékpapírok – különösen a kötvények – értékcsökkenésének lehetősége, amely a kamatláb-emelkedésből ered. Általában a magasabb kamatlábak miatt a fix kamatozású kötvények ára csökken, és fordítva.

A **hitelkockázat** annak a veszteségnek a kockázata, hogy valamely adós/hitelfelvevő nem fizeti a hitelt vagy más hitelkeretet (akár a főösszeget, akár a kamatot, vagy egyiket sem), illetve elmulasztja valamely szerződéses kötelezettsége teljesítését. A nemteljesítésnek minősülő események magukban foglalják a visszafizetések késedelmét, a hitelfelvételi visszafizetések átalakítását, valamint a csődöt.

A **likviditási kockázat** valamely eszköz értékesítésének nehézségéből eredő kockázat, például az a kockázat, hogy veszteség elkerülése vagy kötelezettség teljesítése érdekében egy adott értékpapírt vagy eszközt nem lehet elég gyorsan értékesíteni.

6.2. KOCKÁZATKEZELÉSI POLITIKÁK

Az uniós költségvetés végrehajtása során egyre inkább az operatív programok pénzügyi eszközeinek alkalmazására támaszkodnak. A hagyományos költségvetés-végrehajtási módhoz képest – amely vissza nem térítendő és más támogatások nyújtására terjed ki – az e megközelítés mögött álló alapvető koncepció az, hogy a költségvetésből pénzügyi eszközök révén felhasznált minden egyes euróból a tőkeáttételi hatásnak köszönhetően a végső kedvezményezett több mint 1 eurót kap pénzügyi támogatásként. Az uniós költségvetés e felhasználása maximalizálja a rendelkezésre álló források hatását. Az érintett összegekkel kapcsolatos további információk a **2.4.1.** megjegyzésben szerepelnek.

A legtöbb pénzügyi eszköz közös jellemzője, hogy a végrehajtást vagy az EBB csoporthoz (azon belül is az EBA-hoz), vagy a Bizottság és a pénzügyi intézmény közötti megállapodás alapján más pénzügyi intézményhez delegálják. Az e pénzügyi intézményekkel aláírt megállapodások szigorú feltételeket és kötelezettségeket tartalmaznak a közvetítőkre nézve annak biztosítása érdekében, hogy az uniós pénzösszegeket megfelelően kezelik és szabályszerűen tesznek róluk jelentést. Azt követően, hogy az eszközök egyikére pénzügyi hozzájárulást vállalnak, a pénzeszközöket átutalják a pénzügyi intézmény speciálisan e célra létrehozott bankszámlájára (vagyis vagyonkezelői számlára). A szóban forgó eszköztől függően a pénzügyi intézmény a vagyonkezelői számlán lévő pénzeszközöket felhasználhatja hitelek nyújtására, adósságinstrumentumok kibocsátására, tőkeinstrumentumokba való befektetésre vagy a

garancia-lehívások fedezésére. Általános szabályként a pénzügyi eszközökből származó bevételeket vissza kell fizetni az uniós költségvetésbe.

Az e pénzügyi eszközökkel kapcsolatos kockázat az alapul szolgáló megállapodásokban jelzett felső határra korlátozódik, amely az eszközre vonatkozóan a költségvetésbe bevitt összeg. Mivel a Bizottság e kockázatok kapcsán gyakran viseli az „első veszteségviselő rész”-t, és ezen eszközök célja a kockázatosabb kedvezményezettek (akik nehezen tudnak csak forráshoz jutni kereskedelmi hitelezőktől) finanszírozása, ezért valószínű, hogy valamilyen veszteség elő fog fordulni az uniós költségvetésre nézve.

Pénzügyi eszközök értékelése

A pénzügyi eszközök és kötelezettségek alábbi csoportjait nem valós értéken értékelik: pénzeszköz és pénzeszköz-egyenértékesek, hitelek, visszterhes követelések és nem visszterhes behajtható követelések, hitelfelvételek és amortizált bekerülési értéken értékelt egyéb pénzügyi kötelezettségek. Az említett pénzügyi eszközök és kötelezettségek könyv szerinti értékét valós értékük észszerű közelítésének tekintik.

Pénzügyi támogatásra vonatkozó forrásbevonási és hitelezési tevékenységek

A forrásbevonási és hitelezési műveleteket, valamint a kapcsolódó pénztárkezelést az Unió a vonatkozó tanácsi és európai parlamenti rendeletekkel, tanácsi határozatokkal és adott esetben a belső iránymutatásokkal összhangban hajtja végre. Az érintett operatív egységek kidolgozták és használják a hitelfelvétellel, hitelekkel, pénztárkezeléssel és hasonló speciális területekkel kapcsolatos írott eljárási szabályzatokat. Általános szabályként nem folyik kamatláb- vagy devizaárfolyam-változás kompenzálására irányuló tevékenység (fedezeti tevékenység), mivel a hitelezési műveletek finanszírozása általában viszonossági fizetési megállapodás alapján (back-to-back) történik, amely így nem eredményez nyitott kamatláb- vagy devizapozíciókat. A „back-to-back” alkalmazását rendszeresen ellenőrzik.

Pénztárkezelés

A bizottsági pénztárkezelési műveletek irányításának szabályait és alapelveit az (EU, Euratom) 2016/804 tanácsi rendelettel módosított 609/2014/EU, Euratom tanácsi rendelet, valamint a költségvetési rendelet és annak alkalmazási szabályai rögzítik.

A fenti rendeletek eredményeképpen a következő főbb alapelvek alkalmazandók:

- A saját forrásokat a tagállamok a Bizottság nevében a kincstárnál vagy a nemzeti központi banknál e célra nyitott számlára fizetik be. A Bizottság a fenti számlákat kizárólag készpénzigényei fedezésére használhatja.

- A tagállamok a saját forrásokat saját nemzeti valutájukban fizetik be, míg a Bizottság általában euróban teljesíti kifizetéseit.

- A Bizottság nevében nyitott bankszámlák esetében nem engedélyezett a fedezet túllépése. Ez a korlátozás nem vonatkozik a Bizottság sajátforrás-számlájára az uniós tanácsi rendeletek és határozatok szerint nyújtott vagy garantált hitelek nemteljesítése esetén, valamint bizonyos feltételek mellett, amennyiben a készpénzigények meghaladják a számlakövetelésekét.

- Az eurótól eltérő pénznemben vezetett bankszámlákon tartott pénzeszközöket vagy az ugyanabban a pénznemben teljesítendő kifizetésekre használják, vagy időközönként átváltják euróra.

A saját források számlái mellett a Bizottság a kifizetések végrehajtása és a tagállami költségvetési hozzájárulástól különböző összegek fogadása céljából egyéb bankszámlákat is nyit központi és kereskedelmi bankoknál.

A pénztári és kifizetési műveletek nagymértékben automatizáltak és modern informatikai rendszereken alapulnak. A költségvetési rendelettel, a Bizottság belsőkontroll-normáival és az ellenőrzési alapelvekkel összhangban a rendszerbiztonság garantálása és a feladatok szétválasztása érdekében egyedi eljárásokat alkalmaznak.

A Bizottság pénztárkezelési és kifizetési műveleteinek irányítását írásos iránymutatások és eljárások szabályozzák azzal a céllal, hogy korlátozzák a működési és pénzügyi kockázatokat, valamint megfelelő szintű ellenőrzést biztosítsanak. Ezen iránymutatások és eljárások különböző működési területeket

fednek le (például: kifizetések végrehajtása és készpénzkezelés, cash flow előrejelzés, üzletmenet-folytonosság stb.), az ezeknek való megfelelést pedig rendszeresen ellenőrzik. Ezenfelül a Költségvetési Főigazgatóság és a Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság információkat cserél a kockázatkezelésről és a bevált módszerekről.

Pénzbírságok

Előzetesen beszedett pénzbírságok: betétek

A 2010 előtt beérkezett összegek a kifejezetten az előzetesen beszedett pénzbírságok letétbe helyezésére kiválasztott kereskedelmi bankoknál vezetett bankszámlákon maradnak. A bankok kiválasztása a költségvetési rendeletben meghatározott közbeszerzési eljárásoknak megfelelően történik. A pénzeszközök adott bankoknál való elhelyezését a hitelminősítési követelményeket, valamint a partner tőkéjével arányosan elhelyezhető pénzeszközök összegét meghatározó belső kockázatkezelési politika szabja meg. Meghatározzák és értékelik a pénzügyi és működési kockázatot, továbbá rendszeresen ellenőrzik a belső iránymutatásoknak és eljárásoknak való megfelelést.

Előzetesen beszedett pénzbírságok: BUFI portfólió

A 2010-től kezdődően kiszabott és előzetesen beszedett pénzbírságokat egy külön erre a célra létrehozott portfólióba (BUFI) fektetik be. A portfólió fő célja a pénzügyi piacokkal összefüggő kockázatok csökkentése, valamint – egységes módon számított garantált hozamai révén – a megbírságolt jogalanyok egyenlő bánásmódjának biztosítása. Az előzetesen beszedett pénzbírságok alapjának vagyonkezelését a Bizottság végzi a vagyonkezelésre vonatkozó belső iránymutatásnak megfelelően. Az érintett operatív egységek kidolgozták és használják a meghatározott területekkel, például a pénztárkezeléssel kapcsolatos eljárási szabályzatokat. Meghatározzák és értékelik a pénzügyi és működési kockázatot, továbbá rendszeresen ellenőrzik a belső iránymutatásoknak és eljárásoknak való megfelelést.

A vagyonkezelési tevékenységek célkitűzései közé tartozik, hogy a Bizottság javára előzetesen befizetett pénzbírságokat a következőképpen fektessék be:

- szükség esetén biztosítsák a pénzeszközökhöz való könnyű hozzáférést, ugyanakkor
- arra törekedjenek, hogy a szokásos feltételek mellett olyan nyereséget érjenek el, amely átlagosan a BUFI referenciahozama mínusz a felmerült költségek összegének felel meg, miközben megőrzik a pénzbírságok nominális összegét.

A befektetések alapjában véve az alábbi kategóriákra korlátozódnak: a tagállamok központi bankjainál, államadósság-ügynökségeknél, teljes mértékben állami tulajdonú vagy államilag garantált bankoknál vagy szupranacionális intézményeknél lekötött betétek; valamint szuverén vagy szupranacionális intézmények által kibocsátott kötvények, kincstárjegyek és letéti jegyek.

Pénzügyi garanciák

A Bizottság jelentős összegű, pénzügyi intézmények által kibocsátott garanciákkal is rendelkezik. Ezek a garanciák az uniós versenyszabályokat megsértő vállalkozásokra kiszabott pénzbírságokhoz kapcsolódnak (lásd a **2.6.1.2.** megjegyzést). A garanciákat a megbírságolt vállalkozások nyújtják a pénzbírságok előzetes megfizetésének alternatívájaként. A garanciákat a belső kockázatkezelési politikának megfelelően kezelik. Meghatározzák és értékelik a pénzügyi és működési kockázatot, továbbá rendszeresen ellenőrzik a belső iránymutatásoknak és eljárásoknak való megfelelést.

A külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap

A garanciaalap vagyonkezelésének szabályait és alapelveit a Bizottság és az EBB közötti, 1994. november 25-én kelt egyezmény, valamint annak 1996. szeptember 17–23-i, 2002. május 8-i, 2008. február 25-i és 2010. november 9-i módosítása rögzíti. Ez a garanciaalap kizárólag euróban működik. A devizakockázatok elkerülése érdekében kizárólag e pénznemben hajt végre befektetéseket. A vagyonkezelés a pénzügyi tevékenységekre vonatkozó hagyományos óvatossági elven alapul. Kiemelt figyelmet kell fordítani a kockázatcsökkentésre, valamint annak biztosítására, hogy a vagyonkezelés alá tartozó eszközök likviditási és átruházhatósági foka optimális legyen, figyelembe véve a lefedett kötelezettségvállalásokat.

ESBA-garanciaalap

Az ESBA-garanciaalapot a (2017. december 13-i (EU) 2017/2396 rendelettel módosított) 2015. június 25-i (EU) 2015/1017 európai parlamenti és tanácsi rendelet hozta létre. Az alap eszközkezelésére vonatkozó szabályokat és elveket a 2016. január 21-i C(2016)165 bizottsági határozat tartalmazza. A kezelt eszközöknek elegendő likviditást kell biztosítaniuk a garancia esetleges lehívása esetére, ugyanakkor nagy fokú biztonság és stabilitás fenntartása mellett optimális hozam- és kockázati szint kialakítását célozzák.

6.3. DEVIZAKOCKÁZAT

Az EU pénzügyi instrumentumokból eredő devizakockázati kitettsége év végén – nettó helyzet

millió EUR

	2017.12.31.						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Egyéb	Összesen
Pénzügyi eszközök							
Értékesíthető pénzügyi eszközök	*680*	57	*17*	*56*	*12 806*	*16*	*13 632*
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	*(632)*	–	–	–	*655*	–	*23*
*Hitelek**	*6*	0	–	–	*123*	*7*	*137*
Követelések és behajtható követelések	*15*	549	*63*	*86*	*11 591*	*62*	*12 366*
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek	*49*	*3 180*	*27*	*693*	*18 468*	*1 694*	*24 111*
	118	**3 787**	**107**	**835**	**43 642**	**1 779**	**50 268**
Pénzügyi kötelezettségek							
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	–	–	–	–	–	*(2)*	*(2)*
Szállítói kötelezettségek	*(4)*	*(2)*	*(0)*	*(1)*	*(39 029)*	*(12)*	*(39 048)*
	(4)	**(2)**	**(0)**	**(1)**	**(39 029)**	**(14)**	**(39 050)**
Összesen	**114**	**3 785**	**107**	**834**	**4 613**	**1 765**	**11 218**

millió EUR

	2016.12.31.						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Egyéb	Összesen
Pénzügyi eszközök							
Értékesíthető pénzügyi eszközök	*228*	58	*14*	*42*	*10 080*	*21*	*10 442*
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	*(49)*	–	–	–	*50*	–	*0*
*Hitelek**	*4*	0	–	–	*329*	*10*	*343*
Követelések és behajtható követelések	*1*	593	*51*	*81*	*10 888*	*8*	*11 622*
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek	*39*	*2 394*	*428*	*1 220*	*22 387*	*2 117*	*28 585*
	222	**3 045**	**493**	**1 342**	**43 734**	**2 156**	**50 993**
Pénzügyi kötelezettségek							
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	*(100)*	–	–	–	*100*	–	*(1)*
Szállítói kötelezettségek	*(1)*	*(5)*	*(0)*	*(0)*	*(39 983)*	*(16)*	*(40 005)*
	(101)	**(5)**	**(0)**	**(0)**	**(39 883)**	**(16)**	**(40 005)**
Összesen	**121**	**3 040**	**493**	**1 342**	**3 851**	**2 140**	**10 987**

** A pénzügyi támogatások keretében nyújtott back-to-back hitelek kivételével.*

Amennyiben az EUR 10 %-kal erősödött volna a többi devizával szemben, az a következő hatást eredményezte volna:

millió EUR

	Gazdasági eredmény			
	USD	GBP	DKK	SEK
2017	*(5)*	*(339)*	*(8)*	*(71)*
2016	*(4)*	*(272)*	*(43)*	*(118)*

millió EUR

	Nettó eszközök			
	USD	GBP	DKK	SEK
2017.12.31.	*(5)*	*(5)*	*(2)*	*(5)*
2016.12.31.	*(7)*	*(5)*	*(1)*	*(4)*

Amennyiben az EUR 10 %-kal gyengült volna e devizákkal szemben, az a következő hatást eredményezte volna:

millió EUR

	Gazdasági eredmény			
	USD	GBP	DKK	SEK
2017	*6*	*414*	*10*	*87*
2016	*5*	*332*	*53*	*145*

millió EUR

	Nettó eszközök			
	USD	GBP	DKK	SEK
2017.12.31.	*7*	*6*	*2*	*6*
2016.12.31.	*9*	*6*	*2*	*5*

Pénzügyi támogatásra vonatkozó forrásbevonási és hitelezési tevékenységek

A legtöbb pénzügyi eszközt és kötelezettséget euróban tartják, így esetükben az Uniónak nincs devizakockázata. Az Unió azonban az Euratom pénzügyi eszköz révén USD-ban is nyújt hiteleket, amelyeket ugyanilyen összegű USD-hitelek felvételével finanszíroznak (back-to-back műveletek). Az Euratom tekintetében az EU-nak a mérlegfordulónapon nincs devizakockázata.

Pénztárkezelés

Az (EU, Euratom) 2016/804 tanácsi rendelettel módosított 609/2014/EU, Euratom tanácsi rendeletnek megfelelően a tagállamok által az eurótól különböző pénznemben befizetett saját forrásokat a saját források számláin tartják nyilván. Ezeket a saját forrásokat átváltják euróra, amennyiben kifizetések teljesítésének fedezése érdekében szükségesek. Az e források kezelésére alkalmazandó eljárásokat a fent említett rendelet írja elő. Néhány korlátozott esetben ezeket a forrásokat közvetlenül az ugyanabban a devizában teljesítendő kifizetésekre használják fel.

A Bizottság kereskedelmi bankoknál vezet néhány, az uniós tagállamok eurótól különböző pénznemeiben, valamint USD-ban vagy CHF-ban tartott számlát az ugyanazon pénznemben meghatározott kifizetések végrehajtásának céljából. E számlákat a végrehajtandó kifizetések összegétől függően töltik fel, következésképpen egyenlegük nem jelent devizakockázatnak való kitettséget.

Amennyiben a saját forrásoktól különböző bevételek eurótól eltérő pénznemben érkeznek, ezeket a kifizetések végrehajtása érdekében az ugyanabban a pénznemben vezetett bizottsági számlákra továbbítják, vagy átváltják euróra és euróban vezetett számlákra továbbítják. Az eurótól különböző pénznemben vezetett előlegszámlákat az ugyanabban a pénznemben teljesítendő rövid távú helyi kifizetési igények becslésétől függően töltik fel. E számlák egyenlegét a rájuk vonatkozó felső korlátoknak megfelelő szinten tartják.

Pénzbírságok

Előzetesen beszedett pénzbírságok (betétek és BUFI portfólió) és bankgaranciák

Mivel valamennyi pénzbírságot euróban róják ki és fizetik be, devizakockázatuk nincs.

A külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap

E garanciaalap pénzügyi eszközeit euróban tartják, így nincs devizakockázat. Egy hitel kedvezményezettjének nemteljesítését követően a garanciaalapból történő lehívások eredményeképpen az EU-ra engedményezett hiteleket eredeti pénznemükben teljesítik, és ezért az EU-t devizakockázatnak teszik ki. A hitel-visszafizetés ütemezéséhez kapcsolódó bizonytalanság miatt nem folyik devizaárfolyam-változás kompenzálására irányuló tevékenység (fedezeti tevékenység).

ESBA-garanciaalap

Az ESBA-garanciaalap jelenleg EUR-ban és USD-ban működik. 2016 decemberében végrehajtották az első, USD-ban meghatározott fix kamatozású hitelpapírokban (Egyesült Államok Kincstára) történő befektetést azzal a céllal, hogy javítsák a hozamokat és diverzifikálják az amerikai piacnak való kitettség

révén fennálló piaci kockázatot. A devizakockázatot az USD-befektetések portfóliójának piaci értékét fedező származtatott ügyletek (tőzsdén kívüli határidős devizaügyletek) kötése révén kezelik. A maximális nem fedezett devizakitettség korlátját a referenciaértéken és az éves stratégiai allokáción belüli teljes portfólióérték 1 %-ában rögzítették. Így az USD-befektetések piaci értékének az 1 %-os korlátot meghaladó vagy az alatti, felfelé vagy lefelé irányuló változásai az egyensúly helyreállítását váltanák ki (ugyanabba vagy ellenkező irányba tartó új tőzsdén kívüli határidős ügylet), amely ennek megfelelően kiigazítaná vagy visszafordítaná a fedezett pozíciót. A fedezet újrakiigazítását az EUR/USD átváltási árfolyam változásai is kiválthatják.

6.4. KAMATLÁBKOCKÁZAT

A következő táblázat az értékesíthető pénzügyi eszközök kamatláb-érzékenységét szemlélteti a kamatlábak +/–100 bázispontos (1 %-os) lehetséges változását feltételezve.

millió EUR

	Növekedés (+) / csökkenés (–) bázispontokban	Nettó eszközökre gyakorolt hatás
2017.12.31.: Értékesíthető pénzügyi eszközök	*+100*	*(359)*
	–100	*382*
2016.12.31.: Értékesíthető pénzügyi eszközök	*+100*	*(291)*
	–100	*313*

Pénzügyi támogatásra vonatkozó forrásbevonási és hitelezési tevékenységek

A forrásbevonási és hitelezési tevékenységek jellegéből adódóan az Unió számottevő kamatozó eszközzel és kötelezettséggel rendelkezik. A hitelfelvételekből eredő kamatlábkockázatot azonban ellentételezik az azonos feltételekkel nyújtott hitelek (viszonossági vagy back-to-back műveletek).

Pénztárkezelés

A Bizottság pénztára nem kölcsönöz pénzt, következésképpen nincs kitéve kamatlábkockázatnak. A különböző bankszámlákon tartott egyenlegei után azonban kamatot számítanak fel. A Bizottság ezért intézkedéseket vezetett be annak biztosítására, hogy a bankszámláin realizált kamat kövesse a piaci kamatlábakat, valamint ezek lehetséges ingadozását.

A tagállamok államkincstáránál nyitott sajátforrás-számlák nem kamatozók, kezelésük pedig díjmentes. A nemzeti központi bankoknál vezetett számlák esetében a díjazás az egyes intézmények által alkalmazott hivatalos kamatlábakon történhet. Mivel az e számlákra alkalmazott díjazás némelyike jelenleg esetlegesen negatív, készpénzkezelési eljárásokat léptettek életbe az e számlákon tartott egyenlegek minimalizálása érdekében.

Ezenfelül a sajátforrás-számlákat az (EU, Euratom) 2016/804 tanácsi rendelettel módosított 609/2014/EU, Euratom tanácsi rendelettel összhangban védik a negatív kamatok bármilyen hatásától.

A kereskedelmi bankoknál vezetett számlákon tartott napi egyenlegeken naponta realizálnak kamatot. Ez változó piaci kamatlábakon alapul, amelyekre szerződésben lefektetett (pozitív vagy negatív) kamatláb-különbözetet alkalmaznak. A kereskedelmi bankok által alkalmazott kamatlábakat szerződés szerint általában nullában rögzítik. Ennek eredményeképpen nincs olyan kockázat, hogy a Bizottság a piaci kamatlábaknál alacsonyabb kamatlábon realizáljon kamatot.

Pénzbírságok

Előzetesen beszedett pénzbírságok (betétek és BUFI portfólió) és bankgaranciák

Az előzetesen beszedett pénzbírságokat pénzpiaci eszközök és hosszú lejáratú kötvények portfóliójába fektetik be, amelynek teljes átlagos futamideje 2,6 év.

A külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap

A külső fellépésekre vonatkozó garanciaalapban tartalékba helyezett költségvetést pénzpiaci eszközök és hosszú lejáratú kötvények portfóliójába fektetik be, amelynek teljes átlagos futamideje 2,93 év.

ESBA-garanciaalap

Az ESBA-garanciaalapban tartalékba helyezett költségvetést pénzpiaci eszközök és hosszú lejáratú kötvények portfóliójába fektetik be, amelynek teljes átlagos futamideje 3,5 év.

6.5. HITELKOCKÁZAT

Azok az összegek, amelyek az Unió hitelkockázatnak való kitettségét mutatják a jelentéstételi időszak végén, a **2.** megjegyzésben kimutatott pénzügyi instrumentumok könyv szerinti értékei.

A nem értékvesztett pénzügyi eszközök kor szerinti elemzése

millió EUR

	Összesen	Nem késedelmes, nem értékvesztett	Késedelmes, de nem értékvesztett		
			1 éven belül	1–5 év	5 éven túl
Hitelek	*54 981*	*54 980*	*0*	*–*	*–*
Követelések és behajtható követelések	*12 366*	*8 905*	*2 894*	*359*	*208*
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	*23*	*23*	*–*	*–*	*–*
Összesen 2017.12.31-én	**67 369**	**63 908**	**2 894**	**359**	**208**
Hitelek	*55 477*	*55 476*	*1*	*–*	*–*
Követelések és behajtható követelések	*11 622*	*10 310*	*130*	*909*	*273*
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	*0*	*0*	*–*	*–*	*–*
Összesen 2016.12.31-én	**67 099**	**65 786**	**131**	**909**	**273**

Az 1–5 év közötti követelések és behajtható követelések 278 millió EUR (2016: 870 millió EUR) összegben versenyjogi pénzbírságokhoz kapcsolódó behajtható követeléseket is magukban foglalnak, amelyeket nagymértékben bankgarancia fedez, így a Bizottság hitelkockázatnak való kitettsége alacsony. A garanciákat a megbírságolt vállalkozások nyújtják a pénzbírságok előzetes megfizetésének alternatívájaként.

Nem késedelmes vagy nem értékvesztett pénzügyi eszközök hitelminősége

millió EUR

	AFS*	Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök**	2017.12.31. Hitelek és követelések***	Pénzeszközök	Összesen
Külső hitelminősítéssel rendelkező partnerek					
Kiváló és magas fokozatú	*8 068*	*16*	*3 132*	*19 261*	*30 477*
Felső középfokozatú	*1 794*	*–*	*23 879*	*3 977*	*29 650*
Alsó középfokozatú	*2 186*	*–*	*28 041*	*463*	*30 691*
Befektetésre nem ajánlott	*–*	*–*	*4 087*	*389*	*4 476*
	12 048	**16**	**59 139**	**24 090**	**95 293**
Külső hitelminősítéssel nem rendelkező partnerek					
1. csoport	*–*	*6*	*4 745*	*21*	*4 772*
2. csoport	*–*	*–*	*1*	*–*	*1*
	–	**6**	**4 746**	**21**	**4 773**
Összesen	**12 048**	**23**	**63 885**	**24 111**	**100 067**

millió EUR

	AFS*	Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök**	2016.12.31. Hitelek és követelések***	Pénzeszközök	Összesen
Külső hitelminősítéssel rendelkező partnerek					
Kiváló és magas fokozatú	*6 451*	*–*	*3 386*	*21 990*	*31 828*
Felső középfokozatú	*1 412*	*–*	*23 826*	*5 325*	*30 563*
Alsó középfokozatú	*1 056*	*–*	*4 532*	*492*	*6 081*
Befektetésre nem ajánlott	*–*	*–*	*27 724*	*744*	*28 468*
	8 920	**–**	**59 469**	**28 552**	**96 941**
Külső hitelminősítéssel nem rendelkező partnerek					
1. csoport	*–*	*0*	*6 238*	*33*	*6 272*
2. csoport	*–*	*–*	*79*	*–*	*79*
	–	**0**	**6 317**	**33**	**6 351**
Összesen	**8 920**	**0**	**65 786**	**28 585**	**103 292**

* *Értékesíthető pénzügyi eszközök (kivéve a tőkeinstrumentumokat és az egységesített alapot).*
** *Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök.*
*** *A hitelek és követelések magukban foglalják a behajtható követeléseket.*

A fenti táblázat nem tartalmazza a külső hitelminősítéssel nem rendelkező tőkeinstrumentumok formájában lévő értékesíthető pénzügyi eszközöket. A fent említett négy kockázati kategória elvben a külső hitelminősítők minősítési kategóriáin alapul a következők szerint:

- Kiváló és magas fokozatú: Moody P-1, Aaa – Aa3; S&P A-1+, A-1, AAA – AA -; Fitch F1+, F1, AAA – AA- és azzal egyenértékű.
- Felső középfokozatú: Moody P-2, A1 – A3; S&P A-2, A+ - A-; Fitch F2, A+ - A- és azzal egyenértékű.
- Alsó középfokozatú: Moody P-3, Baa1 – Baa3, S&P A-3, BBB+ - BBB-; Fitch F-3, BBBB+ - BBB- és azzal egyenértékű.
- Befektetésre nem ajánlott: Moody nem elsőrendű, Ba1 – C; S&P B, C, BB+ - D; Fitch B, C, BB+ - D és azzal egyenértékű.

Az EU a külső hitelminősítők e minősítési kategóriáit különösen a pénzügyi instrumentumok és a kereskedelmi bankok vonatkozásában referenciapontként alkalmazza, ám egyedi esetekben saját elemzését követően esetlegesen akkor is tarthat összegeket a fenti kockázati kategóriákban, ha a fent említett egy vagy több hitelminősítő esetlegesen leminősíti az adott partnert. A nem minősített partnerek 1. csoportja a tiszta múltú adósokhoz, míg a 2. csoport a múltban nem teljesítő adósokhoz kapcsolódik.

A hitelek és követelések alatt feltüntetett, befektetésre nem ajánlott kategóriába besorolt fenti összegek elsősorban a Bizottság által a pénzügyi nehézségekkel küzdő tagállamok részére folyósított pénzügyi támogatási hitelekhez, valamint a sajátforrás-rendeletek és egyéb jogalapok alapján néhány tagállammal szembeni behajtható követelésekhez kapcsolódnak. A pénzeszközök alatt feltüntetett összeg a tagállamok államkincstáránál vagy központi bankjánál nyitott, a fent említett rendelet által előírtak szerint a sajátforrás-hozzájárulások nyilvántartására szolgáló sajátforrás-bankszámlákhoz kapcsolódik. A Bizottság a fenti számlákat kizárólag a költségvetés végrehajtása kapcsán felmerülő készpénzigényei fedezésére használhatja.

Pénzügyi támogatásra vonatkozó forrásbevonási és hitelezési tevékenységek

A hitelkockázatnak való kitettség kezelése az Euratom esetében először országgaranciák kieszközlésével, majd a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalapon keresztül (makroszintű pénzügyi támogatás és Euratom), majd a Bizottság tagállamoknál fenntartott sajátforrás-számláiról a szükséges összegek lehívásával, végül az Unió költségvetésén keresztül történik.

A sajátforrás-határozat a tagállamok GNI-jének 1,20 %-ában rögzíti a GNI-forrás felső határát, és 2017-ben ténylegesen 0,76 %-ot használtak fel a kifizetési előirányzatok fedezésére. Ez azt jelenti, hogy 2017. december 31-én 0,44 %-os volt az e garanciák fedezésére rendelkezésre álló mozgástér. E célból az Uniónak joga van felszólítani a tagállamokat, hogy biztosítsák a hitelezőivel szembeni uniós jogi kötelezettségvállalások teljesítését.

Pénztárkezelés

A saját forrásokról szóló, az (EU, Euratom) 2016/804 tanácsi rendelettel módosított 609/2014/EU, Euratom tanácsi rendeletnek megfelelően a Bizottság pénztári forrásainak többségét a tagállamok által saját hozzájárulásuk (saját források) befizetésére nyitott számlákon vezetik. Minden ilyen számlát a tagállamok államkincstáránál vagy központi bankjánál vezetnek. Ezek az intézmények a legalacsonyabb hitel-(vagy partner-) kockázatot jelentik a Bizottság számára, mivel ezeknek a kockázatoknak tagállamaival szemben kitéve. A Bizottság pénztári forrásainak azon része tekintetében, amelyeket kifizetések végrehajtása érdekében kereskedelmi bankoknál tartanak, e számlák feltöltése „just-in-time” rendszerben történik, és a pénztári készpénzkezelési rendszer automatikusan kezeli azt. A számlákon a napi kifizetések átlagos összegének figyelembevételével minimális szintű készpénzt tartanak. Ennek következtében az e számlákon tartott napi teljes összeg folyamatosan nagyon alacsony (összességében átlagosan kevesebb mint 80 millió EUR, és 21 számla között oszlik meg), így biztosítva, hogy a Bizottság hitelkockázatnak való kitettsége korlátozott. Ezeket az összegeket a napi általános pénztári egyenlegekkel érdemes összevetni, amelyek 2017-ben 4 milliárd EUR és 40 milliárd EUR között ingadoztak, és a Bizottság számláiról 2017-ben összesen 134 milliárd EUR-t meghaladó összegben teljesítettek kifizetéseket.

Emellett a kereskedelmi bankokat egyedi iránymutatások alkalmazásával választják ki, hogy tovább minimalizálják azokat a partnerkockázatokat, amelyeknek a Bizottság ki van téve:

- Minden kereskedelmi bankot közbeszerzési eljárással választanak ki. A közbeszerzési eljárásban való részvételhez szükséges minimum rövid távú hitelminősítés Moody's P-1 vagy azzal egyenértékű. Egyedi, kellően indokolt körülmények esetén ennél alacsonyabb szint is elfogadható.

- A Bizottság számláit vezető kereskedelmi bankok hitelminősítését naponta nyomon követik.

- Az EU-n kívüli küldöttségeknél az előlegszámlákat egyszerűsített közbeszerzési eljárás során kiválasztott helyi bankoknál vezetik. A minősítési követelmények a helyi viszonyoktól függnek és országonként jelentősen eltérőek lehetnek. A kockázatnak való kitettség korlátozása érdekében e számlák egyenlegeit a lehető legalacsonyabb szinten tartják (a működési igények figyelembevételével), a számlákat rendszeresen feltöltik, az alkalmazott felső határokat pedig évente felülvizsgálják.

Pénzbírságok

Előzetesen beszedett pénzbírságok: betétek

A 2010 előtt előzetesen beszedett pénzbírságokra vonatkozó betéteket kezelő bankokat közbeszerzési eljárás keretében választják ki a hitelminősítési követelményeket, valamint a partner tőkéjével arányosan elhelyezhető pénzeszközök összegét meghatározó belső kockázatkezelési politikának megfelelően.

A kifejezetten az előzetesen beszedett pénzbírságok letétbe helyezésére kiválasztott kereskedelmi bankok vonatkozásában általános szabályként legalább A (S&P vagy ezzel egyenértékű) hosszú távú hitelminősítés és legalább A-1 (S&P vagy ezzel egyenértékű) rövid távú minősítés szükséges. Egyedi intézkedéseket alkalmaznak abban az esetben, ha az ebbe a csoportba tartozó bankokat leminősítik. Az egyes bankoknál elhelyezett összegeket továbbá a bank szavatoló tőkéjének egy bizonyos százalékára korlátozzák, amely az egyes pénzintézetek hitelminősítésétől függően változik. E korlátok kiszámításánál figyelembe veszik az ugyanezen intézmény által a Bizottság számára kibocsátott fennálló garanciák összegét is. Rendszeresen felülvizsgálják azt is, hogy a fennálló betétek megfelelnek-e az alkalmazandó szakpolitikai követelményeknek.

Előzetesen beszedett pénzbírságok: BUFI portfólió

A 2010-től kiszabott, előzetesen beszedett pénzbírságokból származó állampapír-befektetések kapcsán a Bizottság hitelkockázati kitettséget vállal. A legnagyobb mértékben Franciaországgal szemben van kitéve e kockázatnak, amely a portfólió 26 %-ával rendelkezik. A legmagasabb kitettségű öt ország (Franciaország, Olaszország, Spanyolország, Németország és Belgium) együttesen a befektetési portfólió 72 %-át jelenti. A portfólió súlyozott átlagos hitelminősítése A– (S&P vagy azzal egyenértékű).

Pénzügyi garanciák

Az ilyen garanciák elfogadására alkalmazott kockázatkezelési politika magas hitelminőséget biztosít a Bizottság számára. Rendszeresen felülvizsgálják azt is, hogy a fennálló garanciák megfelelnek-e az alkalmazandó szakpolitikai követelményeknek.

A külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap

A kincstári portfólió elfogadott eszközkezelési iránymutatásai és/vagy befektetési stratégiája bizonyos korlátokat és korlátozásokat határoz meg a portfólió hitelkockázatnak való kitettsége korlátozása érdekében. Ezek a korlátok és korlátozások magukban foglalják a következőket: jogosultsági kritériumok, abszolút hitelkorlátok nominális értelemben a kibocsátó kategóriájától függően, relatív koncentrációs korlátok a kibocsátó kategóriájától függően, valamint koncentrációs korlátok kibocsátásonként. Valamennyi befektetés legalább befektetésre ajánlott kategóriába van besorolva.

ESBA-garanciaalap

Az eszközkezelési iránymutatások, kockázati és befektetési stratégiák bizonyos korlátokat és korlátozásokat határoznak meg a portfólió hitelkockázatnak való kitettsége korlátozása érdekében, amely általában a befektetésre ajánlott kategóriára korlátozódik. A portfólió súlyozott átlagos hitelminősítése A– (S&P vagy azzal egyenértékű).

Mivel 2017. december 31-én valamennyi fennálló határidős devizaügyletben az egyetlen partner a Nemzetközi Fizetések Bankja volt, az említett időpontban semmilyen hitelképesség-javítást, mint például fedezetet, nettósítási megállapodást vagy garanciát nem léptettek életbe. A beszámolási időszak végén pozitív valós értékkel rendelkező származtatott devizaügyletekre vonatkozó hitelkockázatnak való maximális kitettség a mérlegben szereplő könyv szerinti értékkel egyenlő.

6.6. LIKVIDITÁSI KOCKÁZAT

A pénzügyi kötelezettségek lejáratának elemzése a fennmaradó lejárati idő alapján

millió EUR

	1 éven belül	1–5 év	5 éven túl	Összesen
Hitelfelvételek	*(6 700)*	*(14 862)*	*(33 279)*	*(54 841)*
Szállítói kötelezettségek	*(39 048)*	*–*	*–*	*(39 048)*
Egyéb	*(150)*	*(665)*	*(1 255)*	*(2 070)*
Összesen 2017.12.31-én	**(45 898)**	**(15 527)**	**(34 534)**	**(95 959)**
Hitelfelvételek	*(2 094)*	*(18 084)*	*(34 950)*	*(55 128)*
Szállítói kötelezettségek	*(40 005)*	*–*	*–*	*(40 005)*
Egyéb	*(189)*	*(637)*	*(1 397)*	*(2 222)*
Összesen 2016.12.31-én	**(42 288)**	**(18 721)**	**(36 346)**	**(97 355)**

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek

millió EUR

	1 éven belül	1–5 év	5 éven túl	Összesen
Származtatott pénzügyi eszköz fizetési oldal	*(634)*	*(2)*	–	*(635)*
Származtatott pénzügyi eszköz bevételi oldal	*638*	–	–	*638*
Nettó cash flow-k 2017.12.31-én	**5**	**(2)**	**–**	**3**
Származtatott pénzügyi eszköz fizetési oldal	*(150)*	–	–	*(150)*
Származtatott pénzügyi eszköz bevételi oldal	*149*	–	–	*149*
Nettó cash flow-k 2016.12.31-én	**(1)**	**–**	**–**	**(1)**

Pénzügyi támogatásra vonatkozó forrásbevonási és hitelezési tevékenységek

A hitelfelvételből eredő likviditási kockázatot általában ellentételezik az azonos feltételekkel nyújtott hitelek (viszonossági vagy back-to-back műveletek). A makroszintű pénzügyi támogatás és az Euratom vonatkozásában a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap szolgál likviditási tartalékként (illetve biztonsági hálóként) a hitelfelvevő nemfizetése vagy késedelmes fizetése esetén. A fizetésimérleg-eszköz vonatkozásában a 431/2009/EK tanácsi rendelet olyan eljárást ír elő, amely elegendő időt biztosít arra, hogy a Bizottság tagállamoknál vezetett sajátforrás-számláiról mobilizálják a forrásokat. Az európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus vonatkozásában a 407/2010/EU tanácsi rendelet hasonló eljárásról rendelkezik.

Pénztárkezelés

Az uniós költségvetési alapelvek biztosítják, hogy egy adott év folyamán elegendő általános készpénzforrás áll rendelkezésre valamennyi kifizetés teljesítésére. A teljes tagállami hozzájárulások valóban megegyeznek a pénzügyi év kifizetési előirányzatainak összegével. A tagállami hozzájárulásokat azonban tizenkét részletben szedik be havonta az év folyamán, míg a kifizetések bizonyos szezonalitást mutatnak. Ezenfelül az (EU, Euratom) 2016/804 tanácsi rendelettel módosított 609/2014/EU, Euratom tanácsi rendeletnek (a saját források rendelkezésre bocsátásának módszereiről és eljárásáról szóló rendeletnek) megfelelően egy adott (N) hónap 16. napját követően jóváhagyott költségvetéshez (költségvetés-módosításhoz) kapcsolódó tagállami hozzájárulások csak az N+2. hónapban állnak rendelkezésre, a kapcsolódó kifizetési előirányzatok viszont azonnal rendelkezésre állnak. Annak biztosítása érdekében, hogy a rendelkezésre álló pénztári források mindig elegendőek legyenek egy adott hónapban végrehajtandó összes kifizetés teljesítésére, rendszeres készpénz-előrejelzési eljárások alkalmazására kerül sor, a saját források vagy további pénzeszközök pedig szükség esetén, bizonyos határokon belül és bizonyos feltételek mellett előre lehívhatók a tagállamoktól. Az elmúlt években a kiadások szezonalitása és az átfogó költségvetési megszorítások miatt fokozni kellett az év folyamán teljesített kifizetések ütemének nyomon követését. A fentieken túl, a Bizottság napi pénztárkezelési műveleteivel összefüggésben, automatizált készpénzkezelési eszközök biztosítják, hogy a Bizottság minden egyes bankszámláján napi szinten elegendő likviditás álljon rendelkezésre.

Pénzbírságok

Előzetesen beszedett pénzbírságok: BUFI portfólió

Az alap kezelése azon alapelv szerint történik, hogy az eszközök likviditási és mobilizálási foka optimális legyen a vonatkozó kötelezettségvállalásokkal kapcsolatban. A portfólió nagy részét olyan magas likviditású értékpapírok teszik ki, amelyeket váratlan pénzeszköz-kiáramlások teljesítése érdekében értékesíteni lehet. Ezenfelül a betétek, az egy éven belül lejáró értékpapírok és a változó kamatozású kötvények aránya 38 %.

A külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap

Az alap kezelése azon alapelv szerint történik, hogy az eszközök likviditási és mobilizálási foka optimális legyen a vonatkozó kötelezettségvállalásokkal kapcsolatban. Az alapnak legalább 100 millió EUR-t kell 12 hónapot nem meghaladó lejáratú, monetáris eszközökből álló rövid lejáratú portfólióban tartania. 2017. december 31-én e befektetések összege a pénzeszközökkel együtt 244 millió EUR-t tett ki. Ezenfelül előírás, hogy az alap névértékének legalább 20 %-át monetáris eszközök, egy évet nem meghaladó hátralévő lejáratú fix kamatozású kötvények és változó kamatozású kötvények alkossák. 2017. december 31-én ez az arány 23 % volt.

ESBA-garanciaalap

Az ESBA-garanciaalap kezelése azon alapelv szerint történik, hogy az eszközök kellően likvidek és mobilizálhatók legyenek a vonatkozó kötelezettségvállalásokkal kapcsolatban. A portfólió nagy részét olyan magas likviditású értékpapírok teszik ki, amelyeket váratlan pénzeszköz-kiáramlások teljesítése érdekében értékesíteni lehet, beleértve a leglikvidebb, USD-ban denominált értékpapírokat (amerikai kincstárjegyeket), amelyek a beszámoló fordulónapján a teljes befektetési portfólió 16 %-át tették ki.

A származtatott ügyletek elszámolása bruttó, és az elszámolás alapja a szerződéses lejáratuk. A kötelezettségeket az USD-ban denominált eszközök értékesítésén és/vagy csereügyleten keresztül teljesítik, így lehetséges, hogy az árfolyam-különbözetek miatt pénzeszköz-kiáramlás történik.

Semmilyen likviditáskezelésre nincs szükség a fedezeti/biztosítéki követelmények tekintetében, mivel a jelenlegi fedezeti partner elfogadja, hogy fedezetre/letéti felhívásra vonatkozó követelmények nélkül működjön együtt a Bizottsággal.

Egyéb pénzügyi instrumentumok – devizaopció

A 2017. december 31-én véget ért év folyamán az EU egy származtatott ügyletet (devizaopciót) kötött a pénzügyi intézmények által nyújtott hitelekhez kapcsolódó deviza leértékelésének fedezésére (lásd a **2.11.2.** megjegyzést). Az uniós költségvetésből finanszírozott egyéb pénzügyi instrumentumokat illetően az az összeg, amelyért ezen opció alapján az EU felelős, nem haladhatja meg a lekötött összeget, amely az említett tény által enyhített likviditási kockázatot jelenti.

7. KAPCSOLT FELEKRE VONATKOZÓ KÖZZÉTÉTELEK

7.1. KAPCSOLT FELEK

Az EU kapcsolt felei a konszolidálásba bevont uniós gazdálkodó egységek, társult vállalkozások és ezen egységek felsővezetése. Az ezen egységek közötti ügyletekre az Unió szokásos működésének részeként került sor, és így az uniós számviteli szabályoknak megfelelően ezen ügyletek vonatkozásában nincs szükség egyedi közzétételi követelményekre.

7.2. A FELSŐVEZETÉS FŐ JOGOSULTSÁGAI

Az EU felsővezetését érintő, kapcsolt felekre vonatkozó műveletekkel kapcsolatos adatok bemutatása céljából e személyeket öt csoportba sorolták:

1. kategória: az Európai Tanács elnöke, a Bizottság elnöke és az Európai Unió Bíróságának elnöke

2. kategória: a Bizottság alelnöke és az EU külügyi és biztonságpolitikai főképviselője, valamint a Bizottság többi alelnöke

3. kategória: a Tanács főtitkára, a Bizottság tagjai, az Európai Unió Bíróságának bírái és főtanácsnokai, a Törvényszék elnöke és tagjai, az Európai Unió Közszolgálati Törvényszékének elnöke és tagjai, az ombudsman és az európai adatvédelmi biztos

4. kategória: a Számvevőszék elnöke és tagjai

5. kategória: az intézmények és ügynökségek legmagasabb rangú köztisztviselői

Jogosultságaik összefoglalására az alábbiakban kerül sor. További információk találhatók az Europa honlapon közzétett személyzeti szabályzatban, amely az Unió valamennyi tisztviselőjének jogait és kötelezettségeit tartalmazó hivatalos dokumentum. A felsővezetés semmilyen kedvezményes hitelben nem részesült az Uniótól.

A FELSŐVEZETÉS FŐ PÉNZÜGYI JOGOSULTSÁGAI

EUR

Jogosultság (alkalmazottanként)	1. kategória	2. kategória	3. kategória	4. kategória	5. kategória
Alapilletmény (havi)	*27 436,90*	*24 852,26 – 25 846,36*	*19 881,81 – 22 367,04*	*21 472,36 – 22 864,09*	*12 641,93 – 19 881,81*
Lakhatási támogatás/Külföldi munkavégzési támogatás	*15 %*	*15 %*	*15 %*	*15 %*	*0–4 %–16 %*
Családi támogatások:					
Háztartási támogatás (a fizetés %-ában)	2 % + 184,55	2 % + 184,55	2 % + 184,55	2 % + 184,55	2 % + 184,55
Eltartott gyermek	403,25	403,25	403,25	403,25	403,25
Iskola előtti	98,51	98,51	98,51	98,51	98,51
Iskoláztatási, vagy	273,6	273,6	273,6	273,6	273,6
A munkavégzés helyén kívüli képzés	547,2	547,2	547,2	547,2	547,2
Az elnöklő bírák támogatása	*tárgytalan*	*tárgytalan*	*627,76*	*tárgytalan*	*tárgytalan*
Reprezentációs költségtérítés	*1 486,84*	*955,58*	*627,76*	*tárgytalan*	*tárgytalan*
Éves utazási költségek	*tárgytalan*	*tárgytalan*	*tárgytalan*	*tárgytalan*	*tárgytalan*
Tagállamba átutalható:					
Iskoláztatási támogatás*	Igen	Igen	Igen	Igen	Igen
A fizetés %-ában*	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
A kk nélküli fizetés %-ában	legfeljebb 25 %	legfeljebb 25 %	legfeljebb 25 %	legfeljebb 25 %	legfeljebb 25 %
Reprezentációs költségek	*visszatérített*	*visszatérített*	*visszatérített*	*tárgytalan*	*tárgytalan*
Szolgálati jogviszony megkezdése:					
Beilleszkedési kiadások	54 873,80	48 969,98 – 50 928,78	39 763,62 – 44 734,07	42 944,71 – 45 728,19	visszatérített
Családtagok utazási költségei	visszatérített	visszatérített	visszatérített	visszatérített	visszatérített
Költözésből adódó kiadások	visszatérített	visszatérített	visszatérített	visszatérített	visszatérített
Szolgálati jogviszony megszűnése:					
Újraletelepedési kiadások	27 436,90	24 852,26 – 25 846,36	19 881,81 – 22 367,04	21 472,36 – 22 864,09	visszatérített
Családtagok utazási költségei	visszatérített	visszatérített	visszatérített	visszatérített	visszatérített
Költözésből adódó kiadások	visszatérített	visszatérített	visszatérített	visszatérített	visszatérített
Átmenet (a fizetés %-ában)**	40 %–65 %	40 %–65 %	40 %–65 %	40 %–65 %	tárgytalan
Betegségbiztosítás	fedezett	fedezett	fedezett	fedezett	fedezett
Nyugdíj (a fizetés %-ában, adózás előtt)	*Legfeljebb 70 %*	*Legfeljebb 70 %*	*Legfeljebb 70 %*	*Legfeljebb 70 %*	*Legfeljebb 70 %*
Levonások:					
Jövedelemadó	8 %–45 %	8 %–45 %	8 %–45 %	8 %–45 %	8 %–45 %
Betegségbiztosítás (a fizetés %-ában)	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*
Speciális levonás a fizetés után	7 %	7 %	7 %	7 %	6–7 %
Nyugdíjjárulék	tárgytalan	tárgytalan	tárgytalan	tárgytalan	9,8 %
Személyek száma év végén	**3**	**6**	**93**	**28**	**112**

** Korrekciós koefficiens (kk) alkalmazásával.*

*** A távozást követő első három évre fizetik.*

8. A MÉRLEGFORDULÓNAP UTÁNI ESEMÉNYEK

A beszámoló aláírásának dátumáig nem jutott a Bizottság számvitelért felelős tisztviselőjének tudomására olyan lényeges esemény, amelyet e szakaszban kellene bemutatni, és jelentés sem érkezett ilyenről. A **4.1.1.** megjegyzésben kifejtettek szerint az ESBA-megállapodást 2018 márciusában az(EU) 2017/2396 rendelethez igazították.

A beszámoló és az ahhoz kapcsolódó megjegyzések a rendelkezésre álló legfrissebb adatok alapján készültek, és a bemutatott információk ezt tükrözik.

9. A KONSZOLIDÁLÁS ALKALMAZÁSI KÖRE

A. ELLENŐRZÖTT INTÉZMÉNYEK (52)

1. Intézmények és tanácsadó szervek (11)

Európai Parlament
Európai Tanács
Európai Bizottság
Európai Számvevőszék
Az Európai Unió Bírósága
Európai Külügyi Szolgálat
Európai adatvédelmi biztos
Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
Európai ombudsman
Régiók Bizottsága
Az Európai Unió Tanácsa

2. Uniós ügynökségek (39)

2.1. Végrehajtó ügynökségek (6)

Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség
Fogyasztó-, Egészség-, Élelmiszerügyi és Mezőgazdasági Végrehajtó Ügynökség
Kutatási Végrehajtó Ügynökség
Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség
Innovációs és Hálózati Projektek Végrehajtó Ügynökség
Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége

2.2. Decentralizált ügynökségek (33)

Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség
Európai Gyógyszerügynökség
Európai GNSS Ügynökség
Európai Vegyianyag-ügynökség
Fusion for Energy (Fúziósenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozás)
Eurojust
A Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete
Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség
Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ
Európai Környezetvédelmi Ügynökség
Európai Szakképzésfejlesztési Központ
Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége
Európai Bankhatóság
Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal
Az Európai Elektronikus Hírközlési Szabályozók Testületének Hivatala
Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex)
EU-LISA (A Szabadságon, a Biztonságon és a Jog Érvényesülésén Alapuló Térség Nagyméretű IT-rendszereinek Üzemeltetési Igazgatását Végző Európai Ügynökség)
Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság
Európai Vasúti Ügynökség
Közösségi Növényfajta-hivatal
Európai Halászati Ellenőrző Hivatal
A Kábítószer és a Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontja
Az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala
Európai Rendőrségi Hivatal (EUROPOL)
Európai Repülésbiztonsági Ügynökség
Európai Uniós Hálózat- és Információbiztonsági Ügynökség
Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége
Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság
Az Európai Unió Szerveinek Fordítóközpontja
Európai Értékpapírpiaci Hatóság
Európai Képzési Alapítvány
Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért
Az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynöksége (CEPOL)

3. Egyéb ellenőrzött gazdálkodó egységek (2)

Európai Szén- és Acélközösség (felszámolás alatt)
Európai Innovációs és Technológiai Intézet

B. TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOK (1)

Európai Beruházási Alap

KISEBB GAZDÁLKODÓ EGYSÉGEK

Az alábbiakban felsorolt gazdálkodó egységeket csekély jelentőségük miatt nem vonták be az EU 2017. évi összevont pénzügyi beszámolójába a tőkemódszer alkalmazásával:

Bioalapú Iparágak Közös Vállalkozás

A Bioalapú Iparágak Közös Vállalkozás az EU és a Bioalapú Iparágak Konzorciuma (BIK) köz-magán társulása. A Bioalapú Iparágak Közös Vállalkozás arra törekszik, hogy kibontakoztassa az európai biogazdaságban rejlő lehetőségeket, előmozdítva a biológiai maradékanyagok és biológiai hulladékok környezetkímélőbb mindennapi termékekké történő, biofinomítókban, innovatív technológiák révén végzett átalakítását, amelyek a biogazdaság középpontjában állnak.

Tiszta Égbolt közös vállalkozás

A Tiszta Égbolt a legnagyobb európai kutatási program, amely a légi járművekkel összefüggő szén-dioxid-kibocsátás, gázkibocsátások és zajszintek csökkentését célzó innovatív, élvonalbeli technológiát fejleszti ki. Az EU „Horizont 2020” keretprogramja által finanszírozott Tiszta Égbolt hozzájárul az európai légi ipari együttműködés, globális vezető szerep és versenyképesség megerősítéséhez.

Az innovatív gyógyszerek kutatására irányuló kezdeményezést megvalósító közös vállalkozás (IMI közös vállalkozás)

Az IMI közös vállalkozás Európa legnagyobb olyan köz-magán társulása, melynek célja a jobb és biztonságosabb gyógyszerek kifejlesztésére irányuló folyamat felgyorsítása. Az IMI az Európai Unió és egy gyógyszeripari szövetség közös vállalkozása.

Kiváló Európai Elektronikai Alkatrészek és Rendszerek Közös Vállalkozás (ECSEL, a korábbi ARTEMIS és ENIAC közös vállalkozások összefonódása)

Az ECSEL elektronikai alkatrészekkel és rendszerekkel foglalkozó köz-magán társulás, amely összeköti a kutatást és a hasznosítást, összehangolja az európai és tagállami beruházások fokozását célzó stratégiákat, valamint fejlett ökoszisztémát épít ki.

Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai (FCH) Közös Vállalkozás

Az FCH a köz- és a magánszféra partnerségében valósul meg, és az üzemanyagcella- és hidrogéntechnológiákkal összefüggő kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységeket támogatja Európában. Célja, hogy felgyorsítsa e technológiák piaci bevezetését, és elősegítse, hogy a bennük rejlő lehetőségeknek megfelelő szerepet kapjanak az alacsony széndioxid-kibocsátású energetikai rendszer kialakításában.

Az új generációs európai légiforgalmi szolgáltatási rendszer (SESAR) megvalósítását célzó közös vállalkozás (SESAR közös vállalkozás)

A SESAR egy olyan köz-magán társulás, amelynek feladata, hogy valamennyi kapcsolódó kutatás-fejlesztési erőfeszítés uniós összehangolása és egyesítése révén korszerűsítse az európai légiforgalmi szolgáltatás rendszerét.

Shift2Rail közös vállalkozás

A Shitf2Rail az első európai vasúti közös technológiai kezdeményezés, amely az új és fejlett technológiáknak az innovatív vasúti termékmegoldásokba történő integrálásával összpontosított kutatási és innovációs, valamint piacvezérelt megoldások kialakítására törekszik.

E gazdálkodó egységek éves beszámolója nyilvánosan hozzáférhető az egyes gazdálkodó egységek honlapján.

A PÉNZÜGYI KIMUTATÁS TÁRGYALÁSA ÉS ELEMZÉSE

2017-ES PÉNZÜGYI ÉV

Meg kell jegyezni, hogy a számadatok millió euróra való kerekítése miatt a következő táblázatok néhány pénzügyi adata pontatlannak tűnhet.

TARTALOMJEGYZÉK

1. AZ EURÓPAI UNIÓ ÖSSZEVONT PÉNZÜGYI BESZÁMOLÓJA: 2017. ÉVI PÉNZÜGYI HELYZET 114
1.1. BEVÉTELEK 114
1.2. KIADÁSOK 115
1.3. ESZKÖZÖK 116
1.4. KÖTELEZETTSÉGEK 124
2. AZ UNIÓS KÖLTSÉGVETÉS VÉDELME 125
3. A KOCKÁZATOK ÉS BIZONYTALANSÁGOK KEZELÉSE AZ UNIÓS KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSA SORÁN 127
3.1. MAKROGAZDASÁGI KÖRNYEZET 127
3.2. PÉNZÜGYI TÁMOGATÁSRA VONATKOZÓ KÖLTSÉGVETÉSI FÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGEK 128
3.3. KÖLTSÉGVETÉSI GARANCIÁKHOZ KAPCSOLÓDÓ FÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGEK 129
3.4. LENDÜLET A MUNKAHELYTEREMTÉSNEK, A NÖVEKEDÉSNEK ÉS A BERUHÁZÁSOKNAK 130
3.5. AZ ÚJ BELÉPŐK RÉSZÉRE FENNTARTOTT TARTALÉK (NER) 300 131

A pénzügyi kimutatás tárgyalásának és elemzésének az a célja, hogy segítséget nyújtson az olvasónak az EU összevont pénzügyi beszámolójában bemutatott pénzügyi helyzet, pénzügyi teljesítmény és cash flow-k megértéséhez. Az itt szereplő információk nem képezték ellenőrzés tárgyát.

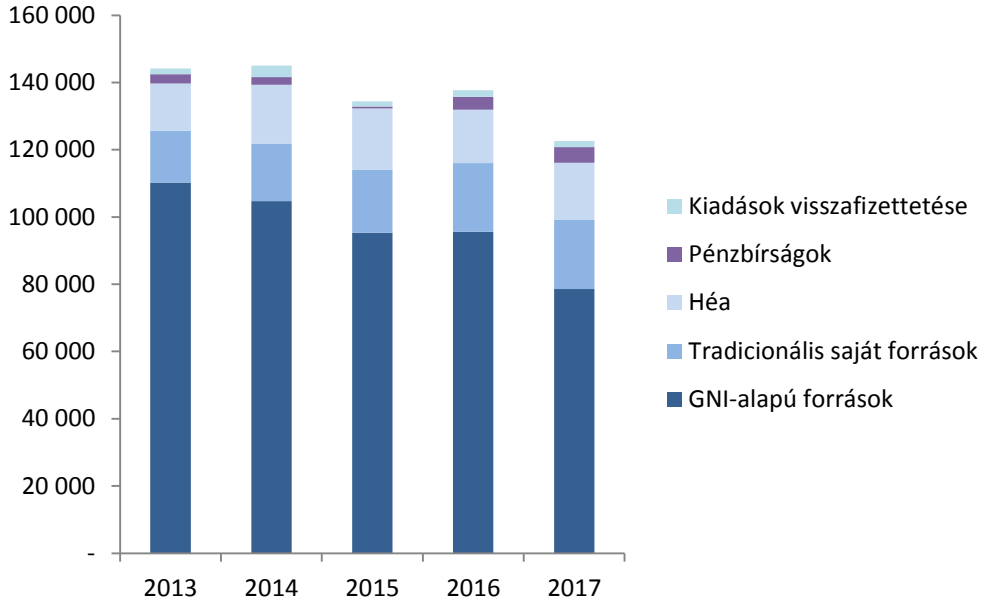
1. AZ EURÓPAI UNIÓ ÖSSZEVONT PÉNZÜGYI BESZÁMOLÓJA: 2017. ÉVI PÉNZÜGYI HELYZET

1.1. BEVÉTELEK

Az EU összevont bevétele magában foglalja a visszterhes ügyletekhez és a nem visszterhes ügyletekhez kapcsolódó összegeket, amelyek közül az utóbbi összegek a legjelentősebbek.

Az alábbi ábra áttekintést nyújt a nem visszterhes ügyletek főbb kategóriáiról.

A főbb nem visszterhes ügyletekből származó bevételek ötéves tendenciája (millió EUR)

2017-ben az összevont bevétel az előző évhez képest 7 %-kal, 136,2 milliárd EUR-ra esett vissza elsősorban a következők miatt:

- a GNI-alapú források az előző évhez képest 17 milliárd EUR-val, vagyis 18 %-kal csökkentek. Ez a hatás a fenti táblázatban látható, és elsősorban a 2017. évi költségvetés kifizetési előirányzatai csökkentésének hatását tükrözi. A GNI-alapú forrást a költségvetés azon részének finanszírozására használják, amelyet semmilyen más bevételi forrás nem fedez, és

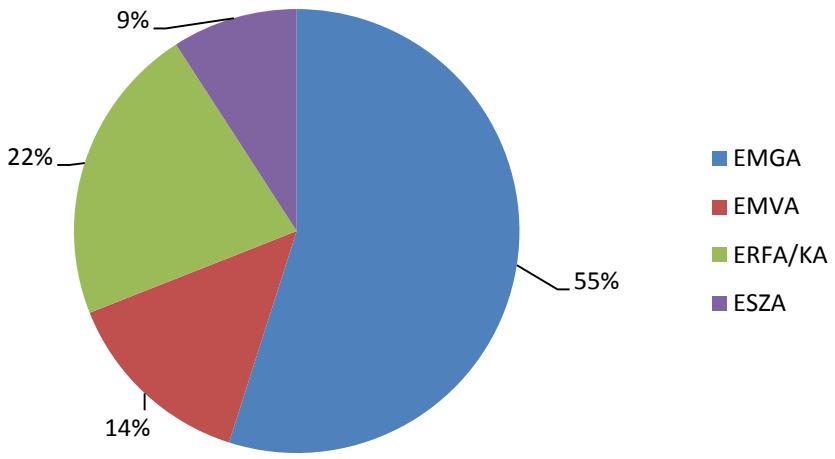
- a fenti csökkenést részben ellensúlyozta a nem visszterhes ügyletek „egyéb bevétele”, amely magában foglalja a 2016. évi költségvetési többletnek a költségvetési kiigazítás sorában feltüntetett hatását 6,4 milliárd EUR összegben. E költségvetési többlet nagyságának oka a programok 2016. évi végrehajtásának alulteljesítése volt, a költségvetés végrehajtásáról szóló 2016. évi jelentés 2.2. megjegyzésében kifejtettek szerint. Ez egy olyan mechanizmus, amely közvetett módon visszatérítést teljesít a tagállamok részére, mivel csökkenti a következő évi (ebben az esetben a 2017-es pénzügyi évre vonatkozó) saját források összegét, ezért a költségvetési többlet bevételként kerül megjelenítésre.

1.2. KIADÁSOK

Az összevont pénzügyi beszámolóban megjelenített fő kiadási tételek a megosztott irányítás alá tartozó transzferjellegű kifizetések, amelyek a következő alapokat érintik: i. Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA); ii. EMVA és egyéb vidékfejlesztési eszközök; iii. ERFA és Kohéziós Alap; és iv. Európai Szociális Alap (ESZA).

Ezek az alapok a 2017. december 31-én véget ért évben az összes kiadás közel 63 %-át tették ki – a felosztás az alábbi ábrán látható.

A tagállamok által a 2017-es pénzügyi évre vonatkozóan végrehajtott fő kiadások relatív súlya

A közvetlen irányítás keretében felmerült kiadások a Bizottság, a végrehajtó ügynökségek és a vagyonkezelői alapok általi költségvetés-végrehajtást mutatják. Közvetett irányítás esetén a költségvetést az uniós ügynökségek, az uniós szervek, harmadik országok, nemzetközi szervezetek és egyéb jogalanyok hajtják végre.

Összességében a közvetlen és közvetett irányítás keretében felmerült kiadások az összes kiadás hozzávetőleg 19 %-át teszik ki (24 milliárd EUR), és az előző pénzügyi évhez képest stabilak maradtak.

Az EU kiadásként számolja el a jövőbeli kifizetési kötelezettségeket, még ha azokat nem is tüntetik fel a készpénz alapú költségvetési számlákon. A jelentős összegeket a mezőgazdaságra és a vidékfejlesztésre vonatkozó szállítói kötelezettségek és elhatárolt költségek, valamint a biztosok, az európai parlamenti képviselők és a személyzet által megszerzett nyugdíjjogosultságokkal kapcsolatos munkavállalói juttatásokra vonatkozó kötelezettségek alatt tüntetik fel.

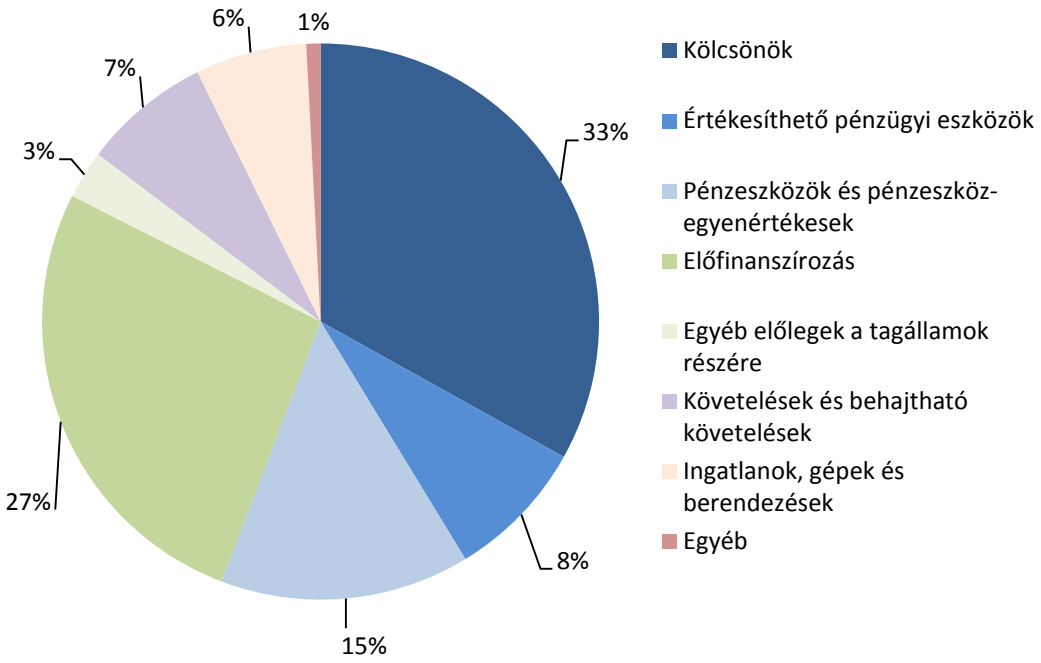
Az összevont kiadások összege 11 %-kal, 128,1 milliárd EUR-ra csökkent 2016-hoz képest, elsősorban a következő hatások eredményeképpen:

- az ERFA és a Kohéziós Alap kiadásai hozzávetőleg 50 %-kal, azaz 17,4 milliárd EUR-val csökkentek az előző programozási időszakkal (2007–2013) kapcsolatban felmerült kevesebb kiadás miatt, és
- ugyanezen okból az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) és egyéb vidékfejlesztési eszközök keretében felmerült kiadások is csökkentek 1,2 milliárd EUR-val.

1.3. ESZKÖZÖK

A mérleg eszközoldalán lévő legjelentősebb tételek a pénzügyi eszközökhöz (hitelekhez, értékesíthető pénzügyi eszközökhöz, pénzeszközökhöz) és az előfinanszírozási összegekhez kapcsolódnak, amelyek az EU eszközeinek hozzávetőleg 85 %-át teszik ki.

Az EU összevont eszközeinek összetétele

2017. december 31-én a teljes eszközállomány 166,2 milliárd EUR-t tett ki, ami hozzávetőleg 2 %-os növekedést jelent. A főbb változások a következők voltak:

- az előfinanszírozás 3,6 milliárd EUR összegű emelkedése a legtöbb szakpolitikai területen bekövetkezett kis emelkedésekből eredően,

- a pénzügyi eszközök 2,5 milliárd EUR összegű emelkedése az ESBA-műveletekhez nyújtott garanciaalap keretéhez kapcsolódóan. Az ESBA-garanciaalapot azzal a céllal hozták létre, hogy likviditási puffert biztosítson az EBB-nél a finanszírozásaival, valamint az ESBA-megállapodás értelmében az ESBA uniós garanciájára jogosult beruházási műveletekkel kapcsolatban felmerülő potenciális veszteségekkel szemben. A garanciaalap feltöltése fokozatosan történik, és végül 9,1 milliárd EUR-t ér majd el, vagyis a tervek szerint az ESBA-val kapcsolatos teljes uniós garanciakötelezettség 35 %-ának fedezésére szolgál, és

- az „Ingatlanok, gépek és berendezések” 0,7 milliárd EUR összegű emelkedése, amely az űreszközök (Galileo és Kopernikusz) továbbfejlesztéséhez kapcsolódik.

Az uniós intézmények és szervek általánosságban arra törekednek, hogy a pénzeszközként és pénzeszköz-egyenértékesként tartott összegeket alacsony szinten tartsák. Az év végén 24,1 milliárd EUR összegű készpénzállomány alacsonyabb 2016-hoz képest, és a következő fő elemekből áll:

- saját források: az év végi egyenleg magában foglal egy összesen 8,9 milliárd EUR-s nettó összeget, amelyet a 2017 végén elfogadott költségvetés-módosításoknak köszönhetően 2018 elején vissza kellett téríteni a tagállamok részére,

- a 2017 végén jogerősen beszedett 0,5 milliárd EUR összegű, a Bizottság által a versenyszabályok megsértése miatt kirótt pénzbírság, amely év végén a kincstári egyenleg részét képezte, és

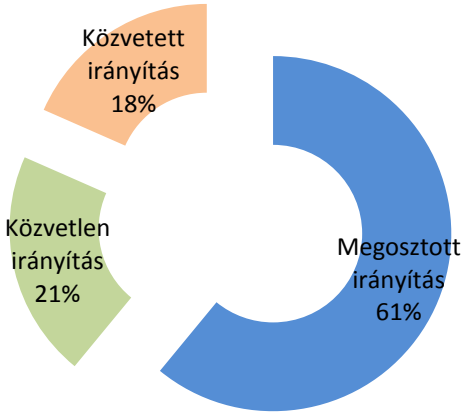
- a kincstári egyenleg továbbá magában foglalta a 8,4 milliárd EUR összegű címzett bevételeket és kifizetési előirányzatokat.

Előfinanszírozás

Megjegyzendő, hogy az előfinanszírozás szintjét jelentősen befolyásolja a többéves pénzügyi keret ciklusa – például a többéves pénzügyi keret időszakának elején várhatóan nagy előlegeket kell kifizetni a tagállamok részére a kohéziós politika keretében. A Bizottság minden erőfeszítést megtesz annak érdekében, hogy az előfinanszírozást megfelelő szinten tartsa. Egyensúlyt kell teremteni a projektek elegendő finanszírozásának biztosítása és a kiadások kellő időben történő elszámolása között.

Az uniós mérlegben szereplő teljes előfinanszírozás (amely nem tartalmazza a tagállamok részére teljesített egyéb előlegeket, valamint a Bekou és az Afrika vagyonkezelői alapokhoz való hozzájárulásokat) 44,3 milliárd EUR-t tesz ki (2016: 41,6 milliárd EUR), amelynek szinte az egésze bizottsági tevékenységekhez kapcsolódik. A Bizottság által nyújtott előfinanszírozás mintegy 61 %-a megosztott irányítású, ami azt jelenti, hogy a költségvetés végrehajtását a tagállamokhoz delegálják (a Bizottság felügyeleti szerepet lát el).

Bizottság általi előfinanszírozás irányítási mód szerinti bontásban

A megosztott irányítási mód alá tartozó legjelentősebb előfinanszírozási összeg az ERFA-hoz és a Kohéziós Alaphoz kapcsolódik (14,9 milliárd EUR).

PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK

Az EU összevont pénzügyi beszámolójában a következők vannak feltüntetve számviteli értelemben pénzügyi instrumentumként:

- a költségvetésből támogatott pénzügyi eszközök: az ilyen típusú költségvetési végrehajtás keretében a pénzeszközöket vagy már folyósították a megbízott szervezetek által kezelt vagyonkezelői számlákra, és rendelkezésre állnak (pénzeszközként és pénzeszköz-egyenértékesként, valamint hitelviszonyt megtestesítő értékpapírként), hogy fedezzék a jövőbeli garancialehívásokat, vagy befektetésre kerültek a saját tőkébe,

- költségvetési garanciákra vonatkozó garanciaalapokban tartott pénzügyi eszközök: az ilyen típusú költségvetési végrehajtás keretében az EU olyan garanciákat nyújt megbízott szervezetek számára, amelyek finanszírozása csak részben történik a Bizottság által létrehozott garanciaalapokon keresztül, és így függő kötelezettségeket keletkeztetnek az uniós költségvetés számára – lásd a **3.3.** megjegyzést, és

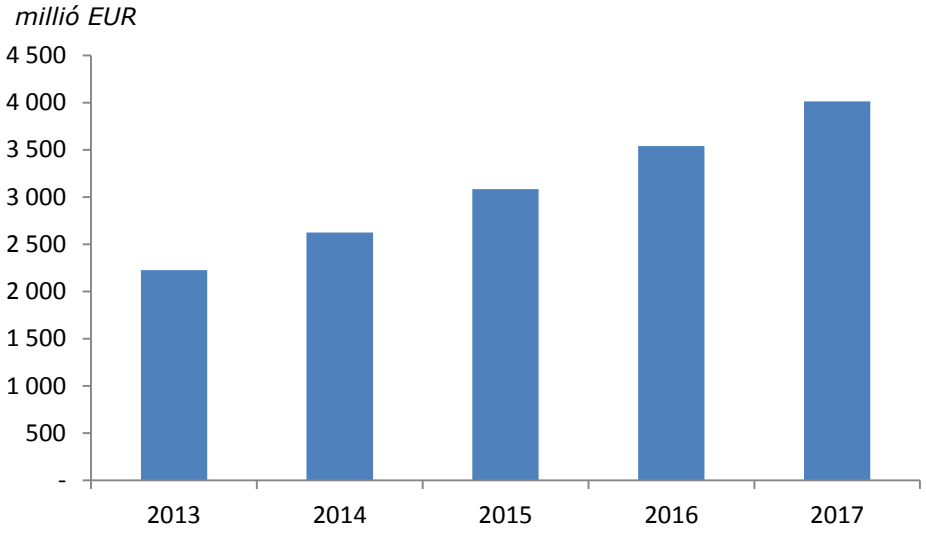
- hitelek és pénzügyi támogatási programokra vonatkozó kapcsolódó hitelfelvételek.

A költségvetésből támogatott pénzügyi eszközök

Az uniós költségvetésből támogatott, közvetlen és közvetett irányítás alá tartozó pénzügyi eszközök jelentősége és volumene évről évre nő. A hagyományos költségvetés-végrehajtási módhoz képest – amely vissza nem térítendő és más támogatások nyújtására terjed ki – az e megközelítés mögött álló

alapvető koncepció az, hogy a költségvetésből pénzügyi eszközök révén felhasznált minden egyes euróból a tőkeáttételi hatásnak köszönhetően a végső kedvezményezett több mint 1 eurót kap pénzügyi támogatásként. Az uniós költségvetés e felhasználása arra irányul, hogy maximalizálja a rendelkezésre álló források hatását. Az uniós költségvetésből támogatott pénzügyi eszközök formája lehet garanciaeszköz, tőkeinstrumentum és hiteleszköz – lásd a többéves pénzügyi keret szerinti alábbi áttekintést. Az ezen instrumentumokban tartott eszközöket vagy pénzeszközökben és pénzeszköz-egyenértékesekben tartják, vagy befektetik az EU összevont pénzügyi beszámolójában értékesíthető pénzügyi eszközként feltüntetett tőkeinstrumentumokba és hitelpapírokba.

Az uniós költségvetésből támogatott pénzügyi eszközök értékesíthető pénzügyi eszközei (év végi érték)

Az alábbi táblázatok áttekintést nyújtanak az uniós költségvetésből támogatott pénzügyi eszközökről és azok 2017. december 31-i értékéről a többéves pénzügyi keret szerinti bontásban:

millió EUR

Több többéves pénzügyi kerethez kapcsolódó	Eszközök*	Kötelezettségek**	Garanciák***
Garancia- és kockázatmegosztási eszközök:			
Nyugat-balkáni Vállalkozásfejlesztési és Innovációs Eszköz (EDIF)	28	(26)	–
	28	**(26)**	**–**
Tőkeinstrumentumok:			
Délkelet-Európáért Európai Alap (EFSE)	119	–	–
Környezetbarát Növekedésért Alap a keleti szomszédság részére	70	0	–
Vállalkozásinnovációs alap (ENIF)	18	–	–
MENA Alap a mikro-, kis- és középvállalkozások számára (SANAD)	18	–	–
Vállalkozásbővítési alap (ENEF)	10	–	–
MIFA hitelalap – mikrofinanszírozási kezdeményezés Ázsia részére	8	–	–
	245	**0**	**–**
Összesen	**273**	**(26)**	**–**

A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret	Eszközök	Kötelezettségek	Garanciák
Garancia- és kockázatmegosztási eszközök:			
Horizont 2020 – InnovFin kutatási és innovációs célú hitel és garancia	941	(30)	(813)
Horizont 2020 – InnovFin kkv-garanciaeszköz	694	(205)	(484)
Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz hitelfinanszírozási eszköze (CEF DI):	524	(3)	(490)
COSME hitelgarancia-eszköz	224	(331)	(2)

A foglalkoztatás és a szociális innováció európai uniós programjának garanciaeszköze (EaSI)	56	(25)	–
Energiahatékonysági magánfinanszírozási eszköz (PF4EE)	31	(1)	(2)
A kulturális és kreatív ágazatok garanciaeszköze	17	(4)	–
Diákhitelgarancia-eszköz	14	(1)	–
SEMED Mkkv Inkluzív Finanszírozási Program	14	–	(6)
Természetitőke-finanszírozási Eszköz	12	–	(1)

A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret	**Eszközök**	**Kötelezettségek**	**Garanciák**
(folytatás az előző oldalról)			
A keleti partnerség kkv-finanszírozási eszköze	5	(5)	–
„Nők az üzleti életben” program a keleti partnerség országaiban	4	–	(4)
Támogatás a mongol gazdaság diverzifikálásához	2	–	–
	2 538	**(604)**	**(1 802)**
Tőkeinstrumentumok:			
Horizont 2020 InnovFin kutatási és innovációs célú tőkefinanszírozási eszköz	312	(9)	–
COSME – Növekedésösztönző Tőkefinanszírozási Eszköz	45	(2)	–
Kockázatitőke-eszköz a déli szomszédság országai részére	20	–	–
Climate Investor One	16	–	–
Latin-amerikai Beruházási Keret	13	–	–
Afrika Mezőgazdasági és Kereskedelmi Beruházási Alap	10	–	–
	416	**(12)**	**–**
Vegyes eszközök:			
EU mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség eszköz	70	–	(18)
ElectriFI	32	0	–
	102	**0**	**(18)**
Összesen	**3 056**	**(615)**	**(1 820)**

2014 előtti többéves pénzügyi keret	**Eszközök**	**Kötelezettségek**	**Garanciák**
Garancia- és kockázatmegosztási eszközök:			
Kockázatmegosztási finanszírozási mechanizmus (RSFF)	763	(70)	(654)
A versenyképességi és innovációs keretprogram szerinti kkv-garanciakeret	90	(167)	–
Többéves program (MAP) vállalkozásoknak	32	(32)	–
Kkv-garanciakeret	12	(5)	–
Európai Progress mikrofinanszírozási megbízás	6	(5)	–
	904	**(279)**	**(654)**
Tőkeinstrumentumok:			
A versenyképességi és innovációs keretprogram szerinti, a gyorsan növekvő és innovatív kkv-k támogatására létrehozott eszköz	428	(4)	–
Többéves keretprogram – Tőkefinanszírozási eszköz	217	–	–
Európai Energiahatékonysági Alap	100	–	–
Marguerite Alap	79	–	–
Globális Energiahatékonysági és Megújulóenergia-alap	72	–	–
A foglalkoztatási és társadalmi befogadási célú európai Progress mikrofinanszírozási eszköz	67	–	–
Európai Technológiai Hitelkeret (ETF) Startup eszköz 1998	10	–	–
Technológiatranszfer kísérleti projektek	1	–	–

	974	**(4)**	**–**
Vegyes eszközök:			
Gazdasági és pénzügyi együttműködési eszköz az euromediterrán partnerség keretében (MEDA)	179	(2)	–
Európai Szomszédsági és Partnerségi Támogatási Eszköz (ENPI)	125	(3)	–
Kkv-kat támogató hitelek	16	–	–
	320	**(5)**	**–**
Összesen	**2 198**	**(288)**	**(654)**
Mindösszesen	**5 526**	**(930)**	**(2 473)**

** Az ebben a táblázatban szereplő eszközök a pénzügyi kimutatások több tételét magukban foglalják („Értékesíthető pénzügyi eszközök" 4 014 millió EUR összegben [ebből 1 145 millió EUR tőkeinstrumentum]; „Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek" 1 325 millió EUR összegben; „Hitelek" 93 millió EUR összegben és egyéb tételek 94 millió EUR összegben).*

*** Az ebben a táblázatban szereplő kötelezettségek a pénzügyi kimutatások több tételét magukban foglalják („Céltartalékok" 857 millió EUR összegben; „Szállítói kötelezettségek" 66 millió EUR összegben és egyéb tételek 7 millió EUR összegben).*

**** Egyes garanciák esetében az EU által vállalt kockázat teljes összegére céltartalékot képeztek.*

Költségvetési garanciákra vonatkozó garanciaalapokban tartott pénzügyi eszközök

A Bizottság garanciaalapokat hozott létre (lásd az összevont pénzügyi beszámoló **4.1.1.** megjegyzését) az EBB csoport részére nyújtott költségvetési garanciák fedezésére. E garanciaalapokat az uniós költségvetésből származó kifizetésekből töltik fel, hogy likviditási tartalékot biztosítsanak a fedezett műveletekből származó potenciális veszteségekkel szemben. A garanciaalap részére teljesített kifizetéseket pénzügyi instrumentumokba, többek között hitelpapírokba, pénzeszközökbe és lekötött betétekbe fektetik be. 2017. december 31-én a Bizottság az alábbiakban tartott pénzügyi eszközöket:

- a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap, 2,4 milliárd EUR, és
- az ESBA-garanciaalap, 3,5 milliárd EUR.

Pénzügyi támogatási programokra vonatkozó hitelek és kapcsolódó hitelfelvételek

A Bizottság az Európai Parlament és a Tanács határozatai alapján pénzügyi támogatást nyújt a tagállamoknak és harmadik országoknak a tőkepiacokról finanszírozott kétoldalú hitelek formájában, az uniós költségvetés garanciájával.

Az EU képviseletében eljáró Bizottság jelenleg a következő három fő programot működteti, amelyek keretében hiteleket nyújthat:

- európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus (EFSM),
- fizetésimérleg-támogatás, és
- makroszintű pénzügyi támogatás.

Az uniós hitelezés finanszírozásához szükséges tőkét a tőkepiacokon vagy pénzügyi intézményeknél veszik fel.

2017. december 31-én az EFSM és a fizetésimérleg-eszköz keretében biztosított pénzügyi támogatásra nyújtott hitelek nominális összege az alábbiak szerint alakult:

milliárd EUR

	Fizetésimérleg-eszköz			**EFSM***			**ÖSSZESEN**
	Lettország	Románia	Összesen	Írország	Portugália	Összesen	
Összes nyújtott	3,1	5,0**	8,1	22,5	26,0	48,5	56,6
2017.12.31-ig folyósított összesen	2,9	5,0	7,9	22,5	24,3	46,8	54,7
2017.12.31-ig visszafizetett összesen	(2,2)	(2,7)	(4,9)	–	–	–	(4,9)
2017.12.31-én kinnlévő összeg	0,7	2,3	3,0	22,5	24,3	46,8	49,8

* *Refinanszírozási ügyletek nélkül.*
** *Elővigyázatossági pénzügyi támogatás nélkül.*

Európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus (EFSM)

Az európai pénzügyi stabilizációs mechanizmust (EFSM) azért hozták létre, hogy pénzügyi támogatást nyújtson minden olyan tagállamnak, amely általa nem befolyásolható rendkívüli körülmények folytán súlyos gazdasági-pénzügyi zavarral küzd, vagy annak komoly veszélye áll fenn. Az EFSM 2011 és 2014 között a reformok végrehajtásától függő pénzügyi támogatást nyújtott Írországnak és Portugáliának.

A program lejárt, és további hitel nem hívható le, jóllehet továbbra is igénybe lehet venni olyan konkrét feladatokra, mint például az Írországnak és Portugáliának nyújtott hitelek futamidejének meghosszabbítása és áthidaló hitelek nyújtása.

Az EFSM-program fő pontjai a következők:

Írország

- Írország 2010 decemberében igényelte az EFSM keretében nyújtott teljes 22,5 milliárd EUR-s összeget, amelyet nyolc részletben folyósítottak 2011 januárja és 2014 márciusa között,

- Írországnak lehetősége van arra, hogy az EFSM keretében nyújtott hitelek futamidejét a maximális súlyozott átlagos lejárat meghosszabbítása alapján meghosszabbítsa, és

- az első, 3,4 milliárd EUR összegű törlesztés 2018 áprilisára volt beütemezve. Írország azonban a futamidő meghosszabbítását kérte, amelyet jóváhagytak és 2018 első negyedévében piaci hitelfelvétellel finanszíroztak, amelyet a későbbiekben két részletben kell törleszteni (2025-ben 2,4 milliárd EUR-t, majd 2033-ban 1 milliárd EUR-t). A második, 0,5 milliárd EUR összegű törlesztést 2018 októberére ütemezték be, de ezt a futamidőt is meg lehet hosszabbítani.

Portugália

- Portugália 2011 májusában az EFSM által nyújtott 26 milliárd EUR-ból 24,3 milliárd EUR-t igényelt, amelyet hét részletben folyósítottak 2011 májusa és 2014 novembere között, és

- az első, 0,6 milliárd EUR összegű törlesztés 2018 októberére van beütemezve, de Írországhoz hasonlóan Portugália is kérheti a futamidő meghosszabbítását.

Fizetésimérleg-eszköz

A fizetésimérleg-eszköz olyan támogatási program, amelyet a fizetési mérlegükkel kapcsolatban nehézségekkel küzdő vagy nehézségekkel fenyegetett, euróövezeten kívüli országok számára alakítottak ki. A fizetésimérleg-támogatás a mögöttes gazdasági problémák kezelésére kidolgozott szakpolitikák végrehajtásától függő középtávú hitelek formájában valósul meg. Az EU által nyújtott fizetésimérleg-támogatás jellemzően a Nemzetközi Valutaalappal (IMF) és más nemzetközi intézményekkel vagy országokkal együttműködésben valósul meg.

A fizetésimérleg-támogatási mechanizmus keretében nyújtott középtávú európai uniós pénzügyi támogatást 2008 novemberében Magyarország, majd 2009 januárjában és májusában Lettország és Románia javára aktiválták, hogy összesen 14,6 milliárd EUR összegű kötelezettségvállalással segítsék a piaci bizalom helyreállítását ezekben az országokban. A Magyarországra vonatkozó fizetésimérleg-támogatási program 2010-ben lejárt, és 2016-ban teljes egészében visszafizetésre került. A Lettországra és Romániára vonatkozó támogatási programok 2012-ben lejártak, így további részletek nem folyósíthatók.

Ezenfelül a Romániára vonatkozó két elővigyázatossági pénzügyi támogatási program 2013-ban, illetve 2015-ben lehívás nélkül lejárt.

A főbb pontok az alábbiak:

- 2017 folyamán a fizetésimérleg-támogatás kedvezményezett tagállamai időben és teljes egészében visszafizettek 1,3 milliárd EUR-t, amelyből 1,2 milliárd EUR Romániától származó tőketörlesztéshez kapcsolódott, a fennmaradó összeg pedig a kamatokat jelenti, és

- 2018 áprilisában Románia 1,2 milliárd EUR összegű tőketörlesztést teljesített, és várhatóan 2018 októberében újabb 0,1 milliárd EUR összegű tőketörlesztést hajt végre.

Makroszintű pénzügyi támogatás (MFA)

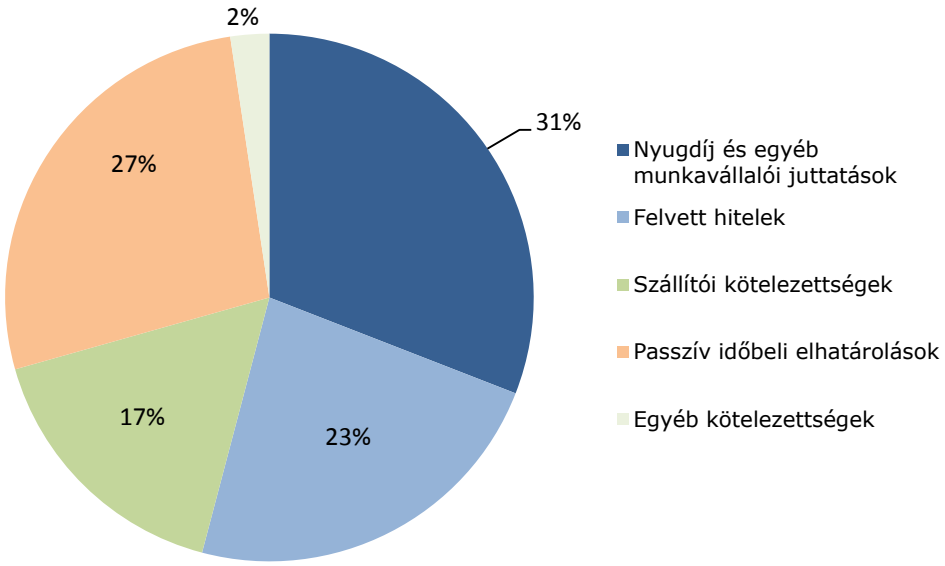
Az MFA az EU által az EU-n kívüli, fizetésimérleg-válsággal küzdő partnerországok részére nyújtott pénzügyi támogatást jelent. Közép- és hosszú távú hitelek vagy támogatások, vagy ezek kombinációja formájában valósul meg, és csak olyan országok számára áll rendelkezésre, amelyek folyósítással járó IMF-program kedvezményezettjei.

Az MFA-program keretében 2017. december 31-én kinnlevő hitelek nominális összege 3,9 milliárd EUR-t tett ki.

1.4. KÖTELEZETTSÉGEK

A mérleg kötelezettségoldalának legjelentősebb tételeit elsősorban az alábbi négy fő tétel képezi: i. nyugdíjkötelezettség és egyéb munkavállalói juttatási kötelezettségek; ii. hitelfelvételek; iii. harmadik felek felé fennálló szállítói kötelezettségek; és iv. elhatárolt költségek.

Az EU konszolidált mérlegében szereplő kötelezettségek összetétele

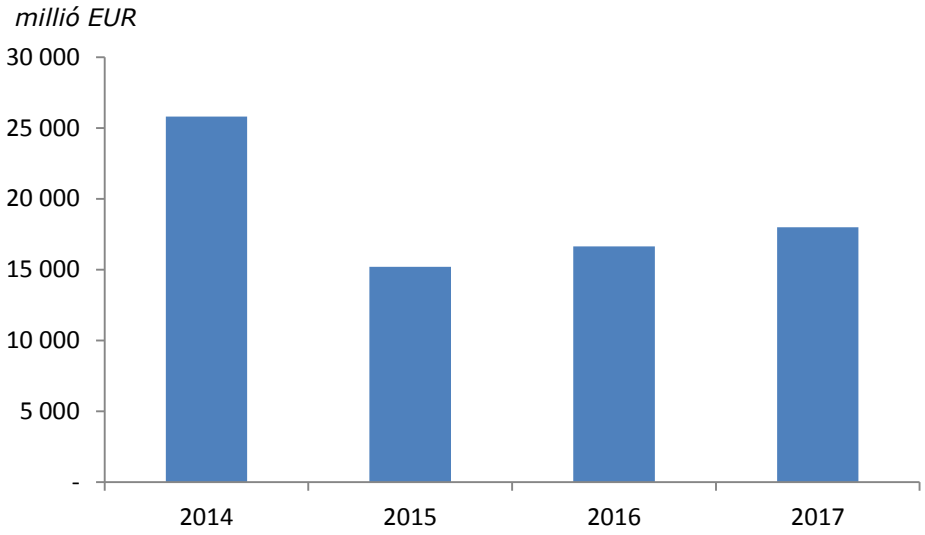
2017. december 31-én az összes kötelezettség 236,5 milliárd EUR-t tett ki, ami az előző évhez képest hozzávetőleg 1 %-os emelkedést jelent.

A fő változások az alábbiakat ért hatásokhoz kapcsolódnak:

- a munkavállalói juttatásokkal kapcsolatos összes kötelezettség 5,9 milliárd EUR összegű emelkedése elsősorban az európai tisztviselők nyugdíjrendszere nettó kötelezettségei emelkedésének köszönhető,
- a céltartalékok 1 milliárd EUR-val emelkedtek, mivel a JRC leszereléssel kapcsolatos céltartalékáról szóló tanulmány aktualizálása a kötelezettség becslésének emelkedéséhez vezetett. A változás a számítás fő inputjához – az időkerethez – kapcsolódik, amely korábban körülbelül 20 év volt, és amelyet most 40 évre módosítottak, és
- az elhatárolt költségek 3,7 milliárd EUR-val csökkentek, ami részben ellensúlyozza a fenti hatásokat. Az elhatárolt költségek csökkenésének oka az, hogy a korábbi többéves pénzügyi keret kohéziós programjainak lezárása jól halad.

A kötelezettség összes többi tétele összességében stabil maradt. Fontos megjegyezni, hogy a hosszú távú pénzügyi kötelezettségek a hitelfelvételek csökkenése miatt csökkentek, amihez a rövid távú kötelezettségek emelkedése társult; ez a hatás annak köszönhető, hogy 2018-ban Románia (1,35 milliárd EUR), Írország (3,9 milliárd EUR) és Portugália (0,6 milliárd EUR) visszafizeti a fizetésimérleg-eszköz és az EFSM keretében kapott hiteleket, a beszámoló fordulónapján vártak szerint.

Összes beérkezett és a mérleg szállítói kötelezettség fejezetében elszámolt költségtérítési igény és számla

Nettó eszközök

Az eszközöket meghaladó kötelezettségállomány nem jelenti azt, hogy az uniós intézmények és szervek pénzügyi nehézségekkel küzdenének, hanem inkább azt, hogy bizonyos kötelezettségeket jövőbeli éves költségvetésekből kell majd finanszírozni. Az eredményszemléletű elszámolás szabályai értelmében igen sok kiadást 2017-ben számolnak el, holott tényleges kifizetésükre esetleg csak 2018-ban vagy később, jövőbeli költségvetések keretében kerül sor, és a kapcsolódó bevételeket majd csak későbbi időszakokban tüntetik fel. A kiemelendő legjelentősebb összegek az EMGA tevékenységei (amelyeket 2018-ban fizetnek ki) és a munkavállalói juttatásokra vonatkozó kötelezettségek (amelyeket a következő 30 év során teljesítenek).

2.AZ UNIÓS KÖLTSÉGVETÉS VÉDELME

Áttekintés a 2017. évi pénzügyi korrekciókról és visszafizettetésekről

Az uniós költségvetés végrehajtásakor nagy figyelmet kell szentelni annak, hogy megfelelően megelőzzék, feltárják, majd korrigálják a hibákhoz, szabálytalanságokhoz és csaláshoz vezető rendszerbeli hiányosságokat. A Számvevőszék éves jelentése az éves beszámoló alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozó megbízhatósági nyilatkozatot, valamint a kifizetések lényeges hibaszintjét tartalmazza. Az EU éves beszámolójának a Hivatalos Lapban való közzétételével együtt a megbízhatósági nyilatkozatot is közzéteszik.

A Bizottság védintézkedései két fő mechanizmus révén enyhítik e hibák hatásait:

1. megelőző mechanizmusok (például előzetes ellenőrzések, a kifizetések megszakítása és felfüggesztése); és
2. korrekciós mechanizmusok (elsősorban a tagállamokra kivetett és a tagállamok által elfogadott pénzügyi korrekciók és az uniós kifizetések kedvezményezettjeire kiszabott visszafizettetések).

A megosztott irányítás keretében (mezőgazdasági kiadások és strukturális intézkedések) elsődlegesen a tagállamok felelősek a teljes kiadási ciklusban annak biztosításáért, hogy az uniós költségvetésből teljesített kiadás jogszerű és szabályszerű legyen.

A védintézkedések a Bizottság és – közös irányítás alá tartozó kiadások esetén – a tagállamok által is végzett, az uniós költségvetésből finanszírozott kiadások elszámolhatóságára vonatkozó felügyeleti és ellenőrzési munka alapján születnek. A Bizottság a pénzügyi korrekció vagy visszafizettetés összegének meghatározásakor figyelembe veszi az alkalmazandó jogszabályok megsértésének természetét és súlyosságát, valamint a költségvetésre gyakorolt pénzügyi hatásokat, többek között abban az esetben is, amikor az irányítási és kontrollrendszerek hiányossága állapítható meg.

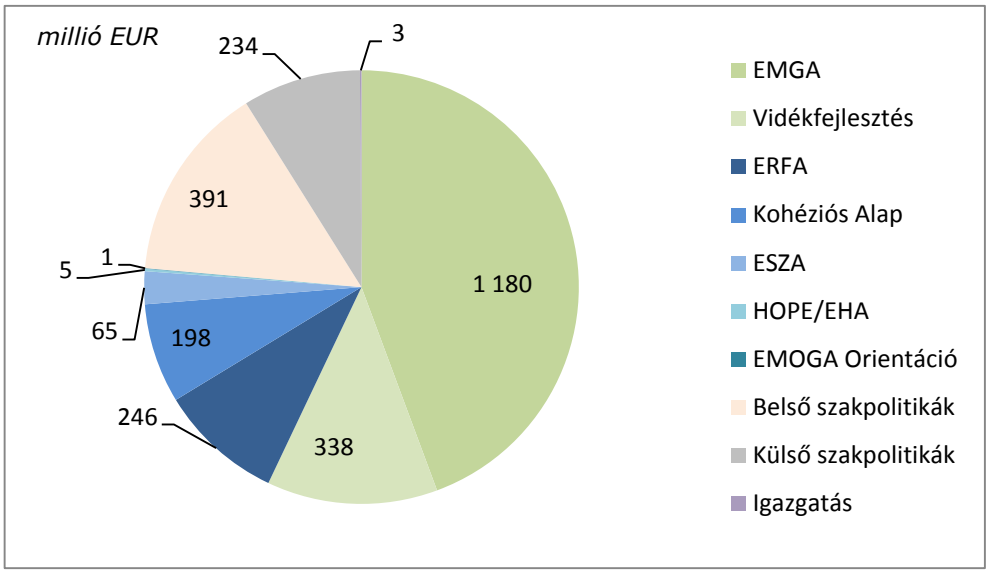
Korrekciós mechanizmus folyamata:

A pénzügyi korrekciók és visszafizettetések a folyamat két fő szakasza szerint kerülnek bemutatásra. Mindkét szakaszra sor kerülhet egyetlen évben vagy több évre elhúzódóan:

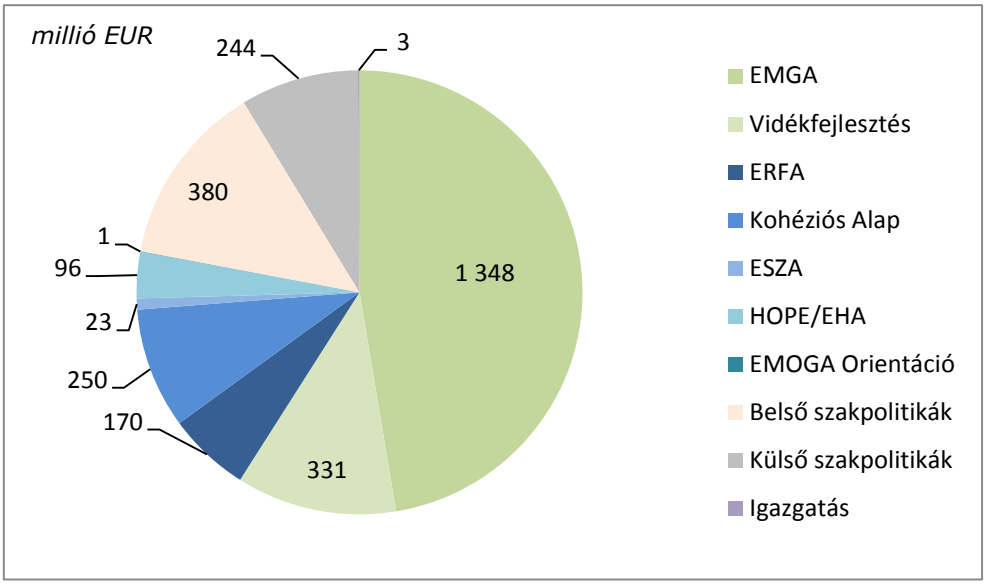
1. Pénzügyi korrekciók és visszafizettetések a visszaigazolási szakaszban: ezeket az összegeket az érintett tagállam elfogadta, vagy bizottsági határozattal kiszabták. 2017-ben az összes visszaigazolt pénzügyi korrekció és visszafizettetés 2 662 millió EUR-t tett ki (2016: 3 777 millió EUR), ebből 1 826 millió EUR származott korrekciós intézkedésekből.

2017-ben visszaigazolt pénzügyi korrekciók és visszafizettetések* – szakpolitikai területek szerinti bontásban

2. Pénzügyi korrekciók és visszafizettetések a végrehajtási szakaszban: ezek az összegek a folyamat utolsó lépését jelentik, amellyel véglegesen korrigálják a jogosulatlan kiadásokat. Az ágazati alapú szabályozási keretekben több végrehajtási mechanizmust is előirányoztak. 2017-ben az összes végrehajtott pénzügyi korrekció és visszafizettetés 2 845 millió EUR-t tett ki (2016: 3 389 millió EUR), ebből 1 949 millió EUR származott korrekciós intézkedésekből. A pénzügyi korrekciók és visszafizettetések végrehajtása több évet is igénybe vehet, ami főként a mezőgazdasági politika keretében a tagállamoknak biztosított részletfizetési vagy halasztási határozatokkal magyarázható. A kohéziós politika területén a jogi keret a programozási időszak lezárásakor vagy azt követően való végrehajtást ír elő.

2017-ben végrehajtott pénzügyi korrekciók és visszafizettetések* – szakpolitikai területek szerinti bontásban

* A fenti számadatok a megelőző és a korrekciós mechanizmusok pénzügyi hatását tükrözik; további részletekért lásd az uniós költségvetésre vonatkozó 2017. évi éves irányítási és teljesítményjelentés 2. szakaszát.

3. A KOCKÁZATOK ÉS BIZONYTALANSÁGOK KEZELÉSE AZ UNIÓS KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSA SORÁN

3.1. MAKROGAZDASÁGI KÖRNYEZET

Az EU makrogazdasági környezete[9] hatást gyakorol az uniós tagállamok azon képességére, hogy teljesítsék az uniós intézményekkel és szervekkel szembeni finanszírozási kötelezettségeiket, ezáltal pedig az EU azon képességére, hogy folytassa az uniós szakpolitikák végrehajtását.

Miközben a globális gazdasági tevékenység és kereskedelem tavalyi széles körű felgyorsulása előnyösnek bizonyult az euróövezet számára, az átlagosnál jobb üzleti és fogyasztói bizalom, a folyamatos szakpolitikai támogatás és a javuló munkaerőpiaci helyzet hatására a belső kereslet is megerősödött. Ezért úgy tűnik, hogy az európai gazdaság továbbra is stabil ütemben bővül. A fokozott munkahelyteremtés várhatóan továbbra is biztosítja a fogyasztói kiadások növekedését. Ezzel párhuzamosan a beruházási feltételek kedvezőek maradnak, mivel várhatóan mind a belső, mind a külső kereslet erősödni fog, és a finanszírozási feltételek várhatóan továbbra sem szigorodnak. A gazdaságban fennmaradó kihasználatlan kapacitások lehetővé teszik, hogy a GDP az előrejelzések szerinti potenciális növekedés becsült mértékét (1,5 %) meghaladóan növekedjen tovább. Az euróövezet ciklikus lendülete azonban az előrejelzések szerint 2018 folyamán némileg mérséklődni fog, mivel a foglalkoztatás növekedésének élénk üteme kezd visszaesni.

A becslések szerint az euróövezeti és az uniós GDP 2017-ben 2,4 %-kal nőtt, és az előrejelzések alapján 2018-ban 2,3 %-kal, majd 2019-ben némileg lassulva, 2,0 %-kal bővül majd.

Miközben a munkaerőpiaci feltételek valamennyi tagállamban javultak, a munkanélküliségi ráta továbbra is jelentős eltéréseket mutat. Mindazonáltal a GDP-növekedésre vonatkozó előrejelzést az euróövezeti tagállamok nagy többsége tekintetében felfelé módosították az előrejelzés által lefedett években, és a növekedési ráták várhatóan tovább közelítenek egymáshoz. A munkaerőpiac fennmaradó pangása miatt a bérnyomás és a maginfláció várhatóan csak fokozatosan emelkedik. Az energiaárakkal kapcsolatos átmeneti tényezők ezért továbbra is jelentős szerepet fognak játszani az infláció alakulásában, és 2018 nagy részében a maginfláció felett fogják tartani a legfontosabb harmonizált fogyasztói árindexeket (HICP). A 2017. évi 1,5 %-ot követően a HICP-infláció az előrejelzések szerint 2018-ban átlagosan 1,5 % lesz, majd 2019-ben 1,6 %-ra emelkedik.

[9] További információk: az Európai Bizottság 2018. téli európai gazdasági előrejelzése, https://ec.europa.eu/info/publications/economic-and-financial-affairs-publications_en.

A GDP-re vonatkozó kilátásokat és az inflációt érintő kockázatok nagyjából kiegyensúlyozottak maradnak. Bár úgy tűnik, hogy a növekedés a következő negyedévekben meghaladhatja az elvárásokat, ennek bekövetkeztével a vártnál hamarabb érvényesülnének a növekedésgátló kínálati oldali korlátozások. Ugyanakkor az eszközár-értékelésekkel kapcsolatos kedvező piaci várakozások sebezhetőnek tűnnek a bizalom és az alapvető gazdasági tényezők újraértékelésével szemben. Továbbra is fennállnak az Egyesült Királyságnak az EU-ból való kilépésére vonatkozó döntésével kapcsolatos kockázatok, ahogyan a geopolitikai feszültségekkel, valamint az izolacionista és protekcionista politikák erősödésével összefüggő lefelé mutató kockázatok.

A globális gazdaság lendülete továbbra is erős, mivel a beruházások és a kereskedelem élénkülésével, a még mindig kedvező pénzügyi feltételekkel és a támogató gazdaságpolitikai kombinációval párhuzamosan folytatódik a széles körű ciklikus fellendülés. A magasabb nyersanyagárak szintén kedvezőnek bizonyulnak a nyersanyag-exportőrök számára. A rövid távú kilátások a 2017. őszi előrejelzésnél kissé erősebbek, és a várakozások szerint a globális GDP-növekedés az EU-n kívül 2018-ban és 2019-ben egyaránt 4,1 % lesz, szemben a 2017. évi 3,8 %-kal.

3.2. PÉNZÜGYI TÁMOGATÁSRA VONATKOZÓ KÖLTSÉGVETÉSI FÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGEK

Az EU pénzügyi támogatási programokra vonatkozó forrásbevonási és hitelezési műveletei nem költségvetési műveletek. A forrásokat általánosságban „back-to-back” alapon, vagyis azonos kamattal, futamidővel és összegben veszik fel és kölcsönzik tovább a kedvezményezett tagállamnak. A „back-to-back” módszertől függetlenül a pénzügyi eszközök adósságszolgálatával kapcsolatos jogi kötelezettség az Uniót terheli, ami garantálja az időben és teljes mértékben történő törlesztést. A Bizottság eljárásokat alakított ki annak biztosítására, hogy a hitelfelvételt nemteljesítés esetén is visszafizessék.

Az uniós hitelfelvétel az EU közvetlen és feltétel nélküli kötelezettsége, amelyet az uniós tagállamok garantálnak (költségvetési függő kötelezettségek). Az EU-n kívüli országoknak nyújtott hitelek finanszírozására felvett hiteleket a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap fedezi. A kedvezményezett tagállam nemteljesítése esetén az adósságszolgálat teljesítése lehetőség szerint a Bizottság rendelkezésre álló pénztáregyenlegéből történik. Amennyiben ez nem lehetséges, a Bizottság a szükséges forrásokat a tagállamoktól hívja le. Az EU saját forrásairól szóló jogszabály szerint (a 609/2014/EU, Euratom tanácsi rendelet 14. cikke) az uniós tagállamok az uniós kötelezettségek teljesítése érdekében jogilag kötelesek elegendő pénzeszközt rendelkezésre bocsátani. A hitelezők így csak az EU, és nem a finanszírozott hitelek kedvezményezettjei hitelkockázatának vannak kitéve. A „back-to-back” hitelezés garantálja, hogy az EU költségvetését nem terheli kamat- vagy devizaárfolyam-kockázat.

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság az egyes tagállamok hitelcsomagjaira vonatkozóan határozatban rögzíti a teljes nyújtott összeget, a folyósítandó részletek számát és a hitelcsomag (átlagos) futamidejének maximumát. A Bizottság és a kedvezményezett ország ezt követően megállapodik a hitel/finanszírozás paramétereiről, különösen a részletek futamidejéről. Ezenfelül a hitel első részletének kivételével valamennyi részlet a szakpolitikai feltételek teljesítésétől függ, az EU/Nemzetközi Valutaalap (IMF) közös pénzügyi segítségével összefüggésben, ami a finanszírozási műveletek ütemezését befolyásoló újabb tényező. Ez azt jelenti, hogy a kibocsátások ütemezése és futamideje a kapcsolódó uniós hitelezési tevékenységtől függ. A finanszírozás kizárólag euróban denominált, a futamidő pedig 3–30 év közötti.

A következő táblázat áttekintést nyújt az európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus és a fizetésimérleg-eszköz keretében nyújtott hitelek 2017. december 31-én kintlévő névértékeire vonatkozó visszafizetési ütemtervéről:

milliárd EUR

Fizetésimérleg-eszköz			Európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus (EFSM)			ÖSSZESEN
Lettország	Románia	Összesen	Írország	Portugália	Összesen	

2018	–	1,3*	1,3	3,9**	0,6	4,5	5,8
2019	0,5	1,0	1,5	–	–	–	1,5
2021	–	–	–	3,0	6,8	9,8	9,8
2022	–	–	–	–	2,7	2,7	2,7
2023	–	–	–	2,0	1,5	3,5	3,5
2024	–	–	–	0,8	1,8	2,6	2,6
2025	0,2	–	0,2	–	–	–	0,2
2026	–	–	–	2,0	2,0	4,0	4,0
2027	–	–	–	1,0	2,0	3,0	3,0
2028	–	–	–	2,3	–	2,3	2,3
2029	–	–	–	1,0	0,4	1,4	1,4
2031	–	–	–	–	2,2	2,2	2,2
2032	–	–	–	3,0	–	3,0	3,0
2035	–	–	–	2,0	–	2,0	2,0
2036	–	–	–	–	1,0	1,0	1,0
2038	–	–	–	–	1,8	1,8	1,8
2042	–	–	–	1,5	1,5	3,0	3,0
Összesen	**0,7**	**2,3**	**3,0**	**22,5**	**24,3**	**46,8**	**49,8**

* *2018 áprilisában Románia 1,2 milliárd EUR összegű tőketörlesztést teljesített, és 2018 októberében további 0,1 milliárd EUR összegű tőketörlesztés várható.*

** *Írország egy 3,4 milliárd EUR összegű törlesztőrészlet futamidejének meghosszabbítását kérte, amelyet jóváhagytak és 2018 első negyedévében piaci hitelfelvétellel finanszíroztak, amelyet a későbbiekben két részletben kell majd törleszteni (2025-ben 2,4 milliárd EUR-t, majd 2033-ban 1 milliárd EUR-t).*

A kormányközi pénzügyi stabilitási mechanizmusok: az Európai Pénzügyi Stabilitási Eszköz (ESFS) és az Európai Stabilitási Mechanizmus az uniós szerződések keretén kívül esnek, ezért nem szerepelnek az EU összevont éves beszámolójában.

3.3. KÖLTSÉGVETÉSI GARANCIÁKHOZ KAPCSOLÓDÓ FÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGEK

Az EU garanciákat nyújtott az EBB csoport számára az EU-n kívül nyújtott hitelekre és az ESBA-garancia által fedezett hitel- és tőkefinanszírozási műveletekre. 2017. december 31-én az EU az összevont pénzügyi beszámolóhoz fűzött megjegyzésekben (lásd a **4.1.1**. megjegyzést) függő kötelezettséget mutatott ki mindkét garanciára vonatkozóan. Annak érdekében, hogy csökkentse azt a kockázatot, amelyet az EBB csoport általi garancialehívás gyakorolhat az uniós költségvetésre, az EU két külön garanciaalapot hozott létre: a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalapot és az ESBA-garanciaalapot.

Az uniós költségvetésből finanszírozott, külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap az EBB harmadik országoknak szóló külső hitelezési megbízatási tevékenységére vonatkozó, év végén kintlévő garantált hitelek 9 %-ára nyújt fedezetet. 2017. december 31-én a 2,2 milliárd EUR-s teljes eszközérték 20 milliárd EUR folyósított összegnek és 28,9 milliárd EUR aláírt összegnek való kitettséget fedezett, a felső határ pedig 37,5 milliárd EUR volt.

Az ESBA garanciaalapja 2016-ban kezdte meg működését, és eredetileg az EU 16 milliárd EUR összegű maximális kitettségének összesen 50 %-ával kellett finanszírozni, így a garanciaalap fokozatosan (2022-ig) érte volna el a 8 milliárd EUR-t. Az ESBA-rendeletet 2017 decemberében módosították, ennek eredményeképpen az uniós ESBA-garancia összege 26 milliárd EUR-ra emelkedett, a garanciaalap korlátja pedig 35 %-ra csökkent. A módosítás hatása miatt ezért az ESBA-garanciaalap teljes összege várhatóan eléri a 9,1 milliárd EUR-t.

Az ESBA-garanciaalap teljes eszközállománya 2017. december 31-én 3,5 millió EUR volt, amely összességében 10,1 milliárd EUR összegű folyósított összegre és 13,5 milliárd EUR összegű aláírt összegekre nyújt fedezetet (a folyósított összegekkel együtt). Az ESBA-garanciaalap jelenleg EUR-ban és USD-ban működik.

3.4. LENDÜLET A MUNKAHELYTEREMTÉSNEK, A NÖVEKEDÉSNEK ÉS A BERUHÁZÁSOKNAK

Európai beruházási terv

2015-ben a Bizottság az EBB-vel együtt elindította az európai beruházási tervet. Ennek része az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA), amely eredetileg 21 milliárd EUR összegű uniós hozzájárulással jött létre, és amelynek az a fő célkitűzése, hogy bevonzza a magánberuházásokat. Az előrejelzések szerint a 2015-ben és 2016-ban jóváhagyott beruházásoknak köszönhetően 2020-ra 700 000 új munkahely és az uniós GDP 0,7 %-os növekedése várható. Ez azt mutatja, hogy a stratégiai beruházások még a gazdasági válság által egy évtizeddel ezelőtt súlyosan érintett ágazatokban és régiókban is munkahelyeket teremtenek és hozzájárulnak a növekedéshez szerte az EU-ban. A Parlament a tagállamokkal kötött szeptemberi elvi megállapodás nyomán decemberben elfogadta az Európai Stratégiai Beruházási Alap meghosszabbításáról és megerősítéséről szóló rendeletet. Az új és továbbfejlesztett ESBA 2.0 ütemtervét 2018 közepétől 2020 végéig meghosszabbították, a beruházási cél pedig 315 milliárd EUR-ról legalább 500 milliárd EUR-ra nőtt.

Az alap 2017-ben rendületlenül haladt előre célja felé, hogy 2018 közepéig legalább 315 milliárd EUR értékű, a reálgazdaságba irányuló további beruházást mozgósítson. Mind a 28 tagállamban aktív volt, és a várakozások szerint 2017 végéig összesen mintegy 256 milliárd EUR összegű beruházást kellett mozgósítania.

Az alap keretében az év végéig összesen 357 infrastrukturális és innovatív projektet hagytak jóvá, 39,2 milliárd EUR összegű finanszírozással. Jóváhagytak továbbá 347, kis- és középvállalkozásoknak szóló finanszírozási megállapodást, 11,9 milliárd EUR értékben. Ebből a várakozások szerint mintegy 539 000 ilyen vállalkozás profitálhat.

Továbbá az Európai Beruházási Tanácsadó Platform révén fokozták a projektek kidolgozásához és előkészítéséhez nyújtott tanácsadási támogatást, a finanszírozást kereső projektek számára pedig a Beruházási Projektek Európai Portálján biztosították a szükséges láthatóságot.

Az Európai Stratégiai Beruházási Alap az uniós gazdaság számára stratégiai jelentőséggel bíró ágazatokba történő beruházásokat támogat, ideértve a energiaszektort, a közlekedést, a digitális technológiákat, a kutatás-fejlesztést és innovációt, a környezetvédelmet és az erőforrás-hatékonyságot, a szociális infrastruktúrát és a kisvállalkozásokat. Idetartozik a szociális vállalkozásokba, a szociális hatásba és a szociális innovációba történő beruházás is.

A tagállami reformok folyamatos támogatása

A strukturálisreform-támogató programot 2017 májusában hozták létre, 142,8 millió EUR összegű költségvetéssel a 2017–2020-as időszakra. A tagállamok kérésére a program igényeikre szabott technikai támogatást finanszíroz kulcsfontosságú reformterveik megvalósításának elősegítése érdekében. A programon keresztül a Bizottság célzott támogatást nyújt, amely megerősíti a tagállamok azon képességét, hogy olyan reformokat dolgozzanak ki és hajtsanak végre, amelyeket szükségesnek tartanak gazdaságaik versenyképesebbé és beruházásbarátabbá tételéhez. Ez a technikai támogatás a kormányzás és a közigazgatás, az államháztartási gazdálkodás, az üzleti környezet, a munkaerőpiac, az oktatás, az egészségügyi és szociális szolgáltatások, a pénzügyi szektor és a finanszírozási eszközökhöz való hozzáférés területét érintő reformokra terjed ki. Valamennyi uniós tagállam által igénybe vehető, keresletvezérelt, és nem igényel társfinanszírozást.

A programot a Strukturálisreform-támogató Szolgálat hajtja végre a többi illetékes bizottsági szervezeti egységgel együttműködve. A szolgálat eddig 15 tagállamot támogatott több mint 150 támogatási projekt végrehajtásában. A 2018. évi projektciklusra több mint 20 tagállam által benyújtott támogatási kérelmek száma meghaladta a 400-at, ami jelentős túlkeresletet jelent a program erre az évre előirányzott 30,5 millió EUR összegű költségvetéséhez képest.

Az EU folytatta a programot követő utólagos támogatások nyújtását Írország, Spanyolország, Ciprus, Portugália és Románia számára. Az év folyamán bíztató előrelépések történtek a görög program végrehajtása terén, amelynek célja a befektetői bizalom visszaállításához szükséges feltételek megteremtése és Görögországban a tartós gazdasági fellendülés alapjainak lefektetése volt. A második felülvizsgálat júliusban zárult le, lehetővé téve az Európai Stabilitási Mechanizmusból származó 8,5 milliárd EUR összegű finanszírozás harmadik részletének engedélyezését. A harmadik felülvizsgálat decemberben zajlott, és a felek már a hónap elején szakértői szintű megállapodásra jutottak. Görögország emellett az európai beruházási terv keretében további gazdasági támogatásban részesült.

A Strukturálisreform-támogató Szolgálat speciális megbízatásokat is teljesített, például segítette Görögországban a menekültügyi válságra adott válasz koordinációját és a ciprusi török közösséget támogató uniós segélyprogram végrehajtását.

3.5. AZ ÚJ BELÉPŐK RÉSZÉRE FENNTARTOTT TARTALÉK (NER) 300

A NER 300 alap a kibocsátáskereskedelmi rendszer kibocsátási egységeinek értékesítéséből származik, és kedvezményezettjei azok a tagállamok, amelyek az innovatív alacsony szén-dioxid-kibocsátású energetikai demonstrációs projektek finanszírozására használják fel a pénzt. A tagállamok nevében a Bizottság irányítja a programot, míg az EBB a NER 300 alap eszközkezeléséért felelős, és a Bizottsággal kötött együttműködési megállapodás értelmében technikai tanácsadóként működik. Mivel sem a kibocsátási egységekből származó bevételek, sem a finanszírozott projektek költségei nem képezik az uniós költségvetés részét, ezek az összegek nem kerülnek elszámolásra az uniós beszámolóban.

EURÓPAI UNIÓ
2017-ES PÉNZÜGYI ÉV

A KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSÁRÓL SZÓLÓ JELENTÉSEK ÉS MAGYARÁZÓ MEGJEGYZÉSEK

Meg kell jegyezni, hogy a számadatok millió euróra való kerekítése miatt a következő táblázatok néhány pénzügyi adata pontatlannak tűnhet.

TARTALOMJEGYZÉK

AZ UNIÓ KÖLTSÉGVETÉSI EREDMÉNYE 137
A KÖLTSÉGVETÉSI TERVSZÁMOK ÉS A TÉNYLEGES ÖSSZEGEK ÖSSZEHASONLÍTÓ KIMUTATÁSAI 138
KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK: KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK A TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET FEJEZETEI SZERINTI BONTÁSBAN 139
KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK: KIFIZETÉSEK A TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET FEJEZETEI SZERINTI BONTÁSBAN 140
MEGJEGYZÉSEK A KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSÁRÓL SZÓLÓ JELENTÉSEKHEZ ... 141
1. AZ UNIÓS KÖLTSÉGVETÉSI KERET 141
1.1. A 2014–2020-AS IDŐSZAKRA VONATKOZÓ TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET 141
1.2. A TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET FEJEZETEINEK RÉSZLETEI (PROGRAMOK) 143
1.3. ÉVES KÖLTSÉGVETÉS 143
1.4. BEVÉTELEK 143
1.5. A KÖLTSÉGVETÉSI EREDMÉNY KISZÁMÍTÁSA 146
1.6. A KÖLTSÉGVETÉSI EREDMÉNY ÖSSZEEGYEZTETÉSE A GAZDASÁGI EREDMÉNNYEL 147
2. A 2017. ÉVI UNIÓS KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSA – ÉSZREVÉTELEK 148
2.1. BEVÉTELEK 148
2.2. KIADÁSOK 148
3. AZ UNIÓS KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK VÉGREHAJTÁSA 151
3.1. ÁTTEKINTÉS AZ UNIÓS KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK VÉGREHAJTÁSÁRÓL 151
4. AZ UNIÓS KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK VÉGREHAJTÁSA 152
4.1. TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ÉS A KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZATOK ÖSSZETÉTELE ÉS VÁLTOZÁSA 152
4.2. TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ELŐIRÁNYZATOK VÉGREHAJTÁSA 153
4.3. TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZATOK VÉGREHAJTÁSA 154
4.4. TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A FENNÁLLÓ KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK VÁLTOZÁSAI 155
4.5. TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A FENNÁLLÓ KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK KELETKEZÉSI ÉV SZERINTI BONTÁSBAN 156
4.6. RÉSZLETES TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ÉS A KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZATOK ÖSSZETÉTELE ÉS VÁLTOZÁSA 157
4.7. RÉSZLETES TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ELŐIRÁNYZATOK VÉGREHAJTÁSA 161
4.8. RÉSZLETES TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZATOK VÉGREHAJTÁSA 165

4.9. RÉSZLETES TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A FENNÁLLÓ KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK VÁLTOZÁSAI 169
4.10. RÉSZLETES TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A FENNÁLLÓ KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK KELETKEZÉSI ÉV SZERINTI BONTÁSBAN . 172
5. A KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSA INTÉZMÉNYI BONTÁSBAN 175
5.1. A KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK VÉGREHAJTÁSA 175
5.2. A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ELŐIRÁNYZATOK VÉGREHAJTÁSA 176
5.3. A KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZATOK VÉGREHAJTÁSA 177
6. AZ ÜGYNÖKSÉGEK KÖLTSÉGVETÉSÉNEK VÉGREHAJTÁSA 178
6.1. KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTEL 178
6.2. KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ÉS KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZATOK ÜGYNÖKSÉGEK SZERINTI BONTÁSBAN 180

AZ UNIÓ KÖLTSÉGVETÉSI EREDMÉNYE

millió EUR

	2017	2016
A pénzügyi év bevétele	*139 691*	*144 717*
A folyó év költségvetési előirányzataiból teljesített kifizetések	*(135 764)*	*(135 180)*
Az N+1. évre átvitt kifizetési előirányzatok	*(1 796)*	*(1 655)*
Az N–1. évről áthozott, fel nem használt előirányzatok megszüntetése	*40*	*63*
Címzett bevételek alakulása	*(1 450)*	*(1 367)*
Az évre elszámolt árfolyamkülönbségek	*(166)*	*(173)*
Költségvetési eredmény	**555**	**6 405**

A KÖLTSÉGVETÉSI TERVSZÁMOK ÉS A TÉNYLEGES ÖSSZEGEK ÖSSZEHASONLÍTÓ KIMUTATÁSAI

KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTEL

millió EUR

		Eredeti elfogadott költségvetés	Végleges elfogadott költségvetés	Megállapított jogosultságok	Bevételek
1.	Saját források	131 718	115 484	115 455	115 416
	11 – Cukorilleték	*133*	*133*	*134*	*134*
	12 – Vámok	*21 334*	*20 374*	*20 364*	*20 325*
	13 – Héa	*16 599*	*16 620*	*16 584*	*16 584*
	14 – GNI	*93 652*	*78 356*	*78 279*	*78 279*
	15 – Költségvetési egyensúlyhiányok korrekciója	*–*	*–*	*94*	*94*
	16 – Hollandia és Svédország GNI-alapú hozzájárulásának csökkentése	*–*	*–*	*(0)*	*(0)*
3.	Többletek, egyenlegek és kiigazítások	–	6 405	6 416	6 416
4.	Az intézményeknél és egyéb uniós szerveknél dolgozó személyektől származó bevételek	1 490	1 490	1 495	1 484
5.	Az intézmények igazgatási tevékenységéből származó bevételek	70	70	611	587
6.	Hozzájárulások és visszatérítések az uniós megállapodások és programok keretében	60	60	12 504	12 179
7.	Késedelmi kamatok és pénzbírságok	1 120	3 230	11 387	3 573
8.	Forrásbevonási és hitelezési műveletek	7	7	43	28
9.	Egyéb bevételek	25	25	15	8
	Összesen	**134 490**	**126 771**	**147 926**	**139 691**

KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK: KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK A TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET FEJEZETEI SZERINTI BONTÁSBAN

millió EUR

	Többéves pénzügyi terv fejezete	Eredeti elfogadott költségvetés	Végleges elfogadott költségvetés	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kötelezettségvállalások
1.	Intelligens és inkluzív növekedés	74 899	75 399	85 181	83 268
	1a. Versenyképesség a növekedésért és foglalkoztatásért	*21 312*	*21 312*	*24 508*	*22 654*
	1b. Gazdasági, társadalmi és területi kohézió	*53 587*	*54 087*	*60 673*	*60 614*
2.	Fenntartható növekedés: természeti erőforrások	58 584	58 569	62 806	60 859
	ebből: Piachoz kapcsolódó kiadások és közvetlen kifizetések	*42 613*	*42 611*	*45 830*	*44 759*
3.	Biztonság és uniós polgárság	4 284	4 284	4 472	4 124
4.	Globális Európa	10 162	10 713	12 382	11 814
5.	Igazgatás	9 395	9 395	10 190	9 794
	ebből: Az intézmények igazgatási kiadásai	*3 921*	*3 921*	*4 344*	*4 142*
6.	Ellentételezések	–	–	–	–
8.	Negatív tartalék és az előző pénzügyi évről áthozott hiány	–	–	–	–
9.	Speciális eszközök	534	1 472	1 544	1 291
	Összesen	**157 858**	**159 831**	**176 576**	**171 150**

KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK: KIFIZETÉSEK A TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET FEJEZETEI SZERINTI BONTÁSBAN

millió EUR

	Többéves pénzügyi terv fejezete	Eredeti elfogadott költségvetés	Végleges elfogadott költségvetés	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kifizetések
1.	Intelligens és inkluzív növekedés	56 522	49 840	61 168	57 030
	1a. Versenyképesség a növekedésért és foglalkoztatásért	*19 321*	*20 065*	*24 370*	*21 376*
	1b. Gazdasági, társadalmi és területi kohézió	*37 201*	*29 775*	*36 797*	*35 654*
2.	Fenntartható növekedés: természeti erőforrások	54 914	54 467	58 575	56 743
	ebből: Piachoz kapcsolódó kiadások és közvetlen kifizetések	*42 563*	*42 558*	*45 975*	*44 695*
3.	Biztonság és uniós polgárság	3 787	2 793	2 994	2 867
4.	Globális Európa	9 483	8 938	10 944	9 793
5.	Igazgatás	9 395	9 392	10 977	9 656
	ebből: Az intézmények igazgatási kiadásai	*3 921*	*3 921*	*4 841*	*4 085*
6.	Ellentételezések	–	–	–	–
8.	Negatív tartalék és az előző pénzügyi évről áthozott hiány	–	–	–	–
9.	Speciális eszközök	390	1 341	1 414	1 291
	Összesen	**134 490**	**126 771**	**146 071**	**137 379**

MEGJEGYZÉSEK A KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSÁRÓL SZÓLÓ JELENTÉSEKHEZ

1. AZ UNIÓS KÖLTSÉGVETÉSI KERET

A költségvetési beszámoló elkészítése a költségvetési rendelettel és annak alkalmazási szabályaival összhangban történik. Az általános költségvetés az az eszköz, amely minden évben előírja és engedélyezi az Unió bevételeit és kiadásait, a többéves pénzügyi keretben meghatározott felső határokon és egyéb rendelkezéseken belül, az említett keret szerint elfogadott többéves programokat érintő jogalkotási aktusokkal összhangban.

1.1. A 2014–2020-AS IDŐSZAKRA VONATKOZÓ TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET

millió EUR

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Összesen
1. Intelligens és inkluzív növekedés	52 756	77 986	69 304	73 512	76 420	79 924	83 661	513 563
1a. Versenyképesség a növekedésért és foglalkoztatásért	*16 560*	*17 666*	*18 467*	*19 925*	*21 239*	*23 082*	*25 191*	*142 130*
1b. Gazdasági, társadalmi és területi kohézió	*36 196*	*60 320*	*50 837*	*53 587*	*55 181*	*56 842*	*58 470*	*371 433*
2. Fenntartható növekedés: természeti erőforrások	49 857	64 692	64 262	60 191	60 267	60 344	60 421	420 034
ebből: Piachoz kapcsolódó kiadások és közvetlen kifizetések	*43 779*	*44 190*	*43 951*	*44 146*	*44 163*	*44 241*	*44 264*	*308 734*
3. Biztonság és uniós polgárság	1 737	2 456	2 546	2 578	2 656	2 801	2 951	17 725
4. Globális Európa	8 335	8 749	9 143	9 432	9 825	10 268	10 510	66 262
5. Igazgatás	8 721	9 076	9 483	9 918	10 346	10 786	11 254	69 584
ebből: Az intézmények igazgatási kiadásai	*7 056*	*7 351*	*7 679*	*8 007*	*8 360*	*8 700*	*9 071*	*56 224*
6. Ellentételezések	29	–	–	–	–	–	–	29
8. Negatív tartalék	–	–	–	–	–	–	–	–
9. Speciális eszközök	–	–	–	–	–	–	–	–
Kötelezettségvállalási előirányzatok	**121 435**	**162 959**	**154 738**	**155 631**	**159 514**	**164 123**	**168 797**	**1 087 197**
Kifizetési előirányzatok összesen	**135 762**	**140 719**	**130 694**	**142 906**	**154 565**	**159 235**	**162 406**	**1 026 287**

A fenti táblázat a többéves pénzügyi keret felső határait tartalmazza folyó árakon. 2017 volt a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret negyedik pénzügyi éve. A kötelezettségvállalási előirányzatok 2017-re vonatkozó átfogó felső határa 155 631 millió EUR (vagyis az uniós GNI 1,04 %-a), míg a kifizetési előirányzatok megfelelő felső határa 142 906 millió EUR (vagyis az uniós GNI 0,95 %-a) volt.

A 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret tekintetében új rugalmassági rendelkezésekről született megállapodás. Az új rendelkezések egyike a kifizetési felső határok alatti fel nem használt mozgásterek következő évekre való átcsoportosításának lehetősége, mégpedig a kifizetésekre vonatkozó összesített tartalékon keresztül a többéves pénzügyi keretnek a következő évre vonatkozó technikai kiigazítása keretében. A 2015-ben, illetve 2016-ban fel nem használt összegeket (folyó árakon 1 288 millió EUR, illetve 13 991 millió EUR) átcsoportosították a 2018–2020-as évekre és a 2015-ös, 2016-os és 2018–2020-as felső határokat ennek megfelelően kiigazították – lásd a pénzügyi keret fentiekben említett, 2017-re vonatkozó technikai kiigazítását és 2018-ra vonatkozó technikai kiigazítását (COM(2017) 220, 2017. május 24.).

2017. május 24-én a Bizottság „A pénzügyi keret technikai kiigazítása 2018-ra vonatkozóan a GNI (ESA 2010) változásaival összhangban” címmel közleményt fogadott el (COM(2017) 220, 2017. május 24.).

Azt követően, hogy a félidős értékelés/felülvizsgálat eredményeként hatályba lépett a többéves pénzügyi keretről szóló 1311/2013/EU, Euratom rendelet módosításáról szóló (EU, Euratom) 2017/1123 tanácsi rendelet (HL L 163., 2017.6.24.), a 2017. május 24-i közleményben szereplő számadatokat a 2017. szeptember 15-i közleményben (COM(2017) 473 final) a sürgősségisegély-tartalék és a Rugalmassági Eszköz tekintetében aktualizálták és felváltották. Az e közleményben szereplő adatok kiigazításai közvetlenül a többéves pénzügyi keretről szóló rendeletnek az (EU, Euratom) 2017/1123 rendelettel való módosításából erednek, és nem tértek el a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet 6. cikke (4) bekezdésének rendelkezéseitől, amelyek szerint a 6. cikk (1) bekezdésében foglalt technikai kiigazításokon túl nem tehető további technikai kiigazítás sem a pénzügyi év során, sem később. Első alkalommal rendelkeznek a Rugalmassági Eszköz 6. cikk (1) bekezdésének f) pontja szerinti újonnan bevezetett technikai kiigazításáról.

A többéves pénzügyi keret egyes fejezeteinek magyarázata az alábbiakban látható:

1. fejezet – Intelligens és inkluzív növekedés

E fejezet két különálló, de egymáshoz kapcsolódó elemből áll:

1a. Versenyképesség a növekedésért és foglalkoztatásért, amely a kutatásra és innovációra, az oktatásra és képzésre, az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközre, a szociális politikára, a belső piacra és az ezekhez kapcsolódó szakpolitikákra fordított kiadásokat öleli fel.

1b. Gazdasági, társadalmi és területi kohézió, amelynek célja a legkevésbé fejlett tagállamok és régiók konvergenciájának erősítése, a kevésbé fejlődő régiókon kívül a fenntartható fejlődés uniós stratégiájának kiegészítése, valamint a régiók közötti együttműködés támogatása.

2. fejezet – Fenntartható növekedés: természeti erőforrások

A 2. fejezet a közös mezőgazdasági és halászati politikát, valamint a környezetvédelmi intézkedéseket – különösen a LIFE+ programot – foglalja magában.

3. fejezet – Biztonság és uniós polgárság

A 3. fejezet (Biztonság és uniós polgárság) bizonyos területek növekvő jelentőségét tükrözi, ahol az Unió feladatköre meghatározott kérdésekkel bővült ki – idetartozik a bel- és igazságügy, a határvédelem, a bevándorlás- és menekültügyi politika, az egészségügy és fogyasztóvédelem, a kultúra, az ifjúságpolitika, a tájékoztatás és a polgárokkal folytatott párbeszéd.

4. fejezet – Globális Európa

A 4. fejezet alá tartozik valamennyi külső tevékenység, többek között a fejlesztési együttműködés, a humanitárius segítségnyújtás, az előcsatlakozás és a szomszédságpolitikai eszközök. Az EFA az uniós költségvetésen kívül marad, és a többéves pénzügyi keret részét sem képezi.

5. fejezet – Igazgatás

E fejezetbe tartoznak az összes intézményt, a nyugdíjakat és az Európai Iskolákat érintő igazgatási kiadások. A Bizottságon kívüli intézmények kiadásainak teljes egészét e költségek teszik ki.

6. fejezet – Ellentételezések

Annak a politikai megállapodásnak megfelelően, miszerint az új tagállamok tagságuk kezdetén nem válhatnak nettó költségvetési befizetővé, ez a fejezet ellentételezést irányzott elő. Ez az összeg az új tagállamok számára költségvetési bevételeik és hozzájárulásaik egyensúlyozását célzó átutalások formájában állt rendelkezésre.

9. fejezet – Speciális eszközök

A rugalmassági mechanizmusok lehetővé teszik az EU számára, hogy előre nem látható eseményekre – például válságokra és szükséghelyzetekre – való reagálás érdekében igénybe vegye a szükséges forrásokat. Ezek alkalmazási körét, pénzügyi allokációit és működési módozatait a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet és az intézményközi megállapodás írja elő. A jelenlegi kiadáscsökkentéssel összefüggésben azt is biztosítják, hogy a költségvetési források követni tudják a prioritások alakulását, hogy minden eurót ott használjanak fel, ahol arra a legnagyobb szükség van. A legtöbb rugalmassági

mechanizmus ezért a többéves pénzügyi kereten kívül marad, és a finanszírozás a kiadási felső határokat meghaladóan igénybe vehető.

1.2. A TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET FEJEZETEINEK RÉSZLETEI (PROGRAMOK)

A többéves pénzügyi keret fejezetei tovább részletezhetők a főbb kiadási programoknak megfelelően (például Horizont 2020, Erasmus+ stb.). A költségvetés végrehajtására vonatkozóan alapul szolgáló jogalapokat e programszinten fogadják el. A végrehajtással és az eredményekkel kapcsolatos jelentéstétel általánosan a programokra épül. A költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekbe ezért programok szerinti táblázatok is bevezetésre kerültek (lásd a **4.6–4.10.** táblázatot).

1.3. ÉVES KÖLTSÉGVETÉS

A Bizottság minden évben becslést készít valamennyi intézmény következő évi bevételeiről és kiadásairól, és összeállítja a költségvetési tervezetet, amelyet megküld a költségvetési hatóságnak. E költségvetési tervezet alapján a Tanács kialakítja álláspontját, amelyet a költségvetési hatóság két ága megtárgyal. A közös tervezet végleges elfogadását az Európai Parlament elnöke mondja ki, ezzel a költségvetés végrehajthatóvá válik. Az adott év folyamán költségvetés-módosításokat fogadnak el. A költségvetés végrehajtása jórészt a Bizottság felelősségi körébe tartozik.

A Bizottság költségvetése igazgatási előirányzatokat és operatív előirányzatokat tartalmaz. A többi intézménynek csak igazgatási előirányzatai vannak. A költségvetés ezenfelül az előirányzatok két fajtáját különbözteti meg: a nem differenciált és a differenciált előirányzatokat. A nem differenciált előirányzatokat az éves jellegű (az évenkéntiség elvének megfelelő) műveletek finanszírozására használják. A differenciált előirányzatokat annak érdekében használják, hogy az évenkéntiség elve összeegyeztethető legyen a többéves műveletek finanszírozása iránti szükséglettel. A differenciált előirányzatok kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatokra oszlanak:

- kötelezettségvállalási előirányzatok: az adott pénzügyi évben azon tevékenységekkel kapcsolatban vállalt jogi kötelezettségekből eredő valamennyi költséget fedezik, amelyek végrehajtása több év alatt történik. Az egy pénzügyi évnél hosszabb időn átívelő intézkedések költségvetési kötelezettségvállalásai azonban felbonthatók több évre esedékes éves részletekre, amennyiben az alap-jogiaktus úgy rendelkezik,

- kifizetési előirányzatok: az adott és/vagy korábbi pénzügyi években vállalt kötelezettségvállalásokból eredő kiadásokat fedezik.

A beszámolóban a finanszírozás típusait két fő csoportba sorolják:

- végleges elfogadott költségvetési előirányzatok, és
- további előirányzatok, amelyek a következőkből állnak:
  - az előző évről áthozott összegek (a költségvetési rendelet korlátozott számú esetben lehetővé teszi, hogy a fel nem használt összegeket átvigyék az előző évről a tárgyévre), és
  - a visszatérítésekből, harmadik felek/országok által uniós programokhoz nyújtott hozzájárulásokból, valamint harmadik felek részére végzett munkából származó címzett bevételek, amelyeket közvetlenül a megfelelő kiadási költségvetési sorhoz rendelnek hozzá, és amelyek a finanszírozás harmadik pillérének minősülnek.

Valamennyi finanszírozási típus együttesen képezi a rendelkezésre álló előirányzatokat.

1.4. BEVÉTELEK

1.4.1. Bevétel saját forrásokból

A bevételek túlnyomó többsége a saját forrásokból származik, amelyek az alábbi kategóriákból állnak:

1. Tradicionális saját források (TOR): általában a saját forrásokból származó összbevétel +/–15 %-át teszik ki.

2. Hozzáadottértékadó-alapú (héaalapú) bevételek: általában a saját forrásokból származó összbevétel hozzávetőleg 13 %-át teszik ki.

3. Bruttó nemzeti jövedelmen alapuló (GNI-alapú) bevételek: általában a saját forrásokból származó összbevétel +/–72 %-át teszik ki.

A saját források felosztása az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló, 2014. május 26-i 2014/335/EU, Euratom tanácsi határozat (2014. évi sajátforrás-határozat) szabályainak megfelelően történik. Ez a határozat 2016. október 1-jén lépett hatályba, és 2014. január 1-jétől visszamenőleges hatállyal alkalmazandó. A 2014-re és 2015-re vonatkozó hatást a 2016-os költségvetési évben vették figyelembe.

Az éves kifizetési előirányzatok fedezetéül az Unió számára allokált saját források teljes összege nem haladhatja meg a tagállamok összesített GNI-jének 1,20 %-át.

1.4.2. Tradicionális saját források (TOR)

A tradicionális saját források (harmadik országokból származó importra kivetett) vámokból, valamint a gazdasági szereplőkre kivetett és a tagállamok által az EU nevében beszedett (a cukorpiac közös szervezése kiadásainak finanszírozása érdekében cukortermelők által fizetett) cukorilletékből állnak. A tagállamok azonban ennek 20 %-át visszatartják beszedési költségeik kompenzálására. A tradicionális saját források valamennyi összegét az illetékes hatóságok alábbi számláinak egyikén kell lekönyvelni:

- A 609/2014/EU, Euratom rendelet 6. cikke (3) bekezdésében rögzített rendes számlákon: valamennyi beszedett vagy biztosítékkal fedezett összeget.
- Ugyancsak a fent említett cikkben rögzített külön számlákon: valamennyi még be nem szedett és/vagy biztosítékkal nem fedezett összeget. Ugyancsak e számlára könyvelhetik azokat a biztosítékkal fedezett összegeket, amelyekkel kapcsolatban kifogással éltek.

A tradicionális saját forrásokat legkésőbb a jogosultság megállapításának hónapját követő második hónap 19. napját követő első munkanapon jóvá kell írni (vagy be kell szedni a külön számlán) a Bizottságnak az érintett tagállam államkincstáránál vagy nemzeti központi bankjánál vezetett számláján.

1.4.3. Hozzáadottérték-adó (héa)

A hozzáadottérték-adót (héa) e célból az uniós szabályozásnak megfelelően harmonizált tagállami héaalapokra kell felszámítani. A héaalap azonban egyik tagállam esetében sem haladhatja meg GNI-jének 50 %-át. Az alkalmazott egységes lehívási kulcsot 0,30 %-ban rögzítik, kivéve Németország, Hollandia és Svédország vonatkozásában a 2014–2020-as időszakban, amelyben a lehívási kulcsot 0,15 %-ban rögzítették

1.4.4. Bruttó nemzeti jövedelem (GNI)

A bruttó nemzeti jövedelmen (GNI) alapuló forrást a költségvetés azon részének finanszírozására használják, amelyet semmilyen más bevételi forrás nem fedez. Az uniós szabályozásnak megfelelően valamennyi tagállam bruttó nemzeti jövedelmére azonos kulcs kerül kivetésre.

A héa- és GNI-alapú saját források meghatározásának alapjául a költségvetési tervezet készítése során összeállított, a megfelelő alapokra vonatkozó előrejelzések szolgálnak. Ezeket az előrejelzéseket később az adott év során költségvetés-módosítások révén módosítják és aktualizálják. A tagállamok által a tényleges adóalapok figyelembevételével fizetendő összegek és a (módosított) előrejelzések alapján ténylegesen befizetett összegek közötti különbségeket – akár pozitívak, akár negatívak – a Bizottság az adott pénzügyi évet követő második év júniusának első munkanapjáig hívja le a tagállamoktól. A következő négy évben a tényleges héa- és GNI-alapok még korrigálhatók, amennyiben nem jegyeztek be ezekre fenntartást. E fenntartásokat a tagállamokkal szembeni, bizonytalan összegekre vonatkozó lehetséges követelésnek kell tekinteni, mivel pénzügyi hatásuk nem becsülhető meg pontosan. Amennyiben meghatározható a pontos összeg, a megfelelő héa- és GNI-alapú forrásokat vagy a héa- és GNI-egyenlegekhez kapcsolódóan, vagy egyedi forráslehívásként hívják le.

1.4.5. Brit korrekció

A költségvetési egyensúlyhiány Egyesült Királyság javára történő megszüntetésére szolgáló mechanizmust az Európai Tanács fontainebleau-i ülésén (1984 júniusában) intézményesítették, ezáltal csökkentve az Egyesült Királyság sajátforrás-befizetéseit és növelve a többi tagállam befizetéseit. Németország, Ausztria, Svédország és Hollandia csökkentett mértékben (normál részesedésük egynegyedére korlátozva) finanszírozzák a brit korrekciót.

1.4.6. Bruttó csökkentés

Az Európai Tanács 2013. február 7–8-i következtetéseiben az szerepel, hogy Dánia, Hollandia és Svédország kizárólag a 2014–2020-as időszakra vonatkozóan a GNI-n alapuló éves hozzájárulása bruttó csökkentésében részesül, míg Ausztria kizárólag a 2014–2016-os időszakra vonatkozóan részesül bruttó csökkentésben. Az éves csökkentések az alábbiak szerint alakulnak: Dánia 130 millió EUR, Hollandia 695 millió EUR és Svédország 185 millió EUR.

1.5. A KÖLTSÉGVETÉSI EREDMÉNY KISZÁMÍTÁSA

Az EU költségvetési eredményét a következő évben az abban az évben esedékes hozzájárulások csökkentése révén juttatják vissza a tagállamokhoz.

Saját forrásként azok az összegek kerülnek könyvelésre, amelyeket az év során a tagállamok kormányai a Bizottság nevében nyitott számlákon jóváírtak. Többlet esetén a bevétel az előző pénzügyi év költségvetési eredményét is tartalmazza. Egyéb bevételek címén az év során ténylegesen beérkezett összegek kerülnek könyvelésre.

Az adott év költségvetési eredményének kiszámítása során kiadásnak minősülnek az év előirányzatainak terhére végrehajtott kifizetések, valamint az adott év minden, következő évre átvitt kifizetési előirányzata. Az adott év előirányzatainak terhére végrehajtott kifizetések azon kifizetéseket jelentik, amelyeket a számvitelért felelős tisztviselő a pénzügyi év december 31-ig teljesített. Az EMGA esetében azon kifizetéseket veszik figyelembe, amelyeket a tagállamok az N–1. év október 16. és az N. év október 15. között teljesítettek, feltéve, hogy a számvitelért felelős tisztviselőt legkésőbb az N+1. év január 31-ig értesítették a kötelezettségvállalásról és a kifizetés engedélyezéséről. Az EMGA-kiadások a tagállamokban végrehajtott ellenőrzéseket követően szabályszerűségi határozat tárgyát képezhetik.

A költségvetési eredmény két részből áll: az EU eredményéből és az Európai Gazdasági Térséghez (EGT) tartozó EFTA-országok hozzájárulásából. Az Európai Unió saját forrásainak rendszerére vonatkozó végrehajtási intézkedésekről szóló 608/2014/EU, Euratom rendelet 1. cikke (1) bekezdésének megfelelően ez az eredmény a következők közötti különbözetet tükrözi:

- az adott pénzügyi évben befolyt összes bevétel, és

- az adott év kifizetési előirányzatainak terhére végrehajtott kifizetések, valamint az adott év következő évre átvitt kifizetési előirányzatainak összege.

Az így kapott adathoz az alábbiak adódnak hozzá, illetve kerülnek levonásra belőle:

- egyrészről az előző évekről áthozott és megszüntetett kifizetési előirányzatok, másrészről pedig az előző évről áthozott nem differenciált előirányzatokat az euróárfolyam ingadozása miatt meghaladó kifizetések nettó egyenlege,

- a címzett bevételek alakulása, és

- az év során rögzített nettó árfolyamnyereségek és -veszteségek.

A harmadik fél hozzájárulásához, illetve harmadik félnek végzett munkához kapcsolódó, az előző pénzügyi évről áthozott előirányzatok – amelyek jellegüknél fogva sosem kerülnek megszüntetésre – a pénzügyi év további előirányzatai között szerepelnek. Ezzel magyarázható az N. évi költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekben szereplő, előző évről áthozott összegek és az N–1. évi költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekben szereplő, következő évre átvitt összegek közötti különbség. Az előlegek visszafizetését követően újból rendelkezésre bocsátott előirányzatokat nem veszik figyelembe a költségvetési eredmény kiszámításakor.

Az átvitt kifizetési előirányzatok tartalmazzák az automatikus átvitelt és a határozat alapján történő átvitelt. Az előző évről átvitt, fel nem használt kifizetési előirányzatok megszüntetése az automatikusan és a határozat alapján átvitt előirányzatok megszüntetését foglalja magában.

1.6. A KÖLTSÉGVETÉSI EREDMÉNY ÖSSZEEGYEZTETÉSE A GAZDASÁGI EREDMÉNNYEL

millió EUR

	2017	2016
AZ ÉV GAZDASÁGI EREDMÉNYE	**8 082**	**1 733**
Bevételek		
A tárgyévben megállapított, de még be nem szedett jogosultságok	*(4 408)*	*(1 969)*
A korábbi években megállapított és a tárgyévben beszedett jogosultságok	*10 739*	*3 363*
Elhatárolt bevételek (nettó)	*(257)*	*611*
Kiadások		
Elhatárolt kiadások (nettó)	*3 725*	*10 678*
Korábbi évek tárgyévben kifizetett kiadásai	*(3 574)*	*(7 656)*
Előfinanszírozás nettó hatása	*(12 059)*	*(468)*
A következő évre átvitt kifizetési előirányzatok	*(3 373)*	*(3 102)*
Áthozatalból teljesített kifizetések és a felhasználatlan kifizetési előirányzatok megszüntetése	*1 784*	*1 379*
Céltartalékok változása	*6 752*	*3 962*
Egyéb	*(6 676)*	*(2 142)*
Az ügynökségek és az ESZAK gazdasági eredménye	**(179)**	**16**
AZ ÉV KÖLTSÉGVETÉSI EREDMÉNYE	**555**	**6 405**

A költségvetési rendelettel összhangban az éves gazdasági eredményt az eredményszemléletű elszámolás alapelveinek megfelelően számították ki, míg a költségvetési eredmény a módosított pénzforgalmi elszámolás szabályain alapul. Mivel a gazdasági eredmény és a költségvetési eredmény ugyanazoknak az alapul szolgáló tranzakcióknak az eredménye, egymással történő összeegyeztetésük hasznos ellenőrzési eszköz.

Összeegyeztetett tételek – Bevételek

A pénzügyi év tényleges költségvetési bevétele megfelel az év során megállapított jogosultságokból befolyt bevételek és a korábbi években megállapított jogosultságokból befolyt bevételek összegének. Ezért a tárgyévben megállapított, de még be nem szedett jogosultságokat az összeegyeztetés céljából le kell vonni a gazdasági eredményből, mivel nem képezik a költségvetési bevétel részét. Ezzel ellentétben a korábbi években megállapított és a tárgyévben beszedett jogosultságokat az összeegyeztetés céljából hozzá kell adni a gazdasági eredményhez.

Az elhatárolt bevétel főként a mezőgazdaságra, a saját forrásokra, valamint a kamatokra és osztalékokra elhatárolt bevételekből áll. Csak a nettó hatást – vagyis a korábbi évekből származó elhatárolt bevétel visszaírásával csökkentett tárgyévi elhatárolt bevételt – kell figyelembe venni.

Összeegyeztetett tételek – Kiadások

Az elhatárolt kiadások főként az év végi elhatárolási célokra képzett elhatárolásokból állnak, vagyis olyan elszámolható kiadásokból, amelyek az uniós források kedvezményezettjeinél merültek fel, de amelyeket még nem jelentettek a Bizottságnak. Csak a nettó hatást – vagyis a korábbi évekből származó elhatárolt kiadások visszaírásával csökkentett tárgyévi elhatárolt kiadásokat – kell figyelembe venni. A korábbi években rögzített számlákhoz kapcsolódó, tárgyévben teljesített kifizetések a tárgyév költségvetési kiadásának részét képezik, és ezért összeegyeztetési célból hozzá kell őket adni a gazdasági eredményhez.

Az előfinanszírozás nettó hatása a következők kombinációja: 1. a tárgyévben kifizetett és éves költségvetési kiadásként rögzített új előfinanszírozási összegek, valamint 2. a tárgyévben elfogadott elszámolható költségeken keresztül elszámolt előfinanszírozás. Ez utóbbi elhatárolási szempontból kiadásnak minősül, de a költségvetési számlákon nem akként jelenik meg, mivel a kezdeti előfinanszírozás kifizetését már figyelembe vették költségvetési kiadásként annak kifizetése idején.

Az éves előirányzatok alapján teljesített kifizetések mellett az éves költségvetési eredmény kiszámításakor a következő évre átvitt éves előirányzatokat is figyelembe kell venni (a 608/2014/EU, Euratom rendelet 1. cikke (1) bekezdésének megfelelően). Ugyanez vonatkozik a tárgyévben az előző évi áthozatalokból teljesített költségvetési kifizetésekre és a felhasználatlan kifizetési előirányzatok megszüntetésére.

A céltartalékok változása a pénzügyi kimutatásban szereplő év végi becslésekhez kapcsolódik (főleg munkavállalói juttatások), és nincs hatással a költségvetési beszámolóra. Az egyéb összeegyeztetett összegek olyan különböző elemekből állnak, mint az eszközök amortizációja/értékcsökkenése, eszközbeszerzés, tőkelízing-kifizetések és pénzügyi hozzájárulások, amelyekre eltérő költségvetési és eredményszemléletű elszámolási módszerek alkalmazandóak.

2.A 2017. ÉVI UNIÓS KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSA – ÉSZREVÉTELEK

2.1. BEVÉTELEK

Az Európai Parlament elnöke által 2016. december 1-jén aláírt, eredeti elfogadott költségvetésben a kifizetési előirányzatok összegét 134 490 millió EUR-ban rögzítették, a saját forrásokból finanszírozandó összeg pedig 131 718 millió EUR volt. Az eredeti költségvetésben szereplő bevételi és kiadási becsléseket a pénzügyi év során jellemzően kiigazítják, és az ilyen jellegű módosításokat a költségvetés-módosítások tartalmazzák. A GNI-alapú saját források kiigazításai biztosítják, hogy a költségvetésbe bevitt bevételek pontosan egyezzenek a költségvetésbe bevitt kiadásokkal. Az egyensúly elvének megfelelően a költségvetési bevételeknek és kiadásoknak (kifizetési előirányzatok) egyensúlyban kell lenniük.

2017 során hat költségvetés-módosítást fogadtak el. Ezeket figyelembe véve a 2017-re vonatkozó végleges elfogadott bevétel 126 771 millió EUR-t tett ki. A tagállamok 2017. évi GNI-alapú kiegyensúlyozó hozzájárulását (115 484 millió EUR) a korábbi pénzügyi év többlete, a kifizetési előirányzatok lényeges csökkenése, valamint a beszedett pénzbírságok és egyéb hozzájárulások jelentős összege csökkentette.

Ami a saját forrásokat illeti, a tradicionális saját források beszedett összege szorosan megközelítette az előre jelzett összegeket. Ez elsősorban azzal magyarázható, hogy a 6/2017. sz. költségvetés-módosítás összeállításakor módosították a költségvetési becsléseket (a 2017. tavaszi új előrejelzések szerint).

A tagállamok végleges héa- és GNI-befizetései is majdnem pontosan megfeleltek a végleges költségvetési becsléseknek. Az előre jelzett összegek és a ténylegesen befizetett összegek közötti különbségek a költségvetési célokra használt euróárfolyam és a GMU-n kívüli tagállamok által tett befizetések időpontjában érvényes árfolyam közötti különbségekkel magyarázható.

A héa- és GNI-egyenlegeket illetően új eljárást léptettek életbe. A szabályokat a rendelkezésre bocsátásról szóló rendelet (609/2014/EU, Euratom rendelet) 10b. cikke rögzíti. Az új eljárás nem von maga után költségvetés-módosítást, a Bizottság ezért közvetlenül a tagállamokat kéri a nettó összegek befizetésére. Az új nettósítási rendszer miatt az uniós költségvetésre gyakorolt hatás a nullához közeli.

A „Hozzájárulások és visszatérítések az uniós megállapodások és programok keretében” megnevezés elsősorban a pénzügyi korrekciókból (esb-alapok, EMGA és EMVA), a harmadik országoknak a kutatási programokban való részvételéből, valamint egyéb, az uniós programok/tevékenységek keretében tett hozzájárulásokból és visszatérítésekből származó bevételeket tartalmazza. A teljes összeg jelentős részét a címzett bevételek teszik ki, amelyek jellemzően lehetővé teszik további előirányzatoknak a kiadási oldalra való bevezetését. 2017-ben ezek a hozzájárulások és visszatérítések elsősorban a következőkből származtak: a strukturális alapokra vonatkozó visszatérítések (6,7 milliárd EUR), záróelszámolások a mezőgazdasági alapoknál (1,9 milliárd EUR), tagállamok vagy harmadik felek egyedi megállapodásokhoz való hozzájárulásai (1,6 milliárd EUR) és uniós programokhoz való hozzájárulások (1 milliárd EUR).

A pénzbírságokból származó bevétel elsősorban a versenypolitika területén kiszabott pénzbírságokhoz kapcsolódik.

2.2. KIADÁSOK

A 2017. évi költségvetés célja a folyamatban lévő programok végrehajtása és az új kihívások kezelése közötti megfelelő egyensúly elérése volt. Ennélfogva a korábbi években tett kötelezettségvállalásokra épített, és élt a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret által a kihívások kezelése terén biztosított rugalmassággal.

A többéves pénzügyi keretben előirányzott éves alakulással összhangban a költségvetési tervezetben javasolt kötelezettségvállalási előirányzatokat 157,7 milliárd EUR-ban (a 2016. évi költségvetéshez képest 1,7 %-kal magasabb szinten), a kifizetési előirányzatokat pedig 134,9 milliárd EUR-ban (–6,2 %) rögzítették, ami az uniós GNI 1,05 %-ának, illetve 0,90 %-ának felel meg. A kötelezettségvállalási előirányzatok növekedése 4,8 % volt az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap, a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap és a Belső Biztonsági Alap 2014-es éves részletét érintő átprogramozás hatásának „semlegesítését” követően. Az összes kifizetés jelentős mértékű csökkenése alapvetően a 2007–2013-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi kereten belüli programok végrehajtásának lezárását, valamint egyes szakpolitikai területeken a programok új generációjának lassú végrehajtását tükrözi.

Az év során a kötelezettségvállalási előirányzatokat 500 millió EUR-val emelték meg a 3/2017. sz. költségvetés-módosítás révén az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés (IFK) vonatkozásában, valamint a 5/2017 sz. költségvetés-módosítás révén, hogy az EFFA Garanciaalap javára 275 millió EUR kezdeti összeget biztosítsanak.

A 2016. évi nehézségeket követően – amikor a kifizetési előirányzatok meghaladták az igényeket, és az év nagy többlettel zárult – a Bizottság 2017-ben először a kifizetési kérelmek hasonlóan lassú alakulásával szembesült, és ennek megfelelően módosította a költségvetést. A Bizottság ezért 2017. október 9-én benyújtotta a 6/2017. sz. költségvetés-módosítási tervezetet, amelyben a kifizetési előirányzatok 7,7 milliárd EUR összegű csökkentését javasolta; ebből 5,9 milliárd EUR az 1b. alfejezetet *(Gazdasági, társadalmi és területi kohézió)* érinti, kisebb mértékben csökkent továbbá a 2. fejezet *(Fenntartható növekedés: természeti erőforrások)*, a 3. fejezet *(Biztonság és uniós polgárság)* és a 4. fejezet *(Globális Európa)* költségvetése, valamint az Európai Unió Szolidaritási Alapja (EUSZA).

A rendelkezésre álló előirányzatok 2017. évi végrehajtása

A 2017. évi végrehajtás valamennyi típusú előirányzat tekintetében (költségvetés, 2017-ről áthozott összegek és címzett bevételek) 97 % volt a kötelezettségvállalások és 93,9 % a kifizetések esetében. A költségvetésből származó előirányzatokat 2017-ben teljes mértékben végrehajtották (a kifizetések 98,35 %-a), ami a 2016-ban és 2017 legnagyobb részében fennálló bizonytalanságokat tekintve jó teljesítmény. A végrehajtási arány a kötelezettségvállalási előirányzatok 99,9 %-ára és a kifizetési előirányzatok 99,8 %-ára emelkedik, amennyiben feltételezzük, hogy a 2018-ra átvitt összegek teljes mértékben felhasználásra kerülnek.

Az 1b. alfejezet (*Gazdasági, társadalmi és területi kohézió*) tekintetében a 2014–2020 közötti programok pénzügyi végrehajtása jelentősen előrehaladt 2016-hoz képest, miközben teljesítették a 2007–2013 közötti programok első zárókifizetéseit. A kifizetési előirányzatok 6/2017 sz. költségvetés-módosításon keresztüli csökkentését teljes mértékben ellensúlyozta a záróelszámolási eljárásból származó címzett bevételek felhasználása, és a kifizetésekre fordított végső összeg majdnem megegyezett az eredetileg előirányzott költségvetéssel.

A 2. fejezetben *(Fenntartható növekedés: természeti erőforrások)* az új ERFA-programok pénzügyi végrehajtása ugyancsak emelkedett 2016-hoz képest.

Fennálló kötelezettségvállalások

A fennálló kötelezettségvállalások (RAL, még ki nem fizetett összegek, amelyekre kötelezettséget vállaltak) 2017 végén 267 milliárd EUR-t tettek ki. A 2016. év végi összeghez képest több mint 28 milliárd EUR összegű növekedés a vártnál nagyobb, mivel a kötelezettségvállalások és a kifizetések közötti különbség az eredetileg tervezettnél nagyobb volt a kifizetéseknek a 6/2017 sz. költségvetés-módosításban való csökkentése miatt. A fennálló kötelezettségvállalások növekedése azonban nem kirívó eset, mivel a kötelezettségvállalási előirányzatok a többéves pénzügyi keretben előirányzottaknak megfelelően minden évben emelkednek. A költségvetésbe bevitt kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok eltérése miatt 2018-ban a RAL további emelkedése várható. E növekedésnek azonban jelentősen alacsonyabbnak kell lennie 2017-hez képest, mivel a 2018. évi elfogadott költségvetésben szereplő kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok között kisebb a különbség. Ezenfelül az 1b. alfejezet *(Gazdasági, társadalmi és területi kohézió)* kifizetési kérelmei az „n+3” automatikus visszavonási szabály alkalmazása miatt várhatóan emelkedni fognak.

A költségvetési kiigazítások részletesebb elemzését, a releváns háttér-információkat, az indokolást és hatást a Bizottság költségvetési és pénzgazdálkodásra vonatkozó, 2017. évi éves jelentése mutatja be, az A rész költségvetési szinten, míg a B rész a többéves pénzügyi keret egyes fejezeteinek szintjén.

Költségvetési eredmény

A 2017. évi 0,56 milliárd EUR összegű költségvetési eredmény a korábbi évekhez képest alacsony volt, és elsősorban a bevételi oldalról származik, mivel 2017-ben magasak voltak a hozzájárulásokból és visszatérítésekből származó bevételek (12,2 milliárd EUR): a strukturális alapokra vonatkozó visszatérítések 6,7 milliárd EUR-t, a mezőgazdasági alapok záróelszámolásai 1,9 milliárd EUR-t, a tagállamok vagy harmadik felek egyedi megállapodásokhoz való hozzájárulásai 1,6 milliárd EUR-t, az uniós programokhoz való hozzájárulások pedig 1 milliárd EUR-t tettek ki. A kifizetési előirányzatok teljes mértékben végrehajtásra kerültek (98,35 %), az el nem költött összegeket át lehetett vinni 2018-ra, a fel nem használt összegek pedig nem jelentősek.

3.AZ UNIÓS KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK VÉGREHAJTÁSA

3.1. ÁTTEKINTÉS AZ UNIÓS KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK VÉGREHAJTÁSÁRÓL

millió EUR

	Megnevezés	Bevételi előirányzatok		Megállapított jogosultságok			Bevételek			Befolyt összegek a költségvetés %-ában	Kinn-lévő
		Eredeti elfogadott költségvetés	Végleges elfogadott költségvetés	Tárgyévi	Áthozott	Összesen	Tárgyévi jogosult-ságokból	Áthozott jogosult-ságokból	Összesen		
1	Saját források	131 718	115 484	115 429	26	115 455	115 414	2	115 416	100 %	39
3	Többletek, egyenlegek és kiigazítások	–	6 405	6 416	–	6 416	6 416	–	6 416	100 %	–
4	Az intézményeknél és egyéb uniós szerveknél dolgozó személyektől származó bevételek	1 490	1 490	1 488	7	1 495	1 478	7	1 484	100 %	11
5	Az intézmények igazgatási tevékenységéből származó bevételek	70	70	590	21	611	572	15	587	836 %	24
6	Hozzájárulások és visszatérítések az uniós megállapodások és programok keretében	60	60	12 228	275	12 504	12 061	118	12 179	20 299 %	324
7	Késedelmi kamatok és pénzbírságok	1 120	3 230	4 823	6 564	11 387	541	3 032	3 573	111 %	7 814
8	Forrásbevonási és hitelezési műveletek	7	7	39	5	43	24	5	28	410 %	15
9	Egyéb bevételek	25	25	6	9	15	4	4	8	30 %	7
Összesen		**134 490**	**126 771**	**141 020**	**6 906**	**147 926**	**136 509**	**3 182**	**139 691**	**110 %**	**8 235**

4. AZ UNIÓS KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK VÉGREHAJTÁSA

4.1. TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ÉS A KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZATOK ÖSSZETÉTELE ÉS VÁLTOZÁSA

millió EUR

Többéves pénzügyi terv fejezete		Kötelezettségvállalási előirányzatok						Kifizetési előirányzatok					
		Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat	Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat
		Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés - módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel		Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés - módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
1.	Intelligens és inkluzív növekedés	74 899	500	75 399	0	9 782	85 181	56 522	(6 682)	49 840	130	11 198	61 168
	1a. Versenyképesség a növekedésért és foglalkoztatásért	*21 312*	–	*21 312*	*0*	*3 195*	*24 508*	*19 321*	*744*	*20 065*	*117*	*4 188*	*24 370*
	1b. Gazdasági, társadalmi és területi kohézió	*53 587*	*500*	*54 087*	–	*6 586*	*60 673*	*37 201*	*(7 426)*	*29 775*	*13*	*7 009*	*36 797*
2.	Fenntartható növekedés: természeti erőforrások	58 584	(15)	58 569	433	3 804	62 806	54 914	(447)	54 467	635	3 473	58 575
	ebből: Piachoz kapcsolódó kiadások és közvetlen kifizetések	*42 613*	*(2)*	*42 611*	*433*	*2 786*	*45 830*	*42 563*	*(5)*	*42 558*	*630*	*2 786*	*45 975*
3.	Biztonság és uniós polgárság	4 284	–	4 284	–	188	4 472	3 787	(994)	2 793	11	189	2 994
4.	Globális Európa	10 162	551	10 713	109	1 560	12 382	9 483	(545)	8 938	120	1 887	10 944
5.	Igazgatás	9 395	0	9 395	2	794	10 190	9 395	(2)	9 392	786	798	10 977
	ebből: Az intézmények igazgatási kiadásai	*3 921*	–	*3 921*	*0*	*423*	*4 344*	*3 921*	–	*3 921*	*494*	*426*	*4 841*
6.	Ellentételezések	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
8.	Negatív tartalék és az előző pénzügyi évről áthozott hiány	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
9.	Speciális eszközök	534	938	1 472	31	41	1 544	390	951	1 341	32	41	1 414
Összesen		**157 858**	**1 974**	**159 831**	**575**	**16 169**	**176 576**	**134 490**	**(7 720)**	**126 771**	**1 714**	**17 585**	**146 071**

4.2. TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ELŐIRÁNYZATOK VÉGREHAJTÁSA

millió EUR

	Többéves pénzügyi terv fejezete	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kötelezettségvállalások					2018-ra átvitt előirányzatok			Megszűnő előirányzatok			
			a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	címzett bevétel	határozatlan időre átvitt összegek	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
1.	Intelligens és inkluzív növekedés	85 181	75 356	0	7 912	83 268	98 %	1 870	27	1 897	16	–	0	16
	1a. Versenyképesség a növekedésért és foglalkoztatásért	*24 508*	*21 301*	*0*	*1 353*	*22 654*	*92 %*	*1 842*	*4*	*1 846*	*8*	–	*0*	*8*
	1b. Gazdasági, társadalmi és területi kohézió	*60 673*	*54 056*	–	*6 559*	*60 614*	*100 %*	*28*	*23*	*51*	*8*	–	–	*8*
2.	Fenntartható növekedés: természeti erőforrások	62 806	58 100	426	2 334	60 859	97 %	1 470	451	1 920	19	8	–	27
	ebből: Piachoz kapcsolódó kiadások és közvetlen kifizetések	*45 830*	*42 150*	*426*	*2 183*	*44 759*	*98 %*	*603*	*451*	*1 054*	*10*	*8*	–	*18*
3.	Biztonság és uniós polgárság	4 472	4 035	–	89	4 124	92 %	99	247	345	2	–	0	2
4.	Globális Európa	12 382	10 710	108	997	11 814	95 %	563	2	565	1	1	0	3
5.	Igazgatás	10 190	9 270	2	522	9 794	96 %	272	–	272	125	0	–	125
	ebből: Az intézmények igazgatási kiadásai	*4 344*	*3 838*	*0*	*303*	*4 142*	*95 %*	*120*	*0*	*120*	*83*	*0*	*0*	*83*
6.	Ellentételezések	–	–	–	–	–	0 %	–	–	–	–	–	–	–
8.	Negatív tartalék és az előző pénzügyi évről áthozott hiány	–	–	–	–	–	0 %	–	–	–	–	–	–	–
9.	Speciális eszközök	1 544	1 259	31	–	1 291	84 %	41	62	103	151	–	–	151
Összesen		**176 576**	**158 730**	**567**	**11 854**	**171 150**	**97 %**	**4 315**	**788**	**5 103**	**314**	**9**	**0**	**323**

4.3. TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZATOK VÉGREHAJTÁSA

millió EUR

	Többéves pénzügyi terv fejezete	Megtett kifizetések						2018-ra átvitt előirányzatok				Megszűnő előirányzatok			Összesen
		Összes rendelkezésre álló előirányzat	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	automatikusan átvitt összegek	határozatlan átvitt összegek	címzett bevétel	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11	12	13	14=11+12+13
1.	Intelligens és inkluzív növekedés	61 168	49 698	111	7 220	57 030	93 %	121	–	3 977	4 098	21	19	0	40
	1a. Versenyképesség a növekedésért és foglalkoztatásért	*24 370*	*19 945*	*101*	*1 330*	*21 376*	*88 %*	*108*	–	*2 858*	*2 966*	*12*	*16*	*0*	*28*
	1b. Gazdasági, társadalmi és területi kohézió	*36 797*	*29 754*	*11*	*5 890*	*35 654*	*97 %*	*13*	–	*1 119*	*1 132*	*9*	*3*	–	*11*
2.	Fenntartható növekedés: természeti erőforrások	58 575	53 889	626	2 228	56 743	97 %	111	451	1 245	1 806	17	9	–	26
	ebből: Piachoz kapcsolódó kiadások és közvetlen kifizetések	*45 975*	*41 992*	*621*	*2 081*	*44 695*	*97 %*	*103*	*451*	*705*	*1 259*	*12*	*8*	–	*21*
3.	Biztonság és uniós polgárság	2 994	2 767	10	90	2 867	96 %	11	5	99	115	11	1	0	12
4.	Globális Európa	10 944	8 610	116	1 067	9 793	89 %	314	2	820	1 136	12	4	–	16
5.	Igazgatás	10 977	8 486	720	451	9 656	88 %	781	1	348	1 129	125	67	–	191
	ebből: Az intézmények igazgatási kiadásai	*4 841*	*3 363*	*448*	*274*	*4 085*	*84 %*	*475*	*0*	*152*	*627*	*83*	*46*	–	*128*
6.	Ellentételezések	–	–	–	–	–	0 %	–	–	–	–	–	–	–	–
8.	Negatív tartalék és az előző pénzügyi évről áthozott hiány	–	–	–	–	–	0 %	0	–	–	–	–	–	–	–
9.	Speciális eszközök	1 414	1 241	32	18	1 291	91 %	0	–	23	24	99	0	–	99
Összesen		**146 071**	**124 691**	**1 615**	**11 073**	**137 379**	**94 %**	**1 338**	**458**	**6 512**	**8 308**	**284**	**99**	**0**	**384**

4.4. TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A FENNÁLLÓ KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK VÁLTOZÁSAI

millió EUR

	Többéves pénzügyi terv fejezete	Fennálló kötelezettségvállalások az előző év végén				Az adott év kötelezettségvállalásai				Összes fennálló kötelezettségvállalás az év végén
		Előző évről áthozott kötelezettségvállalások	Kötelezettségvállalás visszavonása/ Újraértékelések/ Megszüntetések	Kifizetések	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	Évközi kötelezettségvállalások	Kifizetések	Át nem vihető kötelezettségvállalások megszüntetése	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	
1.	Intelligens és inkluzív növekedés	174 938	(4 337)	(49 231)	121 370	83 268	(7 799)	(3)	75 467	196 837
	1a. Versenyképesség a növekedésért és foglalkoztatásért	*35 622*	*(1 321)*	*(13 887)*	*20 414*	*22 654*	*(7 489)*	*(3)*	*15 162*	*35 576*
	1b. Gazdasági, társadalmi és területi kohézió	*139 316*	*(3 015)*	*(35 345)*	*100 956*	*60 614*	*(310)*	*(0)*	*60 304*	*161 260*
2.	Fenntartható növekedés: természeti erőforrások	33 947	(180)	(11 860)	21 907	60 859	(44 882)	(0)	15 977	37 883
	ebből: Piachoz kapcsolódó kiadások és közvetlen kifizetések	*247*	*(2)*	*(211)*	*33*	*44 759*	*(44 484)*	–	*275*	*309*
3.	Biztonság és uniós polgárság	4 167	(231)	(1 650)	2 286	4 124	(1 217)	–	2 908	5 194
4	Globális Európa	24 974	(517)	(6 662)	17 795	11 814	(3 131)	(1)	8 682	26 478
5.	Igazgatás	732	(2)	(726)	4	9 794	(8 931)	(0)	863	867
	ebből: Az intézmények igazgatási kiadásai	*431*	*20*	*(448)*	*3*	*4 142*	*(3 637)*	*0*	*505*	*507*
6.	Ellentételezések	–	–	–	–	–	–	–	–	–
8.	Negatív tartalék és az előző pénzügyi évről áthozott hiány	–	–	–	–	–	–	–	–	–
9.	Speciális eszközök	0	(0)	(0)	–	1 291	(1 290)	–	0	0
Összesen		**238 759**	**(5 268)**	**(70 129)**	**163 362**	**171 150**	**(67 250)**	**(4)**	**103 896**	**267 258**

4.5. TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A FENNÁLLÓ KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK KELETKEZÉSI ÉV SZERINTI BONTÁSBAN

millió EUR

	Többéves pénzügyi terv fejezete	<2011	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Összesen
1.	Intelligens és inkluzív növekedés	1 575	532	1 464	13 556	6 680	41 805	55 759	75 467	196 837
	1a. Versenyképesség a növekedésért és foglalkoztatásért	*741*	*294*	*829*	*2 754*	*3 620*	*4 893*	*7 283*	*15 162*	*35 576*
	1b. Gazdasági, társadalmi és területi kohézió	*834*	*238*	*635*	*10 802*	*3 060*	*36 912*	*48 475*	*60 304*	*161 260*
2.	Fenntartható növekedés: természeti erőforrások	227	58	76	992	496	5 470	14 588	15 977	37 883
	ebből: Piachoz kapcsolódó kiadások és közvetlen kifizetések	–	–	–	–	0	12	22	275	309
3.	Biztonság és uniós polgárság	40	34	74	114	77	278	1 669	2 908	5 194
4.	Globális Európa	1 036	543	1 054	2 232	2 675	4 226	6 030	8 682	26 478
5.	Igazgatás	–	–	–	0	0	0	4	863	867
	ebből: Az intézmények igazgatási kiadásai	0	0	0	0	0	0	3	505	507
9.	Speciális eszközök	–	–	–	–	–	–	–	0	0
Összesen		**2 878**	**1 166**	**2 668**	**16 893**	**9 928**	**51 779**	**78 050**	**103 896**	**267 258**

4.6. RÉSZLETES TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ÉS A KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZATOK ÖSSZETÉTELE ÉS VÁLTOZÁSA

millió EUR

Program		Kötelezettségvállalási előirányzatok						Kifizetési előirányzatok					
		Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat	Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat
		Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés - módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel		Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés - módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
1.1	Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA)	2 661	0	2 661	–	39	2 700	2 317	150	2 467	–	39	2 506
	Európai műholdas navigációs rendszer (EGNOS/Galileo)	897	–	897	–	148	1 045	688	162	850	3	255	1 108
	Nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktor (ITER)	323	(0)	322	–	19	341	426	298	724	0	19	743
	Az Unió Föld-megfigyelési programja (Kopernikusz)	607	–	607	–	17	625	697	(60)	637	2	19	658
	Nukleáris biztonság és leszerelés	138	–	138	–	–	138	150	204	354	–	–	354
	Horizont 2020	10 346	78	10 424	–	1 828	12 251	10 196	(97)	10 100	71	2 689	12 860
	Euratom kutatási és képzési program	341	(0)	341	–	112	452	348	(1)	347	20	152	518
	A vállalkozások versenyképességét és a kis- és középvállalkozásokat segítő program (COSME)	349	0	349	–	32	381	369	(119)	250	2	71	324
	Oktatás, képzés és sport (Erasmus+)	2 064	6	2 070	–	388	2 458	1 887	40	1 927	7	441	2 375
	A foglalkoztatás és a szociális innováció európai uniós programja (EaSI)	136	–	136	–	10	146	97	(7)	90	2	10	102
	Vám program, Fiscalis program és csalás elleni program	137	7	144	–	5	149	117	(0)	117	5	5	127
	CEF – Energetika	700	(77)	622	–	1	623	123	(40)	83	2	0	85
	CEF – Közlekedés	1 723	(1)	1 723	–	120	1 843	971	279	1 249	2	103	1 354
	CEF – Információs és kommunikációs technológia (IKT)	124	1	125	–	3	128	118	(54)	63	0	3	67
	Energiaágazatbeli projektek a gazdasági fellendülés támogatására	–	–	–	–	16	16	110	32	142	–	16	157
	Decentralizált ügynökségek	344	(7)	338	–	18	356	336	(16)	319	–	18	337
	Egyéb fellépések és programok	220	(2)	218	–	435	653	196	2	198	1	344	543
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	56	(0)	56	–	1	57	44	(15)	29	–	0	30
	A Bizottság egyedi hatáskörei	144	(5)	139	0	5	143	131	(13)	118	–	4	123
A többéves pénzügyi keret 1.1. fejezete összesen		***21 312***	***(0)***	***21 312***	***0***	***3 195***	***24 508***	***19 321***	***744***	***20 065***	***117***	***4 188***	***24 370***
1.2	Regionális konvergencia (Kevésbé fejlett régiók)	26 122	(30)	26 092	–	3 405	29 496	19 315	(4 613)	14 702	–	3 375	18 078

millió EUR

	Program	Kötelezettségvállalási előirányzatok						Kifizetési előirányzatok					
		Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat	Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat
		Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés - módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel		Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés - módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
	Átmeneti régiók	5 627	(15)	5 613	–	677	6 289	3 314	(1 247)	2 067	–	542	2 609
	Versenyképesség (Fejlettebb régiók)	8 251	45	8 296	–	1 095	9 391	5 853	(1 441)	4 413	–	1 259	5 672
	Legkülső és ritkán lakott régiók	222	–	222	–	29	251	140	(14)	126	–	35	161
	Kohéziós Alap	9 056	–	9 056	–	1 133	10 189	5 981	1 107	7 088	–	1 260	8 348
	Európai területi együttműködés	1 940	–	1 940	–	185	2 124	969	(392)	577	–	53	630
	Technikai segítségnyújtás	216	(0)	216	–	1	217	190	(23)	167	13	1	180
	A leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap	546	–	546	–	6	553	441	(150)	291	0	6	298
	Ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés	–	500	500	–	56	556	600	(551)	49	–	476	525
	Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF)	1 593	–	1 593	–	–	1 593	383	(93)	290	–	2	292
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	13	–	13	–	0	13	14	(9)	5	–	0	5
	A többéves pénzügyi keret 1.2. fejezete összesen	***53 587***	***500***	***54 087***	***–***	***6 586***	***60 673***	***37 201***	***(7 426)***	***29 775***	***13***	***7 009***	***36 797***
	A többéves pénzügyi keret 1. fejezete összesen	74 899	500	75 399	0	9 782	85 181	56 522	(6 682)	49 840	130	11 198	61 168
2	Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA)	42 613	(2)	42 611	433	2 786	45 830	42 563	(5)	42 558	630	2 786	45 975
	Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA)	14 366	(2)	14 364	–	862	15 226	11 208	(215)	10 994	1	532	11 527
	Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA)	912	–	912	–	133	1 045	577	(192)	385	0	133	519
	Halászati partnerségi megállapodások és regionális halászati gazdálkodási szervezetek	138	(11)	127	–	2	129	133	3	136	–	2	139
	Környezetvédelem és éghajlat-politika (LIFE)	494	–	494	–	10	504	364	(33)	331	4	8	343
	Decentralizált ügynökségek	55	(1)	54	–	10	65	55	(1)	54	–	10	65
	Egyéb fellépések és intézkedések	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	8	–	8	–	0	8	13	(6)	8	–	0	8
	Egyedi intézkedések	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0	–	0
	A többéves pénzügyi keret 2. fejezete összesen	58 584	(15)	58 569	433	3 804	62 806	54 914	(447)	54 467	635	3 473	58 575
3	Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap	1 620	(6)	1 614	–	46	1 661	1 182	(559)	623	2	45	671
	Fogyasztóvédelem	27	–	27	–	1	28	21	(0)	21	1	1	22
	Kreatív Európa	208	1	209	–	13	222	177	10	187	2	15	204
	Unión belüli szükséghelyzeti támogatás	200	(1)	199	–	–	199	219	(1)	218	0	–	218
	Belső Biztonsági Alap	739	(4)	735	–	61	796	748	(350)	398	2	60	460
	Informatikai rendszerek	20	16	35	–	3	38	17	12	28	–	3	31
	Jogérvényesülés	54	(0)	54	–	3	56	41	(4)	37	1	3	41

millió EUR

Program		Kötelezettségvállalási előirányzatok						Kifizetési előirányzatok					
		Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat	Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat
		Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés - módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel		Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés - módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
	Jogok, egyenlőség és polgárság	63	1	64	–	2	65	47	6	53	1	2	55
	Uniós polgári védelmi mechanizmus	31	(2)	30	–	2	31	31	(3)	28	–	2	30
	Európa a polgárokért	26	–	26	–	1	27	26	–	26	0	1	27
	Élelmiszer és takarmány	256	3	259	–	3	262	234	6	241	1	4	246
	Egészségügy	65	–	65	–	2	67	58	1	59	1	2	62
	Decentralizált ügynökségek	863	(6)	858	–	51	909	864	(99)	765	–	51	816
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	12	(2)	10	–	0	10	19	(6)	14	–	1	14
	Egyedi intézkedések	101	–	101	–	1	102	102	(7)	96	1	0	97
A többéves pénzügyi keret 3. fejezete összesen		4 284	(0)	4 284	–	188	4 472	3 787	(994)	2 793	11	189	2 994
4.	Előcsatlakozási támogatás (IPA II)	2 115	4	2 118	–	76	2 195	1 716	(330)	1 386	4	414	1 805
	Makroszintű pénzügyi támogatás	46	(6)	40	–	–	40	46	(35)	10	–	–	10
	A külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap	241	–	241	–	110	351	241	–	241	–	110	351
	Uniós polgári védelmi mechanizmus	21	(9)	11	–	1	13	20	(10)	10	–	2	11
	Az EU segítségnyújtási önkéntesei kezdeményezés	22	(5)	17	–	–	17	24	(7)	17	–	–	17
	Európai Fenntartható Fejlődési Alap (EFFA)	–	275	275	–	300	575	–	275	275	–	300	575
	Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz (ENI)	2 440	40	2 481	–	54	2 535	2 358	(374)	1 984	5	59	2 048
	Fejlesztési együttműködési eszköz	3 168	(17)	3 151	–	47	3 198	2 769	(140)	2 629	13	74	2 716
	Partnerségi Eszköz	134	5	138	–	2	140	136	(39)	97	1	2	99
	A demokrácia és az emberi jogok európai eszköze	189	(5)	184	–	4	188	168	(9)	159	3	3	166
	A stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszköz	273	(13)	260	–	11	272	294	(36)	258	3	10	271
	Humanitárius segítségnyújtás	945	335	1 280	99	769	2 148	1 146	247	1 393	91	728	2 211
	Közös kül- és biztonságpolitika (KKBP)	327	(41)	287	9	55	351	294	(35)	259	0	55	313
	Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz	62	(11)	51	–	3	54	81	(11)	71	0	3	74
	Decentralizált ügynökségek	20	–	20	–	0	20	20	–	20	–	0	20
	Egyéb fellépések és programok	84	(1)	83	–	126	209	93	(27)	66	0	127	193
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	9	(1)	8	1	0	9	11	(3)	9	–	0	9
	Egyedi intézkedések	66	(0)	66	–	0	66	67	(12)	56	–	0	56
A többéves pénzügyi keret 4. fejezete összesen		10 162	551	10 713	109	1 560	12 382	9 483	(545)	8 938	120	1 887	10 944
5.	Nyugdíjak	1 790	12	1 802	–	0	1 802	1 790	12	1 802	–	0	1 802
	Európai Iskolák	185	(1)	184	–	14	198	185	(1)	184	1	14	199

millió EUR

Program	Kötelezettségvállalási előirányzatok						Kifizetési előirányzatok					
	Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat	Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat
	Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés - módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel		Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés - módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
Decentralizált ügynökségek	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	5	–	5	–	–	5	5	(3)	2	–	–	2
A Bizottság igazgatási kiadásai	3 494	(11)	3 483	1	357	3 841	3 494	(10)	3 484	292	358	4 134
A többi intézmény igazgatási kiadásai	3 921	–	3 921	0	423	4 344	3 921	–	3 921	494	426	4 841
A többéves pénzügyi keret 5. fejezete összesen	9 395	0	9 395	2	794	10 190	9 395	(2)	9 392	786	798	10 977
6. Ellentételezések	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
A többéves pénzügyi keret 6. fejezete összesen	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
8. Negatív tartalék	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Átvitt hiány	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
A többéves pénzügyi keret 8. fejezete összesen	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
9. Sürgősségisegély-tartalék	315	(253)	62	–	–	62	315	(216)	99	–	–	99
Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap (EGAA)	169	–	169	–	41	210	25	(25)	0	0	41	42
Az Európai Unió Szolidaritási Alapja (EUSZA)	50	1 191	1 241	31	–	1 273	50	1 191	1 241	31	–	1 273
A többéves pénzügyi keret 9. fejezete összesen	534	938	1 472	31	41	1 544	390	951	1 341	32	41	1 414
Összesen	**157 858**	**1 974**	**159 831**	**575**	**16 169**	**176 576**	**134 490**	**(7 720)**	**126 771**	**1 714**	**17 585**	**146 071**

4.7. RÉSZLETES TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ELŐIRÁNYZATOK VÉGREHAJTÁSA

millió EUR

	Program	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kötelezettségvállalások					2018-ra átvitt előirányzatok			Megszűnő előirányzatok			
			végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	címzett bevétel	határozattal átvitt	Összesen	végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
1.1	Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA)	2 700	2 661	–	39	2 700	100 %	0	–	0	0	–	–	0
	Európai műholdas navigációs rendszer (EGNOS/Galileo)	1 045	897	–	32	929	89 %	116	–	116	–	–	–	–
	Nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktor (ITER)	341	322	–	1	323	95 %	18	–	18	0	–	–	0
	Az Unió Föld-megfigyelési programja (Kopernikusz)	625	607	–	17	624	100 %	0	–	0	–	–	–	–
	Nukleáris biztonság és leszerelés	138	138	–	–	138	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Horizont 2020	12 251	10 422	–	882	11 304	92 %	946	–	946	1	–	0	2
	Euratom kutatási és képzési program	452	341	–	17	357	79 %	95	–	95	0	–	–	0
	A vállalkozások versenyképességét és a kis- és középvállalkozásokat segítő program (COSME)	381	349	–	27	376	99 %	5	–	5	0	–	–	0
	Oktatás, képzés és sport (Erasmus+)	2 458	2 070	–	192	2 263	92 %	195	–	195	0	–	–	0
	A foglalkoztatás és a szociális innováció európai uniós programja (EaSI)	146	135	–	3	138	94 %	7	–	7	1	–	0	1
	Vám program, Fiscalis program és csalás elleni program	149	144	–	1	145	97 %	4	–	4	0	–	–	0
	CEF – Energetika	623	621	–	1	622	100 %	0	–	0	1	–	–	1
	CEF – Közlekedés	1 843	1 722	–	31	1 753	95 %	89	–	89	0	–	–	0
	CEF – Információs és kommunikációs technológia (IKT)	128	120	–	3	124	97 %	0	4	4	0	–	0	0
	Energiaágazatbeli projektek a gazdasági fellendülés támogatására	16	–	–	–	–	0 %	16	–	16	–	–	–	–
	Decentralizált ügynökségek	356	338	–	13	351	99 %	5	–	5	0	–	–	0
	Egyéb fellépések és programok	653	218	–	92	309	47 %	343	–	343	1	–	–	1
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	57	55	–	1	56	97 %	1	–	1	1	–	–	1
	A Bizottság egyedi hatáskörei	143	137	0	3	140	98 %	1	–	1	2	–	–	2
A többéves pénzügyi keret 1.1. fejezete összesen		***24 508***	***21 301***	***0***	***1 353***	***22 654***	***92 %***	***1 842***	***4***	***1 846***	***8***	***–***	***0***	***8***
1.2	Regionális konvergencia (Kevésbé fejlett régiók)	29 496	26 092	–	3 378	29 470	100 %	27	–	27	–	–	–	–
	Átmeneti régiók	6 289	5 613	–	677	6 289	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Versenyképesség (Fejlettebb régiók)	9 391	8 296	–	1 095	9 391	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Legkülső és ritkán lakott régiók	251	222	–	29	251	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Kohéziós Alap	10 189	9 056	–	1 133	10 189	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Európai területi együttműködés	2 124	1 917	–	185	2 101	99 %	0	23	23	–	–	–	–

millió EUR

Program	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kötelezettségvállalások					2018-ra átvitt előirányzatok			Megszűnő előirányzatok			
		végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	címzett bevétel	határozattal átvitt	Összesen	végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Technikai segítségnyújtás	217	209	–	–	209	96 %	1	–	1	7	–	–	7
A leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap	553	546	–	6	552	100 %	–	–	–	1	–	–	1
Ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés	556	500	–	56	556	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF)	1 593	1 593	–	–	1 593	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	13	13	–	–	13	100 %	0	–	0	0	–	–	0
A többéves pénzügyi keret 1.2. fejezete összesen	***60 673***	***54 056***	***–***	***6 559***	***60 614***	***100 %***	***28***	***23***	***51***	***8***	***–***	***–***	***8***
A többéves pénzügyi keret 1. fejezete összesen	85 181	75 356	0	7 912	83 268	97 %	1 870	27	1 897	16	–	0	16
2. Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA)	45 830	42 150	426	2 183	44 759	98 %	603	451	1 054	10	8	–	18
Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA)	15 226	14 360	–	0	14 360	94 %	861	–	861	4	–	–	4
Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA)	1 045	909	–	133	1 042	100 %	0	–	0	3	–	–	3
Halászati partnerségi megállapodások és regionális halászati gazdálkodási szervezetek	129	125	–	2	128	99 %	–	–	–	2	–	–	2
Környezetvédelem és éghajlat-politika (LIFE)	504	494	–	6	500	99 %	4	–	4	0	–	–	0
Decentralizált ügynökségek	65	54	–	10	64	99 %	1	–	1	–	–	–	–
Egyéb fellépések és intézkedések	–	–	–	–	–	0 %	–	–	–	–	–	–	–
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	8	7	–	–	7	90 %	0	–	0	1	–	–	1
Egyedi intézkedések	–	–	–	–	–	0 %	–	–	–	–	–	–	–
A többéves pénzügyi keret 2. fejezete összesen	62 806	58 100	426	2 334	60 859	97 %	1 470	451	1 920	19	8	–	27
3. Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap	1 661	1 408	–	14	1 422	86 %	32	207	239	0	–	–	0
Fogyasztóvédelem	28	27	–	1	28	100 %	0	–	0	0	–	–	0
Kreatív Európa	222	209	–	9	218	98 %	5	–	5	0	–	–	0
Unión belüli szükséghelyzeti támogatás	199	199	–	–	199	100 %	–	–	–	0	–	–	0
Belső Biztonsági Alap	796	695	–	35	730	92 %	26	40	66	0	–	–	0
Informatikai rendszerek	38	35	–	0	36	94 %	2	–	2	0	–	–	0
Jogérvényesülés	56	53	–	0	54	95 %	3	–	3	0	–	–	0
Jogok, egyenlőség és polgárság	65	64	–	0	64	97 %	2	–	2	0	–	–	0
Uniós polgári védelmi mechanizmus	31	29	–	1	30	96 %	1	–	1	1	–	0	1
Európa a polgárokért	27	26	–	0	27	98 %	0	–	0	0	–	–	0
Élelmiszer és takarmány	262	259	–	2	261	100 %	1	–	1	0	–	–	0
Egészségügy	67	65	–	2	66	99 %	1	–	1	–	–	–	–
Decentralizált ügynökségek	909	858	–	25	882	97 %	27	–	27	–	–	–	–
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	10	9	–	–	9	97 %	0	–	0	0	–	–	0

millió EUR

Program		Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kötelezettségvállalások					2018-ra átvitt előirányzatok		Megszűnő előirányzatok			
			végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	címzett bevétel	határozattal átvitt	Összesen	végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Egyedi intézkedések	102	101	–	0	101	100 %	0	–	0	0	–	–	0
A többéves pénzügyi keret 3. fejezete összesen		4 472	4 035	–	89	4 124	92 %	99	247	345	2	–	0	2
4.	Előcsatlakozási támogatás (IPA II)	2 195	2 117	–	34	2 151	98 %	43	1	44	0	–	–	0
	Makroszintű pénzügyi támogatás	40	40	–	–	40	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	A külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap	351	241	–	–	241	69 %	110	–	110	–	–	–	–
	Uniós polgári védelmi mechanizmus	13	11	–	1	12	92 %	1	–	1	0	–	0	0
	Az EU segítségnyújtási önkéntesei kezdeményezés	17	17	–	–	17	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Európai Fenntartható Fejlődési Alap (EFFA)	575	275	–	–	275	48 %	300	–	300	–	–	–	–
	Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz (ENI)	2 535	2 481	–	34	2 515	99 %	20	–	20	0	–	–	0
	Fejlesztési együttműködési eszköz	3 198	3 151	–	24	3 175	99 %	23	–	23	0	–	–	0
	Partnerségi Eszköz	140	138	–	2	140	100 %	0	–	0	0	–	–	0
	A demokrácia és az emberi jogok európai eszköze	188	184	–	3	187	99 %	1	–	1	0	–	–	0
	A stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszköz	272	260	–	8	268	99 %	3	–	3	0	–	–	0
	Humanitárius segítségnyújtás	2 148	1 280	99	722	2 101	98 %	47	–	47	–	–	–	–
	Közös kül- és biztonságpolitika (KKBP)	351	287	8	45	340	97 %	9	–	9	0	1	–	1
	Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz	54	51	–	3	54	100 %	0	–	0	0	–	–	0
	Decentralizált ügynökségek	20	20	–	0	20	100 %	0	–	0	–	–	–	–
	Egyéb fellépések és programok	209	83	–	121	204	97 %	6	–	6	0	–	–	0
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	9	8	1	–	9	94 %	0	1	1	–	–	–	–
	Egyedi intézkedések	66	66	–	0	66	99 %	0	–	0	0	–	–	0
A többéves pénzügyi keret 4. fejezete összesen		12 382	10 710	108	997	11 814	95 %	563	2	565	1	1	0	3
5.	Nyugdíjak	1 802	1 797	–	0	1 797	100 %	0	–	0	5	–	–	5.
	Európai Iskolák	198	184	–	12	196	99 %	2	–	2	0	–	–	0
	Decentralizált ügynökségek	–	–	–	–	–	0 %	–	–	–	–	–	–	–
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	5	5	–	–	5	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	A Bizottság igazgatási kiadásai	3 841	3 446	1	207	3 654	95 %	150	–	150	37	–	–	37
	A többi intézmény igazgatási kiadásai	4 344	3 838	0	303	4 142	95 %	120	0	120	83	0	0	83
A többéves pénzügyi keret 5. fejezete összesen		10 190	9 270	2	522	9 794	96 %	272	–	272	125	0	–	125
6.	Ellentételezések	–	–	–	–	–	0 %	–	–	–	–	–	–	–
A többéves pénzügyi keret 6. fejezete összesen		–	–	–	–	–	0 %	–	–	–	–	–	–	–
8.	Negatív tartalék	–	–	–	–	–	0 %	–	–	–	–	–	–	–
	Átvitt hiány	–	–	–	–	–	0 %	–	–	–	–	–	–	–

millió EUR

Program	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kötelezettségvállalások					2018-ra átvitt előirányzatok			Megszűnő előirányzatok			
		végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	címzett bevétel	határozattal átvitt	Összesen	végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
A többéves pénzügyi keret 8. fejezete összesen	–	–	–	–	–	0 %	–	–	–	–	–	–	–
9. Sürgősségisegély-tartalék	62	–	–	–	–	0 %	–	62	62	–	–	–	–
Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap (EGAA)	210	18	–	–	18	9 %	41	–	41	151	–	–	151
Az Európai Unió Szolidaritási Alapja (EUSZA)	1 273	1 241	31	–	1 273	100 %	–	–	–	–	–	–	–
A többéves pénzügyi keret 9. fejezete összesen	1 544	1 259	31	–	1 291	84 %	41	62	103	151	–	–	151
Összes	**176 576**	**158 730**	**567**	**11 854**	**171 150**	**97 %**	**4 315**	**788**	**5 103**	**314**	**9**	**0**	**323**

4.8. RÉSZLETES TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZATOK VÉGREHAJTÁSA

millió EUR

	Program	Megtett kifizetések						2018-ra átvitt előirányzatok				Megszűnő előirányzatok			Összesen
		Összes rendelkezésre álló előirányzat	végleges elfogadott költségvetés-ből	áthozott összegekből	címzett bevételek-ből	Összesen	%	auto-matikusan átvitt összegek	határozat-tal át-vitt	címzett bevétel	Összesen	végleges elfogadott költségvetés-ből	áthozott összegekből	címzett bevételek-ből	
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11	12	13	14=11+12+13
1.1.	Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA)	2 506	2 467	–	39	2 506	100 %	0	–	0	0	0	–	–	0
	Európai műholdas navigációs rendszer (EGNOS/Galileo)	1 108	848	3	45	895	81 %	2	–	210	212	0	0	–	0
	Nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktor (ITER)	743	723	0	1	724	97 %	1	–	18	19	0	0	–	0
	Az Unió Föld-megfigyelési programja (Kopernikusz)	658	635	2	19	655	100 %	2	–	1	3	(0)	0	–	0
	Nukleáris biztonság és leszerelés	354	354	–	–	354	100 %	–	–	–	–	0	–	–	0
	Horizont 2020	12 860	10 025	63	775	10 863	84 %	68	–	1 914	1 982	7	8	0	15
	Euratom kutatási és képzési program	518	327	18	27	371	72 %	20	–	125	145	0	2	–	2
	A vállalkozások versenyképességét és a kis- és középvállalkozásokat segítő program (COSME)	324	248	2	18	268	83 %	2	–	53	55	0	0	0	0
	Oktatás, képzés és sport (Erasmus+)	2 375	1 920	6	226	2 153	91 %	7	–	215	222	0	0	(0)	0
	A foglalkoztatás és a szociális innováció európai uniós programja (EaSI)	102	87	1	3	92	90 %	2	–	6	8	1	1	0	2
	Vám program, Fiscalis program és csalás elleni program	127	116	2	1	119	94 %	0	–	4	4	1	3	–	4
	CEF – Energetika	85	81	1	0	83	97 %	1	–	0	1	1	0	–	2
	CEF – Közlekedés	1 354	1 248	1	62	1 311	97 %	2	–	41	43	0	0	0	0
	CEF – Információs és kommunikációs technológia (IKT)	67	63	0	3	66	99 %	0	–	0	1	(0)	0	–	0
	Energiaágazatbeli projektek a gazdasági fellendülés támogatására	157	142	–	7	149	94 %	0	–	9	9	–	–	–	0
	Decentralizált ügynökségek	337	319	–	13	333	99 %	0	–	5	5	0	–	–	0
	Egyéb fellépések és programok	543	197	1	87	285	52 %	1	–	257	258	0	0	0	0
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	30	29	–	0	29	99 %	0	–	0	0	0	–	–	0

millió EUR

Program		Megtett kifizetések						2018-ra átvitt előirányzatok				Megszűnő előirányzatok			Összesen
		Összes rendelkezésre álló előirányzat	végleges elfogadott költségvetés-ből	áthozott összegekből	címzett bevételek-ből	Összesen	%	auto-matikusan átvitt összegek	határozat-tal át-vitt	címzett bevétel	Összesen	végleges elfogadott költségvetés-ből	áthozott összegekből	címzett bevételek-ből	
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11	12	13	14=11+12+13
	A Bizottság egyedi hatáskörei	123	117	–	3	120	98 %	0	–	1	1	1	–	–	1
A többéves pénzügyi keret 1.1. fejezete összesen		***24 370***	***19 945***	***101***	***1 330***	***21 376***	***88 %***	***108***	***–***	***2 858***	***2 966***	***12***	***16***	***0***	***28***
1.2.	Regionális konvergencia (Kevésbé fejlett régiók)	18 078	14 702	–	2 622	17 325	96 %	0	–	753	753	–	–	–	0
	Átmeneti régiók	2 609	2 067	–	453	2 520	97 %	0	–	89	89	–	–	–	0
	Versenyképesség (Fejlettebb régiók)	5 672	4 413	–	991	5 403	95 %	0	–	269	269	–	–	–	0
	Legkülső és ritkán lakott régiók	161	126	–	35	161	100 %	0	–	–	–	–	–	–	–
	Kohéziós Alap	8 348	7 088	–	1 260	8 348	100 %	0	–	–	–	–	–	–	–
	Európai területi együttműködés	630	576	–	53	629	100 %	0	–	–	–	1	–	–	1
	Technikai segítségnyújtás	180	147	11	0	158	88 %	12	–	1	13	7	2	–	9
	A leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap	298	291	0	–	291	98 %	0	–	6	7	0	0	–	0
	Ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés	525	49	–	475	524	100 %	0	–	1	1	–	–	–	–
	Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF)	292	290	–	2	291	100 %	–	–	–	–	0	–	–	0
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	5	5	–	–	5	96 %	0	–	0	0	0	–	–	0
A többéves pénzügyi keret 1.2. fejezete összesen		***36 797***	***29 754***	***11***	***5 890***	***35 654***	***97 %***	***13***	***–***	***1 119***	***1 132***	***9***	***3***	***–***	***11***
A többéves pénzügyi keret 1. fejezete összesen		61 168	49 698	111	7 220	57 030	94 %	121	–	3 977	4 098	21	19	0	40
2.	Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA)	45 975	41 992	621	2 081	44 695	97 %	103	451	705	1 259	12	8	–	21
	Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA)	11 527	10 990	1	122	11 113	96 %	2	–	410	412	2	0	–	2
	Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA)	519	384	0	4	389	75 %	1	–	129	130	0	0	–	0
	Halászati partnerségi megállapodások és regionális halászati gazdálkodási szervezetek	139	135	–	2	137	99 %	0	–	–	–	1	–	–	1
	Környezetvédelem és éghajlat-politika (LIFE)	343	326	4	8	337	98 %	4	–	1	5	1	0	–	1
	Decentralizált ügynökségek	65	54	–	10	64	99 %	0	–	1	1	0	–	–	0
	Egyéb fellépések és intézkedések	–	–	–	–	–	0 %	0	–	–	–	–	–	–	–
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	8	7	–	0	7	96 %	0	–	0	0	0	–	–	0
	Egyedi intézkedések	0	–	–	–	–	0 %	0	–	–	–	–	0	–	0
A többéves pénzügyi keret 2. fejezete összesen		58 575	53 889	626	2 228	56 743	97 %	111	451	1 245	1 806	17	9	–	26

millió EUR

	Program	Megtett kifizetések						2018-ra átvitt előirányzatok				Megszűnő előirányzatok			Összesen
		Összes rendelkezésre álló előirányzat	végleges elfogadott költségvetés-ből	áthozott összegekből	címzett bevételek-ből	Összesen	%	auto-matikusan átvitt összegek	határozat-tal át-vitt	címzett bevétel	Összesen	végleges elfogadott költségvetés-ből	áthozott összegekből	címzett bevételek-ből	
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11	12	13	14=11+12+13
3.	Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap	671	616	2	13	631	94 %	2	–	32	34	5	0	–	5
	Fogyasztóvédelem	22	20	0	1	21	95 %	1	–	0	1	0	0	–	0
	Kreatív Európa	204	185	2	7	194	95 %	2	–	8	10	0	0	–	0
	Unión belüli szükséghelyzeti támogatás	218	217	0	–	217	100 %	0	–	–	0	0	0	–	0
	Belső Biztonsági Alap	460	395	2	37	433	94 %	2	–	24	26	1	0	–	1
	Informatikai rendszerek	31	28	–	1	29	92 %	0	–	2	2	0	–	–	0
	Jogérvényesülés	41	36	1	2	39	95 %	1	–	1	1	0	0	0	1
	Jogok, egyenlőség és polgárság	55	52	0	1	53	96 %	0	–	1	2	0	0	–	1
	Uniós polgári védelmi mechanizmus	30	23	–	1	24	79 %	0	5	1	5	1	–	–	1
	Európa a polgárokért	27	26	0	0	27	97 %	0	0	0	1	0	–	–	0
	Élelmiszer és takarmány	246	239	1	2	241	98 %	1	–	2	3	1	0	–	1
	Egészségügy	62	58	1	1	60	97 %	1	–	0	1	0	0	0	0
	Decentralizált ügynökségek	816	764	–	25	789	97 %	0	–	26	26	1	–	–	1
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	14	14	–	–	14	95 %	0	–	1	1	0	–	–	0
	Egyedi intézkedések	97	95	1	0	96	99 %	1	–	0	1	0	0	–	0
A többéves pénzügyi keret 3. fejezete összesen		2 994	2 767	10	90	2 867	96 %	11	5	99	115	11	1	0	12
4.	Előcsatlakozási támogatás (IPA II)	1 805	1 376	4	216	1 596	88 %	7	–	199	205	3	1	–	4
	Makroszintű pénzügyi támogatás	10	10	–	–	10	99 %	0	–	–	–	0	–	–	0
	A külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap	351	241	–	–	241	69 %	–	–	110	110	–	–	–	–
	Uniós polgári védelmi mechanizmus	11	7	–	1	8	73 %	0	2	0	2	1	–	–	1
	Az EU segítségnyújtási önkéntesei kezdeményezés	17	17	–	–	17	97 %	–	0	–	0	0	–	–	0
	Európai Fenntartható Fejlődési Alap (EFFA)	575	–	–	–	–	0 %	275	–	300	575	–	–	–	–
	Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz (ENI)	2 048	1 978	5	31	2 014	98 %	5	–	28	33	0	0	–	0
	Fejlesztési együttműködési eszköz	2 716	2 614	12	16	2 642	97 %	14	–	58	72	1	2	–	2
	Partnerségi Eszköz	99	95	1	1	96	97 %	1	–	1	1	1	0	–	2
	A demokrácia és az emberi jogok európai eszköze	166	156	3	2	161	97 %	3	–	1	4	0	1	–	1
	A stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszköz	271	253	2	4	259	96 %	3	–	7	10	2	0	–	2
	Humanitárius	2 211	1 388	90	644	2 123	96 %	5	–	83	88	0	0	–	0

millió EUR

Program		Megtett kifizetések						2018-ra átvitt előirányzatok				Megszűnő előirányzatok			Összesen
		Összes rendelkezésre álló előirányzat	végleges elfogadott költségvetés-ből	áthozott összegekből	címzett bevételek-ből	Összesen	%	auto-matikusan átvitt összegek	határozat-tal át-vitt	címzett bevétel	Összesen	végleges elfogadott költségvetés-ből	áthozott összegekből	címzett bevételek-ből	
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11	12	13	14=11+12+13
	segítségnyújtás														
	Közös kül- és biztonságpolitika (KKBP)	313	258	0	32	290	93 %	0	–	23	23	0	0	–	0
	Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz	74	70	0	2	72	98 %	1	–	1	1	0	0	–	0
	Decentralizált ügynökségek	20	20	–	0	20	100 %	0	–	0	0	–	–	–	0
	Egyéb fellépések és programok	193	64	0	117	181	94 %	0	–	10	10	2	–	–	2
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	9	8	–	0	8	95 %	0	–	0	0	0	–	–	0
	Egyedi intézkedések	56	55	–	0	55	98 %	0	–	0	0	1	–	–	1
A többéves pénzügyi keret 4. fejezete összesen		10 944	8 610	116	1 067	9 793	89 %	314	2	820	1 136	12	4	–	16
5.	Nyugdíjak	1 802	1 797	–	0	1 797	100 %	–	–	0	0	5	–	–	5
	Európai Iskolák	199	184	1	12	197	99 %	0	–	2	2	0	0	–	0
	Decentralizált ügynökségek	–	–	–	–	–	0 %	–	–	–	–	–	–	–	–
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	2	1	–	–	1	53 %	0	1	–	1	0	–	–	0
	A Bizottság igazgatási kiadásai	4 134	3 141	271	165	3 577	87 %	305	–	193	499	37	21	–	58
	A többi intézmény igazgatási kiadásai	4 841	3 363	448	274	4 085	84 %	475	0	152	627	83	46	–	128
A többéves pénzügyi keret 5. fejezete összesen		10 977	8 486	720	451	9 656	88 %	781	1	348	1 129	125	67	–	191
6.	Ellentételezések	–	–	–	–	–	0 %	–	–	–	–	–	–	–	–
A többéves pénzügyi keret 6. fejezete összesen		–	–	–	–	–	0 %	–	–	–	–	–	–	–	–
8.	Negatív tartalék	–	–	–	–	–	0 %	0	–	–	–	–	–	–	–
	Átvitt hiány	–	–	–	–	–	0 %	0	–	–	–	–	–	–	–
A többéves pénzügyi keret 8. fejezete összesen		–	–	–	–	–	0 %	0	–	–	–	–	–	–	–
9.	Sürgősségisegély-tartalék	99	–	–	–	–	0 %	0	–	–	–	99	–	–	99
	Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap (EGAA)	42	0	0	18	18	43 %	0	–	23	24	0	0	–	0
	Az Európai Unió Szolidaritási Alapja (EUSZA)	1 273	1 241	31	–	1 273	100 %	0	–	–	–	–	–	–	–
A többéves pénzügyi keret 9. fejezete összesen		1 414	1 241	32	18	1 291	91 %	0	–	23	24	99	0	–	99
Összes		**146 071**	**124 691**	**1 615**	**11 073**	**137 379**	**94 %**	**1 338**	**458**	**6 512**	**8 308**	**284**	**99**	**0**	**384**

4.9. RÉSZLETES TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A FENNÁLLÓ KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK VÁLTOZÁSAI

millió EUR

	Program	Fennálló kötelezettségvállalások az előző év végén				Az adott év kötelezettségvállalásai				Összes fennálló kötelezettségvállalás az év végén
		Előző évről áthozott kötelezettségvállalások	Kötelezettségvállalás visszavonása/ Újraértékelések/ Megszüntetések	Kifizetések	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	Évközi kötelezettségvállalások	Kifizetések	Át nem vihető kötelezettségvállalások megszüntetése	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	
1.1	Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA)	2 460	(0)	(2 451)	9	2 700	(55)	–	2 645	2 654
	Európai műholdas navigációs rendszer (EGNOS/Galileo)	1 267	(1)	(738)	528	929	(157)	–	772	1 300
	Nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktor (ITER)	2 128	(0)	(668)	1 460	323	(56)	(0)	267	1 727
	Az Unió Föld-megfigyelési programja (Kopernikusz)	205	(0)	(192)	13	624	(464)	–	161	174
	Nukleáris biztonság és leszerelés	867	(0)	(353)	514	138	(1)	–	137	651
	Horizont 2020	19 940	(458)	(7 173)	12 309	11 304	(3 689)	(3)	7 612	19 921
	Euratom kutatási és képzési program	226	(14)	(106)	106	357	(265)	(0)	92	198
	A vállalkozások versenyképességét és a kis- és középvállalkozásokat segítő program (COSME)	874	(74)	(209)	591	376	(59)	–	317	908
	Oktatás, képzés és sport (Erasmus+)	652	(59)	(258)	336	2 263	(1 895)	–	368	704
	A foglalkoztatás és a szociális innováció európai uniós programja (EaSI)	187	(10)	(61)	115	138	(30)	–	107	222
	Vám program, Fiscalis program és csalás elleni program	141	(8)	(82)	52	145	(38)	–	107	159
	CEF – Energetika	1 140	(1)	(77)	1 062	622	(6)	–	616	1 678
	CEF – Közlekedés	3 892	(661)	(1 022)	2 210	1 753	(289)	–	1 464	3 673
	CEF – Információs és kommunikációs technológia (IKT)	304	(1)	(65)	237	124	(1)	–	123	360
	Energiaágazatbeli projektek a gazdasági fellendülés támogatására	694	(0)	(149)	545	–	–	–	–	545
	Decentralizált ügynökségek	31	(0)	(25)	6	351	(308)	–	44	49
	Egyéb fellépések és programok	411	(23)	(166)	221	309	(119)	–	191	412
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	41	(2)	(15)	25	56	(15)	–	41	66
	A Bizottság egyedi hatáskörei	162	(9)	(78)	75	140	(42)	–	99	174
A többéves pénzügyi keret 1.1. fejezete összesen		***35 622***	***(1 321)***	***(13 887)***	***20 414***	***22 654***	***(7 489)***	***(3)***	***15 162***	***35 576***
1.2	Regionális konvergencia (Kevésbé fejlett régiók)	71 813	(1 537)	(17 260)	53 015	29 470	(64)	–	29 406	82 421
	Átmeneti régiók	12 382	–	(2 494)	9 888	6 289	(26)	–	6 263	16 151
	Versenyképesség (Fejlettebb régiók)	22 235	(352)	(5 340)	16 542	9 391	(64)	–	9 327	25 870
	Legkülső és ritkán lakott régiók	523	–	(152)	371	251	(9)	–	242	613
	Kohéziós Alap	23 497	(940)	(8 341)	14 216	10 189	(7)	–	10 182	24 398
	Európai területi együttműködés	2 218	(176)	(620)	1 421	2 101	(9)	–	2 092	3 514
	Technikai segítségnyújtás	176	(8)	(57)	111	209	(101)	(0)	107	218
	A leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap	840	(0)	(267)	573	552	(24)	–	528	1 101
	Ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés	2 215	–	(523)	1 692	556	(0)	–	556	2 248
	Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF)	3 402	(0)	(286)	3 117	1 593	(5)	–	1 588	4 704

millió EUR

Program	Fennálló kötelezettségvállalások az előző év végén				Az adott év kötelezettségvállalásai				Összes fennálló kötelezettségvállalás az év végén
	Előző évről áthozott kötelezettségvállalások	Kötelezettségvállalás visszavonása/ Újraértékelések/ Megszüntetések	Kifizetések	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	Évközi kötelezettségvállalások	Kifizetések	Át nem vihető kötelezettségvállalások megszüntetése	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	15	(1)	(5)	9	13	(0)	–	13	22
A többéves pénzügyi keret 1.2. fejezete összesen	***139 316***	***(3 015)***	***(35 345)***	***100 956***	***60 614***	***(310)***	***(0)***	***60 304***	***161 260***
A többéves pénzügyi keret 1. fejezete összesen	174 938	(4 337)	(49 231)	121 370	83 268	(7 799)	(3)	75 467	196 837
2. Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA)	247	(2)	(211)	33	44 759	(44 484)	–	275	309
Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA)	29 641	(145)	(10 928)	18 567	14 360	(185)	–	14 175	32 742
Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA)	2 595	(30)	(374)	2 191	1 042	(14)	(0)	1 028	3 218
Halászati partnerségi megállapodások és regionális halászati gazdálkodási szervezetek	31	(0)	(22)	9	128	(115)	–	12	21
Környezetvédelem és éghajlat-politika (LIFE)	1 404	(2)	(315)	1 087	500	(23)	–	477	1 564
Decentralizált ügynökségek	3	–	(3)	–	64	(61)	–	3	3
Egyéb fellépések és intézkedések	6	–	–	6	–	–	–	–	6
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	21	(1)	(7)	13	7	–	–	7	20
Egyedi intézkedések	0	–	–	0	–	–	–	–	0
A többéves pénzügyi keret 2. fejezete összesen	33 947	(180)	(11 860)	21 907	60 859	(44 882)	(0)	15 977	37 883
3. Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap	1 734	(77)	(582)	1 075	1 422	(49)	–	1 373	2 447
Fogyasztóvédelem	35	(0)	(16)	19	28	(5)	–	22	41
Kreatív Európa	177	(8)	(82)	87	218	(112)	–	105	193
Unión belüli szükséghelyzeti támogatás	109	(0)	(78)	31	199	(140)	–	59	90
Belső Biztonsági Alap	1 191	(68)	(421)	703	730	(12)	–	718	1 420
Informatikai rendszerek	43	(3)	(25)	15	36	(4)	–	32	47
Jogérvényesülés	93	(18)	(31)	44	54	(7)	–	46	90
Jogok, egyenlőség és polgárság	117	(12)	(52)	53	64	(1)	–	63	115
Uniós polgári védelmi mechanizmus	49	(11)	(16)	22	30	(8)	–	22	44
Európa a polgárokért	23	(1)	(14)	9	27	(13)	–	13	22
Élelmiszer és takarmány	323	(27)	(189)	108	261	(53)	–	208	316
Egészségügy	127	(0)	(48)	78	66	(12)	–	54	133
Decentralizált ügynökségek	41	(3)	(24)	15	882	(765)	–	117	132
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	31	(2)	(12)	16	9	(1)	–	8	24
Egyedi intézkedések	74	(2)	(61)	11	101	(35)	–	66	77
A többéves pénzügyi keret 3. fejezete összesen	4 167	(231)	(1 650)	2 286	4 124	(1 217)	–	2 908	5 194
4. Előcsatlakozási támogatás (IPA II)	6 400	(56)	(1 408)	4 936	2 151	(187)	(0)	1 963	6 899
Makroszintű pénzügyi támogatás	10	(0)	(10)	0	40	(0)	–	40	40
A külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap	–	–	–	–	241	(241)	–	–	–
Uniós polgári védelmi mechanizmus	15	(0)	(7)	8	12	(2)	–	10	18
Az EU segítségnyújtási önkéntesei kezdeményezés	17	–	(4)	13	17	(12)	–	5	18
Európai Fenntartható Fejlődési Alap (EFFA)	–	–	–	–	275	–	–	275	275
Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz (ENI)	7 344	(182)	(1 678)	5 484	2 515	(336)	(0)	2 178	7 662

millió EUR

Program	Fennálló kötelezettségvállalások az előző év végén				Az adott év kötelezettségvállalásai				Összes fennálló kötelezettségvállalás az év végén
	Előző évről áthozott kötelezettségvállalások	Kötelezettségvállalás visszavonása/ Újraértékelések/ Megszüntetések	Kifizetések	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	Évközi kötelezettségvállalások	Kifizetések	Át nem vihető kötelezettségvállalások megszüntetése	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	
Fejlesztési együttműködési eszköz	8 282	(173)	(2 377)	5 732	3 175	(264)	–	2 911	8 643
Partnerségi Eszköz	340	(7)	(83)	250	140	(14)	(0)	126	376
A demokrácia és az emberi jogok európai eszköze	346	(2)	(113)	230	187	(47)	–	140	370
A stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszköz	626	(12)	(224)	390	268	(35)	(0)	233	623
Humanitárius segítségnyújtás	964	(43)	(575)	346	2 101	(1 548)	(0)	553	899
Közös kül- és biztonságpolitika (KKBP)	204	(10)	(65)	129	340	(225)	–	115	243
Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz	145	(5)	(46)	93	54	(26)	–	29	122
Decentralizált ügynökségek	–	–	–	–	20	(20)	–	–	–
Egyéb fellépések és programok	148	(16)	(23)	109	204	(158)	–	45	154
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	23	(2)	(8)	14	9	(1)	–	8	22
Egyedi intézkedések	111	(9)	(40)	62	66	(15)	–	51	113
A többéves pénzügyi keret 4. fejezete összesen	24 974	(517)	(6 662)	17 795	11 814	(3 131)	(1)	8 682	26 478
5. Nyugdíjak	–	–	–	–	1 797	(1 797)	–	–	–
Európai Iskolák	1	(0)	(1)	–	196	(196)	–	0	0
Decentralizált ügynökségek	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	2	(0)	(1)	1	5	(0)	–	4	6
A Bizottság igazgatási kiadásai	299	(22)	(276)	1	3 654	(3 301)	(0)	353	354
A többi intézmény igazgatási kiadásai	431	20	(448)	3	4 142	(3 637)	0	505	507
A többéves pénzügyi keret 5. fejezete összesen	732	(2)	(726)	4	9 794	(8 931)	(0)	863	867
6. Ellentételezések	–	–	–	–	–	–	–	–	–
A többéves pénzügyi keret 6. fejezete összesen	–	–	–	–	–	–	–	–	–
8. Negatív tartalék	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Átvitt hiány	–	–	–	–	–	–	–	–	–
A többéves pénzügyi keret 8. fejezete összesen	–	–	–	–	–	–	–	–	–
9. Sürgősségisegély-tartalék	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap (EGAA)	0	(0)	(0)	–	18	(18)	–	0	0
Az Európai Unió Szolidaritási Alapja (EUSZA)	–	–	–	–	1 273	(1 273)	–	–	–
A többéves pénzügyi keret 9. fejezete összesen	0	(0)	(0)	–	1 291	(1 290)	–	0	0
Összes	**238 759**	**(5 268)**	**(70 129)**	**163 362**	**171 150**	**(67 250)**	**(4)**	**103 896**	**267 258**

4.10. RÉSZLETES TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A FENNÁLLÓ KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK KELETKEZÉSI ÉV SZERINTI BONTÁSBAN

millió EUR

	Program	<2011	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Összesen
1.1	Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA)	–	–	–	–	–	2	7	2 645	2 654
	Európai műholdas navigációs rendszer (EGNOS/Galileo)	–	0	3	4	0	58	463	772	1 300
	Nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktor (ITER)	–	–	–	796	98	260	306	267	1 727
	Az Unió Föld-megfigyelési programja (Kopernikusz)	–	–	–	–	0	2	11	161	174
	Nukleáris biztonság és leszerelés	–	–	16	193	90	80	134	137	651
	Horizont 2020	165	222	601	1 374	2 479	3 364	4 103	7 612	19 921
	Euratom kutatási és képzési program	0	8	1	4	12	30	51	92	198
	A vállalkozások versenyképességét és a kis- és középvállalkozásokat segítő program (COSME)	2	2	32	254	10	77	213	317	908
	Oktatás, képzés és sport (Erasmus+)	0	0	1	5	46	99	185	368	704
	A foglalkoztatás és a szociális innováció európai uniós programja (EaSI)	1	1	4	8	13	33	56	107	222
	Vám program, Fiscalis program és csalás elleni program	–	–	0	–	3	13	36	107	159
	CEF – Energetika	6	2	5	3	330	314	401	616	1 678
	CEF – Közlekedés	29	17	157	82	467	447	1 009	1 464	3 673
	CEF – Információs és kommunikációs technológia (IKT)	–	–	0	0	30	49	158	123	360
	Energiaágazatbeli projektek a gazdasági fellendülés támogatására	515	30	–	–	–	–	(0)	–	545
	Decentralizált ügynökségek	–	–	–	–	–	0	5	44	49
	Egyéb fellépések és programok	22	8	7	23	30	39	92	191	412
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	2	1	2	1	6	12	41	66
	A Bizottság egyedi hatáskörei	0	0	1	6	11	17	41	99	174
A többéves pénzügyi keret 1.1. fejezete összesen		***741***	***294***	***829***	***2 754***	***3 620***	***4 893***	***7 283***	***15 162***	***35 576***
1.2	Regionális konvergencia (Kevésbé fejlett régiók)	519	229	509	7 711	1 079	19 224	23 744	29 406	82 421
	Átmeneti régiók	38	–	–	–	305	4 671	4 874	6 263	16 151
	Versenyképesség (Fejlettebb régiók)	58	9	58	1 663	611	6 621	7 523	9 327	25 870
	Legkülső és ritkán lakott régiók	–	–	–	–	23	142	206	242	613
	Kohéziós Alap	178	–	58	1 257	436	3 870	8 418	10 182	24 398
	Európai területi együttműködés	41	–	9	170	–	284	917	2 092	3 514
	Technikai segítségnyújtás	1	–	1	1	8	42	59	107	218
	A leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap	–	–	–	–	2	181	391	528	1 101
	Ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés	–	–	–	–	123	1 148	420	556	2 248
	Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF)	–	–	–	–	472	728	1 917	1 588	4 704
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	–	–	0	1	1	7	13	22
A többéves pénzügyi keret 1.2. fejezete összesen		***834***	***238***	***635***	***10 802***	***3 060***	***36 912***	***48 475***	***60 304***	***161 260***

millió EUR

Program	<2011	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Összesen
A többéves pénzügyi keret 1. fejezete összesen	1 575	532	1 464	13 556	6 680	41 805	55 759	75 467	196 837
2. Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA)	–	–	–	–	0	12	22	275	309
Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA)	34	–	1	623	303	4 228	13 378	14 175	32 742
Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA)	84	0	11	268	8	971	847	1 028	3 218
Halászati partnerségi megállapodások és regionális halászati gazdálkodási szervezetek	–	–	–	–	–	–	9	12	21
Környezetvédelem és éghajlat-politika (LIFE)	108	57	63	100	180	258	321	477	1 564
Decentralizált ügynökségek	–	–	–	–	–	–	–	3	3
Egyéb fellépések és intézkedések	–	–	–	–	–	–	6	–	6
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	–	0	1	1	5	1	6	7	20
Egyedi intézkedések	–	–	–	–	0	0	–	–	0
A többéves pénzügyi keret 2. fejezete összesen	227	58	76	992	496	5 470	14 588	15 977	37 883
3. Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap	14	10	19	64	6	67	896	1 373	2 447
Fogyasztóvédelem	–	–	0	0	1	4	13	22	41
Kreatív Európa	0	1	1	4	8	17	56	105	193
Unión belüli szükséghelyzeti támogatás	–	–	–	–	–	–	31	59	90
Belső Biztonsági Alap	9	14	43	28	14	109	485	718	1 420
Informatikai rendszerek	0	1	0	0	6	2	6	32	47
Jogérvényesülés	0	1	2	4	7	9	21	46	90
Jogok, egyenlőség és polgárság	0	3	4	3	7	9	26	63	115
Uniós polgári védelmi mechanizmus	–	–	0	0	3	6	13	22	44
Európa a polgárokért	0	0	–	0	0	1	6	13	22
Élelmiszer és takarmány	15	0	0	3	11	23	55	208	316
Egészségügy	1	3	3	6	11	23	32	54	133
Decentralizált ügynökségek	–	–	–	–	–	1	14	117	132
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	0	1	1	3	5	5	8	24
Egyedi intézkedések	–	0	0	0	0	0	10	66	77
A többéves pénzügyi keret 3. fejezete összesen	40	34	74	114	77	278	1 669	2 908	5 194
4. Előcsatlakozási támogatás (IPA II)	356	119	154	622	686	1 225	1 773	1 963	6 899
Makroszintű pénzügyi támogatás	–	–	–	–	–	–	0	40	40
A külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Uniós polgári védelmi mechanizmus	–	–	–	–	2	3	3	10	18
Az EU segítségnyújtási önkéntesei kezdeményezés	–	–	–	–	7	4	2	5	18
Európai Fenntartható Fejlődési Alap (EFFA)	–	–	–	–	–	–	–	275	275
Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz (ENI)	381	215	441	735	794	1 252	1 666	2 178	7 662
Fejlesztési együttműködési eszköz	229	168	359	756	943	1 397	1 879	2 911	8 643
Partnerségi Eszköz	0	0	20	17	59	66	87	126	376
A demokrácia és az emberi jogok európai eszköze	4	4	6	12	34	61	108	140	370
A stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszköz	10	11	24	41	64	103	138	233	623
Humanitárius segítségnyújtás	26	13	13	14	8	19	253	553	899
Közös kül- és biztonságpolitika (KKBP)	4	1	17	14	34	32	27	115	243

millió EUR

Program	<2011	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Összesen
Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz	9	6	10	11	16	17	24	29	122
Decentralizált ügynökségek	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Egyéb fellépések és programok	11	4	7	9	20	27	32	45	154
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	4	0	2	0	1	5	1	8	22
Egyedi intézkedések	0	0	2	1	5	16	37	51	113
A többéves pénzügyi keret 4. fejezete összesen	1 036	543	1 054	2 232	2 675	4 226	6 030	8 682	26 478
5. Nyugdíjak	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Európai Iskolák	–	–	–	–	–	–	–	0	0
Decentralizált ügynökségek	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	–	–	–	–	–	–	1	4	6
A Bizottság igazgatási kiadásai	–	–	–	0	0	0	1	353	354
A többi intézmény igazgatási kiadásai	0	0	0	0	0	0	3	505	507
A többéves pénzügyi keret 5. fejezete összesen	–	–	–	0	0	0	4	863	867
6. Ellentételezések	–	–	–	–	–	–	–	–	–
A többéves pénzügyi keret 6. fejezete összesen	–	–	–	–	–	–	–	–	–
8. Negatív tartalék	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Átvitt hiány	–	–	–	–	–	–	–	–	–
A többéves pénzügyi keret 8. fejezete összesen	–	–	–	–	–	–	–	–	–
9. Sürgősségisegély-tartalék	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap (EGAA)	–	–	–	–	–	–	–	0	0
Az Európai Unió Szolidaritási Alapja (EUSZA)	–	–	–	–	–	–	–	–	–
A többéves pénzügyi keret 9. fejezete összesen	–	–	–	–	–	–	–	0	0
Összes	**2 878**	**1 166**	**2 668**	**16 893**	**9 928**	**51 779**	**78 050**	**103 896**	**267 258**

5.A KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSA INTÉZMÉNYI BONTÁSBAN

5.1. A KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK VÉGREHAJTÁSA

millió EUR

Intézmény	Bevételi előirányzatok		Megállapított jogosultságok			Bevételek			Befolyt összegek a költségvetés %-ában	Kintlévőségek
	Eredeti elfogadott költségvetés	Végleges elfogadott költségvetés	Tárgyévi	Áthozott	Összesen	Tárgyévi jogosultságokból	Áthozott jogosultságokból	Összesen		
Európai Parlament	*159*	*159*	*207*	*21*	*227*	*204*	*3*	*207*	*130 %*	*20*
Európai Tanács és Tanács	*52*	*52*	*79*	*1*	*80*	*77*	*1*	*78*	*149 %*	*2*
Bizottság	*134 139*	*126 419*	*140 350*	*6 883*	*147 234*	*135 846*	*3 177*	*139 023*	*110 %*	*8 210*
Bíróság	*54*	*54*	*52*	*0*	*52*	*52*	*0*	*52*	*96 %*	*0*
Számvevőszék	*20*	*20*	*21*	*0*	*21*	*21*	*0*	*21*	*103 %*	*0*
Gazdasági és Szociális Bizottság	*11*	*11*	*16*	*0*	*16*	*16*	*0*	*16*	*140 %*	*–*
Régiók Bizottsága	*9*	*9*	*12*	*0*	*12*	*12*	*0*	*12*	*137 %*	*–*
Ombudsman	*1*	*1*	*1*	*0*	*1*	*1*	*0*	*1*	*82 %*	*–*
Európai adatvédelmi biztos	*1*	*1*	*1*	*0*	*1*	*1*	*0*	*1*	*74 %*	*–*
Európai Külügyi Szolgálat	*44*	*44*	*282*	*1*	*282*	*280*	*1*	*281*	*643 %*	*2*
Összes	**134 490**	**126 771**	**141 020**	**6 906**	**147 926**	**136 509**	**3 182**	**139 691**	**110 %**	**8 235**

Az EU általános költségvetésének végrehajtásáról szóló összevont jelentések – akárcsak a korábbi években – valamennyi intézmény költségvetésének végrehajtását magukban foglalják, mivel az uniós költségvetésen belül minden intézmény számára külön költségvetést hoztak létre. Az ügynökségeknek nincsen az uniós költségvetésen belül különálló költségvetésük, részben a Bizottság költségvetési támogatásából finanszírozzák őket.

Az EKSZ-t illetően meg kell jegyezni, hogy saját költségvetésén túl a Bizottságtól (144 millió EUR, 2016: 140 millió EUR) és az EFA-tól is kap forrásokat (72 millió EUR, 2016: 44 millió EUR). Ezeket a költségvetési előirányzatokat (címzett bevételként) az EKSZ rendelkezésére bocsátják; elsődleges céljuk az uniós küldöttségeken dolgozó bizottsági alkalmazottakkal kapcsolatos költségek fedezése. Az uniós küldöttségek igazgatását az EKSZ végzi.

5.2. A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ELŐIRÁNYZATOK VÉGREHAJTÁSA

millió EUR

Intézmény	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kötelezettségvállalások					2018-ra átvitt előirányzatok			Megszűnő előirányzatok			
		a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	címzett bevételekből	határozattal átvitt összegek	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Európai Parlament	*1 999*	*1 890*	*0*	*49*	*1 938*	*97 %*	*41*	*0*	*41*	*20*	*0*	*0*	*20*
Európai Tanács és Tanács	*609*	*518*	*0*	*24*	*542*	*89 %*	*23*	*0*	*23*	*44*	*0*	*0*	*44*
Bizottság	*172 231*	*154 892*	*566*	*11 551*	*167 009*	*97 %*	*4 195*	*788*	*4 983*	*231*	*9*	*0*	*240*
Bíróság	*401*	*394*	*0*	*1*	*395*	*98 %*	*1*	*0*	*1*	*5*	*0*	*0*	*5*
Számvevőszék	*141*	*138*	*0*	*0*	*138*	*98 %*	*0*	*0*	*0*	*3*	*0*	*0*	*3*
Gazdasági és Szociális Bizottság	*138*	*129*	*0*	*4*	*133*	*96 %*	*0*	*0*	*0*	*5*	*0*	*0*	*5*
Régiók Bizottsága	*97*	*91*	*0*	*4*	*95*	*98 %*	*0*	*0*	*0*	*2*	*0*	*0*	*2*
Ombudsman	*11*	*10*	*0*	*0*	*10*	*94 %*	*0*	*0*	*0*	*1*	*0*	*0*	*1*
Európai adatvédelmi biztos	*11*	*10*	*0*	*0*	*10*	*89 %*	*0*	*0*	*0*	*1*	*0*	*0*	*1*
Európai Külügyi Szolgálat	*937*	*658*	*0*	*221*	*880*	*94 %*	*55*	*0*	*55*	*2*	*0*	*0*	*2*
Összesen	**176 576**	**158 730**	**567**	**11 854**	**171 150**	**97 %**	**4 315**	**788**	**5 103**	**314**	**9**	**0**	**323**

5.3. A KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZATOK VÉGREHAJTÁSA

millió EUR

Intézmény	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kifizetések					2018-ra átvitt előirányzatok				Megszűnő előirányzatok			
		végleges elfogadott költségvetés-ből	áthozott összegekből	címzett bevételek-ből	Összesen	%	automatikusan átvitt összegek	határozat-tal át-vitt	címzett bevételekből	Összesen	végleges elfogadott költségvetés-ből	áthozott összegekből	címzett bevételek-ből	Összesen
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11	12	13	14
Európai Parlament	*2 285*	*1 600*	*263*	*41*	*1 904*	*83 %*	*290*	*0*	*48*	*338*	*20*	*22*	*0*	*42*
Európai Tanács és Tanács	*671*	*466*	*57*	*23*	*547*	*81 %*	*52*	*0*	*24*	*75*	*44*	*6*	*0*	*50*
Bizottság	*141 230*	*121 328*	*1 167*	*10 800*	*133 294*	*94 %*	*862*	*458*	*6 359*	*7 680*	*201*	*54*	*0*	*255*
Bíróság	*423*	*373*	*19*	*1*	*393*	*93 %*	*21*	*0*	*1*	*22*	*5*	*3*	*0*	*8*
Számvevőszék	*151*	*130*	*8*	*0*	*138*	*92 %*	*8*	*0*	*0*	*8*	*3*	*1*	*0*	*4*
Gazdasági és Szociális Bizottság	*147*	*120*	*7*	*3*	*131*	*89 %*	*9*	*0*	*1*	*10*	*5*	*1*	*0*	*6*
Régiók Bizottsága	*105*	*84*	*7*	*2*	*93*	*88 %*	*8*	*0*	*2*	*9*	*2*	*1*	*0*	*3*
Ombudsman	*12*	*9*	*1*	*0*	*10*	*87 %*	*1*	*0*	*0*	*1*	*1*	*0*	*0*	*1*
Európai adatvédelmi biztos	*12*	*9*	*1*	*0*	*9*	*77 %*	*1*	*0*	*0*	*1*	*1*	*0*	*0*	*1*
Európai Külügyi Szolgálat	*1 035*	*572*	*85*	*203*	*859*	*83 %*	*86*	*0*	*77*	*163*	*2*	*11*	*–*	*13*
Összesen	**146 071**	**124 691**	**1 615**	**11 073**	**137 379**	**94 %**	**1 338**	**458**	**6 512**	**8 308**	**284**	**99**	**0**	**384**

6. AZ ÜGYNÖKSÉGEK KÖLTSÉGVETÉSÉNEK VÉGREHAJTÁSA

6.1. KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTEL

millió EUR

Ügynökség	A finanszírozó bizottsági szakpolitikai terület	Végleges elfogadott költségvetés	Befolyt összegek
Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége – ACER	*6*	*13*	*13*
Az Európai Elektronikus Hírközlési Szabályozók Testülete – BEREC	*9*	*4*	*4*
Közösségi Növényfajta-hivatal – CPVO	*17*	*16*	*16*
Fogyasztó-, Egészség-, Élelmiszerügyi és Mezőgazdasági Végrehajtó Ügynökség – CHAFEA	*17*	*10*	*10*
Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség – EACEA	*15*	*50*	*50*
Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség – EU-OSHA	*4*	*15*	*15*
A Szabadságon, a Biztonságon és Jog Érvényesülésén Alapuló Térség Nagyméretű IT-rendszereinek Üzemeltetési Igazgatását Végző Európai Ügynökség – eu-LISA	*18*	*68*	*70*
Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal – EASO	*18*	*79*	*80*
Európai Repülésbiztonsági Ügynökség – EASA	*6*	*192*	*153*
Európai Bankhatóság – EBH	*12*	*38*	*39*
Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség – Frontex	*18*	*281*	*294*
Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ – ECDC	*17*	*58*	*59*
Európai Szakképzésfejlesztési Központ – Cedefop	*15*	*18*	*18*
Európai Vegyianyag-ügynökség – ECHA	*2*	*112*	*114*
Európai Környezetvédelmi Ügynökség – EEA	*7*	*70*	*68*
Európai Halászati Ellenőrző Hivatal – EFCA	*11*	*17*	*17*
Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság – EFSA	*17*	*81*	*81*
Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért – EUROFOUND	*4*	*20*	*20*
Európai GNSS Ügynökség	*6*	*28*	*704*
A Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete – EIGE	*4*	*8*	*8*
Európai Innovációs és Technológiai Intézet – EIT	*15*	*303*	*304*
Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság – EIOPA	*12*	*24*	*24*
Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség – EMSA	*6*	*79*	*78*
Európai Gyógyszerügynökség – EMA	*2*	*331*	*317*
A Kábítószer és a Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontja – EMCDDA	*18*	*16*	*16*
Európai Rendőrségi Hivatal	*18*	*118*	*120*
Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége – ERCEA	*8*	*47*	*47*
Európai Értékpapírpiaci Hatóság – ESMA	*12*	*42*	*42*

millió EUR

Ügynökség	A finanszírozó bizottsági szakpolitikai terület	Végleges elfogadott költségvetés	Befolyt összegek
Európai Képzési Alapítvány – ETF	*15*	*20*	*20*
Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége – FRA	*18*	*23*	*23*
Az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynöksége – CEPOL	*18*	*9*	*10*
Európai Uniós Hálózat- és Információbiztonsági Ügynökség – ENISA	*9*	*11*	*11*
Az Európai Unió Vasúti Ügynöksége	*6*	*31*	*32*
Az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala – EUIPO	*12*	*401*	*245*
Az Európai Unió Igazságügyi Együttműködési Egysége – Eurojust	*33*	*48*	*49*
Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség – EASME	*6*	*43*	*43*
Fúziósenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozás – F4E	*8*	*848*	*860*
Innovációs és Hálózati Projektek Végrehajtó Ügynökség – INEA	*6*	*24*	*24*
Kutatási Végrehajtó Ügynökség – REA	*8*	*67*	*67*
Az Európai Unió Szerveinek Fordítóközpontja	*15*	*49*	*44*
Összesen		**3 714**	**4 212**

millió EUR

A bevétel típusa	Végleges elfogadott költségvetés	Befolyt összegek
Bizottság általi támogatás	*2 429*	*2 429*
Díjakból származó bevételek	*677*	*664*
Egyéb bevételek	*608*	*1 118*
Összesen	**3 714**	**4 212**

6.2. KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ÉS KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZATOK ÜGYNÖKSÉGEK SZERINTI BONTÁSBAN

millió EUR

Ügynökség	Kötelezettségvállalási előirányzatok		Kifizetési előirányzatok	
	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kötelezettségvállalások	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kifizetések
Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége – ACER	*13*	*13*	*19*	*16*
Az Európai Elektronikus Hírközlési Szabályozók Testülete – BEREC	*4*	*4*	*5*	*4*
Közösségi Növényfajta-hivatal – CPVO	*19*	*17*	*17*	*15*
Fogyasztó-, Egészség-, Élelmiszerügyi és Mezőgazdasági Végrehajtó Ügynökség – CHAFEA	*10*	*9*	*11*	*8*
Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség – EACEA	*50*	*49*	*55*	*48*
Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség – EU-OSHA	*16*	*15*	*20*	*15*
A Szabadságon, a Biztonságon és Jog Érvényesülésén Alapuló Térség Nagyméretű IT-rendszereinek Üzemeltetési Igazgatását Végző Európai Ügynökség – eu-LISA	*158*	*155*	*78*	*67*
Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal – EASO	*91*	*86*	*87*	*75*
Európai Repülésbiztonsági Ügynökség – EASA	*227*	*160*	*236*	*147*
Európai Bankhatóság – EBH	*38*	*37*	*41*	*36*
Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség – Frontex	*310*	*297*	*384*	*264*
Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ – ECDC	*59*	*58*	*70*	*58*
Európai Szakképzésfejlesztési Központ – Cedefop	*18*	*18*	*19*	*17*
Európai Vegyianyag-ügynökség – ECHA	*112*	*109*	*126*	*110*
Európai Környezetvédelmi Ügynökség – EEA	*90*	*74*	*95*	*56*
Európai Halászati Ellenőrző Hivatal – EFCA	*18*	*17*	*19*	*14*
Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság – EFSA	*80*	*80*	*90*	*83*
Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért – EUROFOUND	*21*	*20*	*24*	*20*
Európai GNSS Ügynökség	*3 744*	*1 895*	*1 192*	*668*
A Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete – EIGE	*8*	*8*	*10*	*8*
Európai Innovációs és Technológiai Intézet – EIT	*317*	*289*	*308*	*306*
Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság – EIOPA	*24*	*24*	*26*	*23*
Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség – EMSA	*101*	*91*	*94*	*72*
Európai Gyógyszerügynökség – EMA	*331*	*302*	*374*	*292*
A Kábítószer és a Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontja – EMCDDA	*17*	*16*	*17*	*16*
Európai Rendőrségi Hivatal	*129*	*125*	*139*	*119*

millió EUR

Ügynökség	Kötelezettségvállalási előirányzatok		Kifizetési előirányzatok	
	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kötelezettségvállalások	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kifizetések
Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége – ERCEA	*47*	*47*	*50*	*47*
Európai Értékpapírpiaci Hatóság – ESMA	*46*	*45*	*50*	*44*
Európai Képzési Alapítvány – ETF	*20*	*20*	*21*	*20*
Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége – FRA	*23*	*23*	*29*	*22*
Az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynöksége – CEPOL	*11*	*10*	*12*	*10*
Európai Uniós Hálózat- és Információbiztonsági Ügynökség – ENISA	*11*	*11*	*12*	*11*
Az Európai Unió Vasúti Ügynöksége	*32*	*31*	*34*	*29*
Az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala – EUIPO	*417*	*236*	*437*	*230*
Az Európai Unió Igazságügyi Együttműködési Egysége – Eurojust	*50*	*49*	*58*	*49*
Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség – EASME	*43*	*42*	*47*	*40*
Fúziósenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozás – F4E	*879*	*879*	*869*	*835*
Innovációs és Hálózati Projektek Végrehajtó Ügynökség – INEA	*24*	*24*	*25*	*24*
Kutatási Végrehajtó Ügynökség – REA	*67*	*67*	*70*	*66*
Az Európai Unió Szerveinek Fordítóközpontja	*49*	*46*	*53*	*46*
Összesen	**7 726**	**5 501**	**5 323**	**4 033**

millió EUR

Típus	Kötelezettségvállalási előirányzatok		Kifizetési előirányzatok	
	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kötelezettségvállalások	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kifizetések
Igazgatási kiadások	*364*	*350*	*436*	*339*
Működési kiadások	*6 227*	*4 045*	*3 737*	*2 593*
Meghatározott projektek működési költségei	*3*	*2*	*3*	*2*
Személyzet	*1 133*	*1 104*	*1 148*	*1 099*
Összesen	**7 726**	**5 501**	**5 323**	**4 033**

FOGALOMTÁR

Aktuáriusi feltételezések

Olyan jövőbeli események költségeinek kiszámítására alkalmazott feltételezések, amelyek hatással vannak a nyugdíj-kötelezettségre.

Aktuáriusi nyereségek és veszteségek

Járadékalapú nyugdíjrendszer esetében az aktuáriusi veszteségek vagy többletek változásai. A korábbi aktuáriusi feltételezések és a ténylegesen bekövetkezett események közötti különbözet eredményeképpen és az aktuáriusi feltételezések változásainak köszönhetően keletkeznek.

Igazgatási előirányzatok

Az igazgatási előirányzatok az intézmények és gazdálkodó egységek működési költségeit fedezik (személyzet, épületek, irodai felszerelések).

Elfogadott költségvetés

A költségvetési tervezet a költségvetési hatóság általi elfogadását követően válik elfogadott költségvetéssé.

Költségvetés-módosítás

A pénzügyi év során elfogadott határozat ugyanazon év elfogadott költségvetésének módosítása (emelése, csökkentése, átcsoportosítása) céljából.

Tagállamoktól lehívandó összegek

Ezek olyan, a beszámolási időszak alatt felmerült kiadásokat jelentenek, amelyeket jövőbeli költségvetésekből, vagyis a tagállamok által kell majd finanszírozni. Ez az eredményszemléletű pénzügyi kimutatás és a pénzeszközalapú költségvetés egyidejű létezésének következménye.

Éves tevékenységi jelentés

Az éves tevékenységi jelentés a műveletek eredményeit jelzi többek között a kitűzött célokhoz, a kapcsolódó kockázatokhoz és a belső ellenőrzés formájához viszonyítva. A Bizottság megbízott, engedélyezésre jogosult tisztviselőjének 2001 óta, a többi európai uniós intézményének pedig 2003 óta az adott évi költségvetés tekintetében éves tevékenységi jelentést kell benyújtania saját intézménye részére feladatainak ellátásáról, és ehhez pénzügyi és irányítási információkat kell mellékelnie.

Előirányzatok

Költségvetési finanszírozás. A költségvetés kötelezettségvállalásokat és kifizetéseket (a kedvezményezettek részére teljesítendő pénzeszközöket vagy banki átutalásokat) is előirányoz. A kötelezettségvállalási előirányzatok és a kifizetési előirányzatok gyakran eltérnek (differenciált előirányzatok), mert a többéves programokat és projekteket általában teljes mértékben lekötik abban az évben, amikor a vonatkozó döntést meghozzák, a kifizetésre viszont évek alatt kerül sor, ahogyan a programok és projektek végrehajtása előrehalad. A nem differenciált előirányzatok az igazgatási kiadásokra, a mezőgazdasági piactámogatásokra és közvetlen kifizetésekre alkalmazandók, ahol a kötelezettségvállalási előirányzatok összege megegyezik a kifizetési előirányzatok összegével.

Címzett bevétel

Meghatározott kiadási tételek finanszírozására kapott célzott bevétel. A külső címzett bevételek fő forrása a harmadik országoktól az Unió által finanszírozott programokhoz kapott pénzügyi hozzájárulás. A belső címzett bevétel fő forrásai a harmadik felektől származó, árukért, szolgáltatásokért vagy a harmadik fél kérésére elvégzett munkáért kapott bevételek; a tévesen kifizetett összegek visszafizetéséből származó bevételek, valamint a kiadványok és filmek – ideértve az elektronikus adathordozón tároltakat is – értékesítéséből származó bevételek.

Értékesíthető pénzügyi eszközök

Minden olyan pénzügyi eszköz (a származtatott pénzügyi eszközök kivételével), amelyeket a nemzetközi költségvetési számviteli standardok alapján valós értéken értékelnek, és amelyek vonatkozásában a valós érték változásait a kivezetésig (vagy értékvesztésig) a nettó eszközök tartalékában számolják el.

Költségvetési sor

A költségvetés szerkezetével kapcsolatos fogalom: a bevételeket és a kiadásokat olyan, a költségvetési hatóság által előírt kötelező nómenklatúrának megfelelően tüntetik fel a költségvetésben, amely tükrözi az egyes tételek jellegét és célját. Az egyéni megnevezések (cím, alcím, jogcímcsoport vagy jogcím) adják a nómenklatúra hivatalos leírását.

Előirányzatok megszüntetése

Olyan felhasználatlan előirányzatok, amelyeket többé már nem lehet felhasználni.

Előirányzatok átvitele

Az évenkéntiség elve alóli kivétel, amelynek értelmében azok az előirányzatok, amelyeket egy adott költségvetési évben nem lehetett felhasználni, szigorú feltételek mellett kivételesen átvihetők és felhasználhatók a következő évben.

Kötelezettségvállalás

Jogilag kötelező ígéret finanszírozás nyújtására bizonyos feltételek mellett. Az EU kötelezettséget vállal arra, hogy visszatéríti az uniós finanszírozású projektek költségeinek rá eső részét. A ma tett kötelezettségvállalásokból lesznek a holnap kifizetései. A ma teljesített kifizetések a tegnap kötelezettségvállalásai.

Kötelezettségvállalási előirányzat

A kötelezettségvállalási előirányzatok azon jogi kötelmek (szerződések, támogatási megállapodások/határozatok) összköltségét fedezik, amelyeket a folyó pénzügyi évben alá lehet írni.

Tárgyidőszaki szolgálat költsége

A rendszer kötelezettségeinek a szolgálatból származó emelkedése a folyó pénzügyi évben.

Kötelezettségvállalás visszavonása

Olyan eljárás, amellyel egy korábbi kötelezettségvállalást (vagy annak részét) törlik.

Járadékalapú nyugdíjrendszer

Nyugdíj- vagy egyéb nyugellátási rendszer, amelyben a rendszer szabályai a fizetendő hozzájárulástól függetlenül határozzák meg a járadékokat, és a járadékok nem kapcsolódnak közvetlenül a rendszer befektetéseihez. A rendszer lehet finanszírozott vagy nem finanszírozott.

Származtatott pénzügyi eszköz

Olyan pénzügyi instrumentum, amelynek értéke egy másik pénzügyi instrumentum, mutatószám vagy tőzsdei áru értékében bekövetkezett változáshoz kapcsolódik. Míg az elsődleges pénzügyi instrumentumok (például állampapírok) birtokosának feltétel nélküli joga van arra, hogy a jövőben pénzeszközre (vagy egyéb gazdasági haszonra) tegyen szert, addig a származtatott pénzügyi eszköz birtokosa csupán feltételes joggal rendelkezik ilyen haszon megszerzésére. A származtatott pénzügyi eszközök egyik példája a tőzsdén kívüli határidős devizaügylet.

Közvetlen irányítás

A költségvetés végrehajtásának egy módja. Közvetlen irányítás keretében a költségvetést közvetlenül a Bizottság szervezeti egységei, végrehajtó ügynökségek vagy vagyonkezelői alapok hajtják végre.

Diszkontráta

A pénz időbeli értékének kiigazítására alkalmazott ráta. A diszkontálás a különböző időszakokban felmerülő költségek és hasznok összehasonlítására alkalmazott technika.

Effektív kamatláb

Az a kamatláb, amely a becsült jövőbeli pénzbevételeket vagy kifizetéseket a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség várható élettartama alatt az eszköz vagy kötelezettség nettó könyv szerinti értékére diszkontálja.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök vagy kötelezettségek

Minden olyan pénzügyi eszköz vagy kötelezettség, amelyet a nemzetközi költségvetési számviteli standardok alapján valós értéken értékelnek, és amely vonatkozásában a valós érték változásait az időszak eredményével szemben számolják el (vagyis származtatott pénzügyi eszközök).

Pénzügyi korrekció

A pénzügyi korrekció célja, hogy megvédje az uniós költségvetést a hibás vagy szabálytalan kiadások terhétől. Megosztott irányítású kiadások tekintetében a szabálytalanul teljesített kifizetések visszafizettetése elsősorban a tagállam felelőssége.

A „visszaigazolt” pénzügyi korrekciót az érintett tagállam elfogadta. A „kiszabott” pénzügyi korrekciót bizottsági határozattal elfogadták, és mindig nettó korrekció, amelynél a tagállam köteles visszatéríteni a szabálytalan pénzeszközöket az uniós költségvetésbe, így véglegesen csökken az érintett tagállamnak allokált pénzügyi keretösszeg. A visszaigazolt és a kiszabott pénzügyi korrekciók ebben a beszámolóban egy kategóriaként szerepelnek.

A „végrehajtott” pénzügyi korrekció korrigálta a megfigyelt szabálytalanságot.

Közvetett irányítás

A költségvetés végrehajtásának egy módja. Közvetett irányítás keretében a Bizottság költségvetés-végrehajtási feladatokat ruház át az uniós jog vagy a nemzeti jog hatálya alá tartozó szervekre.

Megszakítások és felfüggesztések

Amennyiben a Bizottság a saját munkája vagy az ellenőrző hatóság által jelentett információk alapján úgy találja, hogy egy tagállam elmulasztotta orvosolni az irányítási és kontrollrendszerekben feltárt súlyos hiányosságokat és/vagy korrigálni a korábban bejelentett és igazolt szabálytalan kiadásokat, úgy megszakíthatja vagy felfüggesztheti a kifizetéseket.

Szabálytalanság

A szabálytalanság olyan cselekedet, amely nem felel meg az uniós szabályoknak, és amely negatív hatást gyakorolhat az Unió pénzügyi érdekeire, de amely vagy a pénzeszközöket visszaigénylő kedvezményezettek, vagy a kifizetések teljesítéséért felelős hatóságok által elkövetett véletlen hiba eredménye. Amennyiben a szabálytalanságot szándékosan követték el, úgy az csalásnak minősül.

Megszűnő előirányzatok

A fel nem használt előirányzatokat a pénzügyi év végén törölni kell. A megszűnés azt jelenti, hogy az adott előirányzatok tekintetében teljes egészében vagy részben visszavonják a kiadások megtételére és/vagy kötelezettségek teremtésére irányuló engedélyt. Kizárólag a közös vállalkozások esetében – a pénzügyi szabályzatukban meghatározottak szerint – a fel nem használt előirányzatok beállíthatók a következő három pénzügyi év tervezett bevételeibe és kiadásaiba (az úgynevezett „N+3” szabály). A közös vállalkozások megszűnő előirányzatai tehát az N+3. pénzügyi évig reaktiválhatók.

Saját források

Az uniós intézmények és szervek fő finanszírozási formája, amelynek fogalmát a saját forrásokról szóló 609/2014/EU, Euratom rendelet határozza meg. A saját források a GNI-alapú forrásokból, a héaalapú forrásokból és a tradicionális saját forrásokból állnak.

Kifizetési előirányzatok

A kifizetési előirányzatok a tárgyévben esedékes olyan kiadásokat fedezik, amelyek a tárgyévben és/vagy korábbi években tett jogi kötelezettségvállalásokból erednek.

Előfinanszírozás

Olyan kifizetés, amelynek célja, hogy pénztárkészletet biztosítson a kedvezményezettnek. Az előfinanszírozást az alapul szolgáló szerződés, határozat, megállapodás vagy az alap-jogiaktus rendelkezéseinek megfelelően több kifizetésre is fel lehet osztani. Az előleget vagy pénztárkészletet a megállapodásban rögzített időszak során fel kell használni arra a célra, amire nyújtották, vagy vissza kell fizetni.

Megelőző intézkedések

A megelőző intézkedések akkor állnak a Bizottság rendelkezésére az uniós költségvetés védelmében, amikor a Bizottság potenciális hiányosságokról szerez tudomást. Ezek az intézkedések magukban foglalják az uniós költségvetésből az operatív program részére teljesített kifizetések felfüggesztését és megszakítását.

Fennálló kötelezettségvállalások („Reste à liquider” – RAL)

Azt az összeget jelentik, amelynél a költségvetési kötelezettségvállalást már megtették, ám az azt követő kifizetést még nem teljesítették. Az EU számára későbbi évekre vonatkozó kifizetési kötelezettségeket jelentenek, és közvetlenül a többéves programok létezéséből és a kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok elkülönítéséből erednek.

Megosztott irányítás

A költségvetés végrehajtásának egy módja. Megosztott irányítás esetén a költségvetés végrehajtásának egyes feladatait tagállamokhoz delegálják. Az uniós kiadások hozzávetőleg 80 %-a ezen irányítási mód alá tartozik.

Tradicionális saját források

Bevételt jelentenek az EU számára, és az EU tevékenységeit finanszírozó saját források részét képezik. A tradicionális saját források fogalmát a saját forrásokról szóló 609/2014/EU, Euratom rendelet határozza meg, és a tradicionális saját források vámokból és cukorilletékből állnak.

Átcsoportosítások (költségvetési sorok között)

Az átcsoportosítások előirányzatoknak egyik költségvetési sorról a másikra való áthelyezését jelentik a pénzügyi év folyamán, és ezáltal kivételt képeznek az egyediség költségvetési elve alól. Az átcsoportosításokat azonban az Európai Unió működéséről szóló szerződés a költségvetési rendeletben foglalt feltételek mellett kifejezetten megengedi. A költségvetési rendelet az átcsoportosítások különböző típusait határozza meg attól függően, hogy költségvetési címek, alcímek, jogcímcsoportok vagy jogcímek közötti vagy azokon belüli átcsoportosításokról van-e szó, és ezekhez különböző szintű engedélyezésre van szükség.

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

AAR	Éves tevékenységi jelentés
ABB	Tevékenységalapú költségvetés-tervezés
ABM	Tevékenységalapú irányítás
ACER	Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége
AMIF	Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap
AOD	Megbízott, engedélyezésre jogosult tisztviselő
ARTEMIS	A beágyazott számítástechnikai rendszerekre irányuló közös technológiai kezdeményezést megvalósító ARTEMIS közös vállalkozás
ATM	Légiforgalmi szolgáltatás
BBI	Bioalapú Iparágak Közös Vállalkozás
BEREC	Az Elektronikus Hírközlést Szabályozó Európai Hatóságok Testülete
BIC	Bioalapú Iparágak Konzorciuma
BIS	Nemzetközi Fizetések Bankja
BOP	Fizetési mérleg
BUFI -alap	Költségvetési pénzbírságok alapja
KAP	Közös agrárpolitika
CCS LGF	A kulturális és kreatív ágazatok garanciaeszköze
CEDEFOP	Európai Szakképzésfejlesztési Központ
CEF	Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz
CEF DI	Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz hitelfinanszírozási eszköze
CEPOL	Az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynöksége
KA	Kohéziós Alap
CHAFEA	Fogyasztó-, Egészség-, Élelmiszerügyi és Mezőgazdasági Végrehajtó Ügynökség
CIP	Versenyképességi és innovációs keretprogram
COM	Bizottság
COSME	A vállalkozások versenyképességét és a kis- és középvállalkozásokat segítő program
COSO	A Treadway-bizottság támogató szervezeteinek bizottsága
CPR	Közös rendelkezésekről szóló rendelet
CPVO	Közösségi Növényfajta-hivatal

D&WM	Leszerelés és hulladékkezelés
EACEA	Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség
EMVA	Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap
EMGA	Európai Mezőgazdasági Garanciaalap
EMOGA	Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalap
EASA	Európai Repülésbiztonsági Ügynökség
EaSI	Foglalkoztatás és szociális innováció
EASME	Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség
EASO	Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal
EBH	Európai Bankhatóság
EBRD	Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank
ECA	Európai Számvevőszék
EKB	Európai Központi Bank
ECDC	Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ
ECHA	Európai Vegyianyag-ügynökség
ECOFIN	Gazdasági és Pénzügyi Tanács
ESZAK	Az Európai Szén- és Acélközösség
ECSEL	Kiváló Európai Elektronikai Alkatrészek és Rendszerek közös vállalkozás
EFA	Európai Fejlesztési Alap
EDIF	Nyugat-balkáni Vállalkozásfejlesztési és Innovációs Eszköz
EGT	Európai Gazdasági Térség
EEA	Európai Környezetvédelmi Ügynökség
EKSZ	Európai Külügyi Szolgálat
EFCA	Európai Halászati Ellenőrző Hivatal
EHA	Európai Halászati Alap
EFSA	Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság
EFFA	Európai Fenntartható Fejlődési Alap
EFSE	Délkelet-Európáért Európai Alap
EFSF	Európai Pénzügyi Stabilitási Eszköz
ESBA	Európai Stratégiai Beruházási Alap
EFSM	Európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus

EFTA	Európai Szabadkereskedelmi Társulás
EGNOS	Európai geostacionárius navigációs lefedési szolgáltatás
EBB	Európai Beruházási Bank
EBA	Európai Beruházási Alap
EIGE	A Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete
EIOPA	Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság
EIT	Európai Innovációs és Technológiai Intézet
ElectriFI	Villamosításfinanszírozási kezdeményezés
EMA	Európai Gyógyszerügynökség
EMCDDA	A Kábítószer és a Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontja
ETHA	Európai Tengerügyi és Halászati Alap
EMSA	Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség
GMU	Gazdasági és monetáris unió
ENEF	Vállalkozásbővítési alap
ENIAC	Az Európai Nanoelektronikai Kezdeményezés Tanácsadó Testülete
ENIF	Vállalkozásinnovációs alap
ENISA	Európai Uniós Hálózat- és Információbiztonsági Ügynökség
ENPI	Európai Szomszédsági és Partnerségi Támogatási Eszköz
EP	Európai Parlament
ERCEA	Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége
ERFA	Európai Regionális Fejlesztési Alap
ESA	Európai Űrügynökség
ESZA	Európai Szociális Alap
ESIF	Európai strukturális és beruházási alapok
ESM	Európai Stabilitási Mechanizmus
ESMA	Európai Értékpapírpiaci Hatóság
ETF	Európai Technológiai Hitelkeret Startup eszköz 1998
ETF	Európai Képzési Alapítvány
EU	Európai Unió
EUIPO	Az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala

EU-LISA	A Szabadságon, a Biztonságon és a Jog Érvényesülésén Alapuló Térség Nagyméretű IT-rendszereinek Üzemeltetési Igazgatását Végző Európai Ügynökség
EUMETSAT	Meteorológiai Műholdak Hasznosításának Európai Szervezete
EU-OSHA	Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség
Euratom	Európai Atomenergia-közösség
Eurofound	Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért
EUROJUST	Az Európai Unió Igazságügyi Együttműködési Egysége
EUROPOL	Európai Rendőrségi Hivatal
F4E	Fúziósenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozás
FCH	Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai Közös Vállalkozás
HOPE	Halászati Orientációs Pénzügyi Eszköz
FIFO	Először bevételezve, először kiadva
FP7	Hetedik kutatási és technológia-fejlesztési keretprogram
FR	Költségvetési rendelet
FRA	Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége
Frontex	Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség
FSDA	A pénzügyi kimutatás tárgyalása és elemzése
GDP	Bruttó hazai termék
GMES	Globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés
GNI	Bruttó nemzeti jövedelem
GNSS	Globális navigációs műholdrendszerek
H2020	Horizont 2020
ICSLT	A nemzetközi köztisztviselők élettartamtáblája
IFRP	Integrált pénzügyi beszámolási csomag
IIW	Infrastrukturális és innovációs keret
IMF	Nemzetközi Valutaalap
IMI	Az innovatív gyógyszerek kutatására irányuló kezdeményezést megvalósító közös vállalkozás
INEA	Innovációs és Hálózati Projektek Végrehajtó Ügynökség
IPA II	Előcsatlakozási Támogatási Eszköz
IPSAS	Nemzetközi Költségvetési Számviteli Standardok
ISF	Belső Biztonsági Alap

IT	Információtechnológia
ITER	Nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktor
JAP	Közös cselekvési terv
JRC	Közös Kutatóközpont
KV	Közös vállalkozás
LGTT	A TEN-T-projektek számára biztosított hitelgarancia-eszköz
MAP	Többéves program — Középvállalkozások Inkluzív Finanszírozási Programja
MEP	Európai parlamenti képviselő
MFA	Makroszintű pénzügyi támogatás
TPK	Többéves pénzügyi keret
MKKV-K	Mikro-, kis- és középvállalkozások
NEET-fiatalok	Nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő
ORD	Sajátforrás-határozat
PBI	Projektkötvény-kezdeményezés
PF4EE	Az energiahatékonyság magánfinanszírozási eszköze
PGF	Résztvevői garanciaalap
PMF	Európai Progress mikrofinanszírozási eszköz
PPP	Köz-magán társulás
PSEO	Európai tisztviselők nyugdíjrendszere
K&I	Kutatás és innováció
RAL	Fennálló kötelezettségvállalások
REA	Kutatási Végrehajtó Ügynökség
RSFF	Kockázatmegosztási finanszírozási mechanizmus
RTD	Kutatás, technológiafejlesztés és demonstráció
S&P	Standard & Poor's Financial Services LLC
SANAD	MENA Alap a mikro-, kis- és középvállalkozások számára
SAPARD	Speciális Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Csatlakozási Program
SEMED	SEMED Mkkv Inkluzív Finanszírozási Program
SESAR	Az új generációs európai légiforgalmi szolgáltatási rendszer megvalósítását célzó közös vállalkozás
SIUGI	A kkv-kezdeményezés felső határ nélküli garanciaeszköze

KKV	Kis- és középvállalkozások
SMEW	Kkv-keret (Kis- és középvállalkozások keret)
EUMSZ	Az Európai Unió működéséről szóló szerződés
TOR	Tradicionális saját források
TRDI	Átmeneti vidékfejlesztési eszköz
HÉA	Hozzáadottérték-adó
IFK	Ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés